

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Jaarrapportage **Bedrijfsvoering Rijk** ▶

2014

Rijk op markt
Rijk als werkgever
Rijk ICT Infrastructuur
Overingsproblema
Compacte Rijksdienst
Hervormingsagenda Rijksdienst

Inhoud

Inleiding

4

1 Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst

1.1	Resultaten programmalijnen 1 en 2: bedrijfsvoeringsprojecten	07
1.1.1	Kaderstelling en uniformering bedrijfsvoering	07
1.1.2	SSO-vorming	07
1.1.3	Aansluiting (kern)ministeries op de SSO's (voor zover onderdeel van Compacte Rijksdienst)	09
1.1.4	Financiële resultaten	09
1.2	Resultaten programmalijn 3: projecten gericht op clustering van uitvoerings- en toezichtorganisaties	10
1.2.1	Financieel	10
1.3	Compleet financieel overzicht	11

2 Hervormingsagenda Rijksdienst

2.1	Ontwikkeling rijksdienst	12
2.2	Anders beleid voorbereiden	12
2.2.1	Beleidskernen	12
2.2.2	Adviesstelsel	13
2.3	Betere uitvoering	13
2.3.1	Efficiënter beheer, onderhoud en gebruik rijksvastgoed	13
2.3.2	Effectieve inzet van basisregistraties	14
2.3.3	Digitaal Rijk	15
2.4	Krachtiger toezicht	15
2.5	Zelfstandige bestuursorganen meer verbonden	16
2.6	Doorgaan op de weg naar rijksbrede bedrijfsvoering	16
2.7	Ontwikkeling van de apparaatsuitgaven	17
2.8	Verantwoordelijkheid voor groepen met een zwakke positie op de arbeidsmarkt	18
2.8.1	Lage loonschalen	18
2.8.2	Instroom (en behoud) van arbeidsbeperkten	19

3 Rijk als werkgever en organisatie

3.1	Personele bezetting sector Rijk (overige sectoren in bijlage)	20
3.2	Vacatures	21
3.3	Ziekteverzuim	21
3.4	Uitstroom naar leeftijd	22
3.5	Gebruik PAS-regeling	22
3.6	Arbeidsvoorwaarden en rechtspositie	22
3.7	Salarisbetalingen	22
3.8	Externe inhuur	23
3.8.1	Sturingsinstrumentarium externe inhuur	23
3.8.2	Uitgaven externe inhuur	23
3.9	Begeleiden Van Werk Naar Werk (VWNW)	24
3.10	Topformatie	24
3.11	Algemene Bestuursdienst	24
3.12	Traineeprogramma's Rijk	25
3.13	Integriteit	25
3.14	Disciplinaire sancties	26
3.15	Professionalisering (organisatie) en opleiden	26

4 Rijk en markt, inkoop en duurzaamheid

4.1	Inkoopvolume/-uitgaven Rijk	28	4.8	Inkoopondersteunende systemen	33
4.2	Inkoop Rijk bij Midden- en Kleinbedrijf (MKB)	29	4.8.1	Digalinkoop	33
4.3	Inkoop en integriteit	30	4.8.2	E-factureren	33
4.4	Betaalgedrag	30	4.8.3	TenderNed	33
4.5	Circulaire 'Grensbedragen voor procedure Aanbestedingswet 2012'	31	4.9	ICT samenwerking met de markt	33
4.6	Maatschappelijk verantwoord inkopen	31	4.10	ICT categoriemanagement en strategisch leveranciers- management	34
4.6.1	Toepassen milieucriteria	31	4.11	Onderzoeksagenda i-Rijk	34
4.6.2	Internationale sociale voorwaarden	32	4.12	Duurzame faciliteiten	34
4.6.3	Social return	32	4.12.1	Energieverbruik	36
4.6.4	Innovatiegericht inkopen	32	4.12.2	Reductie CO ₂ -uitstoot	36
4.7	Code verantwoordelijk marktgedrag	32	4.12.3	Grondstoffenmanagement	37
			4.12.4	Rijksmarktplaats	38

Inhoud vervolg ►

Bijlagen

5 Rijk en ICT-infrastructuur

5.1	Beveiliging overheidsdatacenters (ODC's) en Rijkscloud	39
5.2	Implementatie Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR) bij de departementen	40
5.3	Identiteiten en toegangsbeheer Rijk	40
5.4	Rijkspas	40
5.5	Enterprise Architectuur Rijksdienst	40
5.6	Grote en risicovolle ICT-projecten	41
5.6.1	Aantal projecten	41
5.6.2	Daadwerkelijk gemaakte kosten in 2014	41
5.6.3	Belangrijkste aanpassingen in kostenschattingen	41
5.6.4	Bevindingen Auditdienst Rijk (ADR)	41
5.7	Toegankelijke Overheidswebsites (Webrichtlijnen)	42
5.8	Rijks Application Store (RAS)	42
5.9	Digitale archivering Rijk	42
5.10	Archiefachterstanden	42

Bijlage 1

Dashboard	43
-----------	----

Bijlage 2. Rijksbrede kengetallen personeel

1	Personele bezetting in fte's binnen alle sectoren	44	2.5	Stages	46	3.4	Opleiden en ontwikkelen	50
2	Sector Rijk	44	2.6	Beloningen	46	3.5	Mobiliteit	50
2.1	Leeftijdsopbouw	44	2.7	Geregistreerde functionerings-gesprekken	48	3.6	ABD TOPConsult	50
2.2	Ontwikkeling gemiddelde leeftijd	45	3	Algemene Bestuursdienst	48	3.7	ABD Interim	51
2.3	M/V verdeling rijksambtenaren	45	3.1	Leeftijd en schaalverdeling	49	3.8	Beloningen Topmanagementgroep	51
2.4	Specialistische traineeprogramma's	46	3.2	Verbreiding dienstverlening	49			
			3.3	Gevarieerd personeelsbestand Algemene Bestuursdienst	49			

Bijlage 3. Rijksbrede (kengetallen) Huisvesting

1	Huisvestingsnormen	52
2	Masterplannen	53
3	Ontwikkeling van gebruiksvergoeding kantoorhuisvesting	53
4	Beroep op leenfaciliteit ten behoeve van Rijkshuisvesting	54

Bijlage 4

Externe Inhuur	55
----------------	----

Bijlage 5

Overzicht Kaderwet Adviescolleges en nieuwe commissies	57
--	----

Bijlage 6

Grote en risicovolle ICT-projecten	74
------------------------------------	----

Inleiding

In deze Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk wordt de Kamer – nu voor het vijfde jaar op rij – een integraal en samenhangend overzicht verstrekt van wat er afgelopen jaar heeft gespeeld op het gebied van de bedrijfsvoering en de ontwikkelingen binnen het Rijk en de rijksdienst. Sinds het verslagjaar 2011 maakt ook het Sociaal Jaarverslag Rijk deel uit van de voorliggende rapportage.

De ambitie van het kabinet voor de rijksdienst is sinds het aantreden van dit kabinet onveranderd: de rijksdienst moet dienstverlenend, kostenbewust en slagvaardig zijn. De bedrijfsvoering is hierin voorloper. Een goede bedrijfsvoering en organisatie van de rijksdienst moeten daaraan bijdragen. Nederland doet het relatief goed op dat punt. De gemiddelde Nederlander heeft een relatief groot vertrouwen in de rijksoverheid. In Nederland werken als percentage van de totale arbeidspopulatie minder mensen bij de centrale overheid dan gemiddeld in OECD-landen.

In een relatief kort tijdsbestek is een rijksbrede infrastructuur tot stand gebracht voor de bedrijfsvoering. Kostenbesparing gaat hier hand in hand met efficiëntere werkprocessen en betere dienstverlening. Het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst dat hierop gericht was, is in 2014 afgerond; de uitvoering van dit programma is verder in de lijn belegd.

In de Hervormingsagenda Rijksdienst is een aantal organisatieprincipes voor de rijksdienst benoemd, onder meer één concern Rijk, het delen van voorzieningen, uniformering/clustering van werkprocessen, flexibele organisatie, vermindering van bureaucratie etcetera. Op tal van plaatsen binnen de rijksdienst krijgt dit vorm. In de hoofdstukken 1 en 2 van deze jaarrapportage wordt ingegaan op de eindresultaten van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst en de stand van zaken rond de Hervormingsagenda Rijksdienst.

Verantwoordelijkheid

De reikwijdte van de verantwoordelijkheid van de minister voor Wonen en Rijksdienst verschilt per onderwerp. Dat is zichtbaar in de hoofdstukken Rijk als werkgever en organisatie, Rijk en markt, inkoop en duurzaamheid en Rijk en ICT-infrastructuur.

Dit is samengevat in het schema op de volgende pagina.

Naast het feit dat de reikwijdte van de verantwoordelijkheid van de minister voor Wonen en Rijksdienst per onderwerp verschilt, is de minister voor sommige onderwerpen systeemverantwoordelijk. De Algemene Rekenkamer hanteert voor het begrip systeemverantwoordelijkheid de volgende definitie: *‘Bij een systeemverantwoordelijkheid heeft de verantwoordelijke minister een voorwaardenscheppende verantwoordelijkheid en is de verantwoordelijkheid voor het behalen van resultaten neergelegd bij andere actoren. De minister houdt echter wel een toezichhoudende (toetsende) verantwoordelijkheid voor de resultaten, zoals die door het systeem worden voortgebracht. Door bijvoorbeeld monitoring en beleidsevaluatie dient de minister zich ervan te vergewissen dat het systeem goed functioneert en zo nodig moet de minister kunnen bijsturen’.*

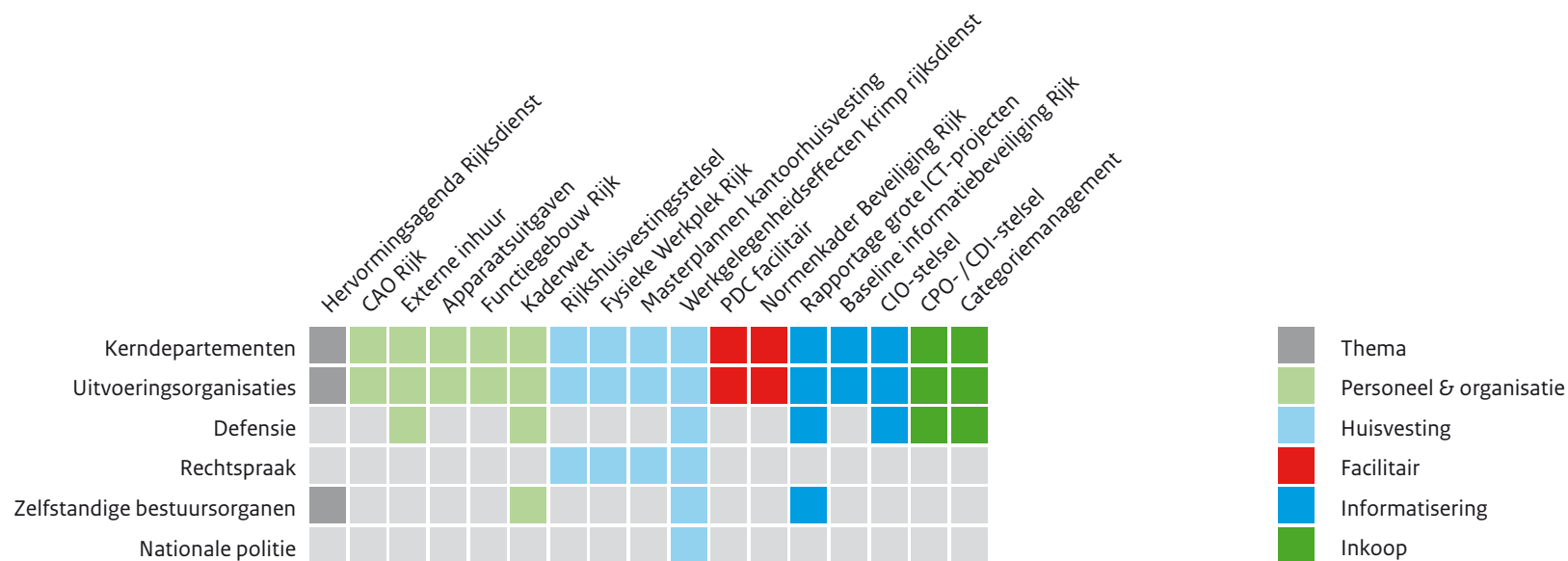

De systeemverantwoordelijkheid van de minister voor Wonen en Rijksdienst krijgt in de praktijk vorm door één of meerdere van de volgende componenten:

- kaderstelling door het vastleggen van normen of standaarden;
- monitoring door het volgen van de uitvoering in de praktijk;
- het zo nodig plegen van interventies door het aanspreken van betrokkenen op de naleving van normen en standaarden of het aanpassen van de kaders aan geconstateerde tekortkomingen.

De focus van de bedrijfsvoering moet zich de komende jaren niet alleen richten op kaderstelling, maar ook op monitoring en interventies.

Scope verantwoordelijkheid minister voor Wonen en Rijksdienst

1 Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst

Het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst (2011-2014) had als doel een 'krachtige en kleine dienstverlenende overheid'. Het programma richtte zich onder meer op een betere samenwerking tussen de ministeries op het gebied van de bedrijfsvoering en daarnaast op het clusteren van een aantal uitvoerings- en toezichtstaken. In totaal ging het om zeventien projecten, verdeeld over drie programmalijnen (zie tabel):

1. Uitbouw van de rijksbrede infrastructuur voor de ondersteunende bedrijfsvoering;
2. Concentratie van de ondersteunende bedrijfsvoering bij de kerndepartementen;
3. Clustering/ontdubbeling van uitvoerings- en toezichtsorganisaties.

Inmiddels zijn twaalf van de zeventien projecten afgesloten en zijn de resultaten opgeleverd. Vijf projecten lopen nog. De projecten 9, 10 en 17 lopen door tot 2016 en de projecten 3 en 4 tot 2020. Het is niet nodig voor deze vijf projecten, die conform planning langer doorlopen, een programmastructuur in stand te houden. Deze projecten zijn inmiddels dan ook in de lijn belegd. Het kabinet heeft daarom besloten het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst per 31 december 2014 af te sluiten.

Rijksbrede infrastructuur voor bedrijfsvoering	Concentratie bedrijfsvoering kerndepartementen	Clustering uitvoering en toezicht
1. Eén werkgever Rijk	6. Eén facilitaire dienstverlener	10. Rijksincasso
2. Bundeling P&O-dienstverlening	7. Eén ICT-aanbieder	11. Backoffice subsidies bedrijven
3. Rijkshuisvesting	8. Inrichting Haagse inkoopfunctie	12. Inkomensvoorzieningen burgers
4. ICT-infrastructuur	9. Eén dienstverlener internationaal	13. Rijksvastgoed
5. Vermindering rijksinkooppunten en vraagbundeling		14. Toezicht fysieke veiligheid bedrijven
		15. Toezichthouders niet-financiële markten
		16. Uitvoering minder arbeidsintensief
		17. Clustering backoffice subsidies instellingen

In verband met de afronding van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst worden hierna de bereikte resultaten van het programma als geheel verantwoord en niet alleen de in 2014 bereikte resultaten.

1.1 Resultaten programmaliijnen 1 en 2: bedrijfsvoeringsprojecten

Bijna alle bedrijfsvoeringsprojecten zijn uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de minister van BZK (later: de minister voor Wonen en Rijksdienst). Alleen project 9 – één dienstverlener Internationaal – viel onder de verantwoordelijkheid van de minister van Buitenlandse Zaken.

De volgende resultaten zijn behaald:

- de overstap van ambtenaren tussen ministeries is vereenvoudigd (project 1: één werkgever Rijk);
- er is een rijksbreed stelsel ontstaan van P&O-dienstverlening, dat bestaat uit vier concern-dienstverleners. Het Expertisecentrum Organisatie & Personeel (UBR/EC O&P) bedient de kernministeries. Rijkswaterstaat, de Belastingdienst en de Dienst Justitiële Inrichtingen bieden diensten aan in de regio's (project 2: bundeling P&O-dienstverlening);
- het aantal rijkskantorenplaatsen krimpt de komende jaren van ongeveer 130 naar ongeveer 70 in 2020. Dat levert een uiteindelijke reductie op van 30% op het benodigd kantooroppervlak (project 3: concentratie rijkskantorenlocaties);
- in 2014 zijn twee (Rijks)overheidsdatacenters (ODC's) gerealiseerd: het ODC van SSC-ICT Haaglanden in Rijswijk en het gerenoveerde Datacenter van de Belastingdienst in Apeldoorn. In totaal zijn er nu vier (Rijks)overheidsdatacenters gerealiseerd. Ultimo december 2014 zijn 19 van de 64 huidige datacenters gesloten (project 4: ICT-infrastructuur en project 7: één ICT-aanbieder);
- het aantal ICT-leveranciers daalde van 40 naar 10 (project 4: ICT-infrastructuur);
- in plaats van 350 inkooppunten zijn er nu 20 Inkoop Uitvoerings Centra (IUC's). Alle ministeries zijn aangesloten op één van de twintig IUC's. De Haagse Inkoop Samenwerking bedient ruim de helft van de ministeries. De andere ministeries zijn aangesloten op een ander IUC (project 5: vermindering rijksinkooppunten/vraagbundeling en project 8: inrichting Haagse inkoopfunctie);
- er is een rijksbreed stelsel ontstaan van vier concerndienstverleners voor facilitaire dienstverlening. FMHaaglanden bedient de rijksorganisaties in de regio Haaglanden. Rijkswaterstaat, de Belastingdienst en de Dienst Justitiële Inrichtingen bieden hun diensten aan in de andere regio's (project 6: facilitaire dienstverlening);
- het aantal werkplekken dat SSC-ICT Haaglanden verzorgt met de Digitale Werkplek Rijk (DWR) is toegenomen van 27.000 in 2013 naar 30.000 in 2014 (project 7: één ICT-aanbieder);
- WereldWijdWerken (3W) levert rijksbreed ondersteunende diensten voor de internationale functie (project 9: dienstverlener internationaal).

1.1.1 Kaderstelling en uniformering bedrijfsvoering

Om deze resultaten te bereiken zijn verschillende activiteiten uitgevoerd op het terrein van kaderstelling en uniformering. De kaderstelling zorgt ervoor dat de ministeries voor hun bedrijfsvoering dezelfde standaarden en uitgangspunten hanteren. Enkele voorbeelden van dergelijke kaders die het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst heeft opgeleverd:

- een eerste tranche van harmonisatie van arbeidsvoorwaarden (project 1);
- de Masterplannen Rijkskantoorhuisvesting voor de provincies (project 3);
- de kaderstelling voor (nieuwe) overheidsdatacenters (project 4);
- de inrichting van het nieuwe inkoopstelsel (project 5).

De implementatie van deze kaderstelling en uniformering loopt overigens de komende jaren nog door.

1.1.2 SSO-vorming

Het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst heeft ook voorzien in de verdere uitbouw van een aantal bestaande Shared Service Organisaties (SSO's) en de oprichting van een aantal nieuwe. Het resultaat hiervan is dat er een stelsel van SSO's is ontstaan waarop nagenoeg alle (kern)ministeries zijn aangesloten. De laatste aansluitingen gaan de komende jaren plaatsvinden. Alleen het ministerie van Defensie kon niet op alle SSO's aansluiten vanwege het specifieke karakter van de krijgsmacht. Wel werkt Defensie in de uitvoering nauw samen met deze SSO's en bekijkt op welke wijze aansluiting kan worden gevonden met de eigen shared services. Hieronder staat de ontwikkeling van de SSO's over de periode 2011 tot en met 2014 weergegeven.

Het SSO-landschap ziet er voor de bedrijfsvoering als volgt uit¹:

- P-Direkt bundelt alle personeels- en salarisadministraties van de ministeries. Alle beoogde ministeries en Hoge Colleges van Staat (met uitzondering van de Eerste en Tweede Kamer) zijn aangesloten (behalve Defensie en de Rechterlijke Macht vanwege een andere cao);
- SSC-ICT Haaglanden bundelt de ICT-werkplekondersteuning van de Haagse kerndepartementen en nauw verbonden uitvoeringsorganisaties. De meeste departementen zijn aangesloten. EZ en OCW volgen nog, waarbij geldt dat de nieuwe generatie van de Digitale Werkomgeving voor de Rijksdienst fasegewijs wordt geoperationaliseerd;
- FMHaaglanden (FMH) is ontstaan uit een bundeling van twee facilitaire dienstverleners.

¹ Wereld Wijd Werken (3W) is een SSO, die ook deel uitmaakt van de rijksbrede infrastructuur voor de bedrijfsvoering. 3W bundelt alle dienstverlening aan werknemers in het buitenland en valt onder het ministerie van Buitenlandse Zaken.

FMH bundelt de facilitaire dienstverlening aan de rijksorganisaties in de regio Haaglanden. Inmiddels zijn negen (kern)ministeries aangesloten, waarvan één vooralsnog gedeeltelijk (Financiën sluit volledig aan uiterlijk medio 2017). De aansluiting van AZ volgt na de renovatie van het Binnenhof. Naast FMH zijn ook de Dienst Justitiële Inrichtingen, de Belastingdienst en Rijkswaterstaat aangewezen als concern dienstverleners;

- Bij de Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk (UBR) zijn twee SSO's ondergebracht, waar het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst betrekking op heeft:
  - Het Expertisecentrum Organisatie en Personeel (EC O&P) bundelt de tweedelijns P&O-dienstverlening van de ministeries en is ontstaan uit de bundeling van acht afzonderlijke expertisecentra. Alle beoogde ministeries zijn aangesloten. Daarnaast kennen de Belastingdienst, Dienst Justitiële Inrichtingen, Rijkswaterstaat en Defensie hun eigen SSO voor tweedelijns P&O-dienstverlening.
  - Alle rijksinkoop is ondergebracht in twintig Inkoop Uitvoerings Centra (IUC's). Alle ministeries zijn aangesloten op één van de twintig IUC's. De Haagse Inkoop Samenwerking (UBR/HIS) bedient ruim de helft van de ministeries. De andere ministeries zijn aangesloten bij een ander IUC.
- Naast EC O&P en HIS, die deel uitmaken van Compacte Rijksdienst, wordt binnen UBR ook expertise gebundeld op het gebied van digitale overheidspublicaties, IT projectmanagement, interim management, coaching, gateway reviews, financiën, beveiliging en post- en koeriersdiensten. In het kader hieronder staan enkele voorbeelden van door UBR in 2014 behaalde resultaten.

Voorbeelden behaalde resultaten Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk (UBR) en P-direkt

UBR-HIS

De Haagse Inkoop Samenwerking (UBR|HIS) voert onder meer de rijksbrede inkoopprogramma's uit op het gebied van telecommunicatie (OT2010) en ICT-hardware (EAS|2010). In totaal zijn dertien aanbestedingen binnen genoemde programma's afgerond. Hiermee bespaart het Rijk circa € 37 miljoen per jaar op de aanschaf van werkplekken, printers, mobiele en vaste telefonie, sms- en callcenterdiensten. Voor de duur van de afgesloten overeenkomsten bedraagt de besparing in totaal zo'n € 220 miljoen als gevolg van betere inkoopvoorwaarden, lagere transactiekosten, efficiëntieverbetering en toenemende digitalisering.

UBR-IIR

I-Interim Rijk (UBR|IIR) is een rijksbrede pool voor ICT programma- en projectmanagement. Door het opbouwen en behouden van cruciale expertise draagt UBR|IIR bij aan het terugdringen van externe inhuur. Met gemiddeld 120 opdrachten per jaar bespaarde het Rijk tot dusverre ruim € 4 miljoen per jaar. In lijn met de kabinetsreactie op het rapport 'Grip op ICT' van de Tijdelijke commissie ICT-projecten zal UBR|IIR worden uitgebreid. Dit zal leiden tot een kwaliteitsimpuls en een groter besparingspotentieel.

UBR-KOOP

Het Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (UBR|KOOP) ontwikkelt en beheert publicatie- en informatiediensten voor alle niveaus binnen de overheid. Door de jaren heen is UBR|KOOP uitgegroeid tot een belangrijke interne dienstverlener op het terrein van wet- en regelgeving. UBR|KOOP ondersteunt vrijwel alle departementen, de Eerste en Tweede Kamer, diverse uitvoeringsorganisaties, provincies, gemeenten, waterschappen en overzeese gebiedsdelen. Op de officiële rijkspublicaties wordt jaarlijks € 10 miljoen bespaard.

P-Direkt

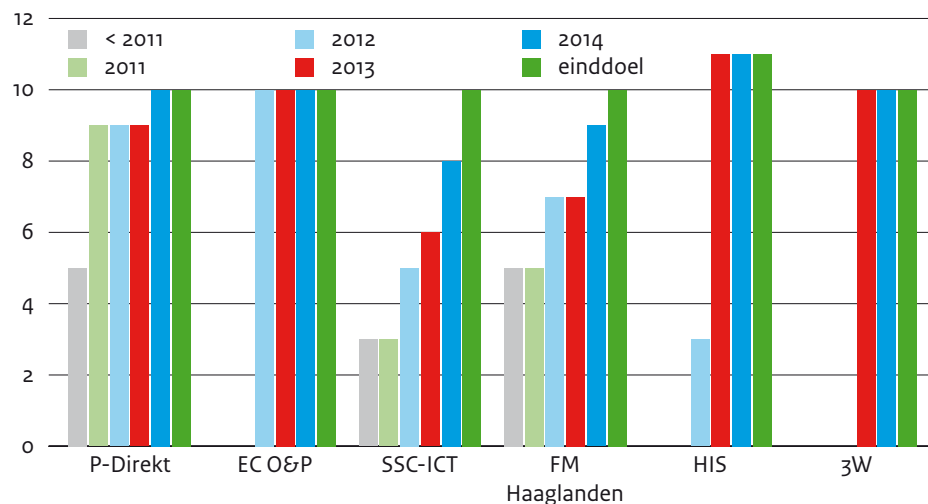
P-Direkt heeft ten opzichte van eerdere inschattingen medio 2014 een extra besparing gerealiseerd van circa € 36,8 miljoen per jaar. Het gaat dan onder andere om een combinatie van personele kosten van departementen en ICT-kosten van departementen. Daarnaast is gewerkt aan het optimaliseren en efficiënt maken van de P-keten middels rijksbrede uniformering en versimpeling van administratieve P-processen.

Doc-Direkt is sinds de samenvoeging op 1 januari 2014 met SSO-ECM (Enterprise Content Management) de rijksbrede interne dienstverlener op het gebied van de informatiehuishouding. Doc-Direkt maakte geen deel uit van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst, maar is wel een rijksbreed werkende dienstverlener. Voor papieren informatiestromen zijn op dit moment alle departementen aangesloten op Doc-Direkt. Voor digitale informatiestromen is het ministerie van BZK aangesloten; de overige departementen volgen stapsgewijs vanaf 2016.

1.1.3 Aansluiting (kern)ministeries op de SSO's (voor zover onderdeel van Compacte Rijksdienst)

Aansluiting kernministeries op rijksbrede infrastructuur bedrijfsvoering 2014 (voor zover onderdeel Compacte Rijksdienst)

	AZ	BZ	BZK	DEF	EZ	FIN	lenM	OCW	SZW	VenJ	VWS
P-Direkt (2009)		2014									
UBR/EC O&P (2012)											
SSC-ICT Haaglanden (2003)	2014	2014								2014	
FM Haaglanden (2011)					2014						
UBR/HIS (2012)											
3W (2013)											

■ aangesloten ■ in procedure ■ gedeeltelijk of anders aangesloten ■ niet aangesloten

1.1.4 Financiële resultaten

Het besparingspotentieel van de projecten uit de eerste en tweede programmalijn laat een stabiele ontwikkeling zien (zie onderstaande tabel). Onderstaande besparingspotentieel betreft een jaarlijkse inschatting en de bedragen zijn dan ook niet cumulatief.

De kleine stijging in het besparingspotentieel komt voort uit project 1: één werkgever Rijk (de Werkkostenregeling bleek namelijk meer op te brengen dan voorzien) en project 3: concentratie rijkskantorenlocaties (door een aanscherping van de business case). Let wel: het gaat hier om het besparingspotentieel van de projecten; de inmiddels gerealiseerde baten staan in de tabel op de volgende pagina vermeld.

Besparingspotentieel CRD bedrijfsvoeringsprojecten

Project	2011	2012	2013	2014
1. Eén werkgever Rijk*	10	10	20	24,7
2. Bundeling P&O-dienstverlening*	24	24	24	24
3. Rijkshuisvesting	132	132	142	142
4. ICT-infrastructuur	50-100	50-100	50-100	50-100
5 + 8. Vermindering rijksinkooppunten/ vraagbundeling en inrichting Haagse inkoopfunctie*	180	180	180	180
6. Eén facilitaire dienstverlener*	12,5	12,5	12,5	12,5
7. Eén ICT-aanbieder*	30	30	30	30
9. Dienstverlener internationaal	1,6	1,6	1,6	1,6
Totaal (bedragen in € miljoen)	440-490	440-490	460-510	465-515

* Deze projecten zijn inmiddels beëindigd.

De volgende tabel biedt een overzicht van de baten binnen de bedrijfsvoeringsprojecten (het gedeelte van het besparingspotentieel dat daadwerkelijk gerealiseerd is). De baten bedragen momenteel € 271 miljoen. Als de projecten zich volgens planning blijven ontwikkelen, kan het besparingspotentieel voor de beide programmalijnen in 2020 geheel worden gerealiseerd.

Gerealiseerde baten bedrijfsvoeringsprojecten

Project	2014
1. Eén werkgever Rijk*	24,7
2. Bundeling P&O-dienstverlening*	24
3. Rijkshuisvesting	
4. ICT-infrastructuur	
5 + 8. Vermindering rijksinkooppunten/vraagbundeling en inrichting Haagse inkoopfunctie*	180
6. Eén facilitaire dienstverlener*	12,5
7. Eén ICT-aanbieder*	30
9. Eén internationale dienstverlener	
Totaal (bedragen in € miljoen)	271

* Deze projecten zijn inmiddels beëindigd.

1.2 Resultaten programmalijn 3: projecten gericht op clustering van uitvoerings- en toezichtorganisaties

Het doel van deze projecten was om overlap tussen organisaties weg te nemen door het stroomlijnen en bundelen van activiteiten. De projecten zijn uitgevoerd onder de politieke verantwoordelijkheid van de betreffende vakministers.

Harmonisatie en bundeling van processen

- Inkomensondersteuning (project 12):
  - Vereenvoudiging van inkomensondersteuning (2012);
  - Inrichting van expertisecentra (2012).
- Subsidieverlening (project 11 en 17):
  - Ontwikkeling van het Raamwerk voor de Uitvoering van Subsidies (RUS) (2013);
  - Bundeling subsidieverlening aan bedrijven bij de RVO (2014);
  - Harmonisatie subsidieverlening aan instellingen (verwacht 2016).
- Vastgoed (project 13):
  - Ontwikkeling van een Rijksvastgoedportefeuillestrategie (2013).
- Incasso (project 10):
  - Clustering van deurwaarderszaken van een aantal uitvoeringsorganisaties bij het Centraal Justitueel Incassobureau (start 2014).

Project 16 (Uitvoering minder arbeidsintensief) is eind 2012 beëindigd als gevolg van politieke ontwikkelingen.

Bundeling van organisaties

- De Autoriteit Consument en Markt (ACM). Dit betreft de fusie van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa), de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (Opta) en Consumentenautoriteit (2013, project 15);
- Het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Dit is de fusie van de Rijksgebouwendienst, het Rijksvastgoed- en Ontwikkelingsbedrijf (RVOB) en de Dienst Vastgoed Defensie (2014, project 13).

Daarnaast hebben enkele fusies plaatsgevonden die niet formeel onderdeel uitmaakten van een project, maar die wel direct hebben bijgedragen aan het bereiken van de doelen:

- Oprichting Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Dit betreft de fusie van de VROM-Inspectie en de Inspectie Verkeer en Waterstaat (2012, project 14)²;
- Oprichting Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Dit is de fusie van AgentschapNL en Dienst Regelingen (2013, project 11);

1.2.1 Financieel

Het besparingspotentieel binnen deze programmalijn is de eerste twee jaar constant gebleven, maar laat een afname zien vanaf 2013. Deze afname is verwerkt in het bijgestelde totale besparingspotentieel voor het programma Compacte Rijksdienst. Die afname had diverse oorzaken. Bij het project Rijksincasso (project 10) is besloten omwille van de beheersbaarheid de clustering te vervangen door een geleidelijke en stapsgewijze aanpak. Bij het project Inkomensondersteuning burgers (project 12) heeft het regeerakkoord consequenties gehad voor de wijze van vereenvoudiging van de inkomensondersteuning. Het project Rijksvastgoed (project 13) heeft last gehad van de gevolgen van de economische crisis, waardoor het besparingspotentieel naar beneden moest worden bijgesteld. Let wel: het gaat hier om het besparingspotentieel van de projecten; de inmiddels gerealiseerde baten staan in de volgende tabel vermeld.

² Project 14 is overgegaan naar de Hervormingsagenda Rijksdienst en is inmiddels beëindigd.

Besparingspotentieel clusterprojecten

Project	2011	2012	2013	2014
10. Rijksincasso	13	13	0,9	0,9
11. Backoffice subsidies bedrijven*	25	25	25	25
12. Inkomensondersteuning burgers*	135	135	44	44
13. Rijksvastgoed*	70-115	70-115	60	60
14. Toezicht fysieke veiligheid bedrijven*				
15. Toezichthouders niet-financiële markten*	7,4	7,4	7,4	7,4
16. Uitvoering minder arbeidsintensief*				
17. Clustering backoffice subsidies instellingen			4	4
Totaal (bedragen in € miljoen)	250-295	250-295	141	141

* Deze projecten zijn inmiddels beëindigd.

De financiële baten (dat gedeelte van het besparingspotentieel dat daadwerkelijk gerealiseerd is) van de projecten bedragen eind 2014 € 76 miljoen. Als de doorlopende projecten (project 10 en 17) en de voortzetting van project 13 in het project Vastgoed in de Hervormingsagenda Rijksdienst worden afgerond (zoals nu voorzien), dan kunnen de baten van de projecten binnen deze programmalijn nog toenemen tot € 115 miljoen.

Gerealiseerde baten clusterprojecten

Project	2014
10. Rijksincasso	
11. Backoffice subsidies bedrijven*	
12. Inkomensondersteuning burgers*	44
13. Rijksvastgoed*	25
14. Toezicht fysieke veiligheid bedrijven*	
15. Toezichthouders niet-financiële markten*	7,4
16. Uitvoering minder arbeidsintensief*	
17. Clustering backoffice subsidies instellingen	
Totaal (bedragen in € miljoen)	76

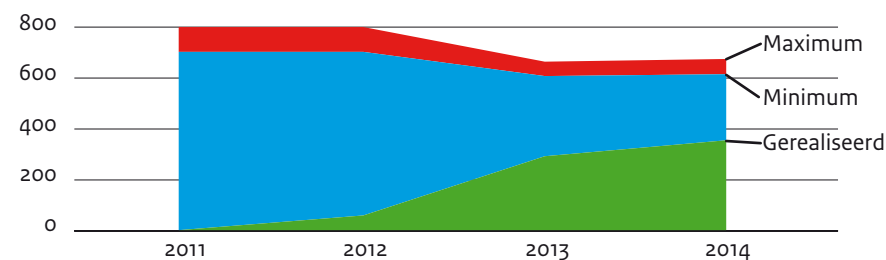
* Deze projecten zijn inmiddels beëindigd.

1.3 Compleet financieel overzicht

De ontwikkeling van het besparingspotentieel en de gerealiseerde baten staan in voorgaande figuren per project weergegeven. Voor ieder project is de mogelijke financiële besparing inzichtelijk gemaakt aan de hand van een business case of een financiële berekening. Voor twee projecten (project 14: Toezicht fysieke veiligheid bedrijven en project 16: Uitvoering minder arbeidsintensief) is geen financiële onderbouwing beschikbaar vanwege de vroegtijdige beëindiging van deze projecten. In de figuur hierna is het totaalbeeld weergegeven van de ontwikkeling van het besparingspotentieel en de baten van het programma.

Ontwikkeling besparingspotentieel en baten Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst

€ mln.

In de eerste jaren van het programma liet het besparingspotentieel een stabiel beeld zien (€ 691- € 785 miljoen), maar dit daalde in 2013 (€ 606- € 656 miljoen). Deze daling heeft een aantal oorzaken, zoals veranderende politieke en economische omstandigheden of heroriëntatie op een eerder gekozen aanpak. De daling van het besparingspotentieel over het geheel van het programma heeft geen budgettaire gevolgen voor de Rijksbegroting, omdat de taakstellingen van de ministeries, toezicht- en uitvoeringsorganisaties al bij het aantreden van het vorige kabinet waren ingeboekt. Bij de realisatie van deze taakstellingen kan gebruik worden gemaakt van de baten van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst, maar deze kan daarnaast op een andere wijze worden ingevuld, bijvoorbeeld door het afstoten van taken met als gevolg het inkrimpen van het personeelsbestand. De financiële baten van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst laten vanaf 2013 jaarlijks een toename zien. Daar sommige projecten nog doorlopen, zullen naar verwachting de financiële baten de komende jaren blijven stijgen. De verwachting is dat het huidige geraamde besparingspotentieel van € 606 - € 656 in 2020 volledig gerealiseerd zal zijn. De projecten zijn teruggelegd in de lijn en hierop wordt dan ook vanuit de lijn gestuurd.

2 Hervormingsagenda Rijksdienst

2.1 Ontwikkeling rijksdienst

Met de Hervormingsagenda Rijksdienst heeft het kabinet een aantal stevige ambities neergezet op weg naar één rijksdienst waarin dienstverlening aan burgers en bedrijven centraal staat. Daarbij wordt slagvaardig gereageerd op ontwikkelingen in de samenleving en wordt kostenbewust opgetreden.

Deze doelen worden mede bereikt via diverse projecten op de volgende terreinen:

- Anders beleid voorbereiden;
- Betere uitvoering;
- Krachtiger toezicht;
- Doorgaan op de weg naar rijksbrede bedrijfsvoering.

In dit hoofdstuk worden bovenstaande terreinen en de concrete projecten daar binnen nader toegelicht.

Tevens gaat dit hoofdstuk in op de ontwikkeling van de apparaatsuitgaven en de wijze waarop de invulling van departementale taakstellingen wordt gemonitord.

Ten slotte gaat dit hoofdstuk over de verantwoordelijkheid voor groepen met een zwakke positie op de arbeidsmarkt.

De veranderingen binnen de rijksdienst beperken zich overigens niet tot de projecten van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst en de Hervormingsagenda Rijksdienst. Overal binnen de rijksdienst vinden veranderingen plaats die invulling geven aan de uitgangspunten van de Hervormingsagenda Rijksdienst.

Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- De uitbreiding van de Rijksbeveiligingsorganisatie en de oprichting van de Rijks schoonmaakorganisatie;
- Tal van digitaliseringsprojecten. Zo wordt voortgang geboekt met de digitalisering van de dienstverlening bij grote organisaties als de Belastingdienst (vooringevulde aangifte) en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV, geautomatiseerde vaststelling van recht, hoogte en duur van de uitkering);
- De opheffing van de product- en bedrijfschappen per 1 januari 2015;
- De oprichting van de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) per 1 januari 2015;
- De voorbereiding van een interdepartementale rijksdienst voor de aanpak van de gevolgen van de gaswinning in Groningen.

2.2 Anders beleid voorbereiden

2.2.1 Beleidskernen

Door fusies, nieuwe samenwerkingsvormen en een in toenemende mate gemeenschappelijke bedrijfsvoering functioneren de beleidskernen van de Haagse departementen steeds meer als één rijksdienst. Tussen 2010 en 2014 is het aantal fte in totaal met 5,4% afgenomen. Het is de opgave van het kabinet om, ondanks de krimpende budgetten, de dienstverlening op peil te houden door flexibeler en efficiënter te opereren.

Op dit terrein zijn in het afgelopen jaar tal van maatregelen getroffen:

- Op het gebied van de juridische, financiële en communicatiefunctie zijn initiatieven ontplooid om de interdepartementale samenwerking te verbeteren en om de capaciteit efficiënter in te zetten, onder meer door pools te vormen;
- Secretarissen-Generaal treden voor een aantal onderwerpen op als portefeuillehouder voor de gehele rijksdienst (bijvoorbeeld de Secretaris-Generaal IenM voor inspecties en de Secretaris-Generaal OCW voor herinrichting van de governance van de rijksbrede bedrijfsvoering);
- De Algemene Bestuursdienst werkt aan de oprichting van een Rijksbrede Management Developmentorganisatie.

Naast bovengenoemde concrete maatregelen die op korte termijn bijdragen aan de doelstellingen is er ook de verder reikende ambitie, zoals geformuleerd in de Hervormingsagenda Rijksdienst. Die ambitie is om het aanpassingsvermogen van de rijksdienst aan steeds sneller opkomende politieke en maatschappelijke vraagstukken te vergroten en de beleidsfunctie verder te professionaliseren. Dit gebeurt onder meer door de interne besluitvorming te stroomlijnen en verbinding te zoeken met uitvoeringsorganisaties, inspecties en maatschappelijke partijen.

2.2.2 Adviesstelsel

Met het oog op een goede beleidsvoorbereiding beschikt het kabinet over een aantal strategische adviescolleges. Die adviseren onafhankelijk over nieuw beleid en nieuwe wetgeving. In 2014 zijn verschillende stappen gezet richting de doorontwikkeling van dit adviesstelsel, die met de evaluatie van de Kaderwet adviescolleges (2011) in gang is gezet:

- Op 16 april 2014 is de Wet Adviesraad voor Wetenschap, Technologie en Innovatie (AWTI) gepubliceerd. Hiermee is de AWTI ingesteld terwijl tegelijkertijd de Algemene Energieraad en de Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid (AWT) zijn opgeheven;
- Het samenvoegen van de Raad voor het openbaar bestuur (Rob) en de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv) is voorbereid. Het betreffende wetsvoorstel wordt medio 2015 aan het parlement aangeboden;
- De nota³ ter instelling van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) is 23 oktober 2014 naar de Tweede Kamer gestuurd. De RVS is het nieuwe adviescollege dat per 1 januari 2015 is ontstaan door het samenvoegen van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO) en de Raad voor Volksgezondheid en Zorg (RVZ);

- Het voorstel om de Kaderwet adviescolleges te wijzigen is naar aanleiding van een overleg met de Tweede Kamer ingetrokken, aangezien het op onvoldoende steun kon rekenen. De voorgestelde wijziging betrof het maximum aantal leden en het laten vervallen van de verplichte kabinetsreactie op rapporten van de adviescolleges.

Voor een overzicht van de adviescolleges: [zie bijlage 5](#)

2.3 Betere uitvoering

Ruim drie kwart van het personeel binnen de rijksdienst werkt aan de uitvoering van beleid en de dienstverlening aan burgers en bedrijven. Voor burgers en bedrijven zijn uitvoeringsorganisaties veelal het gezicht van de rijksdienst. In de Hervormingsagenda Rijksdienst zijn drie terreinen benoemd waar de rijksoverheid de uitvoering nog kan verbeteren. Zoals hieronder toegelicht zijn dat: vastgoed, basisregistraties en digitalisering.

2.3.1 Efficiënter beheer, onderhoud en gebruik rijksvastgoed

De gronden en gebouwen van het Rijk vertegenwoordigen een grote maatschappelijke en financiële waarde. Om deze waarde te optimaliseren stelt elke vastgoedhoudende dienst jaarlijks een vastgoedportefeuillestrategie op. Om meer verbinding te realiseren tussen het Rijk en medeoverheden is in 2014 een pilot uitgevoerd om te komen tot een provinciale rijksvastgoedportefeuille-strategie voor de provincie Flevoland. In deze strategie wordt een koppeling gelegd tussen de beleidsdoelen van het Rijk en die van de medeoverheden in het fysieke domein enerzijds en het handelen met rijksvastgoed (aankoop, verkoop en beheer) anderzijds. Daarmee worden de maatschappelijke en zakelijke belangen, die verbonden zijn aan het vastgoed voor partijen concreet zichtbaar. Ook voor herbestemming en ontwikkeling van het vastgoed is het Rijk aangewezen op de samenwerking met medeoverheden. Daarom zijn en worden waar nodig samenwerkingsovereenkomsten gesloten met gemeenten. Deze samenwerking op gemeentelijk en provinciaal niveau moet leiden tot efficiënt en effectief gebruik van het (overtollig) vastgoed van het Rijk.

Op organisatorisch gebied is de fusie van de Rijksgebouwendienst, de Dienst Vastgoed Defensie, het Rijksvastgoed- en Ontwikkelbedrijf en de directie Rijksvastgoed tot het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) een feit. Deze fusie zal leiden tot een efficiënte en daadkrachtige vastgoedorganisatie. Een belangrijke volgende stap is de administratieve samenvoeging van genoemde diensten tot één agentschap. Het RVB is voornemens in 2015 de agentschapstatus

3 Kamerstukken II 2014/15, 30 040, nr.6

aan te vragen bij het ministerie van Financiën. Het is de bedoeling dat dit agentschap per 1 januari 2016 van start gaat. Het besparingspotentieel is geraamd op € 25 miljoen⁴. Ten slotte wordt onderzocht of een nauwere samenwerking tussen het RVB en Zelfstandige bestuursorganen op het gebied van vastgoed kan leiden tot meer synergie. Het onderzoek en de kabinetsreactie zullen voor de zomer van 2015 aan de Tweede Kamer worden gestuurd.

2.3.2 Effectieve inzet van basisregistraties

Nederland kent dertien basisregistraties met daarin informatie voor de overheid over burgers en bedrijven. Het huidige stelsel is in de loop der jaren complex geworden. Er liggen kansen om kosten te besparen, administratieve lasten te verminderen, fraude aan te pakken en de dienstverlening te verbeteren. Binnen één van de projecten van de Hervormingsagenda Rijksdienst zijn deze kansen nader onderzocht.

In mei 2014 verscheen de eindrapportage van het project basisregistraties. Het project is uitgevoerd door een stuurgroep waarin nagenoeg alle departementen en grote uitvoeringsorganisaties vertegenwoordigd waren. Behalve aan mogelijke besparingen op de uitvoeringskosten wordt in de rapportage ook aandacht besteed aan maatregelen:

- die het stelsel van basisregistraties toekomstbestendiger maken;
- die besparingen opleveren in de geldstromen van de rijksoverheid richting burgers en bedrijven of de uitgaven van andere overheden, onder andere door het terugdringen van fraude en oneigenlijk gebruik van het stelsel van basisregistraties.

Het advies mondt uit in een reeks aanbevelingen voor de beleidsterreinen van met name de ministeries van BZK, EZ en VenJ. Deze aanbevelingen moeten leiden tot:

- Meer inzicht in kosten en baten van het stelsel;
- De realisatie van geraamde besparingen;
- Vereenvoudiging van de werking van het stelsel;
- Meer transparantie en meer eigen verantwoordelijkheid voor burgers en bedrijven.

De minister voor Wonen en Rijksdienst en de minister van BZK hebben gezamenlijk aangegeven hoe wordt omgegaan met de aanbevelingen uit dit rapport. Zes van de tien aanbevelingen zijn al opgepakt. Zo zijn voor het financieringsvraagstuk ten aanzien van de bestaande Generieke Digitale Infrastructuur (GDI), waarvan het stelsel van basisregistraties onderdeel is, voorstellen uitgewerkt. Dat gebeurt onder regie van de Nationaal Commissaris Digitale Overheid⁵. Inmiddels heeft hierover besluitvorming plaatsgevonden in de ministerraad.

Daarnaast wordt in 2015 verder gewerkt aan het zogenoemde 'rotondeconcept', dat leidt tot vereenvoudiging van het stelsel. In dit concept vindt de uitwisseling van gegevens tussen domeinen uitsluitend plaats via zogenoemde intermediairs. De complexiteit van de uitwisseling van gegevens zal daardoor afnemen en de sturing verschuift van sturing op (basis) registraties naar sturing op de uitwisseling van gegevens. Het rotondeconcept wordt geagendeerd in de 'Regieraad Gegevens', met als doel dit onder leiding van de Nationaal Commissaris Digitale Overheid uit te werken tot een (gestandaardiseerde) generieke voorziening.

Tot slot zijn de aanbevelingen met betrekking tot wetgeving opgepakt in een gezamenlijk wetgevingstraject van de ministeries van BZK en EZ.

De financiële effecten van de voorstellen tot effectievere inzet en de vereenvoudiging van het stelsel van basisregistraties zijn uitgewerkt in een aantal verkennende businesscases. Het besparingspotentieel uit de businesscases komt uit op € 942 miljoen (het saldo van de potentiële besparingen en de daarvoor benodigde initiële extra investeringen) over een periode van vijftien jaar. Van deze baten is circa € 200 miljoen toe te rekenen aan de geldstromen van de rijksoverheid richting burgers en bedrijven en circa € 200 miljoen komt terecht bij de gemeenten. De rest van de besparingen is niet uitgesplitst. De besparingen op de uitvoeringskosten van het Rijk zijn vrijwel nihil. Voor het uitvoeren van de maatregelen uit deze businesscases is tenminste € 31 miljoen aan investeringen nodig om de baten te kunnen realiseren. Hierover is nog geen besluit genomen. Mede naar aanleiding van het rapport van de tijdelijke commissie ICT-projecten bij de overheid⁶ worden nieuwe investeringen kritisch beoordeeld.

⁴ Deze besparingen worden meegenomen in Compacte Rijksdienst project 13 (Rijksvastgoed).

⁵ De Nationaal Commissaris Digitale Overheid is aangesteld per 1 augustus 2014 om als brede regisseur een programma op te stellen dat wordt uitgevoerd door alle overheden (medeoverheden, uitvoeringsorganisaties en Rijk). Het programma richt zich op het leggen van een overheidsbrede infrastructurele basis voor een digitale overheid nu en in de toekomst.

⁶ Kamerstukken II 2014/15, 33 326, nr. 5

2.3.3 Digitaal Rijk

Het is de ambitie van het kabinet dat de rijksdienst op termijn volledig digitaal werkt, zowel in de dienstverlening aan de samenleving als binnen de eigen organisatie. Dit leidt tot betere en snellere dienstverlening en tot kostenbesparing. Digitalisering betekent een grote transitie, die alleen kans van slagen heeft als wordt gedacht vanuit het perspectief van de gebruiker. Het betekent – naast gebruikersvriendelijkheid en toegankelijkheid van de voorzieningen – dat de gebruikers vertrouwen hebben in de veiligheid van het systeem en weten over welke gegevens de overheid beschikt. Daarnaast is blijvend aandacht nodig voor burgers die nog over onvoldoende vaardigheden beschikken om digitaal met de overheid te communiceren.

Met name uitvoeringsorganisaties werken dagelijks aan concrete verbeteringen op het gebied van digitalisering. De Hervormingsagenda Rijksdienst heeft een aanjagende rol voor een aantal wezenlijke projecten, waarbij veel overheidsorganisaties betrokken zijn. Van de in 2014 onderzochte voorstellen hebben drie een positieve businesscase, te weten:

- Het breder gebruik van de Berichtenbox voor burgers;
- Het digitaliseren van de berichtenstromen naar bedrijven met de Berichtenbox bedrijven;
- Het breder gebruik van het digitaal Ondernemersplein.

Uit de businesscases blijkt dat deze drie voorstellen samen een besparing kunnen opleveren van ruim € 300 miljoen (over een periode van vijftien jaar). Dat is het saldo van de potentiële besparingen en de daarvoor benodigde initiële extra investeringen (circa € 114 miljoen).

Daarnaast is er een potentiële regeldrukvermindering van € 96 miljoen (Berichtenbox bedrijven: € 21 miljoen en Berichtenbox burgers: € 75 miljoen).

Naast deze maatregelen zijn in 2014 twee andere maatregelen uitgewerkt, die meer een lange termijn perspectief hebben:

- De beleidsmatige uitwerking van het concept 'virtuele datakluis'. Hierbij krijgen burgers en bedrijven de regie (terug) over het hergebruik van gegevens die de overheid over hen heeft vastgelegd;
- De ondersteuning van relatief kleine uitvoeringsorganisaties en Zelfstandige bestuursorganen (Zbo's) binnen het Rijk bij het implementeren van de bouwstenen van de gemeenschappelijke digitale infrastructuur.

Om de daadwerkelijke winst in euro's, de verbetering van de dienstverlening én vermindering van de regeldruk te realiseren, blijft inspanning nodig van beleidsverantwoordelijke departementen, opdrachtgevers en uitvoerders. De regie- en aanjaagrol om hier vaart in te houden en daadwerkelijke voortgang te realiseren is overgedragen aan de Nationaal Commissaris Digitale Overheid. Daarmee is dit project afgerond.

2.4 Krachtiger toezicht

Onderdeel van de Hervormingsagenda Rijksdienst is een project voor het versterken van de rol van het toezicht binnen de rijksdienst. Het rapport van de Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid 'Borging van publieke belangen' uit september 2013 onderstreept het belang hiervan. Ook enkele beeldbepalende incidenten op terreinen met overheidstoezicht in de afgelopen jaren tonen de noodzaak aan van goed toezicht op publieke belangen en het belang van het herstel van vertrouwen tussen overheid, markt en samenleving.

Het project heeft tot doel randvoorwaarden te creëren waarmee inspecties hun professionaliteit en slagvaardigheid verder kunnen vergroten. Daardoor kunnen ze beter inspelen op actuele vraagstukken. Hieraan wordt in drie deelprojecten gewerkt:

- Werken 'als ware er één rijksinspectie'. Binnen dit deelproject is in 2014 onder andere gewerkt aan de samenwerking bij producttoezicht, de ontwikkeling van peer reviews voor intercollegiale beoordeling van inspectierapporten en het uniformeren van de publicatie van inspectierapporten en de reactietermijn daarop;
- De bundeling van bedrijfsvoeringstaken. De inspecties zijn onderdeel van de departementale structuur. Daarom wordt de bedrijfsvoering van een inspectie betrokken bij het vergroten van de efficiency in de bedrijfsvoering van een departement als geheel. Uit een inventarisatie van de aanvullende mogelijkheden tot samenwerking in de bedrijfsvoering komt naar voren dat de rijksinspecties gezamenlijk kunnen optrekken op het terrein van de rijksbrede inbreng rond huisvesting, arbeidsvoorwaarden, inspectiespecifieke communicatie, dienstauto's, mobiliteit en inspectiespecifieke ICT. De Inspectieraad werkt dit uit in een uitvoeringsprogramma;

- De uniformering en versterking van het (wettelijk) instrumentarium. Per inspectie verschilt de positionering binnen het ministerie en de rolverdeling tussen minister, inspectie en beleidsdirecties. Dit leidt geregeld tot onduidelijkheden, óók ten aanzien van de maatschappelijke verwachtingen over het toezicht. Daarom wordt gewerkt aan harmonisatie van de positie van de inspecties. De onafhankelijkheid in de taakuitoefening wordt daarmee ook beter geborgd. Het tweede onderdeel van dit deelproject is het harmoniseren van het instrumentarium van de inspecties. Dit maakt de onderlinge samenwerking eenvoudiger en zorgt voor meer eenduidigheid richting de samenleving. Beide onderdelen zullen naar verwachting rond de zomer van 2015 worden afgerond.

Een ander deelproject ging over de verbetering van het toezicht op bedrijven met een hoog veiligheidsrisico. Daarbij zijn diverse inspecties betrokken en spelen ook decentrale overheden een rol. Binnen dit deelproject zijn de mogelijkheden voor bundeling van de betrokken rijksinspecties onderzocht. Een formele bundeling van organisatieonderdelen is echter op dit moment niet opportuun gebleken. Dit hangt nauw samen met de keuze die het kabinet heeft gemaakt voor versterking van het toezicht op de BRZO-bedrijven (Besluit Risico's Zware Ongevallen). Dit staat in onder andere de kabinetsreactie op het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid naar de brand bij Chemiepack en de aanpak van Odfjell. Het kabinet zet in op integraal toezicht op de BRZO-bedrijven en niet op een stelselherziening. De betrokken rijksinspecties nemen nu maatregelen om tot harmonisatie te komen in de wijze waarop ze de bedrijven benaderen en om de onderlinge informatievoorziening te versterken. De integraliteit van het toezicht op het BRZO is vormgegeven via gezamenlijke inspectieplanningen, gezamenlijke inspecties, een gezamenlijke handhavingstrategie en een gezamenlijke inspectieruimte waarin de toezichthouders bevindingen uit inspecties vastleggen. Daarnaast is er een nieuwe overlegstructuur ingericht waarin naast de BRZO-toezichthouders ook de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), het Openbaar Ministerie (OM), de bestuurders en de betrokken ministeries participeren.

2.5 Zelfstandige bestuursorganen meer verbonden

In de Hervormingsagenda Rijksdienst is het voornemen opgenomen om Zelfstandige bestuursorganen (Zbo's) zoveel mogelijk aan te sluiten op de rijksbrede infrastructuur voor de bedrijfsvoering. In 2014 is daarom een wetsvoorstel tot wijziging van de Kaderwet Zbo's ingediend. Dit wetsvoorstel is door beide Kamers aanvaard, zodat het op 1 januari 2015 in werking kon treden. Vanaf die datum heeft de minister voor Wonen en Rijksdienst de

bevoegdheid om te besluiten over de deelname van een Zbo met eigen rechtspersoonlijkheid aan een gemeenschappelijke voorziening binnen het Rijk. Daarnaast heeft een rijksbrede doorlichting van alle Zbo's plaatsgevonden op nut en noodzaak van de Zbo-status. De Kamer wordt jaarlijks geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot het verzelfstandigingsbeleid en de uitvoering van het beleid ten aanzien van Zbo's. Daarom maakt dit onderwerp verder geen deel uit van deze jaarrapportage.

2.6 Doorgaan op de weg naar rijksbrede bedrijfsvoering

Binnen de Hervormingsagenda Rijksdienst is ook besloten om enkele projecten van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst te intensiveren. De verantwoording van dit programma staat in [hoofdstuk 1](#).

Daarnaast wordt in het programma 'Herinrichting Governance Bedrijfsvoering Rijk' gewerkt aan eenvoudigere aansturing en bekostiging van de zogenaamde Shared Service Organisaties (SSO's) en de invoering van een eenduidig kwaliteitsstelsel om de kwaliteit van de dienstverlening te volgen. Service in nabijheid is hierbij een belangrijke succesfactor. Concreet zijn in 2014 binnen het programma op de volgende gebieden resultaten bereikt:

- Kwaliteit: een set van algemeen toepasbare kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) is opgeleverd. Ook heeft de Auditdienst Rijk (ADR) een performance audit ontwikkeld, die getest is bij twee SSO's;
- Aansturing: hier is besloten tot eenvoudigere aansturing van zes SSO's (FMHaaglanden, SSC-ICT Haaglanden, Doc-Direkt, P-Direkt, EC O&P en UBR) door het invoeren van een zogenoemd bestuurlijk overleg. Een belangrijk resultaat is dat niet langer alle departementen bij de besturing van deze SSO's aan tafel zitten;
- Bekostiging: hier is een fasemodel vastgesteld dat op termijn moet leiden tot centrale bekostiging voor generieke dienstverlening. Voor P-Direkt is de centrale bekostiging per 1 januari 2015 gerealiseerd.

Tevens is het besparingspotentieel (€ 50 miljoen) van het programma 'Herinrichting Governance Bedrijfsvoering Rijk' nader uitgewerkt. Dat is gedaan op basis van de resultaten van de uitgevoerde nulmeting en verkregen inzichten uit de overige activiteiten van het programma. Ook zijn de onderdelen van het besparingspotentieel steviger onderbouwd.

Belangrijke onderwerpen voor 2015 zijn onder andere:

- Implementatie van de bestuurlijke overleggen voor het sturen op doeltreffendheid en doelmatigheid van de dienstverlening door SSO's, met speciale aandacht voor het stopzetten van andere overleggen. Voorkomen moet worden dat oude sturingslijnen gehandhaafd blijven;
- Realisatie van centrale bekostiging voor FMHaaglanden en vereenvoudiging van het kostprijsmodel bij een aantal SSO's, waaronder SSC-ICT Haaglanden;
- Het verder inrichten van service in nabijheid (dus dicht bij de klant) door de SSO's en het implementeren van het kwaliteitsstelsel;
- De uitgangspunten voor de departementale bedrijfsvoeringsfunctie vaststellen en het monitoren van de afbouw van regie-organisaties bij de departementen.

2.7 Ontwikkeling van de apparaatsuitgaven

Het kabinet heeft in het regeerakkoord het streven naar een goedkopere en efficiëntere rijksdienst vastgelegd. Om dat te bereiken is in het regeerakkoord een ombuiging voor de ministeries opgenomen op de zogeheten apparaatsbudgetten; de budgetten die ministeries hebben voor personele en materiële kosten. Dit omvat de kosten voor eigen personeel, externe inhuur, huisvesting en ICT en onderscheidt zich van budget dat rechtstreeks is bedoeld voor burgers en bedrijven (o.a. subsidies, inkomensoverdrachten, leningen, bekostiging van instellingen, bijdragen aan mede-overheden etc.), het zogeheten programmabudget.

Elk departement heeft de ombuiging op het apparaatsbudget verwerkt in de meerjarencijfers van de eigen begroting. Daarnaast doen zich jaarlijks situaties voor die leiden tot het besluit om het budget bij te stellen. De feitelijke ontwikkeling van de apparaatsuitgaven van kerndepartementen en baten/lasten-agentschappen is hieronder weergegeven.⁷

Realisatie apparaatsuitgaven⁷ (x miljard euro)

	2010	2011	2012	2013	2014
kerndepartementen	7,23	6,55	6,64	6,75	6,81
b/l-agentschappen	4,73	4,57	4,69	4,71	4,73
Totaal	11,95	11,12	11,33	11,46	11,54
als % van de rijksbegroting	4,9	4,5	4,7	4,7	4,6

Bron: Miljoenennota's en jaarverslagen

⁷ Dit betreft de smalle definitie van de rijksdienst: kerndepartementen en baten-lastenagentschappen. De brede definitie, die in de Miljoenennota wordt gehanteerd, is inclusief krijgsmacht en rechterlijke macht.

Als percentage van de totale rijksbegroting zijn de apparaatsuitgaven ten opzichte van 2013 licht gedaald. In absolute termen is sprake van een lichte stijging. De ontwikkeling van de apparaatsuitgaven is de resultante van verschillende factoren:

- Besparingen als gevolg van de in de begroting verwerkte ombuigingen. Dit heeft geleid tot besparingen op personeel en materieel, afstoting van taken en efficiënter werken. Zo laten bijvoorbeeld de Dienst Justitiële Inrichtingen en Rijkswaterstaat een flinke uitstroom van personeel zien en worden er organisatieonderdelen opgeheven, zoals bijvoorbeeld de Dienst Landelijk Gebied.
- Toevoegingen aan het budget lopende het jaar. In 2014 is lopende het jaar € 530 miljoen aan de begroting van kerndepartementen en baten/lasten-agentschappen toegevoegd:
  - Voor € 280 miljoen gaat het om beleidsintensiveringen, waartoe het kabinet heeft besloten; in een aantal gevallen geïnitieerd door de Tweede Kamer. Over deze wijzigingen is de Kamer in de loop van het jaar geïnformeerd. Het betreft onder meer extra inzet van personeel en ICT bij de uitvoering van fiscale regelgeving, intensivering van fraudebestrijding, het verlichten van de taakstelling van een aantal diensten (Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD), Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en Buitenlands postennetwerk) en extra productie van een aantal uitvoeringsorganisaties door autonome ontwikkelingen;
  - € 250 miljoen betreft eenmalige technisch-boekhoudkundige posten. De grootste post omvat € 165 miljoen en betreft de invoering van het nieuwe rijkshuisvestingsstelsel, waartoe alle ministeries een egalisatiebijdrage moesten afdragen aan het Rijksvastgoedbedrijf. Dit is een boekhoudkundige exercitie, die eenmalig terugkomt in de cijfers en als gevolg waarvan geen sprake is van extra personeel of materieel. Door dit egalisatieverschil nu in één keer op te nemen, kunnen de kosten van meerjarig omlaag als besparing ter invulling van de taakstelling.

Het kabinet heeft in 2013 de afspraak gemaakt dat mutaties die leiden tot hogere apparaatsuitgaven, bijvoorbeeld als gevolg van tegenvallers of nieuwe beleidsprioriteiten, moeten worden opgevangen binnen het eigen apparaatsbudget van ministeries. Het is in beginsel niet toegestaan om extra uitgaven voor apparaat te dekken uit programmabudget, zoals in het verleden veelvuldig het geval was. Het kabinet heeft besloten dat voornemens om programmabudget in te zetten voor apparaat ter toetsing moeten worden voorgelegd aan de minister voor Wonen en Rijksdienst. Vanaf 2014 heeft de minister voor Wonen en Rijksdienst namens het kabinet bij de begrotingsmomenten een toets uitgevoerd op de dekking van mutaties van de apparaatsuitgaven van kerndepartementen en van baten-lasten agentschappen.

2.8 Verantwoordelijkheid voor groepen met een zwakke positie op de arbeidsmarkt

2.8.1 Lage loonschalen

Met het lage loonschalenbeleid wil het kabinet de zwakke positie van deze groep medewerkers op de arbeidsmarkt verbeteren. Hiermee geeft het kabinet invulling aan afspraken uit het regeerakkoord. Het doel is dat medewerkers in de lage loonschalen voldoende baanzekerheid en gezonde arbeidsomstandigheden wordt geboden. Dat doel wordt bereikt door medewerkers in vaste dienst van de rijksoverheid te nemen. Ook stimuleert het Rijk als grote opdrachtgever dat bedrijven aan wie dienstverlening wordt uitbesteed, medewerkers in lage loonschalen in vaste dienst nemen.

Tijdens het Algemeen Overleg Rijksdienst van 26 juni 2014 oordeelde de Tweede Kamer in meerderheid positief over de investeringsplannen van het kabinet op het gebied van onder meer de schoonmaak. De minister voor Wonen en Rijksdienst gaf aan dat aan in te besteden dienstverlening, in de vorm van Shared Service Organisaties, vorm wordt gegeven. Dit betekent dat de Rijksschoonmaakorganisatie (RSO) in oprichting is en dat de Rijksbeveiligingsorganisatie (RBO) en de Interdepartementale Post- en Koeriersdienst (IPKD) zich verder ontwikkelen.

De minister voor Wonen en Rijksdienst heeft toegezegd de Tweede Kamer via deze rapportage te informeren over de inzet van medewerkers in lage loonschalen binnen het Rijk.

Rijksschoonmaakorganisatie (RSO)

De RSO gaat, onder verantwoordelijkheid van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, met eigen personeel de reguliere schoonmaak in rijks panden voorzien. Via een geleidelijk proces wordt het inbesteden van schoonmaak binnen de gehele rijksoverheid in circa vijf jaar gerealiseerd. Lopende schoonmaakcontracten worden gerespecteerd en de inbesteding van schoonmaakwerkzaamheden moet budgetneutraal plaatsvinden. Behalve voor de transitiekosten is er geen extra financiële ruimte. De RSO richt zich in eerste instantie op de overname van het huidige schoonmaakpersoneel. Op termijn streeft de RSO ernaar om een substantieel deel arbeidsbeperkten in dienst te nemen. Eind 2014 heeft de programmadirectie RSO een conceptprogrammaplan opgeleverd, dat voorziet in de operationele start van de RSO per januari 2016. Met de bonden is in februari 2015 een akkoord bereikt over de arbeidsvoorwaarden.

Rijksbeveiligingsorganisatie (RBO)

De huidige RBO wordt uitgebreid tot een landelijke dienstverlener, die kansen biedt aan boventallige medewerkers van onder meer de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) om van werk naar werk door te stromen. Naast het inzetten van eigen personeel zal de RBO gebruikmaken van capaciteit van bedrijven uit de particuliere beveiligingsbranche. Dit om te kunnen voorzien in schommelingen in de beveiligingsvraag.

Bij de RBO is eind 2014 al een aantal zogenoemde 'van werk naar werk'-kandidaten ingestroomd. Ook heeft de RBO afspraken gemaakt met de beveiligingsbranche over een overbruggingsperiode tot medio 2016.

Interdepartementale Post- en Koeriersdienst (IPKD)

De Interdepartementale Post- en Koeriersdienst (IPKD) is voor het Rijk de uitvoerder voor het verzorgen van koeriers- en transportdiensten en wordt verzorger voor het bezorgen van gerechtelijke brieven en mogelijk van pakketten. Dit heeft in 2014 geleid tot groei met 29 medewerkers vervoer. Voor het betekenen van gerechtelijke brieven liepen pilots in Den Haag en oost-Nederland.

Deze pilots hebben in maart 2015 geleid tot het besluit om het bezorgen van gerechtelijke brieven in te besteden. Bij dit besluit hoort de inspanningsverplichting om een deel van de medewerkers van Valid Express, die niet binnen PostNL kunnen worden herplaatst een plaats te geven binnen de IPKD. Daarbij wordt rekening gehouden met de verwachting dat de volumes de komende jaren zullen afnemen.

Grafische dienstverlening

Het Rijk besteedt niet alleen in, maar besteedt in voorkomende gevallen ook uit. Zo bleek een eigen organisatie voor grafische diensten niet meer doelmatig. Daarom is besloten deze dienstverlening en bijbehorende taken naar de markt over te hevelen. Voor de uitbesteding van de grafische dienstverlening door VijfKeerBlauw en Grafische en Multimediale Diensten (GMD) is in 2014 een achtjarige overeenkomst met Xerox/OBT afgesloten, met een verlengingsoptie van twee jaar. Over de implementatie van het contract vond eind 2014 overleg met de bonden plaats met als resultaat een sociaal akkoord. Er zijn 27 medewerkers overgegaan, met een baangarantie voor de duur van de looptijd van het contract. De gunning vond per 1 november 2014 plaats. Per 1 februari 2015 is de dienstverlening overgedragen aan Xerox/OBT.

Catering

Tijdens de begrotingsbehandeling van Wonen en Rijksdienst op 29 oktober 2014 heeft de minister toegezegd de Tweede Kamer te informeren over de mogelijkheden om catering in te besteden. Het kabinet meent dat grootschalige investering van catering moeilijk te realiseren is. Bij catering gaat het om hoogwaardige dienstverlening, die om specialistische kennis vraagt. Daarnaast is bij catering sprake van een ingewikkeld logistiek proces, dat zich niet eenvoudig in delen laat knippen en waarbij voedselveiligheid essentieel en moeilijk te waarborgen is. Bovendien leidt een volledige investering voor catering naar verwachting tot hogere kosten. Over de uitbesteding van de cateringdienstverlening bij Defensie vond eind 2014 nog overleg plaats met de bonden.

2.8.2 Instroom (en behoud) van arbeidsbeperkten

Het Rijk als werkgever maakt al langere tijd werk van zijn verantwoordelijkheid voor de instroom van mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt. Deze doelstelling is gebaseerd op het strategisch personeelsbeleid bij het Rijk. Het Rijk wil een aantrekkelijke werkgever zijn, die openstaat voor iedereen die naar vermogen kan werken.

In het Sociaal Akkoord van 11 april 2013 hebben het kabinet en sociale partners afgesproken dat werkgevers extra banen gaan creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. In totaal gaat het om 125.000 extra banen; 100.000 in de marktsector en 25.000 bij de overheid.

Voor de sector Rijk betekent dit in totaal 3.340 extra banen, waarbij de aantallen voor het Rijk als volgt zijn verdeeld: in 2015: 401 extra banen, in 2016: 467 extra banen en in 2017: 468 extra banen. Vanaf 2018 loopt dit jaarlijks op met 334 extra banen totdat eind 2023 het aantal van 3.340 is bereikt.

De ministeries en taakorganisaties hebben plannen van aanpak vastgesteld en het dossier geagendeerd op het niveau van de Bestuursraad voor de uitvoering van de banenafpraak uit het Sociaal Akkoord 2013. Veel ministeries maken gebruik van jobcarving, zoals de methode 'Inclusief Herontwerp van Werkprocessen (IHW)'. De methode IHW is een integrale aanpak om tot duurzame werkpakketten voor de doelgroep te komen.

Bij het Expertise Centrum Organisatie & Personeel (UBR/EC O&P, onderdeel van BZK/DGOBR) is het Team Inclusief werkzaam, dat in een gezamenlijk programma van sociale partners (A+O-fonds Rijk) de ministeries ondersteunt bij hun inspanningen voor instroom en behoud van mensen met een arbeidsbeperking.

Met de aanvaarding van de Wet Banenafpraak en Quotum Arbeidsbeperkten door de Eerste Kamer (eind maart 2015) is de doelgroep van de banenafpraak definitief vastgesteld. Het grootste deel van de doelgroep omvat personen met de Wajong- en/of WSW-status. Eind 2014 waren er binnen het Rijk 256 mensen met een Wajong-status in dienst.

Daarnaast zijn er ook nog 1.349 personen in dienst bij de overheid die onder de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) vallen.

3 Rijk als werkgever en organisatie

Naast alle organisatieontwikkelingen om dienstverlenend, slagvaardig en kostenbewust te blijven, heeft het Rijk ook een rol als werkgever te vervullen. De rijksoverheid is één van de grootste werkgevers in Nederland. Ongeveer een derde van het personeelsbestand werkt in de regio Haaglanden. Het Rijk profileert zich als één werkgever. In dit hoofdstuk staan de belangrijkste ontwikkelingen binnen het rijksbrede personeels- en organisatiebeleid. In [bijlage 2](#) worden diverse kengetallen verstrekt, zoals de personeelsopbouw, beloningen en ABD-gegevens. In [bijlage 4](#) is een overzicht opgenomen van de externe inhuur binnen het Rijk en in [bijlage 5](#) wordt een overzicht gegeven van de adviescolleges.

3.1 Personele bezetting sector Rijk (overige sectoren in [bijlage 2](#))

Hoewel het kabinet stuurt op budget en niet op de personeelsomvang wordt deze wel gemonitord door de minister voor Wonen en Rijksdienst. Sinds 2010 is de totale personeelssterkte van de sectoren Rijk, Zbo's, Defensie, Politie, Rechterlijke Macht en Rijksdienst Caribisch Nederland met 18.682 fte gedaald. In 2014 bedroeg de totale personeelssterkte van deze sectoren 272.592 fte, waarvan 109.487 fte voor de sector Rijk. Ten opzichte van 2013 is de personeelssterkte van alle genoemde sectoren met in totaal 2.583 fte gedaald. Voor de sector Rijk is sprake van een lichte stijging met 653 fte (+0,6%). Deze stijging zit bij toezicht- en uitvoeringsorganisaties. De omvang van de beleidskernen vertoont een daling van 0,1%.

Personele bezetting in fte

Sector Rijk	2010	2011	2012	2013	2014
AZ	397	380	351	358	346
BZ	2.838	2.714	2.619	2.666	2.648
BZK	4.418	9.128	9.577	6.222	6.694
EZ ¹		9.695	9.186	8.803	9.036
EZ	3.705				
Financiën	31.634	30.531	29.857	30.358	31.598
IenM		13.112	12.386	12.172	11.968
LNV	6.569				
OCW	4.014	3.869	3.758	3.838	3.920
SZW	2.397	2.259	2.156	2.186	2.254
VenJ	29.695	26.255	26.433	29.348	28.139
VenW	12.203				
VROM	3.253				
VWS	4.211	4.189	4.020	4.056	3.957
Hoge Colleges van Staat	1.616	1.630	1.627	1.635	1.603
Rechtspraak	7.471	7.232	7.128	7.192	7.324
Totaal (in fte)	114.421	110.994	109.098	108.834	109.487

¹ Sinds 2011 als EL&I samen met LNV, eind 2012 wijzigt naam in EZ

Bron: P-Direkt

Zbo's	2010	2011	2012	2013	2014
	42.681	40.492	40.222	39.796	39.032

Sector Defensie	2010	2011	2012	2013	2014
	67.885	63.509	60.714	59.445	58.016

In afwijking van eerdere jaarverslagen: bezettingcijfers.

Sector Politie	2010	2011	2012	2013	2014
	62.727	63.235	63.778	63.451	62.364

Nationale Politie, inclusief Aspiranten, alsmede de Politieacademie

Sector RM	2010	2011	2012	2013	2014
Openbaar Ministerie	796	780	790	801	837
Rechtspraak	2.275	2.230	2.194	2.183	2.170
Totaal (in fte)	3.071	3.010	2.984	2.984	3.007

Rijksdienst Caribisch Nederland	2010	2011	2012	2013	2014
	488	584	633	665	686

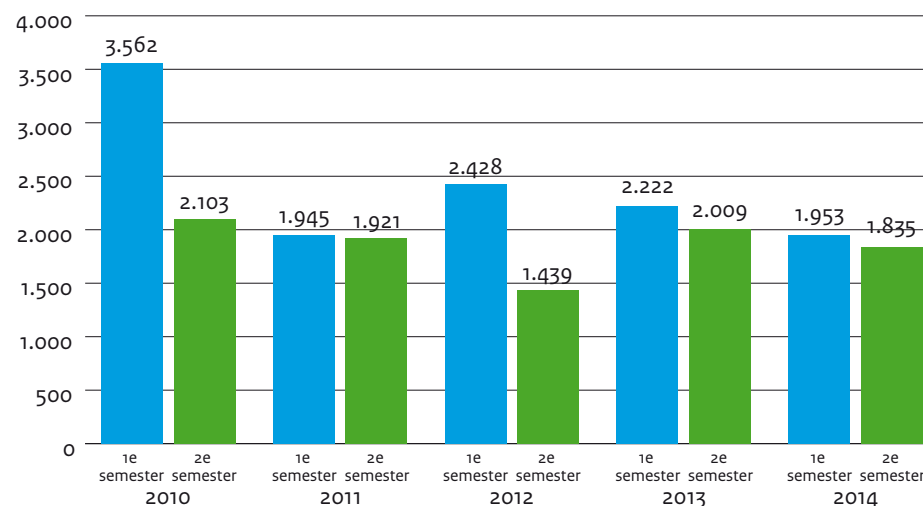
Aantallen in personen.

Bron: enquête

De ontwikkelingen in de personeelssterkte zijn de resultante van zowel krimp als groei. Krimp is vooral het gevolg van de taakstellingen op apparaatskosten. Die komen voort uit opeenvolgende regeerakkoorden en enkele specifieke akkoorden. De groei komt door intensivering, die voortvloeit uit kabinetsbesluiten. De verwachting is dat ook de komende jaren krimp en groei in de cijfers zichtbaar zullen zijn.

3.2 Vacatures

In 2014 heeft het Rijk (in- en/of extern) 3.788 vacatures opengesteld. Dat is ruim 10 % minder dan in 2013. Veel van de opengestelde vacatures waren te vinden bij de Belastingdienst; ter bestrijding van fraude is extra personeel geworven. Onderstaande tabel laat de ontwikkeling zien van de vacatures bij het Rijk tussen 2010 en 2014.

Bron: EC O&P

3.3 Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim binnen het Rijk is iets gedaald ten opzichte van 2013. Met ingang van 2014 worden de ziekteverzuimrapportages direct uit de administratie van P-Direkt betrokken en niet meer op basis van enquêtes bij de departementen. Dit heeft geleid tot een trendbreuk ten opzichte van de gegevens van eerdere jaren.

Ziekteverzuimpercentage incl. verzuim langer dan 1 jaar, excl. zwangerschaps- en bevallingsverlof

Ministerie	2010	2011	2012	2013	2014
AZ	4,1%	4,0%	3,7%	3,4%	3,7%
BZ	3,6%	3,0%	3,0%	3,2%	3,2%
BZK	4,9%	5,4%	5,5%	4,7%	4,8%
EZ ¹		4,5%	4,4%	4,3%	4,0%
EZ	4,0%				
Financiën	5,9%	6,3%	5,8%	5,6%	5,3%
IenM		4,0%	4,3%	4,3%	4,3%
LNV	4,3%				
OCW	4,6%	4,7%	4,7%	4,2%	4,3%
SZW	4,5%	5,0%	5,0%	4,8%	4,3%
VenJ	6,4%	6,5%	6,2%	6,0%	5,9%
VenW	3,9%				
VROM	4,7%				
VWS	4,6%	4,6%	4,6%	4,5%	4,1%
Rechtspraak		4,7%	4,8%	5,5%	4,6%
Totaal	5,5%	5,5%	5,3%	5,2%	5,0%

¹ Sinds 2011 als EL&I samen met LNV, eind 2012 wijzigt naam in EZ

Bron 2010 - 2013: enquête

Bron 2014: P-direkt

3.4 Uitstroom naar leeftijd

In 2014 verlieten 4.912 rijksambtenaren het Rijk. Hiervan was bijna 26% jonger dan 35 jaar, ruim 33% tussen de 35 en 55 jaar oud en ruim 41% 55 jaar en ouder.

3.5 Gebruik PAS-regeling

In 2014 maakten 12.375 ambtenaren van 57 jaar en ouder gebruik van de PAS-regeling. Hiermee kunnen rijksambtenaren hun werktijd met 15,8% terugbrengen door een deel van hun loon in te leveren. In 2010 maakte 44% van de regeling gebruik, in 2011 en 2012 46%, in 2013 45% en in 2014 50%.

3.6 Arbeidsvoorwaarden en rechtspositie

De rijksoverheid wil als werkgever de arbeidsvoorwaarden in gelijke gevallen op gelijke wijze toepassen. In 2014 is rijksbreed een eenduidige toepassing van diverse regelingen gerealiseerd (toelage bedrijfshulpverlening, opleidingsfaciliteiten en representatiekostenvergoeding). Voor het Van Werk Naar Werk (VWNW)-beleid (zie ook de tekst bij paragraaf 3.9.) is in aanvulling op de formalisatie van het beleid in het Algemeen Rijksambtenaren Reglement (ARAR) nadere regelgeving opgesteld, in het bijzonder over het toepassen van het afspiegelingsbeginsel om overtolligheid vast te stellen. Het afspiegelingsbeginsel houdt in dat medewerkers per leeftijdsgroep worden gerangschikt op hun aantal overheidsdienstjaren. Op grond van het aantal dienstjaren wordt per leeftijdsgroep bepaald wie als functievoelger in aanmerking komt en wie niet. Beoogd effect van het afspiegelingsbeginsel is dat bij een reorganisatie niet vooral jongeren, die meestal relatief weinig overheidsdienstjaren hebben, de organisatie moeten verlaten.

Over de toepassing van het afspiegelingsbeginsel zijn workshops gegeven aan de P&O-medewerkers bij het Rijk. Voor de harmonisatie van secundaire arbeidsvoorwaarden is in overleg met de bonden nadere regelgeving opgesteld om de ambtsjubileumgratificatie te berekenen.

Daarnaast is in 2014 een nieuwe regeling ingegaan voor substantieel bezwarende functies. Deze regeling stimuleert langer doorwerken, omdat uitstel van het gebruik van de regeling de ambtenaar een uitkering oplevert.

3.7 Salarisbetalingen

De salarisbetalingen aan het rijkspersoneel in dienst van de tien ministeries (uitgezonderd het ministerie van Defensie) bedroegen in 2014 bijna € 7,6 miljard. Aan salaris (de grootste component), vakantie-uitkering, eindejaarsuitkering en toeslagen werd meer uitgegeven dan in 2013. De pensioenlasten namen af met 1,95% en de werkgeverslast Zorgverzekeringswet met 0,52%. De overige sociale verzekeringen stegen met 3,70%. Per saldo nam de werkgeverslast voor het Rijk af met 0,58% tot € 1.531 miljoen.

De salarisbetalingen vormen een belangrijk deel van de totale apparaatsuitgaven.

Salarisbetalingen (in miljoen €)

	2011	2012	2013	2014
Salaris	4.881	4.857	4.854	4.900
Vakantie-uitkering	397	393	390	392
Eindejaarsuitkering	397	394	393	397
Toe(s)lagen	61	60	52	52
Kortingen	-73	-74	-76	-78
Inconveniënten	107	106	109	106
Overwerk	14	14	13	13
Jubilea	20	18	17	20
Reiskosten	112	119	118	110
Vergoedingen-Schadeloosstellingen	25	36	38	31
Overig	97	99	91	97
WG-last Pensioen	768	833	893	876
WG-last Sociale Verzekeringen	284	295	283	293
WG-last Zorgverzekeringswet	288	334	364	362
Totaal	7.380	7.486	7.539	7.571

Bron: P-Direkt

3.8 Externe inhuur

3.8.1 Sturingsinstrumentarium externe inhuur

Voor de organisaties van het Rijk zijn er met de Tweede Kamer spelregels afgesproken voor de inhuur van extern personeel.

- 1) Er geldt een uitgavennorm voor externe inhuur van maximaal 10% van de totale personele uitgaven (ambtelijk personeel + externe inhuur). De norm heeft het karakter van 'comply-or-explain'. Bij overschrijding van de norm dienen de ministeries dit in het eigen jaarverslag toe te lichten.
- 2) Vanaf 1 januari 2011 geldt voor de inhuur van extern personeel buiten de zogeheten mantelcontracten een maximumuurtarief van € 225 per uur (excl. BTW). In het geval van overschrijding van dit tarief dienen de desbetreffende ministeries dit toe te lichten in hun jaarverslagen.

3.8.2 Uitgaven externe inhuur

In de departementale jaarverslagen over 2014 wordt gerapporteerd over de uitgaven voor externe inhuur. Een totaaloverzicht daarvan is opgenomen in [bijlage 4](#). In onderstaande tabel worden de uitgaven voor externe inhuur gepresenteerd in vier categorieën. Ter vergelijking zijn ook de jaren 2010 tot en met 2013 hierin opgenomen.

	2010		2011		2012		2013		2014	
	x €1000	%	x €1000	%	x €1000	%	x €1000	%	x €1000	%
Beleidsgevoelig	115.742	11	71.263	8,1	59.505	6	49.744	5	69.705	6
Beleids- ondersteuning	220.629	22	218.810	25	234.250	25	302.519	30	393.662	36
Uitvoering	668.047	65	579.471	66	619.528	69	661.589	65	642.676	58
Vernieuwing Rijksdienst	22.760	2	6.204	0,7			-	-	-	-
Totale uitgaven	1.027.205	100	875.740	100	875.748	100	1.013.852	100	1.106.043	100

Bron: bijlagen bij departementale jaarverslagen 2014

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt bedroegen de totale uitgaven voor externe inhuur over het jaar 2014 € 1.106 miljoen, afgerond € 1,1 miljard. Ten opzichte van het jaar 2013 is dat een stijging van de totale uitgaven voor externe inhuur met € 92 miljoen. In de departementale jaarverslagen over 2014 wordt door elk ministerie zelf gerapporteerd over de uitgaven voor externe inhuur en over hoe vaak en waarom het maximum uurtarief (€ 225 per uur) wordt overschreden. In [bijlage 4](#) bij deze rapportage is het totaaloverzicht opgenomen per departement. Daarnaast wordt hier ook een nadere toelichting gegeven op de genoemde uitgavenstijging en wordt het aantal overschrijdingen van het maximumuurtarief (€ 225 per uur) vermeld.

3.9 Begeleiden Van Werk Naar Werk (VWNW)

Op 11 april 2013 is de 'Overeenkomst Sociaal Beleid Rijk: van werk naar werk (VWNW) beleid' vastgesteld. De VWNW-overeenkomst bevat rijksbrede afspraken over de begeleiding van werk naar werk van rijksambtenaren. De afspraken gelden van 15 april 2013 tot en met 31 december 2015. Het VWNW-beleid kent onderscheid tussen een tweetal opeenvolgende fasen: de vrijwillige fase (als er nog geen sprake is van opheffing van functies of overtolligheid, maar deze wel dreigt) en de verplichte fase (een klassieke reorganisatie waarbij sprake is van overtolligheid en/of opheffing van functies).

In 2014 waren er 8.625 VWNW-trajecten waarvan de meeste vrijwillig. Het grootste deel van de VWNW-trajecten vindt plaats binnen uitvoeringsorganisaties, waarvan de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) met 7.749 kandidaten de belangrijkste is, zie onderstaande tabel. Ruim 70% van de VWNW-kandidaten is boven de 45 jaar.

Ministerie	Totaal	%	Bezetting personen	VWNW-bezetting
AZ	8	0,1	379	2,1
BZK	144	1,7	7.036	2
BZ	27	0,3	2.753	1
EZ	91	1,1	9.593	0,9
FIN	146	1,7	33.613	0,4
IenM	170	2,0	12.525	1,4
OCW	36	0,4	4.222	0,9
SZW	19	0,2	2.344	0,8
VenJ*	7.749	89,8	38.352	4,2
VWS	235	2,7	4.324	5,4
Totaal	8.625	100	116.883	2,3

*VenJ is gebaseerd op apart verstrekte informatie van DJI,

Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) en de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

Bron: enquête

3.10 Topformatie

In september 2014 stelde de ministerraad de topformatie van de ministeries vast per 31 december 2013. De topformatie bestaat uit de functies in de schalen 16 en hoger bij alle ministeries. In totaal betrof het 766 topfuncties, 26 minder dan op peildatum 31 december 2012. Dit aantal is exclusief 21 PM-posten: functies waarvan het niveau nog niet definitief is bepaald.

Ruim de helft van de functies is gewaardeerd op het niveau van schaal 16; een derde betrof schaal 17.

De minister voor Wonen en Rijksdienst houdt toezicht op de topstructuur en topfuncties.

De ministeries kunnen deze wijzigen binnen de grenzen van het kader Topstructuur en Topfuncties Rijk 2007 en het kader Functiegebouw Rijk.

3.11 Algemene Bestuursdienst

De Algemene Bestuursdienst (ABD) wordt gevormd door de hoogste ambtenaren binnen de rijksoverheid: managers in schalen 17 en hoger en directeuren in schaal 15 en 16 met integrale eindverantwoordelijkheid voor mensen en middelen. Deze groep bestond op 31 december 2014 uit 564 mensen. De ABD is een selectie binnen de 766 topfuncties binnen de topformatie.

Bureau Algemene Bestuursdienst (Bureau ABD) is verantwoordelijk voor de werving en selectie en het opleiden en ontwikkelen van de rijksmanagers. Bureau ABD verzorgt het werkgeverschap voor de leden van de topmanagementgroep (TMG).

Voor deze jaarrapportage gaat het om de groep mensen die een eindverantwoordelijke functie binnen de rijksdienst hebben, inclusief de functionarissen die op grond van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR) tot de Algemene Bestuursdienst behoren.

Het Rijk streeft naar een meer diverse samenstelling van het rijksoverheidspersoneel. In het regeerakkoord is dit vertaald in de afspraak dat de ABD in 2017 voor ten minste 30% uit vrouwen bestaat. In 2014 is invulling gegeven aan het plan van aanpak om, samen met de departementen, de instroom van vrouwen in de ABD te vergroten. Inzet is om in de subtop te beschikken over voldoende vrouwelijk potentieel dat kan doorstromen naar de top. Bureau ABD zal het vrouwelijk talent actief positioneren bij vacatures en liefst al eerder, met het oog op potentiële matches. Bij alle ABD-functies geldt dat vrouwen nadrukkelijk gevraagd wordt om te solliciteren. Het aandeel vrouwen binnen de TMG/ABD (564 mensen) steeg in 2014 met 0,9 procentpunt naar 28,4%.

Aandeel vrouwen binnen de TMG/ABD

2010	2011	2012	2013	2014
25,9%	25,7%	25,7%	27,5%	28,4%

Meer informatie over de ABD is te vinden in [bijlage 2](#).

3.12 Traineeprogramma's Rijk

In het algemene Rijkstraineeprogramma werft de rijksoverheid jonge, getalenteerde academici. In 2014 meldden zich 2.890 gegadigden voor de zeventiende lichting van het programma. 125 van hen begonnen in september 2014 als rijkstrainees. Dit zijn er drie minder dan in 2013.

Rijkstrainees krijgen bij bewezen geschiktheid en goed functioneren een vaste aanstelling. Van de trainees die in 2012 startten (vijftiende lichting) is in 2014 93% doorgestroomd binnen het Rijk en 3% naar andere overheden. Dit is hoger dan de doorstroom binnen het Rijk van de trainees die in 2013 startten (85%). De vijftiende tranche is de tweede lichting waarvoor het besluit over de vaste aanstelling geldt. Dit besluit draagt bij aan het aantal trainees dat na afloop van het programma bij de rijksoverheid blijft werken.

Naast het Rijkstraineeprogramma kent het Rijk nog een aantal, meer specialistische traineeprogramma's. Daarin startten in 2014 nog eens 110 trainees. Dat zijn er 7 meer dan in 2013. In [bijlage 2](#) staat een overzicht van de traineeprogramma's en instroom van trainees in 2013 en 2014.

3.13 Integriteit

Integer handelen hoort een basiscompetentie te zijn van elke ambtenaar. In het ARAR staat dat de ambtenaar de plichten uit zijn functie nauwgezet en ijverig moet vervullen, 'zoals een goed ambtenaar betaamt'. Integriteit staat voor een juiste mentaliteit en attitude. Ministeries hebben periodiek programma's om het integriteitsbewustzijn bij leidinggeven en medewerkers te ondersteunen. Vanaf 2010 worden alle meldingen van vermoedens van integriteitsschendingen en geconstateerde schendingen geregistreerd. Daarbij geldt een onderverdeling in negen typen.

Type schending	aantal vermoedelijke					aantal geconstateerde				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Financiële schendingen	138	60	112	165	88	118	48	78	97	59
Misbruik positie en belangenverstrengeling	59	61	78	71	72	27	33	31	24	31
Lekken en misbruik van informatie	71	47	79	60	60	44	33	49	22	33
Misbruik van bevoegdheden	27	40	44	25	24	22	18	21	11	16
Misbruik van geweldsbevoegdheid	7	6	4	10	7	4	2	1	3	3
Ongewenste omgangsvormen	188	195	182	124	105	54	55	93	49	48
Misdragingen in de privésfeer	55	205	176	108	235	39	141	143	71	171
Oneigenlijk gebruik van dienstmiddelen/ overschrijding interne regels	408	311	317	371	364	257	206	228	287	246
Misstand gemeld via klokkenluidersregeling	6	2	5	4	1	1	1	3	2	0
Totaal	959	927	997	939	956	566	537	647	566	607

Bron: enquête

Van de 956 vermoedelijke schendingen van integriteit in 2014 zijn er 607 vastgesteld. Hiervan hebben 284 geleid tot een disciplinaire sanctie (zie onder 3.14). Daarnaast zijn er andere ambtelijke afdoeningen geweest, zoals corrigerende gesprekken, waarschuwingsbrieven, overplaatsing etcetera.

In 2014 is het aantal schendingen gestegen ten opzichte van het jaar ervoor. De toename is met name zichtbaar in de categorie misdragingen in de privésfeer. Het gaat om gedrag dat onverenigbaar is met de eigen functie en het aanzien van het ambtenaarschap schaadt. Per 1000 medewerkers is de toename geringer dan in absolute zin. Dat aantal lag vorig jaar op 5,2 en daarmee net iets boven het gemiddelde van de laatste vijf jaar.

3.14 Disciplinaire sancties

In 2014 bedroeg het totaal aantal opgelegde disciplinaire sancties 284. Dit aantal is licht toegenomen ten opzichte van een jaar eerder. De meeste disciplinaire sancties zijn onvoorwaardelijk opgelegd (230).

Het aantal strafontslagen is gedaald van 132 in 2013 naar 121 in 2014. Van de 121 strafontslagen is in 42 gevallen voorwaardelijk strafontslag aangezegd.

Type sanctie	2010	2011	2012	2013	2014
Schriftelijke berisping	132	90	98	73	85
Strafontslag	97	128	111	132	121
Vermindering vakantie	40	17	31	16	34
Financiële afdoening	48	35	34	39	21
Verplaatsing	14	11	25	14	19
Overig	15	8	9	2	4
Totaal	346	289	308	276	284

Bron: enquête

3.15 Professionalisering (organisatie) en opleiden

Via scholing en opleiding investeren de ministeries in het personeel. Gemiddeld werd in 2014 per werknemer € 1.466 aan scholing en opleiding uitgegeven.

Bedrag aan scholing en opleiding per arbeidsjaar

Ministerie	Gemiddeld bedrag per arbeidsjaar				
	2010	2011	2012	2013	2014
AZ	1.018	1.565	1.395	1.651	1.677
BZ	1.805	1.706	1.440	1.727	1.681
BZK	1.263	1.362	1.199	1.285	1.210
EZ ¹		1.548	1.331	1.549	1.574
EZ	2.150				
Financiën ²	593	1.794	1.841	1.853	1.784
lenM		1.313	1.454	1.209	1.234
LNV	2.120				
OCW	2.634	1.786	1.822	1.597	1.565
SZW	2.698	2.203	2.236 ³	1.943	1.913
VenJ	1.670	1.441	1.668	1.276	1.175
VenW	1.464				
VROM	1.514				
VWS	1.328	1.202	1.606	1.463	1.462
Rechtspraak	1.277	946	4	4	4
Totaal	1.369	1.521	1.582³	1.512	1.466

¹ Sinds 2011 als EL&I samen met LNV, eind 2012 wijzigt naam in EZ

² De cijfers van de Belastingdienst betreffen tot 2011 de uitgaven aan externe partijen en niet de kosten van het eigen opleidingsinstituut. De Belastingdienst heeft de administratie zo ingericht, dat vanaf het jaarverslag over 2011 de integrale kosten van de opleidingen worden weergegeven, conform de definitie die voor de hele rijksoverheid wordt gehanteerd.

³ Cijfers SZW 2012 zijn in 2013 alsnog bijgesteld en zorgen voor een aangepast cijfer SZW en totaal.

⁴ De cijfers sinds 2012 zijn onvoldoende betrouwbaar en komen ook niet in jaarverslag rechterlijke macht.

Bron: enquête

De ministeries investeren met scholing en opleiding in behoud en ontwikkeling van de kennis en vaardigheden van het personeel. Dat is nodig om een kwalitatief hoogwaardige rijkdienst te zijn en te blijven.

Enkele voorbeelden

Naast de opleidings- en professionaliseringsfaciliteiten die de ministeries zelf aanbieden, zijn er verschillende rijksbrede initiatieven voor het professionaliseren van medewerkers. De Rijkscampus is een succesvol initiatief om de interdepartementale samenwerking op het terrein van leren en ontwikkelen te versterken. De Rijkscampus is de verzameling van instituten binnen het Rijk die zich structureel bezighouden met leren en ontwikkelen, bijvoorbeeld de Academie voor Overheidscommunicatie, Academie voor Wetgeving, Academie voor publieke bouw- en infraprojecten, Academie voor Crisisbeheersing en de Rijksacademie Financiën, Economie en Bedrijfsvoering (RAFEB). Tijdens een werkconferentie hebben deze opleidingsinstituten met elkaar gesproken over verdere samenwerking. Ook is de kaart van de Rijkscampus gepresenteerd. Deze kaart geeft een overzicht van de instituten, hun kenmerken en hun voorzieningen. Daarnaast is een aantal thema's benoemd, zoals e-learning, alternatieve leervormen en -praktijken, waar directe meerwaarde voor samenwerking wordt geconstateerd.

Op het terrein van de inkoopfunctie is in 2014 begonnen met het toepassen van de MSU+ systematiek. Met dit instrument wordt de inkoopvolwassenheid van een inkooppunt gemeten. De resultaten worden gebruikt als benchmark, maar vooral om kennis te delen en om van elkaar te leren. Dat laatste wordt ook gedaan in samenwerking met de RAFEB. Onder het motto 'voor elkaar en door elkaar' zijn in 2014 weer diverse bijeenkomsten georganiseerd.

Zo was er aandacht voor de gevolgen van de invoering van de Aanbestedingswet 2012 en kwamen de leernetwerken categoriemanagement en contractmanagement diverse keren bij elkaar. Het reguliere cursusaanbod werd uitgebreid met de cursus IAPS Plus.

Een bijzonder succesvol initiatief was de organisatie van de eerste Dag van de Rijksinkoop. Kennismaken, elkaar ontmoeten en inspireren rondom rijksinkoop stonden centraal voor ruim 120 deelnemers. Kennismaken, ditmaal tussen markt en rijksoverheid, gebeurde ook tijdens de Leveranciersdag. Met meer dan 500 aanmeldingen was dit één van de grootste inkoopevenementen in het land.

Ook op het gebied van informatievoorziening en ICT is in 2014 geïnvesteerd in professionalisering. De workshopreeks voor complexe trajecten op het vakgebied inkopen en aanbesteden van ICT is verder uitgebreid.

In 2014 zijn 25 adviseurs opgeleid tot Chief Information Officer (CIO) in het bestaande CIO-curriculum. In totaal zijn nu 175 CIO-adviseurs opgeleid.

In totaal zijn eind 2014 ruim 100 directeuren en afdelingshoofden opgeleid in de ICT-module van het ABD-APP programma. Deze module is opgezet voor bestuurders en topmanagers; er zijn twee tranches van 24 directeuren per jaar. Ook een groep Kamerleden heeft de opleiding in 2014 gevolgd.

Samen met de grotere ICT-dienstaanbieders heeft het Rijk in een Strategisch Personeelsplan maatregelen uitgewerkt om rijksbrede loopbaanpaden en mobiliteit voor personeel te versterken. Het is belangrijk dat het Rijk op de arbeidsmarkt voor ICT-personeel een sterke positie blijft innemen.

Gateway Reviews

Natuurlijk wil het Rijk een kwalitatief hoogwaardig niveau leveren. Daarbij maakt het onder andere gebruik van Gateway Reviews. Het doel van de Gateway Reviewmethode is een bijdrage te leveren aan het succesvol(ler) uitvoeren van programma's en projecten met een hoog risicoprofiel binnen het publieke domein. Dat gebeurt in de vorm van een systematische tussentijdse collegiale toetsing. Met behulp van een Gateway Review kan de reviewer bij mijlpalen toetsen of een programma of project klaar is voor de volgende fase. De methode biedt tevens de mogelijkheid om te bekijken hoe het functioneren van een organisatie of keten van organisaties verder verbeterd kan worden.

In 2014 is een nieuw instrument ontwikkeld: De Gateway Ketenscan. Hiermee kunnen de belangrijkste knelpunten en risico's in een bepaalde keten in beeld worden gebracht om zo de ketensamenwerking te optimaliseren. In de eerste helft van 2015 worden vervolgpilots uitgevoerd, zodat het instrument eind 2015 kan worden opgenomen in het standaardportfolio van UBR/Gateway.

Afgelopen jaar zijn in totaal 46 Gateway Reviews begeleid. In 2014 zijn ruim 50 nieuwe reviewers opgeleid. De totale omvang van de Gateway Community (pool van opgeleide Gateway Reviewers (medewerkers van de departementen, die dit als rol erbij doen)) komt daarmee op ongeveer 400 personen.

Intern klanttevredenheidsonderzoek (iKTO)

In 2013 is voor het eerst rijksbreed een intern klanttevredenheidsonderzoek (iKTO) over de bedrijfsvoering uitgevoerd. Daarna is het iKTO bij praktisch alle departementen en uitvoerders geëvalueerd en vervolgens in 2014 verder ontwikkeld. De rijksoverheid gaat nu meerdere iKTO-instrumenten aanbieden, die gericht en frequenter kunnen meten. Hiermee kunnen de uitvoerende diensten beter inspelen op de wensen van de gebruikers en een betere kwaliteit leveren. Dit sluit aan bij de doelstelling uit de Hervormingsagenda Rijksdienst om te zorgen voor een goede kwaliteit van de dienstverlening.

4 Rijk en markt, inkoop en duurzaamheid

In dit hoofdstuk wordt de relatie inzichtelijk gemaakt van het Rijk met de markt op het gebied van de inkoop (waaronder maatschappelijk verantwoord) en ICT. Ook onderwerpen rond duurzame bedrijfsvoering komen in dit hoofdstuk aan bod.

4.1 Inkoopvolume/-uitgaven Rijk

Inkopen is een belangrijk proces dat het Rijk helpt om zijn taken succesvol en efficiënt uit te voeren. Bijvoorbeeld door strategisch inkopen van product- en dienstenpakketten door samenwerken en specialiseren. De rijksoverheid hanteert die werkwijze om de eigen inkoop verder te professionaliseren. Daarnaast streeft de rijksoverheid er ook naar om een goede opdrachtgever te zijn voor alle leveranciers en daagt bedrijven uit het beste uit zichzelf te halen en te innoveren.

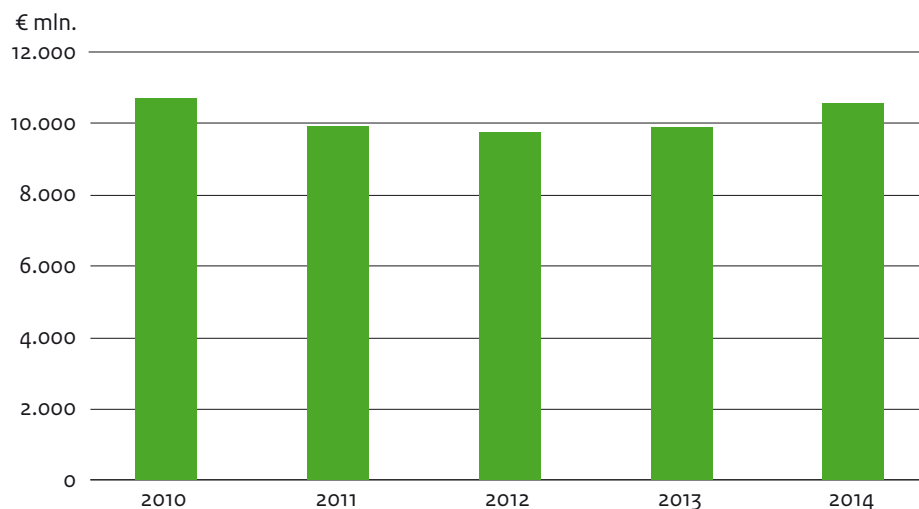
Eénmaal per jaar worden uit de financiële administratie van alle ministeries de facturen verzameld en opgeslagen in de zogeheten 'inkoopuitgaven database'. Met deze gegevens kan het Rijk beter en slimmer inkopen.

Uit de op dit moment bekende gegevens over 2014 blijkt dat de inkoopuitgaven bij marktpartijen in 2014 een omvang hebben van ongeveer € 10,4 miljard en daarmee met ongeveer € 500 miljoen (5%) zijn gestegen ten opzichte van 2013⁸. Deze toename komt

voort uit begrote investeringen, verschuiving van aanbestedingen en prijsontwikkelingen. Zo hebben onder meer beleidsintensiveringen plaatsgevonden op het gebied van infrastructuur en is een aantal Masterplannen doorgeschoven naar 2014.

In onderstaande grafiek worden de inkoopuitgaven aan marktpartijen over de afgelopen jaren weergegeven.

Inkoopuitgaven aan marktpartijen

⁸ De inkoopuitgaven van VenJ zijn ten opzichte van de jaarrapportage bedrijfsvoering 2013 met € 0,4 miljard gecorrigeerd. Daarmee zijn de totale inkoopuitgaven in 2013 geen € 9,5 miljard maar € 9,9 miljard.

De inkoopuitgaven over de jaren 2010 tot en met 2014 in de grafiek kunnen afwijken van de inkoopuitgaven die in eerdere Jaarrapportages zijn opgenomen. Dit komt omdat de database steeds, ook met terugwerkende kracht, wordt geactualiseerd naar het laatste inzicht. Daardoor zijn alle cijfers in de grafiek actueel en onderling vergelijkbaar. De inkoopuitgaven aan het grootmaterieel van het ministerie van Defensie worden in deze cijfers niet meegenomen.

4.2 Inkoop Rijk bij Midden- en Kleinbedrijf (MKB)

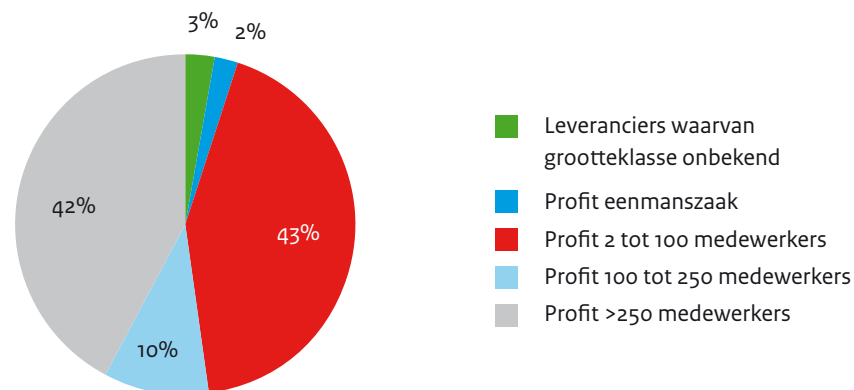
Aan 90% van het aantal leveranciers in de inkoopuitgaven database is inmiddels een Kamer van Koophandelnummer toegevoegd. Dat is een stijging ten opzichte van de vorige rapportage. Op dit bestand van leveranciers heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) een analyse uitgevoerd naar het MKB-aandeel.

Van de totale inkoopuitgaven van de rijksoverheid in 2013⁹ aan de markt is 55% besteed aan het MKB (profit eenmanszaken 2%, profit 2 tot 100 medewerkers 43% en profit 100 tot 250 medewerkers 10%). Het aandeel van het Grootbedrijf bedraagt 42%. Van de overige leveranciers (3%) is het MKB of groot bedrijf niet bekend.

De grafiek hiernaast is gebaseerd op het aantal leveranciers dat in 2013 een overheidsopdracht heeft gekregen en waarvan de grootte bekend is. Van deze circa 37.500 leveranciers is het MKB-aandeel 95% (profit eenmanszaken 29%, profit 2 tot 100 medewerkers 62% en profit 100 tot 250 medewerkers 4%). Het aandeel van het Grootbedrijf bedraagt 5%.

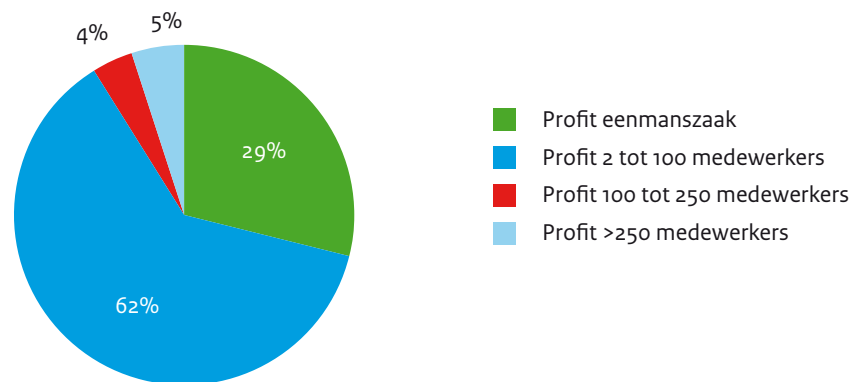
⁹ De spendgegevens worden jaarlijks uiterlijk op 1 april door de ministeries aangeleverd. Zo kunnen de inkoopvolumes in de Jaarrapportage worden opgenomen. Daarna volgen nog vele stappen, waarbij een aantal instanties is betrokken (Kamer van Koophandel, Belastingdienst). Als laatste stap in het spendproces wordt het totaalbestand naar het CBS verstuurd, dat de cijfers levert over het aandeel van het MKB. Door dit zorgvuldige maar tijdrovende proces hebben de MKB cijfers in deze jaarrapportage betrekking op 2013. De gegevens over 2014 worden vermeld in de Jaarrapportage Bedrijfsvoering 2015.

Spend 2013 naar organisatietype, in miljoenen €

Inkoopuitgaven 2013 naar type leveranciers

MKB aandeel 2013 (in rijksoverheid opdrachten)

Verdeling unieke leveranciers

Een belangrijke doelstelling van de Aanbestedingswet 2012 is de toegang tot aanbestedingen voor het MKB te verbeteren. Omzeteisen mogen niet meer worden gesteld, samenvoegen moet worden gemotiveerd en opdrachten moeten zo veel mogelijk in percelen (kleine onderdelen) worden verdeeld en tot slot moeten er proportionele eisen worden gesteld, die in verhouding staan tot de grootte van de opdracht.

De afgelopen jaren is ongeveer de helft van de totale inkoopuitgaven besteed bij het MKB. De komende jaren zal blijken of dit MKB-aandeel met de nieuwe Aanbestedingswet gaat stijgen.

4.3 Inkoop en integriteit

Medio 2014 werd het Rijk geconfronteerd met mogelijke integriteitsproblemen bij de inkoop van ICT. In een uitzending van Zembla werd een aantal gevallen genoemd, waarbij medewerkers van bedrijven en ambtenaren betrokken waren. Naar aanleiding van deze uitzending heeft de minister voor Wonen en Rijksdienst direct maatregelen genomen en daarover de Tweede Kamer op 2 oktober en 31 oktober 2014¹⁰ geïnformeerd.

Eén van de maatregelen betrof een quickscan door de Auditdienst Rijk (ADR) naar regels en waarborgen omtrent integriteit bij alle departementen. Uit het onderzoek is gebleken dat het stelsel van rijkswaarborgen in de praktijk werkt en de randvoorwaarden voor integer inkopen aanwezig zijn. Ook bevestigt het onderzoek dat er niet meer waarborgen (regels) nodig zijn, maar dat de inzet gericht moet worden op de verbetering van de toepassing van de regels, zodat niet-integer gedrag bij inkoop nog beter kan worden tegengegaan.

Daarnaast heeft de ADR in 2015, op verzoek van de minister, een extra verdiepend onderzoek gedaan naar de inkoopprocedures, als onderdeel van het jaarlijkse onderzoek naar het gevoerde financieel en materieel beheer. De ADR heeft daarover per departement gerapporteerd. De uitkomsten bij de individuele departementen hebben geen aanleiding gegeven aan de ADR om met extra aanbevelingen te komen.

Over de resultaten van alle getroffen maatregelen wordt de Tweede Kamer in de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2015 nader geïnformeerd.

4.4 Betaalgedrag

Het is voor ondernemers van groot belang dat ze op tijd worden betaald voor de geleverde goederen en diensten. Als dit niet gebeurt, is dat nadelig voor de financiering van de onderneming. Om ondernemers op dit punt tegemoet te komen heeft de rijksoverheid in de rijksinkoopvoorwaarden een maximale betaaltermijn van 30 dagen opgenomen. Sinds 16 maart 2013 geldt deze termijn bij wet voor alle overheden. Voor de rijksoverheid wordt per departement gemonitord in hoeverre dit in de praktijk lukt. In 2014 hebben alle departementen individueel voldaan aan de norm dat 90% van de betalingen voor ingekochte goederen en diensten binnen 30 dagen dient te zijn afgerond. De gemiddelde score voor de rijksoverheid heeft zich ten opzichte van het voorgaande jaar verder verbeterd tot 94,4% in 2014. Hieronder volgt een overzicht per departement.

Betaaltermijnen	2012	2013	2014
AZ	90,0%	92,4%	93,1%
BZ	92,6%	92,6%	94,8%
BZK	91,0%	91,0%	94,2%
DEF	92,2%	85,9%	91,0%
EZ	93,4%	92,4%	90,4%
Financiën	95,7%	97,1%	96,7%
IenM	96,0%	96,0%	97,0%
OCW	93,9%	96,8%	96,7%
SZW	97,4%	97,4%	97,0%
VenJ	84,0%	82,0%	93,0%
VWS	90,1%	92,3%	94,6%
Gemiddeld	92,4%	92,4%	94,4%

¹⁰ Kamerbrief 26 643, nr. 327 en Kamerbrief 26 644, nr. 330.

4.5 Circulaire ‘Grensbedragen voor procedure Aanbestedingswet 2012’

Eind 2013 gaf de Circulaire ‘Grensbedragen voor procedures Aanbestedingswet 2012’ aanleiding voor de Tweede Kamer om de minister van Economische Zaken hierover vragen te stellen. De minister van Economische Zaken heeft hierop, mede namens de minister voor Wonen en Rijksdienst, de Tweede Kamer toegezegd te zullen inventariseren of de eerste ervaringen met de Circulaire aanleiding geven tot aanpassing en om daarnaast de kaderstelling uit te breiden met een nadere onderbouwing; met een verwijzing hiernaar in de circulaire ¹¹.

In 2014 heeft de minister voor Wonen en Rijksdienst de eerste ervaringen met de circulaire geïnventariseerd. De uitkomsten daarvan geven geen aanleiding tot aanpassing van de circulaire. De met de nadere onderbouwing uitgebreide circulaire is op 17 december 2014 vastgesteld en vanaf 1 januari 2015 van toepassing binnen de rijksdienst. Hierover is de Tweede Kamer schriftelijk geïnformeerd¹².

4.6 Maatschappelijk verantwoord inkopen

Eén van de thema’s waarvoor het Rijk bij aanbestedingen extra aandacht vraagt, is maatschappelijk verantwoord inkopen. Het Rijk pleit ervoor dat in de dienstverlening zo min mogelijk milieuschade optreedt. Ook moeten producten en diensten die het Rijk inkoop, voldoen aan internationale arbeidsnormen (zoals de normen voor het terugdringen van kinderarbeid). Daarnaast wil het Rijk bij zijn inkopen de arbeidsmarktparticipatie en reïntegratie van mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt stimuleren. Verder zet het Rijk in op het stimuleren van groene groei, bijvoorbeeld via innovatiegericht inkopen, biobased¹³ inkopen en hergebruik van materialen.

¹¹ Brief van 3 oktober 2013 Kamerstukken II, 2013-2014, nr. 86 van de minister van Economische Zaken, mede namens de minister voor Wonen en Rijksdienst.

¹² De circulaire is naar TK gestuurd: 17/12/2014 TK 32 440 nr. 88. Circulaire grensbedragen voor opdrachten onder drempelwaarde.

¹³ Het vervangen van fossiele grondstoffen zoals olie, steenkool en aardgas door biomassa zoals planten(resten), algen en vleesafval om kunststof, energie en brandstof te produceren.

Ook in het afgelopen jaar is het Rijk actief bezig geweest met maatschappelijk verantwoord inkopen, bijvoorbeeld door:

- Het creëren van een loketfunctie voor duurzaam inkopen bij het Expertisecentrum Aanbesteden (PIANOO);
- Het organiseren van maandelijkse landelijke bijeenkomsten en kennissessies op het gebied van duurzaam inkopen;
- Het actualiseren van instrumentarium voor overheidsinkopers, zoals de milieucriteria-documenten en de nieuwe wegwijzer biobased inkopen;
- Actieve betrokkenheid bij enkele Green Deals waaronder de Green Deal Circulair Inkopen. Deze circulaire richt zich op het stimuleren van het hergebruik van materialen in een gesloten kringloop;
- Het inbedden van duurzaamheid in het rijksbrede categoriemanagement;
- Het evalueren van de toepassing van social return en de internationale sociale voorwaarden binnen het Rijk;
- Het bijdragen aan de totstandkoming van de Verbrede Code Verantwoordelijk Marktgedrag (voor de branches schoonmaak, glazenwassers, catering en beveiliging);
- Het opnemen van het onderwerp ‘duurzaam inkopen’ binnen de opleiding ‘inkoop en aanbesteden’ van de Rijksacademie voor Financiën en Bedrijfsvoering.

4.6.1 Toepassen milieucriteria

Vanaf 2010 is de rijksoverheid verplicht 100% duurzaam in te kopen. In de praktijk betekent dit dat inkoopende organisaties verplicht zijn ‘minimum milieueisen’ toe te passen. Dit geldt voor inkopen die binnen één van de circa 45 productgroepen vallen waarvoor milieucriteria-documenten zijn opgesteld.

De milieucriteria zijn onder te verdelen in ‘minimumeisen en wensen’. Aan de eisen moet een leverancier voldoen om in aanmerking te komen voor een opdracht. Op basis van de wensen kan een leverancier extra punten scoren in het gunningproces en krijgt daarmee een grotere kans op de opdracht. Met een steekproef is in 2013 en 2014 getoetst of de milieucriteria zijn toegepast bij aanbestedingen, die vallen onder categoriemanagement¹⁴. Het resultaat van deze steekproef bevestigt het beeld: het toepassen van de milieucriteria is een standaard onderdeel van het rijksinkopen. Ook extern onderzoek uit 2013 bevestigt dat het Rijk de milieucriteria breed toepast¹⁵.

¹⁴ Ongeveer de helft van de inkoopuitgaven van het Rijk is ondergebracht in 34 door categoriemanagers aangestuurde inkoopcategorieën.

¹⁵ Ex post beleidsevaluatie Duurzaam Inkopen, Ecorys, november 2013.

4.6.2 Internationale sociale voorwaarden

Het Rijk zet zich in om bij grote opdrachten voor leveringen, diensten en werken boven de Europese aanbestedingsdrempel de Internationale Sociale Voorwaarden toe te passen. Dit zijn eisen gericht op het verbeteren van de werkomstandigheden in de internationale productieketen, zoals het verbod op kinderarbeid of discriminatie. De toepassing van deze voorwaarden (in 2014 ruim 400 keer) gelden sinds 1 januari 2013 binnen de rijksinkoop en zijn in 2014 geëvalueerd¹⁶. Uit de evaluatie bleek, onder andere, dat deze voorwaarden, die de aanbestedende diensten en opdrachtnemers vanzelfsprekend vinden, zowel door het Rijk als de markt complex worden gevonden. Er zijn zeker nog de nodige verbeterpunten. De internationale sociale voorwaarden worden nog niet consequent en op uniforme wijze toegepast. Daarnaast wordt in dit verband tijdens de uitvoeringsfase nog te weinig gestuurd op de prestaties van de opdrachtnemer. Uit de evaluatie bleek ook, dat de inzet van dit beleid de bewustwording heeft vergroot bij opdrachtnemers en opdrachtgevers.

4.6.3 Social return

Sinds 1 juli 2011 past het Rijk social return toe in het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Dit betekent dat het Rijk, bij passende aanbestedingen van 'werken' en 'diensten' boven het bedrag van € 250.000 (minimale loonsom en exclusief BTW) en met een minimale looptijd van 6 maanden van de opdrachtnemer verlangt dat deze tijdens de uitvoeringsfase werkervaringsplaatsen creëert voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Deze aanpak is onderdeel van het kabinetsbeleid dat gericht is op zoveel mogelijk participatie in de samenleving en perspectief op werk en inkomen.

Het Rijk streeft naar een percentage van 5% social return per aanbesteding. Ook Rijkswaterstaat en het Rijksvastgoedbedrijf besteden grote, complexe en meerjarige werken aan. In de categorie 'werken' doen beide diensten in twee pilots ervaring op met social return. In 2014 is social return rijksbreed in ruim 110 aanbestedingen passend bevonden en toegepast.

Ook is in 2014 de tweejarige implementatiefase van social return bij het Rijk geëvalueerd¹⁷. De evaluatie is in oktober 2014 aan de Tweede Kamer aangeboden.

Het kabinet informeert de Tweede Kamer in 2015 over het vervolg van het beleid rond social return. Daarbij wordt social return gezien in relatie tot het Wetsvoorstel banenafpraak en quantum arbeidsbeperkten en de uitkomsten van de evaluatie.

4.6.4 Innovatiegericht inkopen

Innovatie is een onderwerp dat steeds meer in de belangstelling staat. Binnen het Rijk wordt een nieuwe methodiek ontwikkeld om het monitoren van innovatiegericht inkopen te verbeteren en aan te passen.

In 2014 is de rijksoverheid begonnen met het opzetten van een rijksbreed netwerk gericht op het binnenhalen van innovaties in de bedrijfsvoering via inkoop. Ook maakt het Rijk steeds vaker gebruik van inkoopmethodieken, die het inkopen van innovatieve oplossingen beter mogelijk maken. Voorbeelden van zulke methodieken zijn: het functioneel specificeren, de concurrentiegericht dialogen en de prestatie-inkoop (best value procurement). Deze methodieken bieden tevens ruimte voor interactie tussen opdrachtnemer en opdrachtgever, zowel voorafgaand als tijdens aanbestedingen. Dit is van belang in gevallen waarin de aanbestedende diensten niet in staat zijn, te bepalen welke middelen aan hun behoeften kunnen voldoen of te beoordelen wat de markt te bieden heeft op het gebied van technische, financiële of juridische oplossingen.

4.7 Code verantwoordelijk marktgedrag

In mei 2014 heeft de rijksoverheid als grote opdrachtgever de verbrede Code Verantwoordelijk Marktgedrag medeondertekend. De code is gebaseerd op de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De code doet een moreel appel op opdrachtgevers, opdrachtnemers en vakbonden om sociaal verantwoord en met respect voor de kwaliteit van de dienstverlening opdrachten uit te zetten, aan te nemen en uit te voeren. De code strekt zich uit tot onder meer de schoonmaak- en glazenwassersbranche, de cateringbranche en de beveiligingsbranche. Het initiatief komt voort uit de Code Verantwoordelijk Marktgedrag in de Schoonmaak- en Glazenwassersbranche, die in mei 2011 werd gepresenteerd.

Doel van de verbrede code is de kwaliteit van de dienstverlening en ook de werkomstandigheden en sociaal werkgeverschap te waarborgen. Ook wordt de scholing van werknemers bevorderd, zowel in vakopleidingen als in de Nederlandse taal en trainingen in veilig en gezond werken. De werkgever streeft verder naar zoveel mogelijk structurele en volwaardige banen, waarbij rekening wordt gehouden met de flexibiliteit, die voor de opdracht noodzakelijk is. Uiteraard voor zover dit uit sociaal en bedrijfseconomisch perspectief verantwoord is.

¹⁶ Kamerbrief 26 485 nr. 198.

¹⁷ Kamerbrief 32 501 nr. 23.

4.8 Inkoopondersteunende systemen

4.8.1 DigilInkoop

Elektronisch bestellen en factureren wordt binnen het Rijk ook aangeduid als DigilInkoop. DigilInkoop zorgt voor efficiëntere inkoopprocessen, lagere operationele kosten, een versneld en eenvoudig betaalproces en verbeterde managementinformatie. In 2014 zijn nagenoeg alle functionaliteiten opgeleverd en is de projectfase van het programma DigilInkoop afgerond.

Zes ministeries (BZK, DEF, FIN, IenM, SZW en VWS) met meer dan zesduizend geregistreerde gebruikers kunnen op elektronische wijze producten en diensten bestellen in webwinkels, die zijn gebaseerd op digitaal beschikbare producten- en dienstencatalogi. Elektronisch ingediende facturen zijn nu automatisch te vergelijken en te controleren met de verstrekte bestelorder. Dat maakt flinke efficiencylagen in betaalbaarstellingsprocessen mogelijk. Ook zijn er afspraken gemaakt over het aansluiten van de resterende onderdelen van de rijksdienst; dat gebeurt uiterlijk in 2016.

4.8.2 E-factureren

Door de toename van het aantal aangesloten leveranciers en de opname van catalogi in DigilInkoop is het aantal e-facturen verder toegenomen. In 2014 ontving het Rijk 58% van alle facturen in elektronische vorm en deze werden in toenemende mate elektronisch verwerkt. Dit percentage komt overeen met de verwachting, maar wijkt nog wel af van de in 2010 in de ministerraad uitgesproken ambitie om in 2014 80% van het totale aantal facturen in elektronische vorm te ontvangen. De voornaamste oorzaken zijn de technische complexiteit en de tegenvallende adoptiegraad in de markt. Niet alleen tussen bedrijven en rijksoverheid, maar ook tussen bedrijven onderling. De in 2014 herijkte monitoring van de baten toont aan dat de baten voor het Rijk zelf ruim opwegen tegen de kosten van DigilInkoop.

4.8.3 TenderNed

Het Rijk publiceert alle aanbestedingen op TenderNed. Dit maakt aanbestedingen nog toegankelijker en transparanter voor het bedrijfsleven. Bovendien verlaagt het de administratieve lasten. Daarnaast bevat TenderNed een niet verplichte inschrijfmodule waarmee het inschrijvingsproces op elektronisch wijze kan worden uitgevoerd. In 2014 is van deze inschrijfmodule in TenderNed een verbeterde versie opgeleverd. Sindsdien hebben verschillende Inkoopuitvoeringsorganisaties bij meer dan 250 aanbestedingen gekozen voor een nagenoeg volledige digitale ondersteuning van hun aanbestedingsprocedure.

4.9 ICT samenwerking met de markt

Een kwalitatief goede relatie met het bedrijfsleven is essentieel om ICT-projecten te laten slagen. In 2014 heeft een aantal bijeenkomsten plaatsgevonden.

Er vond één strategische dialoog plaats tussen de minister voor Wonen en Rijksdienst en Chief Executive Officers (CEO's) uit de ICT-markt. Onderwerp van gesprek was de digitalisering van de rijksoverheid en de beoogde eenmalige gegevensverstrekking (aan de overheid) door burgers en bedrijven. Daarnaast heeft de minister voor Wonen en Rijksdienst twee ronde tafel gesprekken gehad met CIO's en CEO's van grote marktpartijen, niet zijnde ICT-leveranciers, over de uitdagingen van de rijksoverheid op het gebied van ICT. Tevens heeft de minister verschillende gesprekken gevoerd met ICT-leveranciers.

Aan samenwerking moet een functionele, sobere en doelmatige invulling worden gegeven. De minister voor Wonen en Rijksdienst heeft op 15 oktober 2014 hierover een gesprek gehad met de branchevereniging Nederland ICT over de regels bij het Rijk omtrent aanbestedingen, integriteit en gedrag. De Minister heeft daarbij de branche opgeroepen om haar verantwoordelijkheid te nemen. Naar aanleiding hiervan heeft de branche aanvullende maatregelen genomen over integriteit.

Integriteit is overigens ook een vast thema van de iDialoog. Onder de noemer iDialoog, een set van afspraken tussen de rijksoverheid en brancheorganisatie Nederland ICT, zoekt de rijksoverheid regelmatig contact met partijen uit de ICT-markt om ontwikkelingen, knelpunten en innovaties met elkaar te delen. Ook adviseren marktpartijen onderdelen van de overheid over nieuw te starten ICT-projecten, door het uitvoeren van een ICT-haalbaarheidstoets. Dergelijke toetsen geven de vragende partij al vóór de aanbesteding advies over de haalbaarheid van een ICT-project.

Tot slot zijn er in 2014 drie ICT-haalbaarheidstoetsen uitgevoerd en daarnaast een evaluatie van het gebruik van de ICT-haalbaarheidstoets. Uit de evaluatie blijkt dat de overheid bereid is het instrument te gebruiken, maar dat de bekendheid moet worden verbeterd onder andere met betere communicatie over de toets zelf en over de mogelijkheden om deze ook te gebruiken bij kleinere projecten.

4.10 ICT categoriemanagement en strategisch leveranciersmanagement

Om de relatie met ICT-leveranciers te versterken, werkt de rijksoverheid aan de inrichting van rijksbreed strategisch leveranciersmanagement en inkoop (categorie)management voor ICT.

Categoriemanagement is onder te verdelen in verschillende inkoopcategorieën. Per categorie kan optimaal worden ingekocht, kunnen contracten goed worden benut en kan invloed worden uitgeoefend op de vraag van de overheid naar producten en diensten. Het gaat daarbij om aanbesteden, inkopen en het sluiten van contracten met leveranciers. Ook is daarnaast het ontwikkelen van een visie op de levenscyclus van generieke producten of diensten zo beter mogelijk. In 2014 zijn de volgende ICT-categorieën vastgesteld: Inhuur ICT-personeel, Standaard (pakket)software, ICT Werkomgeving Rijk, Datacenter, Dataverbindingen, Totaaloplossingen (software en diensten gecombineerd) en ERP (bedrijfsvoeringssoftware). Voor deze ICT-categorieën zijn op dit moment categorieplannen in de maak.

Voor de leveranciers SAP, Microsoft en Oracle zijn drie strategisch leveranciersmanagers op topmanagementniveau bezig met stapsgewijze invulling van hun rol namens het Rijk. Hierbij wordt gestreefd naar een bijdrage van deze leveranciers aan de strategische doelen van het Rijk en optimale benutting van de contractuele mogelijkheden. Hierdoor kunnen rijksbrede voordelen worden behaald. Voor de uitvoering van deze doelstelling is in 2014 gestart met het maken van strategische leveranciersplannen.

Randvoorwaarde voor het realiseren van de doelstellingen van strategisch leveranciersmanagement is dat inzichtelijk kan worden gemaakt welke softwareproducten er in gebruik zijn, welke waarde deze producten vertegenwoordigen en welke gebruiksrechten van toepassing zijn. Daarom is eind 2014 een opdracht verstrekt voor een integrale beschrijving van de huidige stand van zaken binnen de rijksoverheid en een (verbeter)plan om Software Assetmanagement binnen de rijksoverheid versneld op een beter niveau te brengen. Deze beschrijving en het (verbeter)plan worden in het eerste kwartaal van 2015 opgeleverd, waarna, na besluitvorming, middels een meerjarenaanpak de acties uit het plan worden uitgevoerd. De tot nu toe uitgevoerde Verkenning Software Assetmanagement rijksoverheid laat zien dat de mate waarin Software Assetmanagement bij de verschillende onderdelen van de rijksoverheid is ingebed nogal verschilt. In de aanpak wordt naar een eenduidig volwassenheidsniveau conform ISO normering gestreefd.

4.11 Onderzoeksagenda i-Rijk

Samen met de wetenschap en het bedrijfsleven zet het Rijk ICT-onderzoeksvragen uit bij wetenschappers en adviesbureaus. Daarvoor is eerder een rijksbreed mantelcontract voor strategisch ICT-advies afgesloten. De onderzoeksvragen sluiten aan op belangrijke politiek-bestuurlijke, maatschappelijke, informatiekundige en technologische trends. In 2014 is gewerkt aan een gezamenlijke specificering van onderzoeksvragen, in lijn met de I-Strategie Rijk 2012-2015. Dat is de gemeenschappelijke strategie van het kabinet op ICT-terrein. Verder is de inzet van (wetenschappelijk) onderzoek bij de werkzaamheden van de Chief Information Officers (CIO's) van de departementen in 2014 versterkt, onder andere door een specifieke, op departementen gerichte, opdrachtformulering.

4.12 Duurzame faciliteiten

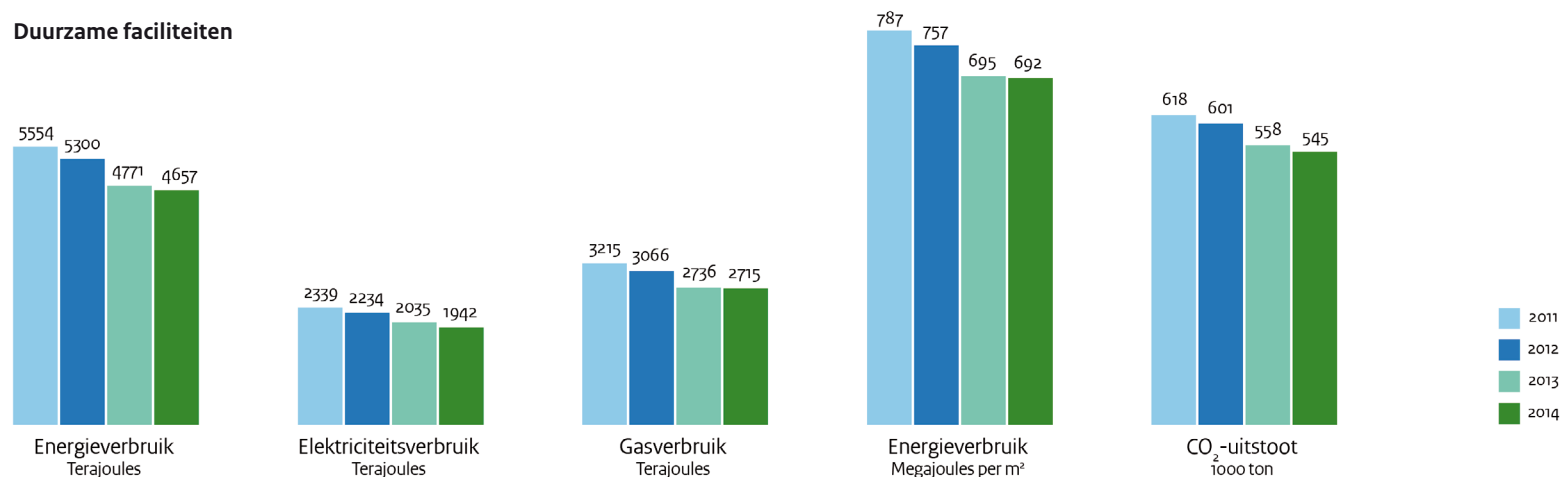
Als grootverbruiker van energie en grondstoffen kan en moet het Rijk een belangrijke bijdrage leveren aan de noodzakelijke besparingen en vermindering van het gebruik van beschikbare middelen. In september 2013 heeft het kabinet zich aan het Nationaal Energieakkoord gecommitteerd. Dit sluit aan op de beleidsdoelen van het kabinet:

- 20% minder CO₂-uitstoot in 2020 (Duurzaamheidsagenda IenM);
- Een volledig duurzame energievoorziening in 2050 (regeerakkoord Rutte-2);
- Bijdragen aan de volgende (nationale) doelen in het Nationaal Energieakkoord:
  - een besparing van het finale energieverbruik met gemiddeld 1,5% per jaar;
  - een toename van het aandeel hernieuwbare energieopwekking naar 14% in 2020 en een verdere stijging van dit aandeel naar 16% in 2023;
- Energieneutrale nieuwbouw vanaf 31 december 2018 (EU Energy Performance of Buildings Directive recast);
- Kosteneffectieve maatregelen in de rijksbedrijfsvoering om jaarlijks 2% te besparen op energie in de rijksgebouwen, oplopend tot 25% besparing in 2020 ten opzichte van 2008. Dit past in de doelstellingen van het Nationaal Energieakkoord en van de Europese energie-efficiëntie richtlijn (EED);
- Streven naar een circulaire economie en stimuleren van de (Europese) markt voor duurzame grondstoffen en hergebruik van schaarse materialen (Regeerakkoord Rutte-2).

Rijk, markt en duurzaamheid

Duurzame faciliteiten

Huisvesting

Green Deal Circulaire
Gebouwen ondertekend door rijksoverheid en 60 partners uit de samenleving.

Inkopen

In de Green Deal Circulaire
Inkopen werkt een groot aantal publieke en private inkopers aan hoogwaardig hergebruik van materialen en grondstoffen. In 2014 heeft het Rijk tevens een loket voor maatschappelijk en duurzaam inkopen ingericht bij PIANOo.

Papier

De aanbesteding van papier en de verwijdering van vertrouwelijke documenten stuurt aan op het verlengen van de levensduur van de papiervezels (meerdere malen hergebruiken).

ICT

Onderzoek afgerond naar de mogelijkheden om pc's en laptops van het Rijk aan te bieden voor een tweede en derde leven.

Energie

Het Rijk werkt samen met de gemeente Den Haag aan het realiseren van een duurzame energievoorziening voor 18 panden van het Rijk en de gemeente in centrum Den Haag.

Dienstkleding

Samenwerking met marktpartijen in de zoektocht naar kansrijke bestemming voor textielvezels van afgedankte uniformen.

Meubilair

Het Rijk werkt aan een pilot om meubilair circulair in te kopen, specifiek gericht op toekomstgerichte afspraken en garanties.

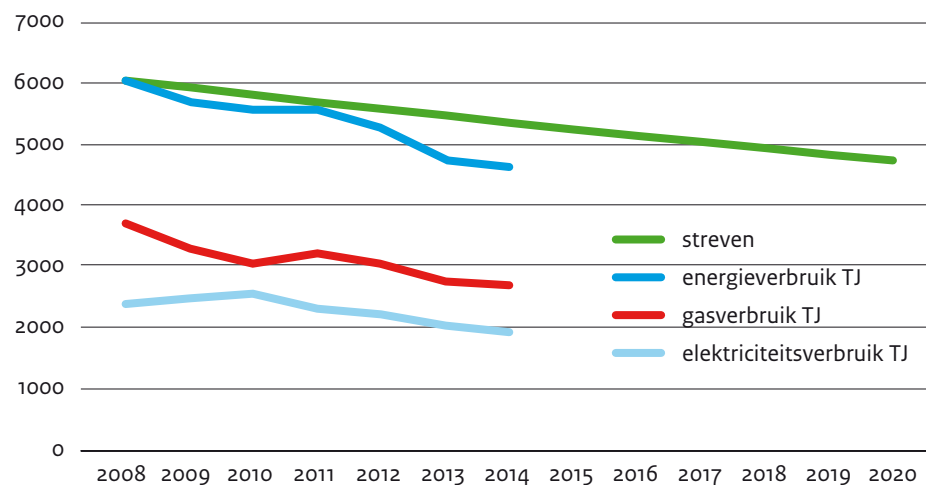

4.12.1 Energieverbruik

De rijksoverheid neemt diverse maatregelen om het energieverbruik¹⁸ te verminderen. Naast het totaalverbruik wordt in deze rapportage ook het verbruik per m² weergegeven. Met de besparingsdoelstelling van gemiddeld 2% per jaar beoogt het kabinet in feite een energie-efficiencyverbetering.

Het totaalverbruik van elektriciteit in 2014 is ten opzichte van 2013 met 4,6% afgenomen. Het op graaddagen gecorrigeerde verbruik van gas is ten opzichte van 2013 met 0,8% gedaald. Het totaalverbruik (van elektriciteit en gas) is in 2014 met 2,4% gedaald ten opzichte van 2013. Over de periode 2008–2014 is circa 23% energie bespaard; gemiddeld is dat 3,8% per jaar. De kabinetsdoelstelling voor energiebesparing wordt daarmee gehaald. Ook wordt ruimschoots voldaan aan de besparingsdoelstelling, die is afgesproken in het Nationaal Energieakkoord.

Totaalverbruik

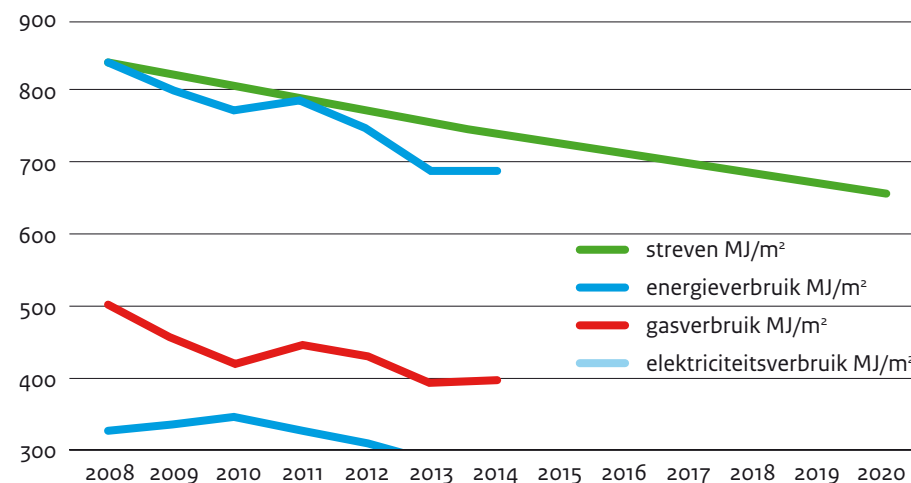

TJ = Terajoules

¹⁸ Het betreft hier de rijksgebouwen, uitgezonderd de militaire complexen en de kunstwerken (wegen, bruggen, sluisen etcetera) van Rijkswaterstaat.

Het energieverbruik per m² BVO (= bruto vloeroppervlak) voor 2014 laat een daling zien van 0,5% ten opzichte van 2013. Het elektriciteitsverbruik (MJ¹⁹/m²) daalt met 2,7% en het op graaddagen gecorrigeerde gasverbruik (MJ/m²) stijgt met circa 1%. Over de gehele periode 2008 - 2014 is per m² circa 18% energie bespaard; dit is gemiddeld 3% per jaar.

Energieverbruik per m² BVO

4.12.2 Reductie CO₂-uitstoot

Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is een Europese doelstelling. Het Rijk streeft ernaar de eigen voetafdruk jaarlijks te verkleinen. Door het energieverbruik te verminderen, maar ook door te werken aan mogelijkheden om hernieuwbare energieopwekking toe te passen en tot slot door het compenseren van de resterende uitstoot.

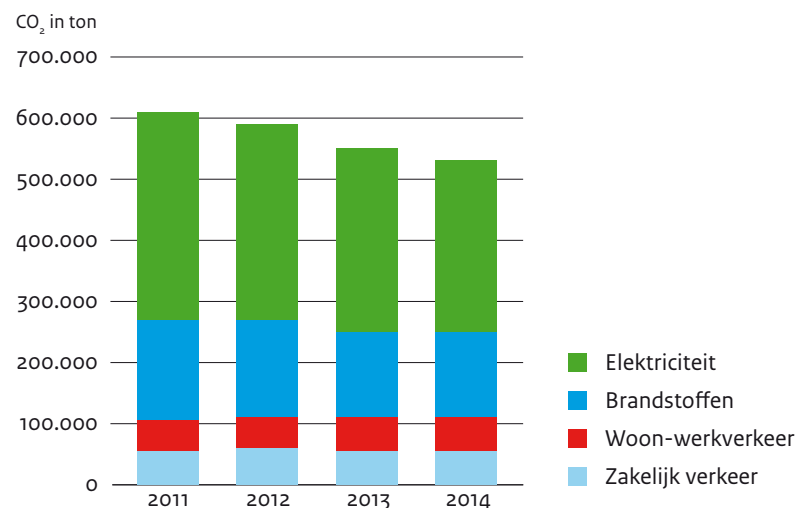
In de bedrijfsvoering zorgen onder meer het woon-werkverkeer en dienstreizen (samen mobiliteit genoemd) voor uitstoot van CO₂. Ook het energieverbruik in gebouwen draagt voor

¹⁹ MJ = Megajoule; 1MJ = 0,28 kWh.

een belangrijk deel bij aan de CO₂-uitstoot. Mobiliteit en energieverbruik in gebouwen zorgen samen voor meer dan 90% van de CO₂-uitstoot. Gegevens voor het hele Rijk laten zien dat de bruto CO₂-uitstoot in 2014 met ongeveer 2,3% is gedaald ten opzichte van 2013. Deze daling is te danken aan de afname in het elektriciteitsverbruik.

Bruto CO₂ uitstoot Rijk

Het Rijk compenseert zijn CO₂-uitstoot voor gas door het inkopen van Gold Standard VER's. Dit zijn certificaten die aantonen dat in de daarvoor geselecteerde projecten een daadwerkelijke en duurzame CO₂-reductie heeft plaatsgevonden. Het Rijk vergoent zijn elektriciteitsverbruik door middel van Garanties van Oorsprong. Dit zijn certificaten die garanderen dat er een hoeveelheid energie, gelijk aan het verbruik, duurzaam is opgewekt.

Voor de reductie van de CO₂-uitstoot wordt in toenemende mate gekeken naar de inzet van hernieuwbare energiebronnen. Naast het positieve effect op duurzaamheid kan de inzet hiervan ook leiden tot meer leveringszekerheid en prijsstabiliteit op langere termijn.

Daarmee heeft de inzet van hernieuwbare energiebronnen ook een bedrijfseconomisch belang voor het Rijk. Voor het bevorderen van de opwekking van duurzame energie op rijksgronden en in rijksvastgoed startten de vastgoedhoudende diensten van het Rijk in 2014 gezamenlijk het programma 'Duurzame Energieopwekking'.

'EnergieRijk Den Haag' is een goed voorbeeld van vernieuwing en verduurzaming van de energievoorziening binnen de kaders van de bedrijfsvoering. Dit project wil 18 panden van het Rijk en de gemeente in centrum Den Haag aansluiten op een gebiedsgeoriënteerde duurzame energievoorziening. Het gaat om een jaarlijkse levering van ongeveer 100 mln kWh elektriciteit en 200.000 GJ warmte uit hernieuwbare bronnen. Met deze aanpak kan een lokale en decentrale duurzame energievoorziening voor de rijksbedrijfsvoering kosteneffectief worden gerealiseerd.

4.12.3 Grondstoffenmanagement

Onder het motto 'practice what you preach' brengt de rijksoverheid de bredere kabinetsambitie voor het stimuleren van de circulaire economie zelf in de praktijk. Het Rijk besloot in 2013 om in alle kantoorgebouwen afvalscheiding in te voeren. Deze maatregel staat voortaan ook in de contracten voor de verwerking van het kantoorafval. Daarnaast werkt het Rijk aan verschillende initiatieven, zoals:

- Huisvesting: Green Deal Circulaire Gebouwen ondertekend door rijksoverheid en 60 partners uit de samenleving;
- ICT: IenM, BZK, REBus en Domeinen hebben een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om pc's en laptops van het Rijk aan te bieden voor een tweede en derde leven²⁰. Hieruit blijkt dat, ook uit het oogpunt van dataveiligheid, het schonen van de datadragers en het vervolgens aanbieden voor een tweede of derde gebruik een goed alternatief lijkt te zijn voor shredderen²¹;

²⁰ Onderzoek door IenM aangeboden aan de Kamer in april 2014 als bijlage van de brief over het 'van afval naar grondstof'-programma.

²¹ Het tot kleine stukjes slopen van afval of gebruikte apparaten.

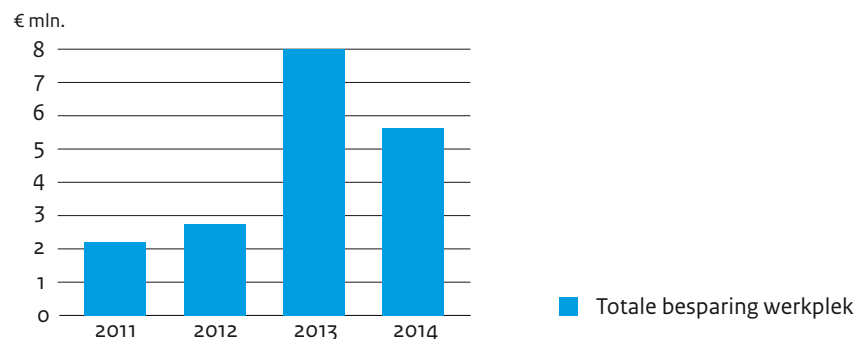
- Inkopen: de Green Deal Circulair Inkopen laat zien dat naast de rijksoverheid ook het bedrijfsleven en andere overheden in Nederland inzetten op circulair inkopen. Daarnaast realiseerde het Rijk in 2014 een loket voor maatschappelijk en duurzaam inkopen bij het Expertisecentrum Aanbesteden (PIANOo);
- Papier: de aanbestedingen van papier en verwijdering van vertrouwelijke documenten sturen aan op het verlengen van de levensduur van papiervezels en laten zien dat de papierbranche ver is in het sluiten van de papierkringloop;
- Catering: het Rijk experimenteert met de inkoop van biobased²² koffiebekers;
- Dienstkleding: het Rijk zoekt samen met marktpartijen naar een kansrijke bestemming voor textielvezels van afgedankte uniformen;
- Meubilair: het Rijk werkt aan een pilot om meubilair circulair in te kopen, specifiek gericht op toekomstgerichte afspraken en garanties.

4.12.4 Rijksmarktplaats

De internettool Rijksmarktplaats (www.rijksmarktplaats.nl) maakt uitwisseling mogelijk van kantoormeubilair binnen het Rijk. Het meubilair is gratis, verkeert in goede staat en voldoet aan de gestelde Arbo eisen. De ambitie is om financiële besparingen en winst op het gebied van duurzaamheid te behalen. Domeinen Roerende Zaken (DRZ), een agentschap van het ministerie van Financiën, beheert deze website en zorgt voor de uitvoering van transacties. Ook is er een extern veilinghuis voor overtollig meubilair, dat niet geschikt is voor hergebruik binnen de rijksoverheid. Met de opbrengsten daarvan wordt de website gefinancierd.

De resultaten over 2014 laten een positief beeld zien: er is bijna € 5,5 miljoen bespaard. Het betrof ruim 2.500 werkplekken (bureaus en bureaustoelen) en ruim 27.000 stuks overig meubilair waaronder banken, planten en tafels. Grootafnemer is het ministerie van Defensie dat ruim 80% van het aangeboden meubilair afnam. Overigens was de besparing in 2014 circa 30% lager dan die in 2013. Dit kwam door de krimpende overheid. Toch was de besparing nog altijd hoger dan die in 2011 en 2012.

Totale besparing werkplek

²² Het vervangen van fossiele grondstoffen zoals olie, steenkool en aardgas door biomassa zoals planten(resten), algen en vleesafval om kunststof, energie en brandstof te produceren.

5 Rijk en ICT-infrastructuur

In 2014 heeft de Tijdelijke commissie ICT-projecten bij de overheid (de commissie Elias) haar eindrapport gepresenteerd. Het kabinet heeft inmiddels gereageerd op het rapport²³ en heeft de meeste aanbevelingen overgenomen.

In 2014 zijn de maatregelen uit de I-Strategie Rijk 2012-2015 en de gemeenschappelijke strategie van het kabinet op ICT-terrein in uitvoering en voor een deel gerealiseerd. Eerder in deze rapportage (zie [hoofdstuk 1](#)) staat de voortgang beschreven van het terugbrengen van het aantal interne dienstverleners en datacenters en van de realisatie van de generieke werkplek voor ministeries. In het hoofdstuk Rijk als werkgever en organisatie ([hoofdstuk 3](#)) staat beschreven hoe de rijksoverheid doorgaat met professionaliseringsmaatregelen uit de I-strategie, via gerichte opleidingsactiviteiten. Over de voortgang van de andere maatregelen uit de I-Strategie wordt hieronder gerapporteerd.

5.1 Beveiliging overheidsdatacenters (ODC's) en Rijkscloud

Bij de realisatie van de nieuwe overheidsdatacenters (ODC's) is de beveiliging een belangrijk aandachtspunt. Een groot deel van de gegevens van het Rijk gaat hier te zijner tijd opgeslagen worden. Eerder is afgesproken dat de ODC's in staat moeten zijn gerubriceerde informatie onder te brengen tot en met het niveau Staatsgeheim Confidentieel. Voor dit beveiligingsniveau is medio 2012 een normenkader vastgesteld. De scope van het kader betreft het fysieke gedeelte van ODC's, het zogenaamde Tactisch normenkader housing.

De Auditdienst Rijk heeft in 2014 in opdracht van de Chief Information Officer (CIO) Rijk inzichtelijk gemaakt hoe de zogenaamde PDCA-cyclus (plan-do-check-act) van de fysieke beveiliging van de ODC's is ingericht en functioneert. De aandachtspunten uit dit rapport zijn meegenomen bij het opstellen van richtlijnen voor beveiligingsmaatregelen in de ODC's, waar in de toekomst datasets worden ondergebracht met een rubricering Staatsgeheim Geheim. De richtlijnen staan nu in een leidraad die inhoudelijk eind 2014 in een afrondend stadium is gekomen.

Vanwege de mogelijke effecten van de USA Patriot act zijn in de datacentercontracten voorwaarden opgenomen. Die maken ontbinding van contracten mogelijk als een bedrijf wordt overgenomen door een Amerikaans bedrijf dan wel een ongewenste partij, of daarmee een relatie aangaat. Daarnaast zijn er in de desbetreffende ODC's maatregelen getroffen om de ongewenste effecten van de Patriot act tegen te gaan. Zo heeft personeel van bepaalde partijen geen toegang tot de betreffende ODC en de daarin gehuisveste data en systemen van het Rijk.

Sinds 24 juni 2014 gaat het programma Consolidatie Datacenters verder als het programma Rijkscloud. Dit programma realiseert de standaardisatie van en interoperabiliteit (technische wisselwerking) tussen de IT-infrastructuurlagen. Ook valt onder dit programma de realisatie van de (glasvezel) verbinding tussen de ODC's (de zogenaamde backbone). Tegelijkertijd wordt een uniforme voorziening geïmplementeerd, waarmee beveiligde koppelingen tussen hoofdnetwerken worden gecreëerd. Daarmee wordt een solide basis gelegd voor de Rijkscloud.

²³ TK 33326, nummer 13

5.2 Implementatie Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR) bij de departementen

In 2014 hebben de departementen verder gewerkt aan de implementatie van de BIR. De minister voor Wonen en Rijksdienst heeft de BIR-procedures verder uitgewerkt, de implementatie gemonitord, gestimuleerd en ondersteund en waar nodig geïntervenieerd naar departementen.

In februari 2015 hebben de departementen een 'In Control Verklaring (ICV)' aan de minister voor Wonen en Rijksdienst afgegeven. Daarbij kon via het principe van 'pas toe of leg uit' (comply or explain) worden aangegeven aan welke BIR-normen nog niet is voldaan en welke verbeterplannen er zijn om de explains weg te werken.

De 'In Control Verklaringen' moesten tenminste inzicht geven in de implementatie van de BIR-maatregelen voor de tien meest kritische systemen van een departement en voor de meest urgente thema's uit de BIR. Die thema's zijn:

- patch(stukjes herstelsoftware)management;
- beveiliging van externe koppelvlakken (met internet of de infrastructuur);
- beheer van medewerkers en toegang;
- de PlanDoCheckAct (PDCA)-cyclus;
- logging (het automatisch vastleggen van handelingen) en monitoring (het toezien op verstoringen en dergelijke).

Vijf departementen hebben een ICV afgegeven over de hele informatievoorziening. De overige departementen hebben zich beperkt tot hun kritische systemen en/of de vijf afgesproken thema's. De meeste departementen geven aan redenen te hebben voor het niet-voldoen en over verbeterplannen te beschikken voor het oplossen van deze 'explains'. Een nadere uitvraag is gedaan naar de aard van de explains en de verbeterplannen.

De Auditdienst Rijk (ADR) heeft daarnaast in 2014 bij alle departementen steekproefsgewijs onderzoek gedaan naar deze vijf thema's van de BIR. Per thema zijn de relevante maatregelen van de BIR getoetst. De bevindingen zijn nog niet allemaal definitief vastgesteld en de uitvraag met betrekking tot de explains en de verbeterplannen loopt nog. Zodra deze zijn vastgesteld en ontvangen, wordt rijksbreed gekeken welke vervolgstappen er nodig zijn.

5.3 Identiteiten en toegangsbeheer Rijk

Een veilige infrastructuur vereist dat identiteiten en toegangsbeheer rijksbreed geregeld zijn. Met het Rijks Identificerend Nummer (RIN) kunnen departementen personen registreren en deze koppelen aan een uniek identificeerbaar gegeven. Op 1 juli 2014 is het project RIN succesvol en conform planning afgerond en is de beheervoorziening in productie genomen. Intussen zijn ruim 100.000 actieve RIN's uitgegeven.

De introductie van het RIN maakt het mogelijk om verder te gaan met het organiseren van Rijks Identiteiten Management (RIdM). Hiermee wordt de fysieke en logische toegang gewaarborgd tot de juiste generieke fysieke en digitale voorzieningen. In 2014 is het streefbeeld vastgesteld. Onderzocht wordt wat de consequenties zijn van RIdM voor de afzonderlijke departementen en hun uitvoeringsorganisaties. Daarbij wordt ook het mogelijke hergebruik van departementale Identiteiten Management-systemen onderzocht.

5.4 Rijkspas

De Rijkspas is de generieke sleutel voor de toegang tot rijksgebouwen. In 2014 waren 150.000 actieve passen in gebruik. Alle ministeries (exclusief Defensie) en een groot deel van de uitvoeringsorganisaties gebruiken de Rijkspas voor toegang tot eigen en elkaars panden. In 2014 is de Rijkspas verder ontwikkeld en geschikt gemaakt voor uitgebreidere toepassingen, zoals het veilig inloggen op de werkomgeving op kantoor, thuis of onderweg. Sinds 2014 zorgt een generiek card management systeem voor de aanvraag en het beheer van de Rijkspassen. Alle rijksoverheidsorganisaties die de Rijkspas in gebruik hebben, gaan hiervan gebruikmaken. De eigen systemen kunnen daarmee verdwijnen.

5.5 Enterprise Architectuur Rijksdienst

In juni 2014 is de Enterprise Architectuur Rijksdienst (EAR) vastgesteld en gepubliceerd (www.earonline.nl). De EAR wordt actueel gehouden volgens het gelijktijdig vastgestelde beheerproces. De EAR is de opvolger van MARIJ: de Model Architectuur Rijksdienst. De EAR biedt een set multilaterale afspraken en inrichtingsprincipes voor de informatisering binnen de rijksdienst.

In de EAR worden verder de rijksregisters bijgehouden van generieke voorzieningen en open standaarden. Alle 'bronnen' zijn geordend naar zeven functionele informatiseringsdomeinen en samenhangend in kaart gebracht. De EAR is een referentiekader voor architecturen van departementen, departementale onderdelen en (rijksbrede) projecten. Het richt zich op de doelgroepen ambtelijk bestuurders/opdrachtgevers (bestuurlijk perspectief) en projectmanagers, adviseurs en architecten (bijvoorbeeld voor het opstellen van projectstartarchitecturen). Elk ministerie is zelf verantwoordelijk voor het toepassen van de architectuurkaders volgens het 'pas toe of leg uit'-principe.

5.6 Grote en risicovolle ICT-projecten

Elk jaar rapporteert het Rijk over grote ICT-projecten met een meerjarig budget van meer dan € 20 miljoen en over risicovolle ICT-projecten vanaf € 5 miljoen. De selectie van projecten voor deze lijst gebeurt door de departementen zelf. Zij schatten de risico's in en beoordelen de projecten, ondermeer aan de hand van een uniform 'risicoformulier' voor het Rijk. Ook de publiekrechtelijke Zbo's melden hun projecten aan, voor zover daar afspraken over gemaakt zijn tussen het departement en de Zbo. De rapportagegegevens uit [bijlage 6](#) zijn ook terug te vinden op het Rijks ICT-dashboard (www.rijksictdashboard.nl). In [bijlage 6](#) en de website is per project de ontwikkeling in de geschatte kosten en doorlooptijd te volgen. Van ieder project is bovendien aangegeven wat het maatschappelijke belang en de opbrengst is. Ook is in deze overzichten de correspondentie terug te vinden, die over het betreffende project tussen departement en Kamer is gevoerd en over de uitgevoerde externe kwaliteitstoetsen.

5.6.1 Aantal projecten

Eind 2014 bevatte het Rijks ICT-dashboard informatie over 46 lopende of in 2014 afgeronde grote en risicovolle ICT-projecten bij het Rijk. Hiervan zijn er zestien nieuw ten opzichte van de rapportage over 2013; 21 projecten waren ook in 2013 al in uitvoering. Er zijn in 2014 acht projecten afgerond en er is er één geannuleerd. Het aantal projecten blijft de laatste jaren in dezelfde orde van grootte.

Aantal projecten op ICT-dashboard per einde

2011	2012	2013	2014
49	43	42	46

5.6.2 Daadwerkelijk gemaakte kosten in 2014

Naast schattingen hebben de departementen ook de daadwerkelijk door hen gemaakte kosten per project gerapporteerd. In 2014 is in totaal € 382 miljoen uitgegeven aan de in deze rapportage gemelde 46 ICT-projecten. Het feitelijke bedrag dat in 2014 werd uitgegeven, is eigenlijk lager. Dit komt doordat van een aantal projecten, die voor 2014 al waren gestart, alle uitgaven in 2014 zijn geboekt; deze projecten vielen pas in 2014 onder de rapportageplicht. De departementen verwachten dat voor de 37 nog lopende projecten de komende jaren nog € 667 miljoen zal worden uitgegeven. Voor de in 2014 afgeronde projecten is in totaal (meerjarig) daadwerkelijk € 284 miljoen uitgegeven. Dat is gemiddeld € 31,5 miljoen per project.

5.6.3 Belangrijkste aanpassingen in kostenschattingen

De geschatte totale meerjarige kosten in 2014 van de 46 gerapporteerde ICT-projecten bedragen € 1.907 miljoen. Van 21 eind 2014 nog lopende projecten is zowel eind 2013 als eind 2014 een raming gemaakt van de totale meerjarige kosten. Het totaal van deze ramingen in 2014 was 9,14% hoger dan het totaal van de ramingen in 2013. Er zijn acht ramingen naar boven bijgesteld en vijf naar beneden. Drie bijstellingen naar boven zijn groter dan € 20 miljoen: Modernisering Objectbediening Zeeland (MOBZ) van IenM, Programma Vernieuwing Studiefinanciering (PVS) van OCW en Kwaliteit en Innovatie (KEI) van VenJ. Bij alle drie is dat voor een belangrijk deel veroorzaakt door een scopewijziging. Over deze drie projecten is de Tweede Kamer intussen ingelicht. Alle herijkingen zijn met een toelichting opgenomen in [bijlage 6](#).

5.6.4 Bevindingen Auditdienst Rijk (ADR)

De ordelijke, controleerbare en deugdelijke totstandkoming van de departementale rapportages inzake grote ICT-projecten, zoals opgenomen in het Rijks ICT-dashboard, is door de Auditdienst Rijk onderzocht. Het onderzoek heeft betrekking op de totstandkoming van voornoemde rapportages en omvat geen beoordeling van individuele projecten.

Het portfoliomanagement is ten opzichte van vorig jaar verder verbeterd. Drie departementen zijn nog bezig met het formaliseren (procesbeschrijving) van het ingerichte proces. Doordat de CIO-offices eerder bij de projecten betrokken zijn, zijn ze ook steeds beter in staat om de aan hen opgeleverde projectinformatie voorafgaand aan de publicatie op het dashboard marginaal te toetsen. Door twee departementen wordt deze toets nog niet uitgevoerd. De aansluiting van de gerapporteerde projectkosten met de financiële administratie krijgt ook steeds meer aandacht. Bij zes departementen wordt die aansluiting achteraf en met behulp van de financiële controllers en/of de ADR gemaakt.

5.7 Toegankelijke Overheidswebsites (Webrichtlijnen)

Voor de websites van het Rijk geldt dat de webrichtlijnen, zoals alle open standaarden, moeten worden toegepast en wel volgens het regime 'pas toe of leg uit'. Alleen bij zwaarwegende redenen hoeven één of meer elementen niet te worden toegepast. Daarover wordt dan transparant verantwoording afgelegd op de website.

Uit de cijfers, die zijn aangeleverd door de organisaties die de websites beheren (gepubliceerd in het 'Websiteregister rijksoverheid') blijkt, dat in april 2015 van de in totaal 930 actieve websites van de rijksoverheid (inclusief Zbo's) 452 waren ingericht, conform de afspraken over het verplicht gebruikmaken van de open standaard 'webrichtlijnen' (in totaal 48%). 182 websites voldeden niet aan dit regime (20%) en van 296 websites (32%) is de status onbekend. De laatste bevinding is aanleiding om opnieuw het gebruik van het 'Websiteregister rijksoverheid' onder de aandacht te brengen van de directeuren Communicatie en de Chief Information Officers (CIO's) van de departementen.

Rijksoverheid en Zelfstandige bestuursorganen (Zbo's) (Websiteregister rijksoverheid 29-04-2015)

Volgens regime verplicht gebruik open standaard webrichtlijnen	452 websites	Voldeed geheel en/of legt uit	48%
Niet of niet aantoonbaar volgens regime verplicht gebruik open standaard webrichtlijnen	182 websites	Voldoen niet	20%
	296 websites	Onbekend	32%
Totaal	930 websites		

5.8 Rijks Application Store (RAS)

In de Rijkscloud kunnen diensten en app's voor de rijksambtenaar op afroep worden geleverd via een Rijks Application Store. De RAS gaat functionaliteiten voor rijksambtenaren op digitale rijkswerkplekken distribueren. In 2014 is een 'proof of concept' in een beperkt verzorgingsgebied en met binnen de rijksoverheid beschikbare technologie afgerond. Vervolgens is deze versie van de RAS in productie genomen. Daarin is een aantal applicaties voor de mobiele

platformen iOS en Android beschikbaar gesteld. In 2015 worden de mogelijkheden gezien tot uitbreiding van de inhoud en het verzorgingsgebied van deze generieke voorziening.

5.9 Digitale archivering Rijk

Het Nationaal Archief ontwikkelt het DWR-Archief (Digitale werkomgeving Rijk) voor vijf van de elf departementen, namelijk BZK, EZ, Financiën, OCW en SZW. Het project gaat enerzijds zorgen voor generieke archieffunctionaliteit en anderzijds voor een centraal digitaal archief waarin departementen documenten kunnen opslaan. In 2012 is afgesproken dat departementale en generieke voorzieningen met elkaar gecombineerd zullen worden. Dit kan geleidelijk getransformeerd worden naar een volledig generieke voorziening. Door enige vertraging in het project zal het opschalen naar de overige departementen in 2015 gaan plaatsvinden. Er is afgesproken dat deze departementen voor het eind van 2015 een plan van aanpak voor aansluiting op het DWR-Archief hebben.

5.10 Archiefachterstanden

In 2009 is besloten tot het in tien jaar wegwerken van archiefachterstanden over de periode 1975-2004. In 2009 werd ingeschat dat de totale werkvoorraad circa 800 kilometer bedroeg, waarvan circa 300 kilometer te bewerken archief. Een herijking van de in 2009 geïnventariseerde archieven leidde begin 2013 tot een bijstelling naar een totale werkvoorraad van 600,4 kilometer waarvan 128 kilometer op dat moment nog om substantiële bewerking vroeg.

In 2014 heeft Doc-Direkt 11,7 kilometer archief bewerkt en voor een gedeelte overgedragen aan het Nationaal Archief. In totaal heeft Doc-Direkt in 2014 24 kilometer archief vernietigd, waarvan het merendeel zonder tussenkomst van het bewerkings- en selectieproces. De verwachting is dat de doelstelling in 2019 wordt gehaald, waarbij een substantieel deel na 2019 nog wordt beheerd totdat de bewaartermijn formeel is verstreken.

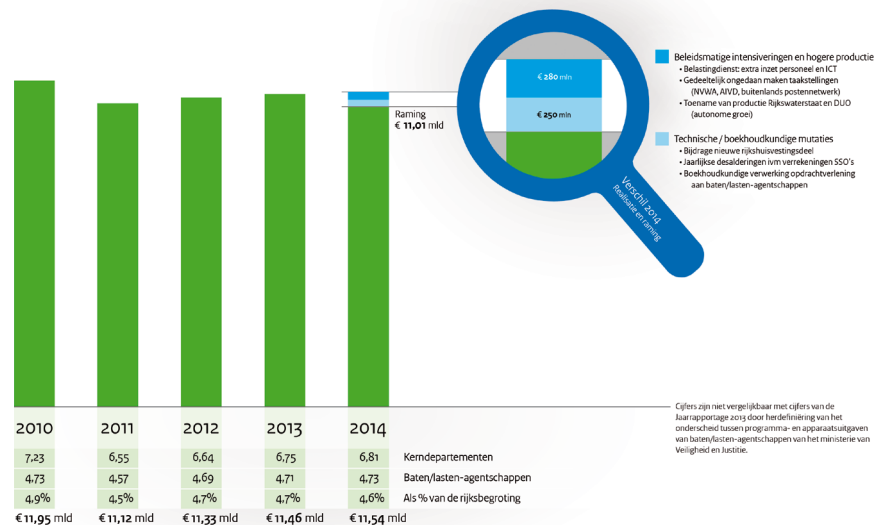
Dashboard

Dashboard

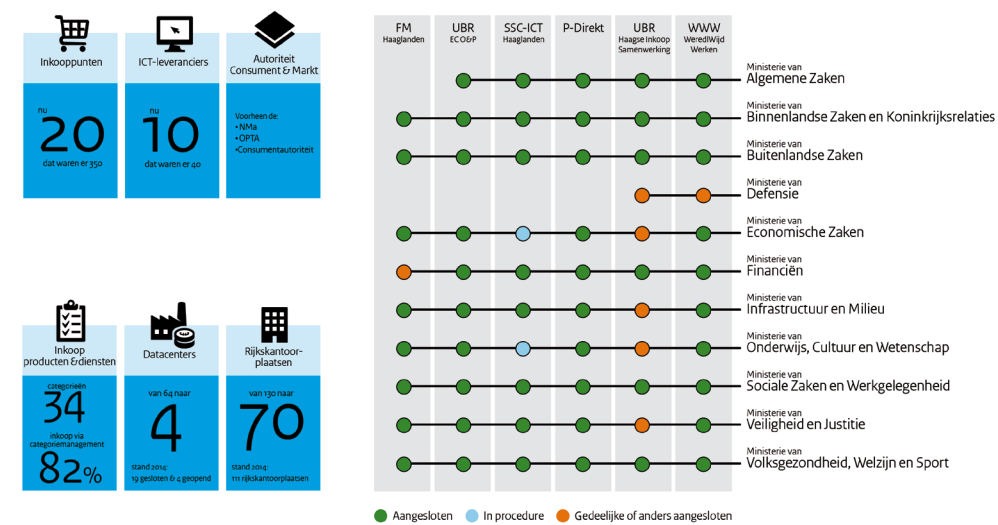
Het dashboard voor de rijksdienst richt zich enerzijds op de sturing op de apparaatsuitgaven van het Rijk en anderzijds op de hervorming van de rijksdienst. De hervorming verloopt succesvol. Dat blijkt uit het tempo waarmee de departementen aansluiten op de rijksbrede infrastructuur en het grote aantal resultaten dat uit het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst voortkomt. Daarnaast blijft het oorspronkelijk geraamde besparingspotentieel grotendeels in stand.

Apparaatsuitgaven Rijk

Totale uitgaven aan personeel en materieel, exclusief zelfstandige bestuursorganen

Compacte Rijksdienst

Bijlage 2

Rijksbrede kengetallen personeel

1. Personele bezetting in fte's binnen alle sectoren

De sectoren Defensie, Politie en Rechterlijke macht en de Zelfstandige bestuursorganen maken geen deel uit van de sector Rijk. De informatie van deze organisaties is wel aan onderstaande tabel toegevoegd. Dat geldt ook voor de omvang van Rijksdienst Caribisch Nederland, sinds 2010 de werkgever van de rijksambtenaren werkzaam op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba. In [hoofdstuk 2](#) en [3](#) wordt een nadere toelichting gegeven.

Verkorte versie

	2010	2011	2012	2013	2014
Sector Rijk	114.421	110.994	109.098	108.834	109.487
Zbo's	42.681	40.492	40.222	39.796	39.032
Sector Defensie*	67.885	63.509	60.714	59.445	58.016
Sector Politie**	62.727	63.235	63.778	63.451	62.364
Sector RM	3.071	3.010	2.984	2.984	3.007
Rijksdienst Caribisch Nederland***	488	584	633	665	686
Totaal	291.274	281.823	277.429	275.175	272.592

Bron: P-Direkt en enquête

* In afwijking van eerdere jaarverslagen/bezettingcijfers.

** Nationale politie, inclusief aspiranten, alsmede de Politieacademie.

*** Aantallen in personen.

2. Sector Rijk

Bij de volgende onderdelen worden alleen personele gegevens van de sector Rijk verstrekt.

2.1 Leeftijdsopbouw

De gemiddelde leeftijd van rijksambtenaren stijgt doordat er minder jongeren bij het Rijk werken en het aantal ouderen snel toeneemt. Op dit moment is een kleine 12% van de rijksambtenaren 60 jaar of ouder.

De leeftijdsopbouw binnen de sector Rijk

Leeftijdsopbouw Rijk	2010	2011	2012	2013	2014
tot 30 jaar	7,90%	6,90%	6,40%	6,10%	6,10%
30-40	22,90%	21,80%	20,80%	20,20%	19,40%
40-50	31,80%	31,30%	30,50%	29,40%	28,40%
50-60	31,00%	32,50%	33,60%	34,20%	34,30%
60+	6,30%	7,40%	8,70%	10,20%	11,80%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Bron: P-Direkt

De gemiddelde leeftijd van het rijkspersoneel stijgt en varieert per ministerie tussen de 44 en 49 jaar. Eind 2014 was de gemiddelde leeftijd van de rijksambtenaar 47 jaar.

2.2 Ontwikkeling gemiddelde leeftijd

Ministerie	2010	2011	2012	2013	2014
AZ	43,1	44,1	44,9	45,3	45,8
BZ	47,0	47,5	48,0	48,2	47,7
BZK	43,7	44,0	44,6	46,5	46,8
EZ ¹		46,3	47,1	47,7	48,0
EZ	43,8				
Financiën	47,9	48,7	49,3	49,4	49,3
IenM		47,0	47,5	47,9	48,5
LNV	46,0				
OCW	46,3	46,9	47,4	47,6	47,9
SZW	46,7	47,3	47,6	47,6	47,4
VenJ	42,1	42,7	43,1	43,8	44,3
VenW	46,1				
VROM	47,6				
VWS	44,8	45,2	45,5	45,8	46,2
Hoge Colleges van Staat	44,4	44,5	44,6	45,0	45,7
Rechtspraak	41,4	42,0	42,7	43,1	43,3
Totaal	45,1	45,7	46,2	46,6	47,0

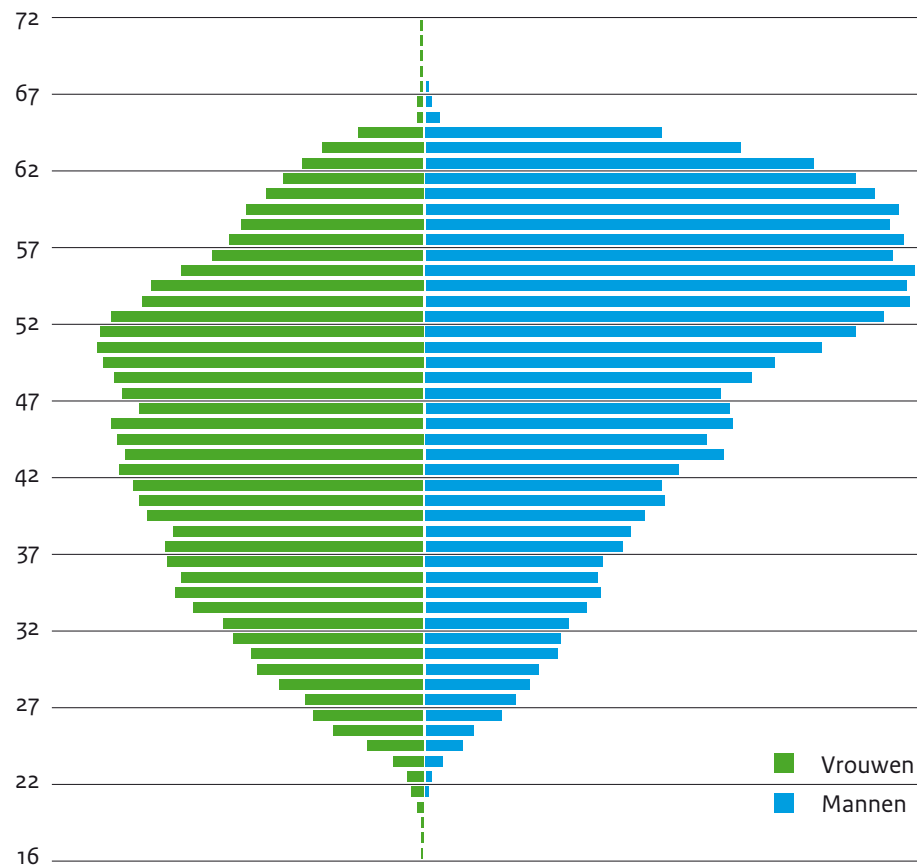
Bron: P-Direkt

¹ Sinds 2011 als EL&I samen met LNV, eind 2012 wijzigt naam in EZ

2.3 M/V verdeling rijksambtenaren

Van de in totaal 116.883 rijksambtenaren was in 2014 56% man en 44% vrouw. Vooral de oudere ambtenaren (45 jaar en ouder) zijn van het mannelijk geslacht. Onder de 45 jaar is het aantal vrouwen in de meerderheid.

Man-vrouw verdeling naar leeftijd in 2014

Bron: P-Direkt

In alle schaalcategorieën is, vergeleken met 2010, sprake van een geleidelijke stijging van het aantal vrouwen.

Verdeling mannen en vrouwen naar schaalniveau

Schaal	2010		2014	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
Schaal 01-04	64,6%	35,4%	68,1%	31,9%
Schaal 05-09	50,5%	49,5%	49,5%	50,5%
Schaal 10-13	62,7%	37,3%	60,6%	39,4%
Schaal 14-16	76,1%	23,9%	72,5%	27,5%
Schaal 17+	79,8%	20,2%	76,2%	23,8%
Totaal	57,3%	42,7%	56,1%	43,9%

Bron: P-direkt

Aandeel vrouwen in de in- en uitstroom naar schaalniveau

Schaal	instroom	uitstroom
Schaal 01-04	54,7%	47,8%
Schaal 05-09	58,5%	51,7%
Schaal 10-13	45,8%	40,9%
Schaal 14-16	38,3%	21,1%
Schaal 17+	33,3%	16,7%
Totaal	52,4%	45,2%

Bron: P-direkt

2.4 Specialistische traineeprogramma's

Naast het rijkstraineeprogramma (zie hoofdstuk 3) heeft het Rijk nog een aantal andere, meer specialistische traineeprogramma's. De tabel geeft een overzicht van deze traineeprogramma's en instroom van trainees in 2013 en 2014.

Traineeprogramma	Coördinerend ministerie	Instroom (start) 2013	Instroom (start) 2014
Beroepsopleiding financieel-economisch beleidsmedewerker	Economische Zaken	24	21
Financial traineeship	Financiën	17	31
Audit traineeship	Financiën	9	8
Academie voor wetgevingsjuristen	Veiligheid en Justitie	10	10
Academie voor overheidsjuristen	Veiligheid en Justitie	10	10
Rijkswaterstaat traineeprogramma	Infrastructuur en Milieu	35	19
Opleiding startend beleidsmedewerkers	Buitenlandse Zaken	18	20
Tax Talent Traineeprogramma (nieuw in 2014)	Financiën	-	6
Traineeprogramma Financiële Administratie (nieuw in 2014)	Financiën	-	5

2.5 Stages

In 2014 zijn 4.461 personen binnen het Rijk gestart met een stagetraject. Het Rijk streeft ernaar op jaarbasis 4.000 stageplekken aan te bieden aan leerlingen en studenten van allerlei onderwijsinstellingen. Sinds 2010 is het aantal stageplekken met 500 gestegen.

Stagiairs

2010	2011	2012	2013	2014
3.947	3.982	4.014	4.156	4.461

Bron: P-Direkt

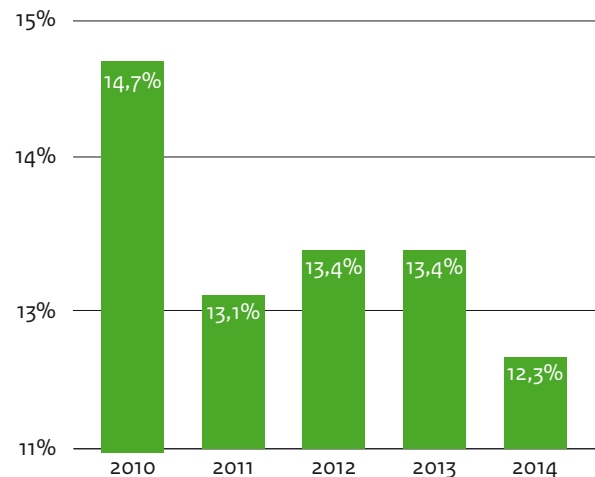
2.6 Beloningen

Sinds 2010 geldt voor het verstrekken van een bijzondere beloning aan rijksambtenaren een beleidskader. De extra beloning kan bestaan uit het toekennen van een eenmalige of periodieke toeslag of een verhoging van het vaste salaris. Arbeidsmarktoverwegingen, bijzondere prestaties of bijzondere functietekenen kunnen redenen zijn om ambtenaren een toeslag te geven.

In 2014 ontving 12,3% van de medewerkers een toeslag (eenmalig en periodiek), een daling van 1,1 procentpunten ten opzichte van 2012 en 2013.

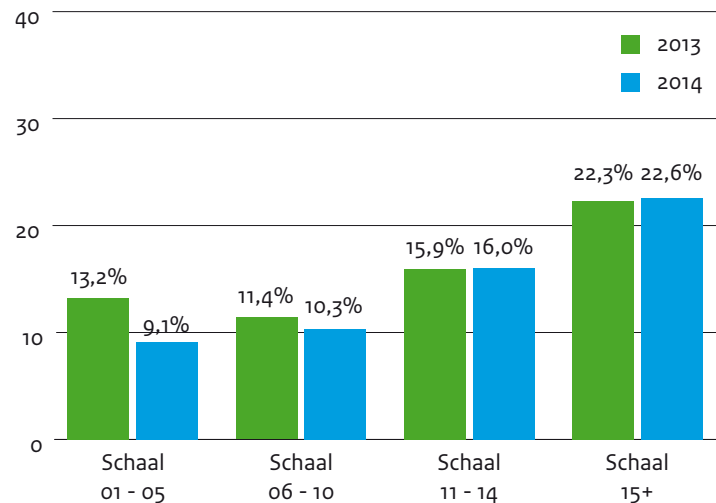

Aandeel bijzondere beloningen

Bron: P-Direkt

Aandeel bijzondere beloning naar schaalniveau

Bron: P-Direkt

Volgens het beleidskader mag per schaalcategorie maximaal 25% van de werknemers een eenmalige toeslag ontvangen. In 2014 is aan 9,6% van de werknemers een eenmalige toeslag toegekend. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2013. De meest voorkomende eenmalige toeslag was in 2014 de prestatiebeloning (bijna 95%).

Toeslagen bijzondere beloning naar soort toeslag

Aantal toekenningen bijzondere beloning	2010	2011	2012	2013	2014
Eenmalige toeslag	15.790	14.288	14.048	13.922	12.591
Periodieke Toeslag	3.277	3.038	2.794	2.653	2.716
Totaal bijzondere beloning¹	18.589	16.842	16.410	16.167	15.007
Bedrag bijzondere beloning (x €1.000)					
Gemiddeld bedrag per beloonde medewerker	1.821	1.908	1.908	1.860	1.930
Gemiddeld bedrag per arbeidsjaar	299	293	287	276	265

¹ Door samenloop kan het totaal minder zijn dan de som der delen

Bron: P-Direkt

2.7 Geregistreeerde functioneringsgesprekken

Het aantal geregistreeerde gesprekken over functioneren en loopbaan is vergeleken met 2013 gestegen. Er zijn waarschijnlijk meer gesprekken gevoerd dan deze cijfers weergeven

Percentage geregistreeerde gesprekken over functioneren/loopbaan

Ministerie	2011	2012	2013	2014
AZ	92,2	91,5	92,2	92,4
BZ	81,5	91,7	66,3 ³	41,1 ⁴
BZK	¹	79,8	82,0	81,0
EZ	86,0	92,2	83,1	80,4
Financiën	64,8	52,5	66,5	66,6
IenM	¹	88,3	71,2 ³	71,0
OCW	55,3	56,3	62,2	71,6
SZW	80,0	82,0	81,8	78,1
VenJ	47,0	53,0	65,3	69,2
VWS	83,0	44,9	50,7	59,4
Rechtspraak	58,0	²	²	70,9
Totaal	62,8	64,4	68,6	69,7

¹ De registratie van het aantal gesprekken is onvoldoende om een betrouwbaar cijfer te vermelden.

² Geen betrouwbare informatie beschikbaar.

³ Registratieproblemen in de P-administratie veroorzaken een te laag cijfer.

⁴ Verstekte informatie betreft het aantal geregistreeerde gespreksverslagen. Het aantal werkelijk gevoerde functioneringsgesprekken ligt naar schatting rond 60-70%. BZ is doende de monitoring aan te scherpen en het belang van de gesprekscyclus en de registratie van de verslagen hierover hernieuwd onder de aandacht te brengen.

Bron: enquête

3. Algemene Bestuursdienst

De Algemene Bestuursdienst (ABD) bestaat uit de hoogste ambtenaren binnen de rijksoverheid; managers in schalen 17 en hoger en directeuren in schaal 15 en 16 met integrale eindverantwoordelijkheid voor mensen en middelen.

Bureau Algemene Bestuursdienst (Bureau ABD) is verantwoordelijk voor de werving en selectie en het opleiden en ontwikkelen van de rijksmanagers. Ook verzorgt Bureau ABD het werkgeverschap voor de leden van de topmanagementgroep (TMG) (manager op schaal 19).

De missie van Bureau ABD is om de kwaliteit van de rijksdienst te versterken door stelselmatig te zorgen voor een hoogwaardig leidinggevend kader, nu en in de toekomst.

In deze rapportage staan gegevens over de groep mensen op een eindverantwoordelijke functie binnen de rijksdienst, inclusief de functionarissen die op grond van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR) tot de Algemene Bestuursdienst behoren. Deze groep bestond op 31 december 2014 uit 564 mensen.

Doelgroepen en dienstverlening

Groep	Grootte
TMG managers*	57
ABD-managers	507
Totaal	564

*inclusief 6 TMG-leden die als ABD Topconsulent werkzaam zijn

Bureau ABD verleent niet alleen diensten aan deze groep mensen, maar ook aan verschillende andere groepen binnen de top van het Rijk.

Groep	Grootte
TMG Internationaal	3
TMG Buitengewoon adviseurs	5
ABD-leden*	162
Politietop	59
Overige groepen (ABD interim-managers*, topmanagers binnen de G4, talenten binnen het Rijk, subtop politie)	>500

* op niet-eindverantwoordelijke functie

Bureau ABD verleent diensten op het terrein van Management Development (MD) aan een groep die bestaat uit 1000 personen. Bureau ABD biedt deze groep een breed palet aan loopbaandiensten. Ook is Bureau ABD aanspreekpunt voor managers van buiten het Rijk die een loopbaan binnen de rijksdienst overwegen. Daarnaast verzorgt Bureau ABD HRM-diensten voor bewindspersonen.

3.1 Leeftijd en schaalverdeling

Leeftijdsopbouw TMG/ABD-managers per 31 december 2014

Leeftijdscategorie	Totaal
40 jaar en jonger	17
41 t/m 45	67
46 t/m 50	120
51 t/m 55	144
56 t/m 60	140
61 t/m 65	76
66 jaar en ouder	-
Eindtotaal	564

Schaalverdeling TMG/ABD-managers per 31 december 2014

Schalen	15	16	17	18	19	Totaal
Aantal	34	161	268	44	57	564

3.2 Verbreding dienstverlening

Vanuit de afspraken in het regeerakkoord is een kader ontwikkeld voor dienstverlening aan publiek gefinancierde Zelfstandige Bestuursorganen (Zbo's). Bureau ABD verleent MD-diensten aan de topfunctionarissen van 35 publiekrechtelijke Zbo's. In 2014 heeft Bureau ABD een rol gespeeld bij 8 wervings- en/of selectietrajecten (onder meer bij het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Kadaster, Rijksdienst voor Wegverkeer (RDW), Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA), Kansspelautoriteit en Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO)).

Bureau ABD investeert in een structurele uitwisseling met het ministerie van Buitenlandse Zaken. De structurele uitwisseling beoogt een rijksoverheid die internationaler opereert en een diplomatieke dienst die goed is aangesloten op de ontwikkelingen in Nederland. In 2014 zijn de eerste uitwisselingen gerealiseerd. Ook zijn tijdens de jaarlijkse ambassadeursconferentie in januari in aanwezigheid van minister Blok gesprekken gevoerd over aspecten van de uitwisseling.

3.3 Gevarieerd personeelsbestand Algemene Bestuursdienst

Het Rijk streeft naar een meer diverse samenstelling van rijksoverheidspersoneel. In het regeerakkoord is dit vertaald in de afspraak dat de ABD in 2017 voor ten minste 30% uit vrouwen bestaat. Bureau ABD heeft in 2014 een plan van aanpak opgesteld met daarin maatregelen om, samen met de departementen, de instroom van vrouwen in de ABD te vergroten. Daarbij is de inzet om in de subtop te beschikken over voldoende vrouwelijk potentieel dat kan doorstromen naar de top. Bureau ABD zal bij vacatures actief het vrouwelijk talent naar voren schuiven en dit talent liefst al eerder onder de aandacht brengen. Bij alle ABD-functies worden vrouwen nadrukkelijk gevraagd om te solliciteren.

% vrouwen in TMG/ABD

	2010	2011	2012	2013	2014
	25,9%	25,7%	25,7%	27,5%	28,4%

Het totaalaandeel vrouwen binnen de TMG/ABD steeg in 2014 met 0,9 procentpunt naar 28,4%. De TMG/ABD omvat in 2014 404 mannen en 160 vrouwen.

M/V verdeling per departement/organisatie

	M	V
AZ	12	5
BZK	50	17
BZK - ABD TOPConsult	5	1
DEF	26	2
EZ	60	9
Financiën	32	13
Hoge Colleges van Staat	6	4
IenM	38	17
OCW	23	16
RWS [IenM]	49	22
SZW	18	9
VenJ	58	26
VWS	27	19
Totaal	404	160

M/V verdeling TMG/ABD-managers per 31 december 2014

3.4 Opleiden en ontwikkelen

De kwaliteit van het topmanagement binnen de rijksoverheid wordt over het algemeen als hoog en goed ervaren, zowel in Nederland als internationaal. Om dat vast te houden, is ook in 2014 geïnvesteerd in de ontwikkeling van managers. Bureau ABD biedt opleidingen en instrumenten gericht op het ontwikkelen van mentale en cognitieve managementvaardigheden. Ook stimuleert Bureau ABD mensen om zich in meerdere contexten te ontplooiën.

Investeren in de kwaliteit van de top begint bij talenten. Speciaal voor talenten heeft Bureau ABD een meerjarig ontwikkelingsprogramma: het ABD Kandidatenprogramma. Het bereidt deelnemers voor op een strategische leiderschapsrol op ABD-niveau. De werkcontext speelt een belangrijke rol in dit programma. De keuze en uitvoering van een concrete leiderschapsopgave tilt het leiderschap in de dagelijkse praktijk naar een hoger plan. In januari 2014 startte de derde editie van dit programma met negentien mensen. In december 2014 werd de tweede editie met twintig deelnemers afgerond.

Bureau ABD biedt al enkele jaren het Ambtelijke Professionaliteit Programma aan. De modules van dit programma (Democratie & Rechtsstaat, ICT, Internationaal, Financiën & Economie en Verandering: Beleid & Organisatie) vormen een hoogwaardig kennisfundament voor ABD-managers.

3.5 Mobiliteit

Instroom in ABD vanuit rijksoverheid	56
Instroom in ABD van buiten rijksoverheid	19
Doorstroom binnen ABD	40

In 2014 is het project 'Werken buiten het Rijk' afgerond. Dit project richtte zich op ABD-managers die een loopbaan stap buiten de rijksoverheid willen maken. In 2014 namen bijna driehonderd mensen deel aan een bijeenkomst of een workshop die via het project werd aangeboden.

In 2014 zijn er vanuit de groep ABD-managers 52 mensen uitgestroomd; 36 personen verlieten de ABD (naar een functie buiten het Rijk of naar een niet-ABD-functie binnen het Rijk). Het natuurlijk verloop in 2014 was 16.

3.6 ABD TOPConsult

ABD TOPConsult is opgericht in opdracht van de ministerraad om kennis beter te benutten en te delen, de flexibiliteit van de ambtelijke top te verhogen en om de externe inhuur in het topsegment te verminderen. Het team van ABD TOPConsult bestond op 31 december 2014 uit zes topambtenaren die voorheen werkten als secretaris-generaal, directeur-generaal of inspecteur-generaal op een ministerie.

De consultants zijn met hun kennis, ervaring en netwerk in staat om in korte tijd complexe bestuurlijk-politieke opdrachten uit te voeren. Dat gebeurt meestal op verzoek van bewindspersonen, secretarissen-generaal of directeuren generaal.

3.7 ABD Interim

ABD Interim levert snel gekwalificeerde interim-managers voor opdrachten binnen de overheid vanaf schaal 16. Leden van ABD Interim doorlopen een zware selectie en krijgen begeleiding tijdens hun opdracht. Leden van de interim-pool kiezen ervoor om een aantal jaar interim-opdrachten te doen als stap in hun loopbaan waarmee ze hun Curriculum Vitae (CV) verbreden en specifieke competenties ontwikkelen. Zo draagt ABD Interim bij aan de kwaliteit van het management binnen de rijksoverheid.

3.8 Beloningen Topmanagementgroep

De Topmanagementgroep (TMG) bestaat uit de secretarissen-generaal, directeuren-generaal, inspecteurs-generaal en enkele daarmee gelijkgestelde functies. Op 31 december 2014 bestond de TMG uit 57 leden.

Bureau ABD vervult de werkgeverstaken voor leden van de TMG. Daarbij gaat het naast benoeming, arbeidsvoorwaarden en ontslag ook om loopbaanbegeleiding en ontwikkeltrajecten.

De beloning van de TMG bestaat uit een vast salarisbedrag, inclusief vakantie- en eindejaarsuitkering). De hoogte van het salaris is gekoppeld aan de arbeidsduur. Sinds de inwerking-treding van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is het niet meer toegestaan om bijzondere (prestatiegerelateerde) toeslagen toe te kennen.

De topmanagementgroep bij het Rijk voldoet aan de gestelde bezoldigingsnorm zoals opgenomen in de Wet Normering Topinkomens-1 (WNT-1). Dit komt doordat er sinds enige jaren gestuurd wordt op een sober en beheerst beloningsbeleid.

Bijlage 3

Rijksbrede (kengetallen) Huisvesting

1. Huisvestingsnormen

Met het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst heeft het kabinet een werkpleknorm van 0,9 werkplek per fte vastgesteld en een ambitie uitgesproken van 0,7 werkplek per fte. Het gaat om een gemiddelde per departement in 2020.

Daarnaast is er een norm voor het ruimtegebruik: 24,5 m² BVO/werkplek als een gemiddelde per departement te bereiken in 2020.

Om de beschikbare werkplekken goed te benutten, is tevens een streefwaarde voor de bezettingsgraad geïntroduceerd. Het streven is een bezettingsgraad te realiseren van 75%.

Bovengenoemde normen kunnen alleen worden toegepast op kantoren en niet op specifieke huisvesting zoals gevangenissen en musea.

Ruimtegebruik

Het totaal aantal vierkante meters kantoorhuisvesting was in 2013 2,7 miljoen. In 2014 is het aantal vierkante meters afgenomen tot 2,1 miljoen. Het betreft hier contractmeters (panden die verhuurd zijn door het Rijksvastgoedbedrijf (RVB)). De peildatum is 31 december 2014.

De bruto vloeroppervlakte omvat naast de vierkante meters voor werkplekken ook die van algemene ruimtes als het vergadercentrum, opleidingscentrum of bedrijfsrestaurant. Enkele ministeries gebruiken kortstondig meer ruimte vanwege verhuizingen en tijdelijke huisvesting elders.

Aan het inrichten van een adequate monitoring van deze normenset wordt gewerkt. Afgelopen jaren is – vooruitlopend hierop – gemonitord op ruimtegebruik (m²) en formatie (fte). Door het combineren van de werkpleknorm en de ruimtenorm ontstaat een streefwaarde van 22 m² per fte vanaf 2020. De realisatie levert het volgende beeld op:

Ministerie	m ² per fte			
	2011	2012	2013	2014
AZ	47	46,1	50,1	49,4
BZ	54,1	52,7	49,6	45,7
BZK	37,5	37,3	28,1	28,3
Defensie	31,8	34,2	30,8	42,6
EL&I	44,5	-	-	
EZ	-	38,2	26,7	25,2
Financiën	24,6	24,8	22,8	20,8
IenM	29,7	29,5	28,7	27,6
OCW	36,7	35,8	28	26,2
SZW	34,8	33,5	31,6	31,6
VenJ	35,5	35,2	40,2	32,0
VWS	43,1	41,7	29,5	23,3
Totaal	31,1	29,3	28	25,2

De daling van het rijksbrede gemiddelde, die vanaf 2011 in gang is gezet, zal de komende jaren doorzetten. Rijksbrede sturing op het ruimtegebruik en taakstellingen bij de departementen zijn hiervoor de verklarende factor.

De daling bij BZ wordt verklaard door tijdelijke uitbreidingen, omzetting externe inhuur naar tijdelijke aanstellingen en sluiting posten/krimp postennet. Bij Defensie wordt de stijging van het kengetal verklaard door een daling van het aantal fte's en het gelijkblijvend ruimtegebruik. De daling in het kerngetal van VenJ is een nasleep van de verhuizing van vorig jaar. Er was toen een grote stijging van het kengetal bij VenJ die was toe te schrijven aan de overgang van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) van BZK naar VenJ. VWS is verhuisd van de Resident naar de Hoftoren, daarbij is het aantal vierkante meters zo goed als gehalveerd.

2. Masterplannen

Daar kantoren efficiënter worden gebruikt en het aantal ambtenaren afneemt, heeft de rijksoverheid steeds minder kantoorruimte nodig. In 2012 werd de uitwerking van de afnemen- de vraag voor de kantoorhuisvesting opgepakt door het opstellen van een masterplan per provincie met het kantorenlocatiebeleid als basis. Bij het opstellen van de masterplannen is zoveel mogelijk rekening gehouden met de problematiek van de krimpgebieden.

De minister voor Wonen en Rijksdienst heeft na overleg met de Tweede Kamer op 3 juli 2013 en 14 november 2013 per provincie een masterplan vastgesteld. Deze masterplannen bundelen de kantoorruimte van de rijksoverheid in circa zeventig plaatsen. In 2020 is er zo'n 30% minder vierkante meters kantoorruimte nodig dan in 2012. De masterplannen geven daaraan invulling. Door beëindiging van huurcontracten en het afstoten van panden wordt toegewerkt naar een structurele besparing op rijkskantoorhuisvesting; het besparingspotentieel hiervan bedraagt €80 miljoen per jaar vanaf 2020. Dat is exclusief het masterplan Den Haag waarover de ministerraad al in 2009 een besluit nam. Sinds 1 januari 2014 worden de masterplannen uitgevoerd door het Rijksvastgoedbedrijf.

In de vastgestelde masterplannen is door departementen invulling gegeven aan taakstellingen tot en met Rutte I. Om voortschrijdend inzicht te verwerken en departementen in staat te stellen aanvullende effecten – bijvoorbeeld als gevolg van de taakstelling Rutte II op apparaatskosten – te kunnen verwerken, is in 2014 een actualiseringsronde opgestart. De inhoudelijke resultaten hiervan zijn nog niet bekend. De minister voor Wonen en Rijksdienst informeert de Tweede Kamer als de concepten van de geactualiseerde masterplannen gereed zijn en relevante provincies daarop hun reactie hebben kunnen geven. De huisvestings- behoeften moeten daarvoor van de departementen komen. Het boven tafel krijgen van die gegevens duurt langer dan verwacht, omdat niet alle departementen hun taakstellingen al hebben doorvertaald in effecten op hun kantorenlocaties. Deze masterplannen zijn dan mede input voor het inzicht in de regionale effecten op de werkgelegenheid. Het totaalbeeld daarvan kan dus pas in de loop van 2015 worden gepresenteerd, naar verwachting in het najaar.

3. Ontwikkeling van gebruiksvergoeding kantoorhuisvesting

De departementen hebben een eigen huisvestingsbudget en betalen hieruit een gebruiksvergoeding aan het Rijksvastgoedbedrijf. In onderstaande tabel is het totaal van deze vergoeding samengevat voor eind 2014 en de jaren daarvoor. Hierin staan alleen de huisvestingskosten, die binnen het rijkshuisvestingsstelsel vallen. De huisvestingskosten voor het Koninklijk Huis het ministerie van Algemene Zaken, de Hoge Colleges van Staat en de meeste gebouwen en terreinen van Defensie vallen daarbuiten.

	2010	2011	2012	2013	2014
Gebruiksvergoeding	€ 1,163 mld.	€ 1,181 mld.	€ 1,196 mld.	€ 1,223 mld.	€ 1.075 mld.

Vergeleken met 2013 is rijksbreed een daling van de totale gebruiksvergoedingen te zien. Deze is mede ingegeven door de krimp van de rijksdienst.

4. Beroep op leenfaciliteit ten behoeve van Rijkshuisvesting

Het Rijksvastgoedbedrijf financiert de rijkshuisvesting met een lening bij het ministerie van Financiën. Uit deze lening betaalt het Rijk de investeringen in de rijkshuisvesting. De lening wordt afgelost via de componenten rente en aflossing uit de gebruiksvergoeding.

Voor deze lening geldt een leenplafond. Dit maximum per jaar te lenen bedrag hangt samen met het effect van de lening op het EMU-saldo. Voor 2014 bedroeg het leenplafond € 425 miljoen. Wanneer overschrijding van het leenplafond dreigt, stelt de minister voor Wonen en Rijksdienst bijsturingsmaatregelen voor. Dat was in 2014 niet nodig.

	2010	2011	2012	2013	2014
Leenfaciliteit Financiën	€ 873 mln.	€ 502 mln.	€ 415 mln.	€ 141 mln.	€ 199 mln.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het Rijk na 2011 minder gebruikmaakt van de leenfaciliteit. Er waren ook in 2014 minder investeringsmiddelen nodig omdat er vertraging optreedt in de start en uitvoering van projecten. Deze vertraging wordt vooral veroorzaakt doordat het meer tijd vergt dan verwacht om projecten tot uitvoering te laten komen. Het gaat daarbij met name om de projecten uit de masterplannen en uit het instandhoudingsprogramma waarvoor het Rijksvastgoedbedrijf zelf opdrachtgever is. Dit betekent niet dat de financieringsbehoefte over de jaren heen zal dalen, maar dat er een verschuiving van deze behoefte naar latere jaren zal plaatsvinden.

Bijlage 4

Externe Inhuur

In 2014 waren de totale uitgaven voor externe inhuur € 1.106 miljoen, afgerond € 1,1 miljard. Op de volgende pagina staat een overzicht van de uitgaven voor externe inhuur per departement.

In 2014 stegen de totale uitgaven voor externe inhuur met € 92 miljoen. Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan de hogere inhuur bij de ministeries van BZK en Defensie met respectievelijk € 40 en € 22 miljoen. Verder was er een stijging van circa € 10 miljoen bij zowel de ministeries van EZ (€ 8,9 miljoen), Financiën (€10,5 miljoen) als bij IenM (€ 11 miljoen). De desbetreffende ministeries hebben in het eigen departementale jaarverslag nader toegelicht waarom er sprake is van een toename van de externe inhuur.

Bij het ministerie van BZK zit de grootste toename bij de shared service organisatie SSC-ICT Haaglanden, vanwege de overkomst van het voormalige Gemeenschappelijk Dienstencentrum (GDI-ICT) (+ € 24 miljoen). Verder is er sprake van een stijging bij het agentschap Logius (+ € 5 miljoen), Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk (UBR) (+ € 8 miljoen) en FMHaaglanden (+ € 2 miljoen). Dit komt door een groei in de dienstverlening aan andere departementen en meer opdrachten. De minister van BZK heeft de Tweede Kamer¹ vooraf geïnformeerd over de te verwachten stijging van de uitgaven voor externe inhuur in 2014 en de noodzaak daartoe.

Bij het ministerie van Defensie heeft de Koninklijke Marine (+ € 7 miljoen) en Defensie Materieel Organisatie (+ € 3 miljoen) meer uitgegeven aan inhuur dan vorig jaar. Daarnaast is bij de Defensie-agentschappen (het ICT agentschap IVENT) € 13 miljoen meer uitgegeven aan inhuur dan in 2013. De bestuursstaf in Den Haag heeft daarentegen € 4 miljoen minder uitgegeven aan inhuur dan in 2013.

Wat betreft de uitgavennorm van 10% geldt dat de ministeries van BZK en IenM (met respectievelijk 23% en 19%) hier boven uitkomen. De ministeries van EZ, Financiën, VenJ, OCW en VWS komen uit op circa 10%. De ministeries van AZ, BZ, Defensie en SZW blijven (ruim) onder de 10%.

Rijksbreed zijn de uitgaven voor externe inhuur in 2014 9,7% van de totale personele uitgaven. Het Rijk als totaal blijft nog wel onder de uitgavennorm van 10%.

¹ Kamerbrief 24 april 2014, 33750 nr. 55

Uitgaven externe inhuur in 2014 (in € x 1.000)

	AZ	BZ	BZK	DEF	EZ	Financiën	IenM	OCW	SZW	VenJ	VWS	Totaal	
1. Interim-management	141	112	4.612	3.358	1.585	63	2.599	32	41	1.491	1.534	15.541	1,4%
2. Organisatie- en formatieadvies		314	11.047	989	1.012	2.459	621	189	9	9.330	444	26.414	2,4%
3. Beleidsadvies		110	957	27	2.179	82	3.617	764	666	1.953	2.489	12.844	1,2%
4. Communicatieadvies	742	707	1.410		2.369	1.942	3.359	513	405	675	2.757	14.879	1,3%
Beleidsgevoelig som 1 t/m 4	883	1.243	18.026	4.374	7.145	4.546	10.196	1.498	1.121	13.449	7.224	69.678	6,3%
5. Juridisch advies		594	3.944	291	377	153	2.277	772	127	3.330	1.116	12.981	1,2%
6. Advisering opdrachtgevers automatisering	1.035	501	64.665	46.347	16.161	96.555	32.851	3.805	1.316	72.234	10.411	345.881	31,3%
7. Accountancy, financiën en administratieve organisatie		396	5.376	185	3.021	13.078	3.623	442	2.779	3.852	2.048	34.800	3,1%
(Beleids)ondersteunend som 5 t/m 7	1.035	1.491	73.985	46.823	19.559	109.786	38.751	5.019	4.222	79.416	13.575	393.662	35,6%
8. Uitzendkrachten	392	11.422	38.207	54.387	61.792	135.490	193.166	27.373	1.046	103.538	15.863	642.676	58,1%
Ondersteuning bedrijfsvoering	392	11.422	38.207	54.387	61.792	135.490	193.166	27.373	1.046	103.538	15.863	642.548	58,1%
Totale uitgaven 2014	2.310	14.156	130.218	105.584	88.496	249.822	242.113	33.890	6.389	196.403	36.662	1.106.043	100,0%
% van totale personele uitgaven	7,9	5,9	23,3	3,3	11,2	10,7	19,5	10,4	3,4	9,5	10,2	9,7*	
Totale uitgaven 2013	2.177	10.213	89.542	83.758	79.535	239.290	231.110	32.250	6.509	205.071	34.374	1.013.829	
Verschil	133	3.943	40.676	21.826	8.961	10.532	11.003	1.640	120-	8.668-	2.288	92.214	
Aantal overschrijdingen maximumuurtarief € 225/uur	0	0	0	0	0	1	3	0	0	12	0		

* Gewogen gemiddelde (wegingsfactor is de loonsom per ministerie).

Bron: Bijlagen bij de Departementale Jaarverslagen 2014

Bijlage 5

Overzicht Kaderwet Adviescolleges en nieuwe commissies

Er zijn drie typen adviescolleges en -commissies die de rijksoverheid adviseren:

- ambtelijke adviescommissies over beleid of wetgeving;
- onafhankelijke, externe adviescolleges over de uitvoering van beleid of (voorgenomen) beschikkingen;
- onafhankelijke, externe adviescolleges over nieuw beleid en wetgeving.

De Kaderwet adviescolleges (hierna de Kaderwet) is van toepassing op de laatstgenoemde categorie. Deze adviescolleges zijn permanent (met een strategisch of technisch-specialistisch karakter), tijdelijk of eenmalig. In 2014 waren er in totaal 28 adviescolleges actief, waarvan 21 permanente, vier tijdelijke en drie eenmalige adviescolleges.

Op verzoek van de Tweede Kamer wordt sinds twee jaar geleden ook een overzicht gegeven van alle nieuw ingestelde onafhankelijke adviescolleges en commissies van het Rijk. In 2014 zijn de volgende adviescolleges ingesteld onder de werking van de Kaderwet:

- Adviesraad voor Wetenschap, Technologie en Innovatie (strategisch adviescollege);
- Staatscommissie herijking ouderschap (eenmalig adviescollege);
- Commissie van wijzen inzake hulp bij zelfdoding aan mensen die hun leven voltooid achten (eenmalig adviescollege);
- Commissie Verzekeraars (eenmalig adviescollege).

Ministerie van Algemene Zaken

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
--------------------	--------------------	---------------------	-------------------	------------	--------------	---------	--------------	---------------------	-----------------------

Geen Kaderwet adviescolleges.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
--------------------	--------------------	---------------------	-------------------	------------	--------------	---------	--------------	---------------------	-----------------------

Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV)	Strategisch	4	19-3-1998		9	44%	11%	M	Autochtoon
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken (CAVV)	Technisch-specialistisch	4	1-1-1998		8	38%	0%	M	Autochtoon
Staatscommissie voor het Internationaal Privaatrecht	Technisch-specialistisch	4	14-2-1998		12	25%	0%	M	Autochtoon

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
--------------------	--------------------	---------------------	-------------------	------------	--------------	---------	--------------	---------------------	-----------------------

Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Eenmalig	6	11-5-2013	31-12-2015	8	13%	0%	M	Autochtoon
Kiesraad	Technisch-specialistisch	4	31-3-1905		7	43%	0%	M	Autochtoon
Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv)	Technisch-specialistisch	4	18-6-1996		3 (+3 tijdelijke leden)	33%	0%	M	Autochtoon
Raad voor het Openbaar Bestuur	Strategisch	4	19-2-1996		9 (+2 tijdelijke leden)	44%	0%	M	Autochtoon

Ministerie van Defensie

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
--------------------	--------------------	---------------------	-------------------	------------	--------------	---------	--------------	---------------------	-----------------------

Geen Kaderwet adviescolleges.

Ministerie van Economische Zaken

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Adviescollege toetsing regeldruk (Actal)	Tijdelijk	5	1-6-2011	1-6-2017	3	33%	0%	M	Autochtoon
Commissie Bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Technisch-specialistisch	4	11-9-1997		7	29%	0%	M	Autochtoon
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Technisch-specialistisch	4	29-11-2006		9	22%	0%	V	Autochtoon

Ministerie van Financiën

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Commissie verzekeraars	Eenmalig	6	12-4-2014	5-3-2015	4	0%	0%	M	Autochtoon

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Adviesraad voor Wetenschap, Technologie en Innovatie (AWTI)	Strategisch	4	1-1-1997		10	30%	10%	Man	Autochtoon
Algemene Energieraad	Strategisch	4	1-1-1997	1-8-2014	2	50%	0%	Geen vz	N.v.t.
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Strategisch	4	31-7-2012	1-8-2016	12	30%	0%	M	Autochtoon

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Onderwijsraad	Strategisch	4	1-1-1997		10	40%	0%	V	Autochtoon
Raad voor Cultuur	Strategisch	4	22-11-1995		7	40%	14%	M	Autochtoon

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
--------------------	--------------------	---------------------	-------------------	------------	--------------	---------	--------------	---------------------	-----------------------

Geen Kaderwet adviescolleges.

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Adviescollege evaluatie politiewet 2012	Tijdelijk	4	29-10-2013	1-10-2017	7	14%	Onbekend	M	Autochtoon
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Technisch-specialistisch	4	1-1-1997		9	36%	0%	V	Autochtoon
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ)	Technisch-specialistisch	4	1-4-2001		10	50%	0%	V	Autochtoon
College bescherming persoonsgegevens (CBP)	Technisch-specialistisch	4	6-7-2000		2	50%	0%	M	Autochtoon
Commissie Auteursrecht	Technisch-specialistisch	4	26-7-2006		8	25%	13%	M	Autochtoon
Commissie Vennootschapsrecht	Technisch-specialistisch	4	1-1-1997		9	30%	0%	V	Autochtoon
Review Board	Tijdelijk	4	1-10-2012	1-10-2016	7	14%	Onbekend	M	Autochtoon
Staatscommissie herijking ouderschap	Eenmalig	6	28-4-2014	1-5-2016	10	40%	Onbekend	M	Autochtoon

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Commissie van wijzen inzake hulp bij zelfdoding aan mensen die hun leven voltooid achten	Eenmalig	4	12-9-2014	1-9-2015	8	50%	Onbekend	M	Autochtoon
Gezondheidsraad	Technisch-specialistisch	4	1-8-1902		111	24%	Onbekend	M	Autochtoon
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ)	Strategisch	4	1-1-1997		9	44%	0%	M/V (ivm wisseling voorzitter)	Autochtoon
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO)	Strategisch	4	1-1-1997		7	29%	14%	M	Allochtoon

Ministerie van Algemene Zaken

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
<i>Geen Kaderwet adviescolleges.</i>		

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV)	Gupta	12.154,17
Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV)	Hirsch Ballin	27.020,33
Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV)	Hoop Scheffer, de	27.020,33
Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV)	Plooi-j-van Gorsel	12.154,17
Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV)	Reisen, van	27.020,33
Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV)	Staden, van	27.020,33
Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV)	Urlings	12.154,17
Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV)	Verrijn Stuart	12.154,17
Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV)	Voorhoeve	27.020,33
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Brölmann*	330,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Oude-Elferink	330,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Gill	0,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Herik, van den	330,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Jägers	330,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Lammers	825,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Werner	1.020,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Wessel	660,00
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Vlas	17.082,36
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Onzenoort, van	19,12
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Bos	29,48
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Rutten	136,00
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Boer, de	29,90

* Vergoeding gaat naar werkgever.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Beek, van	2.818,60
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Eijk	2.818,60
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Hoepman	2.818,60
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Kamphuis	2.818,60
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Paauw, de	2.818,60
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Prins	4.526,84
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Ruiter	2.818,60
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Schneiders	2.818,60
Kiesraad	Kummeling	30.748,20
Kiesraad	Leyenaar	3.290,00
Kiesraad	Velhuis, te	3.055,00
Kiesraad	Blokdijk	3.760,00
Kiesraad	Stoker	3.290,00
Kiesraad	Dijk, van	3.290,00
Kiesraad	Castenmiller	3.525,00
Raad voor de financiële verhoudingen	Allers	4.739,80
Raad voor de financiële verhoudingen	Buddenberg	4.739,80
Raad voor de financiële verhoudingen	Peters	4.739,80
Raad voor de financiële verhoudingen	Haersma Buma, van	6.600,00
Raad voor de financiële verhoudingen	Rijnbach-de Groot, van	4.739,80
Raad voor het Openbaar Bestuur	Boogers	9.479,60
Raad voor het Openbaar Bestuur	Dales	9.479,60
Raad voor het Openbaar Bestuur	Frissen	9.479,60
Raad voor het Openbaar Bestuur	Lange	9.479,60
Raad voor het Openbaar Bestuur	Leyenaar	9.479,60
Raad voor het Openbaar Bestuur	Möhring	9.479,60
Raad voor het Openbaar Bestuur	Nehmelman	9.479,60
Raad voor het Openbaar Bestuur	Overkleeft-Verburg	9.479,60

Raad voor het Openbaar Bestuur	Rambaran Mishre	9.479,60
Raad voor het Openbaar Bestuur	Schoenmaker	9.479,60
Raad voor het Openbaar Bestuur	Vliet, van	9.479,60
Raad voor het Openbaar Bestuur	Wallage	40.997,52

Ministerie van Defensie

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
<i>Geen Kaderwet adviescolleges.</i>		

Ministerie van Economische Zaken

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
Adviescollege toetsing regeldruk	Hoopen, ten	52.171,80
Adviescollege toetsing regeldruk	Helder	23.936,64
Adviescollege toetsing regeldruk	Doude van Troostwijk	36.902,37
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Koning, de	540,00 (+ 75.852,00 aan werkgever betreffende 2012, 2013 en 2014)
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Griede	4.930,00 (+ 84.790,00 aan werkgever betreffende 2012, 2013 en 2014)
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Brouwer	4.590,36
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Chatrou	3.590,34
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Nijman	2.984,69
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Maesen, van der	6.628,40
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Horst, van der	4.426,06
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	long, de	2.502,20
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Wit, de	3.509,56
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Herder	3.509,56
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Regtien	3.509,56
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Mijnheer	3.509,56
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Hogendoorn	3.509,56
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Plooi - van Gorsel	4.099,68
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Urbach	3.509,56
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Spronck	3.509,56
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Cobben	3.509,56

Ministerie van Financiën

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
Commissie verzekeraars	Vries, de	0,00
Commissie verzekeraars	Schoenmaker	0,00
Commissie verzekeraars	Streppel	0,00
Commissie verzekeraars	Verhoeven	0,00

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
Algemene Energieraad	Demmers	5.527,55
Algemene Energieraad	Hagen, van der	5.527,55
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Meijdam	45.552,96
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Demmers	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Dykstra	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Frissen	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Hooimeijer	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Koeman	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Lier-Lels	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Meester	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Graeff, de	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Ardenne-van der Hoeven, van	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Vanstiphout	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Nijhoff	22.776,48

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
Adviesraad voor het wetenschap, technologie en evaluatie (AWTI)	Klasen (tot 1-9-2014)	8.733,39
Adviesraad voor het wetenschap, technologie en evaluatie (AWTI)	Morley (tot 1-9-2014)	8.733,39
Adviesraad voor het wetenschap, technologie en evaluatie (AWTI)	Soete	11.644,52
Adviesraad voor het wetenschap, technologie en evaluatie (AWTI)	Blank	11.644,52

Adviesraad voor het wetenschap, technologie en evaluatie (AWTI)	Bodewes	11.644,52
Adviesraad voor het wetenschap, technologie en evaluatie (AWTI)	Frissen	11.644,52
Adviesraad voor het wetenschap, technologie en evaluatie (AWTI)	Meijer	11.644,52
Adviesraad voor het wetenschap, technologie en evaluatie (AWTI)	Peels	11.644,52
Adviesraad voor het wetenschap, technologie en evaluatie (AWTI)	Schuurmans	11.644,52
Adviesraad voor het wetenschap, technologie en evaluatie (AWTI)	Cools (vanaf 1-9-2014)	2.911,13
Adviesraad voor het wetenschap, technologie en evaluatie (AWTI)	Hagen, van der (vanaf 1-9-2014)	2.911,13
Onderwijsraad	Borghans	8.880,00
Onderwijsraad *	Jonge, de	0,00
Onderwijsraad *	Kamphuis	0,00
Onderwijsraad	Lambrechts	11.208,00
Onderwijsraad *	Meijer	0,00
Onderwijsraad	Schuur	11.208,00
Onderwijsraad *	Dam, ten	0,00
Onderwijsraad	Duyn-Schouten, van der	11.208,00
Onderwijsraad	Waslander	19.980,00
Onderwijsraad *	Zoontjes	0,00
Raad voor Cultuur	Daalmeijer	68.695,97
Raad voor Cultuur *	Daamen	12.283,44
Raad voor Cultuur	Nevejan (tot 30-11-2014)	11.259,82
Raad voor Cultuur	Schramme	12.283,44
Raad voor Cultuur *	Weggeman	12.283,44
Raad voor Cultuur	Mahn	12.283,44
Raad voor Cultuur	Hees (vanaf 1-8-2014)	5.118,10
Raad voor Cultuur	Gölpinar (vanaf 1-12-2014)	1.023,62

* Vergoeding gaat naar werkgever.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
<i>Geen Kaderwet adviescolleges.</i>		

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
Adviescollege Review Board Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie	Rodrigues	22.548,72
Adviescollege Review Board Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie	Kuijpers	2.250,00
Adviescollege Review Board Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie	Groothedde	2.500,00
Adviescollege Review Board Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie	Froger	2.750,00
Adviescollege Review Board Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie	Sneller	2.500,00
Adviescollege Review Board Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie	Maes	1.750,00
Adviescollege Review Board Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie	Blokpoel	Ziet af van vergoeding
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Groot, de	1.040,00
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Boonekamp	612,80
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Fikkers	708,00
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Heemskerk	540,00
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Klaassen	792,00
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Rueb (tot 1-10-2014)	764,40
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Ynzonides	764,40
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Steenberghe	737,40
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Kwaak, van der	360,00
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Schaafsma-Beverluis	475,20
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Battjes	3.055,00
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Beuving	4.700,00
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Boeles	3.642,50
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Claessens	5.992,50
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Dooijeweert, van	10.075,00
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Lange, de	4.700,00
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Leun, van der	3.172,50
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Rijken	4.230,00
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Sondaal	11.515,00
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Stienen	3.877,00

College bescherming persoonsgegevens	Kohnstamm***	Geen gegevens 2014
College bescherming persoonsgegevens	Tomesen***	Geen gegevens 2014
College bescherming persoonsgegevens	McLaggan***	Geen gegevens 2014
Commissie Auteursrecht	Numann	448,80
Commissie Auteursrecht	Drijber	324,80
Commissie Auteursrecht	Quaedvlieg	187,20
Commissie Auteursrecht	Hugenholz	250,00
Commissie Auteursrecht	Lingen, van	125,00
Commissie Auteursrecht	Senftleben	324,80
Commissie Auteursrecht	Cock-Buning	Geen gegevens 2014
Commissie Auteursrecht	Gompel, van	Geen gegevens 2014
Commissie Evaluatie Politiewet 2012	Rinnooy Kan	1.665,00
Commissie Evaluatie Politiewet 2012	Gortzak	1.024,00
Commissie Evaluatie Politiewet 2012	Hart, 't	768,00
Commissie Evaluatie Politiewet 2012	Kuijken	Geen vergoeding
Commissie Evaluatie Politiewet 2012	Leeuw	Geen vergoeding
Commissie Evaluatie Politiewet 2012	Thiel, van	1.280,00
Commissie Evaluatie Politiewet 2012	Uhm, van	1.024,00
Commissie Vennootschapsrecht	Hammerstein	520,00
Commissie Vennootschapsrecht	Boogert, den	378,00
Commissie Vennootschapsrecht	Zaman	207,20
Commissie Vennootschapsrecht	Solinge, van	314,00
Commissie Vennootschapsrecht	Eeftink	259,00
Commissie Vennootschapsrecht	Kluiver, de	360,00
Commissie Vennootschapsrecht	Kroeze	270,00
Commissie Vennootschapsrecht	Jongh, de (externe secretaris)	351,00
Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's en het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing	Berlijn	Geen gegevens 2014
Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's en het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing	Hoekstra	Geen gegevens 2014

Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's en het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing	Ridder, de	Geen gegevens 2014
Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's en het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing	Smits	Geen gegevens 2014
Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's en het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing	Vries, de	Geen gegevens 2014

*** Het College bescherming persoonsgegevens is geen adviescollege in de zin van de Kaderwet adviescolleges, maar heeft wel een beperkte adviestaak.
De leden van het Cbp ontvangen geen vergoedingen maar salaris.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
Commissie van wijzen inzake hulp bij zelfdoding aan mensen die hun leven voltooid achten	Schnabel	1.498,68
Commissie van wijzen inzake hulp bij zelfdoding aan mensen die hun leven voltooid achten	Meyboom - de Jong	378,37
Commissie van wijzen inzake hulp bij zelfdoding aan mensen die hun leven voltooid achten	Schudel	1.004,82
Commissie van wijzen inzake hulp bij zelfdoding aan mensen die hun leven voltooid achten	Cleiren	798,03
Commissie van wijzen inzake hulp bij zelfdoding aan mensen die hun leven voltooid achten	Mevis	Geen vergoeding
Commissie van wijzen inzake hulp bij zelfdoding aan mensen die hun leven voltooid achten	Verkerk	675,63
Commissie van wijzen inzake hulp bij zelfdoding aan mensen die hun leven voltooid achten	Heide, van der	518,82
Commissie van wijzen inzake hulp bij zelfdoding aan mensen die hun leven voltooid achten	Hesselmann	Geen vergoeding
Gezondheidsraad	Aleman	600,00
Gezondheidsraad	Berg	1.200,00
Gezondheidsraad	Bindels	400,00
Gezondheidsraad	Boer, de	800,00
Gezondheidsraad	Boogaard	2.000,00
Gezondheidsraad	Boomsma	600,00
Gezondheidsraad	Bosch	2.000,00
Gezondheidsraad	Brug	600,00
Gezondheidsraad	Burdorf	400,00
Gezondheidsraad	Cornel	1.600,00
Gezondheidsraad	Daha	200,00
Gezondheidsraad	Dekker	600,00
Gezondheidsraad	Delden	1.000,00
Gezondheidsraad	Dissel	1.200,00
Gezondheidsraad	Donker	400,00

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
Gezondheidsraad	Dorscheidt	400,00
Gezondheidsraad	Eden	600,00
Gezondheidsraad	Erisman	200,00
Gezondheidsraad	Figdor	400,00
Gezondheidsraad	Geleijns	800,00
Gezondheidsraad	Geraedts	600,00
Gezondheidsraad	Goudoever	200,00
Gezondheidsraad	Gouma	200,00
Gezondheidsraad	Groeneweg	800,00
Gezondheidsraad	Groenewegen	600,00
Gezondheidsraad	Groot	200,00
Gezondheidsraad	Gussekklo	1.600,00
Gezondheidsraad	Hazel	400,00
Gezondheidsraad	Heederik	1.000,00
Gezondheidsraad	Heimans	1.600,00
Gezondheidsraad	Hendriks	1.000,00
Gezondheidsraad	Hennekam	800,00
Gezondheidsraad	Hoekstra	200,00
Gezondheidsraad	Hoes	400,00
Gezondheidsraad	Hofman	600,00
Gezondheidsraad	Hopman	600,00
Gezondheidsraad	Houba	2.400,00
Gezondheidsraad	Hunink	200,00
Gezondheidsraad	Iestra	800,00
Gezondheidsraad	Janssens	200,00
Gezondheidsraad	Jochemsen	200,00
Gezondheidsraad	Jonge	1.600,00
Gezondheidsraad	Kahn	200,00
Gezondheidsraad	Keunen	800,00
Gezondheidsraad	Kievit	400,00
Gezondheidsraad	Knoers	1.400,00
Gezondheidsraad	Kromhout	600,00
Gezondheidsraad	Kuijpers	200,00
Gezondheidsraad	Leemans	600,00

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
Gezondheidsraad	Lindhout	1.000,00
Gezondheidsraad	Loveren	800,00
Gezondheidsraad	Martens	200,00
Gezondheidsraad	Mast	600,00
Gezondheidsraad	Mensink	800,00
Gezondheidsraad	Mulder	1.200,00
Gezondheidsraad	Navis	800,00
Gezondheidsraad	Nijhuis	600,00
Gezondheidsraad	Nivard	1.200,00
Gezondheidsraad	Ommen	400,00
Gezondheidsraad	Piersma	1.800,00
Gezondheidsraad	Pijl	400,00
Gezondheidsraad	Ploem	2.600,00
Gezondheidsraad	Poll	400,00
Gezondheidsraad	Postma	400,00
Gezondheidsraad	Reijneveld	400,00
Gezondheidsraad	Rhoon	1.000,00
Gezondheidsraad	Riele	1.000,00
Gezondheidsraad	Rietjens	600,00
Gezondheidsraad	Roeleveld	800,00
Gezondheidsraad	Romijn	800,00
Gezondheidsraad	Russel	400,00
Gezondheidsraad	Sanders	200,00
Gezondheidsraad	Savelkoul	400,00
Gezondheidsraad	Schalijs	600,00
Gezondheidsraad	Schermer	400,00
Gezondheidsraad	Schols	400,00
Gezondheidsraad	Severens	200,00
Gezondheidsraad	Sijmons	200,00
Gezondheidsraad	Sluijs	600,00
Gezondheidsraad	Smid	2.000,00
Gezondheidsraad	Smit	400,00
Gezondheidsraad	Smits	400,00
Gezondheidsraad	Speckens	200,00

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
Gezondheidsraad	Stegeman	200,00
Gezondheidsraad	Steyerberg	600,00
Gezondheidsraad	Stricker	200,00
Gezondheidsraad	Swierstra	200,00
Gezondheidsraad	Trappenburg	200,00
Gezondheidsraad	Veer	600,00
Gezondheidsraad	Verbrugh	1.600,00
Gezondheidsraad	Verhulst	800,00
Gezondheidsraad	Verkerk	600,00
Gezondheidsraad	Verschaeve	200,00
Gezondheidsraad	Verweij	2.000,00
Gezondheidsraad	Visser	600,00
Gezondheidsraad	Vliet-Lachotzki	1.600,00
Gezondheidsraad	Vroom	600,00
Gezondheidsraad	Waalkens-Berendsen	1.000,00
Gezondheidsraad	Wadman	600,00
Gezondheidsraad	Weerd	600,00
Gezondheidsraad	Wegman	800,00
Gezondheidsraad	Wert	800,00
Gezondheidsraad	Weterings	1.000,00
Gezondheidsraad	Wevers	2.000,00
Gezondheidsraad	Wokke	200,00
Gezondheidsraad	Woudenberg	1.000,00
Gezondheidsraad	Woutersen	4.800,00
Gezondheidsraad	Zijlstra	400,00
Gezondheidsraad	Zoelen	400,00
Gezondheidsraad	Zwamborn	800,00
Gezondheidsraad	Gool*	111.444,00
Gezondheidsraad	Severens	89.689,89
Gezondheidsraad	Kromhout*	41.718,77
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ)	Bosma (tot 1-7-2014)	10.889,99
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ)	Blerck-Woerdman, van	24.383,10
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ)	Mackenbach	28.866,94

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ)	Braat (tot 1-7-2014)*	16.971,54
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ)	Willems	28.866,94
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ)	Groot	28.866,94
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ)	Sint	27.320,67
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ)	Meijerink (tot 1-7-2014)*	28.069,68
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ)	Meurs (vanaf 1-9-2014)	45.189,52
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ)	Kremer (vanaf 1-10-2014)*	15.509,59
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Frissen	15.799,32
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Manshanden	15.799,32
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Meijs	15.799,32
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Harchaoui, el	34.164,72
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Drenth	17.690,01
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Gerritsen	15.802,44
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Staveren, van	15.802,44

* Vergoeding gaat naar werkgever.

Leden werkzaam in meerdere adviescolleges 2014

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2014 ontvangen vergoedingen
Staatscommissie herijking ouderschap	Braat	10.249,44
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ)	Braat (tot 1-7-2014)	16.971,54
Algemene Energieraad	Demmers	5.527,55
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Demmers	22.776,48
Raad voor het Openbaar Bestuur	Frissen	9.479,60
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Frissen	22.776,48
Algemene Energieraad	Hagen, van der	5.527,55
Adviesraad voor het wetenschap, technologie en evaluatie (AWTI)	Hagen, van der (vanaf 1-9-2014)	2.911,13
Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV)	Plooi - van Gorsel	12.154,17
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Plooi - van Gorsel	4.099,68

Overzicht nieuw ingestelde adviescolleges en commissies 2014

Ministerie	Ad hoc commissie
BZK	Visitatiecommissie Waterketen
EZ	EZ commissie monitoring VWNW
EZ	Adviescommissie udv-subsidies
EZ	Interdepartementale commissie ruimtevaart
EZ	Adviescommissie vroegefasefinanciering academische innovatieve starters
EZ	Commissie MKB-financiering
FIN	Evaluatiecommissie nationalisatie SNS Reaal
lenM	Klankbordgroep Lange Termijn Spooragenda
lenM	Critical Review Team Lange Termijn Spooragenda
OCW	Tijdelijke geschillencommissie ontwikkelingsperspectief
OCW	Adviescommissie flexibel hoger onderwijs voor werkenden

Bijlage 6

Grote en risicovolle ICT-projecten

Nummer	Ministerie	Project	Startdatum	Initiele schatting einddatum	Actuele schatting einddatum	Initiele schatting meerjarige kosten	uitgaven 2014 cumulatieve meerjarige uitgaven tot en met 2013	prognose toekomstige kosten	actuele schatting meerjarige kosten	schatting meerjarige kosten 2013	verschil schatting 2014-2013	perc.	status	
1	BZ	i-diplomatie (voorheen Programma Digitalisering)	09-07-12	01-01-15	30-06-15	27,76	8,18	12,95	6,63	27,76	27,76	0,00	0,00%	
2	BZK	Operatie BRP (voorheen mGBA)*1	01-03-09	01-05-15	31-12-18	29,59	10,00	42,06	23,00	75,06	75,06	0,00	0,00%	
3	BZK	DigiInkoop	01-08-08	01-04-13	30-09-14	18,72	2,21	24,77	0,00	26,98	26,38	0,60	2,27%	afgerond
4	BZK	Programma eID	01-01-14	31-12-16	31-12-16	18,00	4,36	0,00	13,64	18,00		18,00		nieuw*1
5	BZK	Overheidsdatacenter Haagse kmz	14-01-13	01-08-14	03-11-14	24,97	24,72	0,81	0,90	26,43	26,43	0,00	0,00%	afgerond
6	Def	ERP/M&F (SPEER)	01-03-02	31-12-09	30-06-15	185,00	12,79	262,61	1,07	276,47	276,47	0,00	0,00%	
7	Def	PALS	01-01-06	31-12-10	30-06-15	36,00	0,87	26,48	4,25	31,60	31,60	0,00	0,00%	
8	Def	@MIGO-BORAS	01-12-07	31-12-11	31-12-14	18,00	-0,03	21,29	0,00	21,26	21,70	-0,44	-2%	afgerond
9	Def	Defensiebrede vervanging C2000 randapparatuur	16-07-10	31-12-13	31-12-14	9,15	3,51	3,97	0,00	7,48	7,60	-0,12	-1,58%	afgerond
10	Def	ARGO II	19-11-11	01-01-14	01-04-16	12,30	1,99	14,82	0,99	17,80	17,00	0,80	4,71%	
11	Def	Advance Passenger Information (API-3)	01-11-13	01-04-16	01-04-16	10,00	1,43	0,09	8,48	10,00	10,00	0,00	0,00%	
12	Def	SWD Olympus	24-02-14	01-01-18	01-01-18	23,30	0,36	0,00	22,94	23,30	0,00	23,30		nieuw
13	EZ	AERIUS	01-01-13	30-04-14	31-12-15	6,40	3,00	3,40	1,80	8,20	4,50	3,70	82,22%	

14	EZ	Programma Blik op NVWA 2017	10-07-14	31-12-17	31-12-17	36,00	1,80	0,00	34,20	36,00		36,00			nieuw
15	Fin	Vervanging aangiftesystemen (AGS)	01-10-08	31-12-11	01-09-15	25,50	4,60	35,10	7,10	46,80	46,80	0,00	0,00%		
16	Fin	Basisregistraties	01-07-06	31-12-11	01-01-16	35,00	3,10	37,80	1,60	42,50	43,70	-1,20	-2,75%		
17	Fin	SEPA	23-09-11	01-01-13	01-02-14	20,83	0,01	18,29	0,00	18,30	18,35	-0,05	-0,27%		afgerond
18	Fin	Cumulus	01-01-13	01-07-14	01-07-16	18,80	25,60	0,00	11,50	37,10	0,00	37,10			nieuw
19	Fin	Mijnbelastingdienst.nl	16-03-12	31-12-15	31-12-15	8,23	16,35	0,00	11,15	27,50	0,00	27,50			nieuw
20	Fin	Mini One Stop Shop (MOSS)	01-06-13	01-06-15	31-12-15	8,59	10,53	0,00	3,28	13,81	0,00	13,81			nieuw
21	Fin	Online Aangifte Voorziening (OLAV)	08-05-13	31-03-15	31-03-16	18,61	22,16	0,00	4,50	26,66	0,00	26,66			nieuw
22	Fin	Programma Rationalisatie	01-01-15	31-12-17	31-12-17	104,99	0,00	0,00	104,99	104,99	0,00	104,99			nieuw
23	lenM	Modernisering Objectbediening Zeeland (MOBZ)	02-05-05	01-01-10	01-01-20	23,14	10,29	31,72	30,15	72,16	51,58	20,58	39,90%		
24	lenM	Programma Info-uitwisseling Milieuhandhaving (PIM)	01-01-11	31-12-13	31-12-14	10,15	1,90	6,68	0,00	8,58	11,49	-2,91	-25,33%		afgerond
25	lenM	Vervanging Voice Communicatie Systeem LVNL	10-05-10	31-12-14	30-06-15	25,13	4,10	18,10	0,60	22,80	23,10	-0,30	-1,30%		
26	lenM	Beveiligd werken Rijkswaterstaat	01-12-13	31-12-16	31-12-17	158,14	17,61	0,00	103,15	120,76	0,00	120,76			nieuw
27	lenM	CONNECT	01-01-13	31-12-15	30-06-16	18,66	12,47	0,00	15,40	27,87	0,00	27,87			nieuw
28	OCW	Invoeren BRON-HO	01-07-08	31-12-11	03-10-14	9,00	2,05	19,98	0,00	22,03	22,88	-0,85	-3,72%		afgerond
29	OCW	Programma Vernieuwing Studiefinanciering (PVS)	01-09-10	01-09-14	31-12-16	75,00	21,65	44,93	62,02	128,60	107,26	21,34	19,90%		
30	OCW	Digitale Taken Rijksarchieven (DTR)	01-01-14	31-12-15	31-12-15	28,01	7,59	0,00	23,71	31,30	0,00	31,30			nieuw
31	SZW	Veranderprogramma SVB TIEN	01-01-06	31-12-10	02-09-14	76,00	34,40	87,40	0,00	121,80	79,20	42,60	53,79%		geannuleerd
32	SZW	UWV: ICT Transitie WERKbedrijf	01-04-11	31-12-15	31-12-15	68,09	21,70	63,10	12,60	97,40	96,60	0,80	0,83%		
33	SZW	UWV: Kantoorautomatisering, Werkplek en Netwerken	01-01-10	31-12-15	31-12-15	42,99	7,30	35,06	10,39	52,75	46,71	6,04	12,93%		
34	SZW	Continue screening kinderopvang fase 2	28-11-13	31-12-16	31-12-16	6,58	2,08	0,38	3,64	6,10	6,58	-0,48	-7,29%		
35	SZW	Wijziging Ontslagstelsel en Passende Arbeid (WOPA)	29-04-14	01-10-15	10-02-15	9,20	20,30	0,00	0,00	20,30	-	20,30			nieuw
36	SZW	Wijziging Oude Werkloosheidswet (WW)	29-04-14	31-03-16	31-03-16	14,90	8,20	0,00	10,50	18,70	-	18,70			nieuw
37	VenJ	Kwaliteit en innovatie (KEI)	02-07-12	01-01-15	02-07-18	7,00	8,42	6,34	64,24	79,00	29,00	50,00	172,41%		

38	VenJ	Centrale Voorziening Executieopdrachten (CVE)	01-11-13	31-12-16	31-12-16	8,88	1,60	0,00	7,28	8,88	8,88	0,00	0,00%	
39	VenJ	Elektronische detentie	15-05-13	01-09-14	31-03-15	9,02	1,88	0,48	0,10	2,46	9,02	-6,56	-72,73%	
40	VenJ	Datacenter Rechtspraak (DCR)	01-08-11	31-12-14	01-03-15	21,60	10,11	8,21	1,07	19,39	22,34	-2,95	-13,21%	
41	VenJ	C2000 Project ODIN	01-01-12	01-09-13	01-07-14	43,62	6,86	24,71	1,62	33,19	33,19	0,00	0,00%	afgerond
42	VenJ	Vernieuwing rekencentrum DJI (3Vs)	01-01-12	31-12-16	14-05-15	47,55	7,37	6,57	4,12	18,06	17,77	0,29	1,63%	
43	VenJ	Basis Voorziening Justitiabelen (BVJ)	01-06-12	30-06-18	30-06-18	34,31	2,18	0,00	32,13	34,31		34,31		nieuw
44	VenJ	Zelfbediening Justitiabelen (ZBJ)	01-07-13	31-12-17	31-12-17	9,79	1,08	0,00	8,71	9,79		9,79		nieuw
45	VenJ	E-Dienstverlening nieuw	01-11-13	01-07-15	31-12-17	1,19	0,85	0,00	10,83	11,68		11,68		nieuw
46	VWS	Invoering trekkingsrecht PGB, voor WMO, AWBZ (WLZ)	01-08-13	31-03-15	31-03-15	10,22	12,42	0,00	2,48	14,90	10,22	4,68	45,79%	
Totalen						1.453,91	381,95	858,10	666,76	1.906,81	1.209,17	697,64		

*1 Programma eID stond in 2013 al in overzicht, maar is pas in 2014 gestart

Bij lenM is een aantal projecten in voorbereiding die om aanbestedingstechnische redenen nog niet kunnen worden uitgewerkt:

1. Omgevingsloket 3.0 (OLO3)
2. Common Highways Agency and Rijkswaterstaat-model (CHARM)
3. Landelijk Meetnet Water 2 (LMW-2)
4. Vervanging triple A Luchtverkeersgeleidingssysteem van LVNL

1a. Projectnaam

1. i-diplomatatie (voorheen Programma Digitalisering)

1b. Projectomschrijving

Het programma iDiplomatatie (dat tot februari 2014 Digitalisering heette) richt zich op alle (documentaire) informatiestromen binnen de beleids- en stafprocessen van BZ. Het programma heeft tot doel te realiseren dat uiterlijk medio 2015:

1. de stukkenstroom in de beleidsprocessen volledig digitaal verloopt Dit betekent dat documenten vanaf het moment van ontvangst of creatie tot en met de archivering digitaal worden opgesteld, gedistribueerd, geparafeerd en gearhiveerd.
2. een samenwerkingsplatform is ingericht voor de samenwerking op het departement en tussen departement en posten. Dit platform is de basis voor samenwerkingsfunctionaliteit met externe partijen, die waarschijnlijk na 1 januari 2015 wordt gerealiseerd.
3. Medewerkers plaats-, tijd- en apparaat kunnen werken, waarbij wordt ingezet op het toepassen van Secure Remote Access (direct access).

1c. Maatschappelijke relevantie

iDiplomatatie maakt onderdeel uit van het verandertraject Modernisering Diplomatie. BZ is toonaangevend in 2016, een flexibele netwerkorganisatie. BZ gaat volledig digitaal (any place, any time, any device).

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
28-05-12	1.0 (Definitief)	ja	In 2014 is het programma hernoemt van Digitalisering naar iDiplomatatie. In de nieuwe governance-structuur zijn aspecten van Informatiemanagement en HNW (de gedragscomponent) sterker verankerd in het programma. Begin 2015 wordt een herijking van het plan van aanpak opgeleverd.

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 12,27	€ 12,27	€ 13,49
ingehuurd extern personeel	€ 9,02	€ 9,02	€ 7,24
intern personeel	€ 1,79	€ 1,79	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 4,68	€ 4,68	€ 0,40
TOTALEN	€ 27,76	€ 27,76	€ 21,13

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

€ 2,26 mln. Deze kosten zijn gebaseerd op licentiekosten. Additionele kosten zullen inzichtelijk worden op basis van de uitwerking van de nieuwe voorzieningen als diensten conform het standaardmodel binnen de organisatie.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Het programma hanteert een kasverplichtingstelsel. Kosten voor intern personeel worden gedeeltelijk doorbelast aan het programma, afhankelijk van afspraken binnen de organisatie. Kosten voor aanschaf en onderhoud van software (licenties) vallen binnen het programma tot moment van overdracht aan de lijnorganisatie/ toekomstig beheerder.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten**5a. Doorlooptijd**

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
09-07-12	01-01-15	30-06-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
10-07-13	€ 27,76	30-06-15	In stuurgroep van 10 juli 2013 heeft de opdrachtgever besloten om de einddatum van het programma vanwege de opgelopen vertragingen te verlaten naar 30/06/2015. Vertraging veroorzaakt door afhankelijkheid van andere projecten en aanpassing in governance.	In stuurgroep van 10 juli 2013 heeft de opdrachtgever besloten om de einddatum van het programma vanwege de opgelopen vertragingen te verlaten naar 30/06/2015. Vertraging veroorzaakt door afhankelijkheid van andere projecten en aanpassing in governance.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

3 tot 10 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

De voorzieningen van het programma kennen verschillende geschatte levensduren. Deze kunnen worden onderverdeeld in:

Sophia, Argus: 5 tot 8 jaar op basis huidige contract (beiden projecten zijn ondertussen afgerond).

SWF (247Plaza), Foxy: circa 8 - 10 jaar op basis van inschatting technologische ontwikkelingen.

Triple A: 3 - 5 jaar op basis van technologische ontwikkelingen en reguliere afschrijving.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

Niet van toepassing

1a. Projectnaam

2. Operatie BRP (voorheen mGBA)

1b. Projectomschrijving

Het programma Operatie BRP moderniseert het GBA-stelsel, realiseert de (ICT-voorzieningen voor) de Basisregistratie Personen, draagt zorg voor de migratie van het oude naar het nieuwe stelsel en ondersteunt de implementatie bij gemeenten en afnemers.

1c. Maatschappelijke relevantie

De BRP draagt bij aan de dienstverlening aan burgers, bedrijven en overheidsorganisaties en maakt deel uit van het stelsel van basisregistraties. Op termijn vervangt de BRP de huidige gemeentelijke basisadministraties (GBA). De BRP bevat persoonsgegevens over alle ingezetenen van Nederland. Het doel van de BRP is om kwalitatief hoogwaardige persoonsgegevens bij te houden en te verstrekken aan overheidsorganisaties en aangewezen instellingen en personen.

Baten

De stakeholders en experts herkennen nog steeds dezelfde baten als gevolg van de modernisering van de GBA. De kwalitatieve baten nemen wellicht verder toe aangezien de Operatie BRP steeds belangrijker wordt voor het signaleren en bestrijden van fraude en het voorkomen van het gebruik van onjuiste gegevens in uitvoeringsprocessen.

Relatie met regeerakkoord

De modernisering van de GBA draagt bij aan het realiseren van een krachtige, kleine en dienstverlenende overheid, door een efficiënte en betrouwbare manier van invoeren, opslaan, beheren en verstrekken van persoonsgegevens. Het bijhouden en verstrekken van gegevens zelf wordt sneller, eenvoudiger en goedkoper en plaatsafhankelijke dienstverlening wordt gefaciliteerd.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
08-10-14	1.0	ja	Programmaplan Operatie BRP In de aanpak, besturing, planning en begroting van de Operatie BRP (voorheen: modernisering GBA) is in het afgelopen jaar een aantal ingrijpende wijzigingen aangebracht. Deze zijn verwerkt in het voorliggende programmaplan.
07-07-11	1.1.5	ja	Voor de sturing van het programma is de stuurgroep Operatie BRP in het leven geroepen die onder voorzitterschap staat van de DGBK. De stuurgroep is samengesteld uit vertegenwoordigers van de VNG, NVVB, VGS, afnemers, BPR en B&I. De stuurgroep wordt geadviseerd door een ambtelijke voorbereidingsgroep, de programmabegeleidingsgroep.

27-10-09	1.0	ja	<p>Voor de sturing van het programma is de stuurgroep Operatie BRP in het leven geroepen die onder voorzitterschap staat van de DGBK. De stuurgroep is samengesteld uit vertegenwoordigers van de VNG, NVVB, VGS, afnemers, BPR en B&I. De stuurgroep wordt geadviseerd door een ambtelijke voorbereidingsgroep, de programmabegeleidingsgroep.</p> <p>De inhoudelijke omschrijving van het programma is vastgelegd in de Definitiestudie en een daarop gebaseerde Eisenlijst. De stuurgroep Modernisering GBA heeft deze documenten goedgekeurd op 27 oktober 2009. In een afzonderlijk document is de programmastartarchitectuur uitgewerkt, in lijn met NORA, MARIJ en GEMMA. Deze overkoepelende programmastartarchitectuur vormt het kader voor de projectarchitecturen. Operatie BRP is een programma, waarvoor cf. de methodiek van MSP een programmaplan is opgesteld. Het definitieve programmaplan is vastgesteld door de Stuurgroep Modernisering GBA op 27 oktober 2009. Voor de projecten binnen het programma worden cf. de methodiek van Prince II, projectinitiatiedocumenten opgesteld die ter goedkeuring worden aangeboden aan de Stuurgroep Operatie BRP.</p>
----------	-----	----	---

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
11-11-14	PBLQ HEC	QA review	Afronding initiële review QA Operatie BRP
12-09-14	PBLQ HEC	Assurance rapportage	Initiële QA-review Programma Operatie BRP – Hoofdlijnenrapport
11-09-14	KPMG	Review	Software review BRP
28-10-13	Gartner	Advies	Doorontwikkelingsscenario's
27-04-12	Bureau Gateway	Gateway Review o - (strategische beoordeling)	gehele programma
19-08-11	Bureau Gateway	Gateway review o (strategische review)	gehele programma
18-04-10	Bureau Gateway	Gateway review o (strategische review)	gehele programma
01-04-10	Deloitte	Review programmaprocessen	gehele programma

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 2,12	€ 0,76	€ 0,56
ingehuurd extern personeel	€ 7,96	€ 52,20	€ 38,24
intern personeel	€ 4,54	€ 5,73	€ 4,20
uitbesteed werk	€ 10,20	€ 3,08	€ 2,25
overige projectkosten	€ 4,77	€ 13,29	€ 6,81
TOTALEN	€ 29,59	€ 75,06	€ 52,06

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Naast de kosten voor ontwikkeling en implementatie heeft Gartner ook de kosten voor beheer geraamd. Deze kosten (€ 114 miljoen) komen voor de totale periode tot en met 2018 nagenoeg overeen met de huidige beheerkosten van de bestaande GBA-voorzieningen en worden daarmee binnen de huidige bekostigingssystematiek gefinancierd.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Bovenstaande bedragen zijn afgeleid uit de verhouding van de gerealiseerde cumulatieve kosten (naar kostensoort). In werkelijkheid kan de verdeling van de nog te maken kosten anders uitpakken.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten**5a. Doorlooptijd**

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-03-09	01-05-15	31-12-18

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum**6. Herijkingspunten**

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
28-10-13	€ 74,00	31-12-18	De kamer is 28 oktober 2013 geïnformeerd over de meerkosten. De meerkosten worden in belangrijke mate veroorzaakt door de, door Gartner als inherent aan dit type projecten aangeduide, verbreding en verdieping van de gewenste functionaliteit.	De kamer is 28 oktober 2013 geïnformeerd over de meerkosten. De meerkosten worden in belangrijke mate veroorzaakt door de, door Gartner als inherent aan dit type projecten aangeduide, verbreding en verdieping van de gewenste functionaliteit.
20-09-12	€ 44,42	01-07-16	Op basis van de opgedane ervaringen met de software ontwikkeling, afstemming over wet- en regelgeving in relatie tot de uitvoeringspraktijk en de gewenste/noodzakelijke nadere productspecificaties binnen de projecten zijn de planning en begroting herijk. De interbestuurlijke stuurgroep mGBA heeft positief geadviseerd en aangegeven dat er geen reden is de doelstellingen of koers van het programma te veranderen Het benodigde bedrag past vooralsnog binnen de eerder vastgestelde totaalfinanciering van het Bestuurlijk Akkoord. Naast bovenstaande is verder besloten de huidige implementatiestrategie te herzien en te bezien wat dit voor een consequenties heeft voor de planning en begroting.	Op basis van de opgedane ervaringen met de software ontwikkeling, afstemming over wet- en regelgeving in relatie tot de uitvoeringspraktijk en de gewenste/noodzakelijke nadere productspecificaties binnen de projecten zijn de planning en begroting herijk. De interbestuurlijke stuurgroep mGBA heeft positief geadviseerd en aangegeven dat er geen reden is de doelstellingen of koers van het programma te veranderen Het benodigde bedrag past vooralsnog binnen de eerder vastgestelde totaalfinanciering van het Bestuurlijk Akkoord. Naast bovenstaande is verder besloten de huidige implementatiestrategie te herzien en te bezien wat dit voor een consequenties heeft voor de planning en begroting.

01-09-11	€ 38,87	01-05-16	Er is in de planning ruimte ingebouwd om tegenvallers op te vangen (dat was een aanbeveling van de vorige Gateway Review uit 2010). De bouw van de ICT-voorzieningen wordt afgerond in 2013, waarna afnemers en gemeenten in een periode van drie jaar kunnen overgaan. Het programma eindigt na afloop van deze migratieperiode. Conform de rijksbrede afspraken voor grote ICT-projecten heeft het ministerie van BZK opdracht gegeven om de business case van 2008 te toetsen aan voortschrijdende inzichten en zo nodig bij te stellen. Het programma begroot thans voor de centrale voorzieningen een bedrag van € 38,8 miljoen tot en met de afronding. Dit bedrag blijft binnen het financieringsarrangement dat in 2009 in het Bestuurlijk Akkoord is overeengekomen.	Er is in de planning ruimte ingebouwd om tegenvallers op te vangen (dat was een aanbeveling van de vorige Gateway Review uit 2010). De bouw van de ICT-voorzieningen wordt afgerond in 2013, waarna afnemers en gemeenten in een periode van drie jaar kunnen overgaan. Het programma eindigt na afloop van deze migratieperiode. Conform de rijksbrede afspraken voor grote ICT-projecten heeft het ministerie van BZK opdracht gegeven om de business case van 2008 te toetsen aan voortschrijdende inzichten en zo nodig bij te stellen. Het programma begroot thans voor de centrale voorzieningen een bedrag van € 38,8 miljoen tot en met de afronding. Dit bedrag blijft binnen het financieringsarrangement dat in 2009 in het Bestuurlijk Akkoord is overeengekomen.
01-01-11	€ 33,57	01-05-15	In 2010 is een bedrag van € 2,5 miljoen aan het budget toegevoegd voor het bouwen van de centraal te positioneren Burgerzakensysteem-Kern.	In 2010 is een bedrag van € 2,5 miljoen aan het budget toegevoegd voor het bouwen van de centraal te positioneren Burgerzakensysteem-Kern.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

15 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
19-09-14	27 859 nr. 72	Voortgangsrapportage BRP	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-72.html
16-04-14	TK 27859 nr. 70	Aanbiedingsbrief bij voortgangsrapportage Operatie Basisregistratie Personen	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-70.html
03-03-14	TK 26643 nr. 307	Broncode BRP	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-307.html
28-10-13	TK 27859 nr. 68	Voortgang Basisregistratie Personen	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-68.html
03-07-13	TK 27859 nr.67	Stand van zaken bouw BasisRegistratie Personen (BRP)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-67.html
23-05-13	TK 27859 nr.65	Stand van zaken Kwaliteitsagenda GBA en modernisering Gemeentelijke basisadministratie personen (mGBA)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-65.html
12-11-12	TK 27859 nr. 61	Stand van zaken mGBA	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-61.html
05-07-12	TK 27859 nr. 60	Stand van zaken kwaliteit GBA en Gateway review mGBA	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-60.html
21-05-12	TK 27859 nr. 59	Brief TK gateway review april 2012	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-59.html
29-11-11	TK 27 859, nr. 57	Brief in voorbereiding op het AO Gemeentelijke Basisadministratie van 30 november	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-57.html

14-09-11	TK 27 859, nr. 48	Brief over vervolgaanpak mGBA en Gateway Review	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-48.html
13-04-11	TK 27 859, nr. 41	Aanvulling op voortgangsrapportage programma Modernisering gba	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-41.html
23-12-10	TK 27859 nr. 39	Voortgangsrapportage programma Modernisering GBA	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-39.html
07-05-10	TK 27859 nr. 35	Brief over het verloop van het programma Modernisering GBA	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-35.html
07-05-10	TK 27859 nr. 36	Aanbieding Gatewayreview	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-36.html
22-01-10	TK 27859 nr. 31	idem: aanbieding onderzoek positionering BZS-K en aanbestedingsstrategie	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-31.html
24-06-09	TK 27859 nr. 24	idem: brief over voortgang actieplan kwaliteit GBA	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-24.html
12-05-09	TK 27859 nr. 22	idem: aanbieding Definitiestudie	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-22.html
09-03-09	TK 27859 nr. 17	brief stas BZK over herstart programma mGBA	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-17.html

Wijziging contractvorm

In 2010 is voor de realisatie van de centrale BRP-voorzieningen een mantelovereenkomst afgesloten met acht partijen. Deze mantelovereenkomst is sedertdien niet gewijzigd en wordt intensief gebruikt. De Operatie BRP is een programma van het ministerie van BZK, waarin nauw wordt samengewerkt met de VNG en de NVVB. De staatssecretaris van BZK heeft op 5 maart 2009 een Bestuurlijk Akkoord gesloten met de VNG. De Tweede Kamer is geïnformeerd over dit akkoord bij brief van 9 maart 2009.

1a. Projectnaam

3. DigInkoop

1b. Projectomschrijving

Het project zorgt voor de realisatie en implementatie van een aantal systemen die er voor zorgen dat de rijksoverheid doelmatiger, professioneler, efficiënter en rechtmatiger gaat inkopen. DigInkoop richt zich op de ondersteuning van het inkoopproces van getekend contract tot aan betaalbaar gestelde factuur. In september 2014 is de projectfase DigInkoop afgerond en is overgegaan naar de beheer- en exploitatiefase.

1c. Maatschappelijke relevantie

Doel is één centraal punt in te richten waar medewerkers van de Rijksdienst hun inkopen kunnen doen en één centraal punt te creëren waar leveranciers zaken kunnen doen met de overheid. Middels DigInkoop dient onder andere al het elektronische berichtenverkeer in relatie tot het elektronische bestellen en factureren tussen de Rijksoverheid en haar leveranciers te worden verzorgd. Leveranciers verzorgen voor DigInkoop digitale catalogi. Dit maakt het voor zowel het Rijk als haar leveranciers mogelijk om op een meer eenvoudige en efficiënte wijze het inkoopproces af te handelen. Het langs elektronische weg uitvoeren van het bestel- en facturatieproces leidt tot het terugdringen van de administratieve lasten, het versneld betalen van de facturen en het beschikbaar hebben van (inkoop)managementinformatie. Voor het Rijk bestaat er een direct raakvlak met het project elektronisch factureren. Een project dat gestart is om zowel de Rijksoverheid als haar leveranciers te stimuleren het facturatieproces op een elektronische wijze te ondersteunen, en af te handelen, om zo de concurrentiepositie van Nederland te versterken en geld te besparen voor overheid en bedrijfsleven.

De kwalitatieve of kwantitatieve baten

In de eind 2009 opgeleverde businesscase en de nadien in 2011 en 2013 opgestelde batenmonitors zijn de navolgende baten voor DigInkoop benoemd:

1. Efficiency baten
  - a. Efficiënter bestelproces (minder tijd en minder correcties)
  - b. Efficiënter afhandelen facturen (minder tijd en minder correcties)
  - c. Efficiënter afhandelen contracten (minder tijd en minder correcties)
  - d. Minder wettelijke rente
  - e. Minder voorraadkosten
2. Prijsbaten
  - a. Beter gebruik van mantelcontracten
  - b. Slimmer inkopen op basis van betere informatievoorziening en samenwerking

3. Centralisatiebaten
  - a. Minder lokale systemen
  - b. Minder lokale beheerorganisaties
4. Kwalitatieve baten
  - a. Duurzamer
  - b. Beter imago door professioneel inkopen en tijdig betalen
  - c. Gebruiksgemak
  - d. Verhoging rechtmatigheid

De doelen in het regeerakkoord waaraan door het project wordt bijgedragen

DigiInkoop voorziet in een efficiëntere inrichting van de inkoop-, bestel- en daarmee samenhangende factuurprocessen, en levert tevens een bijdrage aan het doelmatiger inkopen door het Rijk. DigiInkoop vormt daarmee een belangrijk instrument voor de in het kader van de Compacte- Rijksdienstprojecten 5 (vermindering aantal inkooppunten) en 8 (bundeling Haagse inkoopafdelingen) te realiseren baten. Andere doelen waar DigiInkoop, mede in combinatie met Tendered, aan bijdraagt is het verminderen van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven en het door een marktplaatsfunctionaliteit bieden van de mogelijkheid aan ZZP-ers en MKB-ondernemingen om in (gesloten) marktplaatsrondes mee te dingen naar opdrachten van de Rijksoverheid.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
07-03-13	PID 1.0 definitief	ja	Projectinitiatiedocument implementatiefase
05-03-11	1.0 definitief	nee	Deelplan. Lopende 2011 zal op onderdelen, waaronder een businesscase op het niveau van de deelnemers nog een verdieping plaatsvinden.
11-01-11	1.92	ja	Het programmaplan is globaal, de rijksbrede afspraken komen terug in onderliggende stukken.
01-09-09	0.7 concept	nee	Projectplan voldoet nagenoeg volledig aan de eisen geldend voor projectplannen opgesteld tussen 12 december 2008 en 15 december 2009. Hoewel in december 2009 een Businesscase is opgesteld, heeft deze nog wel enige nadere verdieping. Daarbij is de scope van het project in de loop van 2009 aangepast.

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
01-09-14	Gateway	Gateway review	Onderzoek of projectdeliverables in voldoende mate zijn opgeleverd en overgegaan kan worden naar de beheer- exploitatiefase.
14-06-14	BZK/Dictu/ADR	Review	Uitvoering BIR review + opstellen Information Security Management System.
10-03-14	ADR	Review	Batenmonitor DigiInkoop (prognose baten).
10-12-13	ADR en Dictu	Onderzoek	Uitvoering Afhankelijkheid- en kwetsbaarheidanalyse en opleveren informatiebeveiligingsplan. BIR-toets zal begin 2014 worden uitgevoerd.

12-11-13	Deloitte	Onderzoek	Quick scan inhuuroplossing. Toets opgeleverde functionaliteiten inhuurmodules teneinde vast te stellen of de juiste modules, functionaliteiten en mate van maatwerk is gerealiseerd.
01-06-13	ADR	Onderzoek	Nulmeting inregeling functioneel beheer bij lijnorganisatie Logius. Geconstateerde gaps worden voor medio 2014 opgelost.
12-12-12	ADR	Onderzoek	Vergelijking tussen toetsingskaders (departementale) auditdiensten m.b.t. de inkoopprocessen en de afdekking hiervan in de inrichting van DigInkoop
01-09-12	SIG, Gartner, Ventoux	Toets	Toets opgeleverde functionaliteiten aan eisen in pve teneinde evt. meerwerk te bepalen.
01-08-12	ADR	Quality Assurance	Ingaande augustus 2012 wordt gedurende de resterende looptijd van het project de QA rol bij de ADR belegd
16-04-12	Gateway	Gateway Review	In 2012 is een Gateway review op het programma uitgevoerd. Focus op governance project
22-02-11	Gartner	Review	Marktconformiteitstoets inzet Logius
22-02-11	RAD	Onderzoek	Onderzoek naar de kwaliteit van de project- en risicobeheersing door Ordina in relatie tot door Logius gestelde eisen en doelstellingen uit het PVE.
16-06-10	ICT Office	Haalbaarheidstoets	Haalbaarheidstoets
01-06-10	KPMG	Review	In 2010 zijn door Gartner meerdere reviews op het programma EBF uitgevoerd
01-06-10	Gateway Review	Review	In 2010 zijn door Gartner meerdere reviews op het programma EBF uitgevoerd
01-06-10	Reviews Gartner	Review	In 2010 zijn door Gartner meerdere reviews op het programma EBF uitgevoerd
01-06-10	Audit RAD	Audit	In 2010 zijn door de RAD meerdere audits op het programma EBF en het procesontwerp uitgevoerd
01-06-09	Reviews Gartner	Review	In 2009 zijn door Gartner meerdere reviews op het programma EBF uitgevoerd
01-06-09	Audit RAD	Audit	In 2009 zijn door de RAD meerdere audits op het programma EBF en het procesontwerp uitgevoerd

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 5,33	€ 9,13	€ 9,13
ingehuurd extern personeel	€ 9,03	€ 8,82	€ 8,82
intern personeel	€ 1,77	€ 2,34	€ 2,34
uitbesteed werk	€ 1,79	€ 5,12	€ 5,12
overige projectkosten	€ 0,80	€ 1,57	€ 1,57
TOTALEN	€ 18,72	€ 26,98	€ 26,98

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Totale interne en externe beheerkosten voor de Electronic Procurement Voorziening (EPV) bedragen 21,8 mln. euro incl. BTW voor een periode van 8 jaar. Betreft kosten Logius incl. tijdelijke ophoging 2014 en beheerkosten leverancier EPV.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Alle direct projectgerelateerde kosten zijn opgenomen in een projectbegroting. De kosten voor het voortraject t/m 2010 zijn als gerealiseerde (lumpsum) geboekt als inhuurkosten meegenomen. De totale kosten inclusief de kosten voor het gebruik en beheer van de EPV en van de reeds bestaande Digipoortvoorziening (Berichtenverkeer) over de totale gebruikperiode van 8 jaar bedragen 60 mln. In dit bedrag zit in totaal over de gehele periode van 8 jaar een bedrag van 21,8 mln. aan beheerkosten begrepen (waarvan Logius voor beheer EPV 9,9 mln. en leverancier voor beheer EPV 11,9 mln.) Aangezien de projectbegroting is opgezet op basis van het kopen van een samengestelde dienst in de markt (totaalprijs voor consultancy en gebruik van hard- en software) is een vertaalslag gemaakt naar het budgettaire format in het rapportagemodel grote ICT-projecten. Abusievelijk zijn in 2011, 2012 en ten dele in 2013 de gebruikskosten van de Digipoort- (berichtenverkeer)voorziening tot de projectkosten gerekend. Dit betreft echter het gebruik van een reeds bij Logius bestaande voorziening en dit is daarmee geen onderdeel van het project. Daarbij zijn tevens de hiermee samenhangende hard- en softwarekosten en de aansluitkosten deelnemers dubbel geteld. Hoewel hiervoor feitelijk de initiële projectbegroting zou moeten worden verlaagd is besloten om de eerder gerapporteerde bedragen niet aan te passen. Wel is het projectbudget met een bedrag van in totaal €4,85 mln. gecorrigeerd. De in 2012 doorgevoerde herijking van het projectbudget is op identieke wijze toegerekend naar de verschillende componenten.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Continueren inzet implementatieteam tot en met Q3 2014. Budget OBR.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-08-08	01-04-13	30-09-14

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
14-04-14	€ 26,98	30-09-14	Continuëren inzet implementatieteam tot en met Q3 2014. Budget OBR.	Continuëren inzet implementatieteam tot en met Q3 2014. Budget OBR.
08-10-13	€ 26,37	30-06-14	Hoewel het project vergevorderd is, is besloten om met name de implementatieondersteuning nog enige maanden te verlengen.	Hoewel het project vergevorderd is, is besloten om met name de implementatieondersteuning nog enige maanden te verlengen.
22-10-12	€ 25,43	31-12-13	Bij aanvang van het project is de complexiteit onderschat waarbij een te ambitieuze planning is opgesteld en waarbij te weinig marge is gereserveerd voor het uitvoeren van (voorzien) meerwerk.	Bij aanvang van het project is de complexiteit onderschat waarbij een te ambitieuze planning is opgesteld en waarbij te weinig marge is gereserveerd voor het uitvoeren van (voorzien) meerwerk.
05-07-11	€ 21,49	01-07-13	In juli 2011 en (aanvullend) in oktober 2012 is door de ICBR vastgesteld dat onder andere a) het oorspronkelijk in de markt gezette programma van eisen een aantal hiaten vertoonde en b) op onderdelen de complexiteit met name van het elektronische berichtenverkeer is onderschat.	In juli 2011 en (aanvullend) in oktober 2012 is door de ICBR vastgesteld dat onder andere a) het oorspronkelijk in de markt gezette programma van eisen een aantal hiaten vertoonde en b) op onderdelen de complexiteit met name van het elektronische berichtenverkeer is onderschat.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

De deelnemers sluiten gefaseerd aan. Afhankelijk van het instapmoment bedraagt de levensduur na oplevering circa 8 jaar.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Geen afwijking.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
16-06-11	26643 nr. 184	Uitrolplanning DigiInkoop	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-184.html

Wijziging contractvorm

De contractvorm heeft geen wijziging ondergaan. In 2011 is leverancier Ordina gecontracteerd voor de realisatie en het beheer van de webwinkelmodule (EPV) van DigiInkoop.

1a. Projectnaam

4. Programma eID

1b. Projectomschrijving

Het programma eID heeft als hoofddoelstelling het opzetten van het eID Stelsel, dat het mogelijk maakt om de identiteit en bevoegdheid van burgers en bedrijven met een voor de relevante transactiedienst voldoende mate van zekerheid vast te stellen.

1c. Maatschappelijke relevantie

De Nederlandse economie maakt dagelijks gebruik van de mogelijkheden die internet te bieden heeft en is er inmiddels sterk van afhankelijk. Denk aan het ophalen en uitwisselen van informatie, het delen van privacygevoelige gegevens en financiële transacties. Die afhankelijkheid zorgt voor een groot belang van vertrouwen in online identificatie en autorisatie. Het met grote zekerheid kunnen vaststellen van iemands identiteit en bevoegdheid is cruciaal in een online samenleving. Daartegenover wordt fraudebestrijding steeds complexer en neemt de complexiteit van systemen toe en daarmee ook het beheer en de kosten ervan.

Een van de kerntaken van de Nederlandse overheid is om kaders en voorwaarden te scheppen voor een goed functionerende maatschappij, zo ook online. Een betrouwbare vaststelling van iemands online identiteit en waartoe deze persoon bevoegd is om online transacties te mogen uitvoeren staat aan de basis hiervan. Er is binnen de overheid en het bedrijfsleven een sterke behoefte aan een standaard in betrouwbare online identiteitsvaststelling die toekomstbestendig is en past binnen het Europese kader: het eID Stelsel. Vanwege die breed gedragen behoefte zijn de overheid en het bedrijfsleven een samenwerking aangegaan in het eID-platform, dat fungeert als adviesorgaan voor de ambtelijke Stuurgroep eID. Daarmee geven zij aan samen te willen werken aan een standaard voor toegang tot online dienstverlening.

Betrouwbaarheid kent meerdere dimensies: allereerst de betrouwbaarheid van de identiteitsvaststelling die qua niveau moet passen bij de zwaarte en privacygevoeligheid van de transactiedienst. Ten tweede de beschikbaarheid van de online identiteitsvaststelling, die zodanig moet zijn dat de transacties niet stilvallen als een middel tijdelijk uitvalt.

Daarmee luidt de missie van het eID Stelsel als volgt:

Het eID Stelsel maakt het mogelijk om de online identiteit en bevoegdheid van een persoon optimaal vast te stellen, zodat mensen kunnen vertrouwen op online dienstverlening van de overheid en het bedrijfsleven.

Baten

In opdracht van de Stuurgroep eID hebben TNO en Deloitte een batenanalyse opgesteld. Over deze analyse is een second opinion gevraagd aan het Centraal Planbureau. Beide rapporten zijn in maart 2014 aan de Tweede Kamer gezonden (TK 26643, nr. 308).

Relatie met regeerakkoord

De hoofddoelstelling van het programma eID heeft het kabinetsvoornemen Digitale overheid 2017 als grondslag.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
11-09-14	1.00	ja	Masterplan eID Het Masterplan eID is een werkdocument bedoeld voor de operationele sturing van het eID programma en de ambtelijke sturing door de Stuurgroep eID. In dit Masterplan eID zijn de uitgangspunten voor het programma herijkt en afgestemd met de betrokken organisaties in de Stuurgroep eID.
19-09-13	0,995	ja	Programmaplan eID Ter voorbereiding op politieke besluitvorming eind 2013 is in 2013 een integraal programmaplan eID opgesteld, dat voorsorteert op een nadere invulling van activiteiten in 2014.

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
07-10-14	Bureau Gateway	Gateway Review o – Programma	Gehele programma
24-07-14	Mazars Management Consultants	Privacy Impact Assessment (PIA)	Ontwerp op hoofdlijnen eID Stelsel NL

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 1,51	€ 1,51	€ 0,56
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 14,86	€ 14,86	€ 3,73
overige projectkosten	€ 1,63	€ 1,63	€ 0,07
TOTALEN	€ 18,00	€ 18,00	€ 4,36

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Nader te bepalen.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoe rekening aan projecten

Het programma eID wordt uitgevoerd in samenwerking tussen de ministeries van BZK (waaronder Logius), EZ, I&M, VWS, SZW, V&J, de Belastingdienst, UWV (namens de Manifestpartijen) en de RDW. Interne medewerkers worden niet meegenomen in de interne personeelskosten van het programma eID, deze worden door de verschillende departementen in principe 'om niet' geleverd aan het programma. Het betreft enkele medewerkers (van de ministeries van BZK en EZ, de Belastingdienst en UWV) die parttime of deels van uit hun lijnfunctie werken aan het eID Stelsel.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-01-14	31-12-16	31-12-16

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	--------------------------

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Tien Jaar.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
09-02-15	TK 26643 , nr. 349	Brief ministers van BZK en EZ – Voortgang eID	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-349.html
19-12-14	TK 26643, nr. 343	Brief minister van BZK – Uitstel voortgangsinformatie eID Stelsel	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-343.html
20-06-14	TK 26643, nr. 315	Brief minister van BZK – Voortgang van het eID Stelsel	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-315.html
28-03-14	TK 26643, nr. 310	Brief minister van BZK – De start van het eID-platform	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-310.html
04-03-14	TK 26643, nr. 308	Brief minister van BZK – Batenanalyse eID en 2nd opinion CPB (plus bijlage Batenverkenning eID)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-308.html
19-12-13	TK 26643, nr. 299	Brief ministers van BZK en EZ – Invoering eID Stelsel en DigiD-kaart	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-299.html
23-05-13	TK 26643, nr. 280	Brief minister van BZK – Visiebrief digitale overheid 2017	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-280.html
02-04-13	TK 26643, nr. 270	Brief minister van BZK – Voortgang toekomstbestendigheid identiteitsinfrastructuur	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-270.html
16-03-13	TK 26643, nr. 231	Brief minister van BZK – Voortgang toekomstbestendigheid van de identiteitsinfrastructuur	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-231.html

Wijziging contractvorm

De contractvorm is niet gewijzigd.

1a. Projectnaam

5. Overheidsdatacenter Haagse km2

1b. Projectomschrijving

Het realiseren van een datacenter voor de rijksoverheidsorganisaties, dat voldoet aan de 7 beleidskaders van het Programma Consolidatie Datacenters (PCDC). Het project behelst de realisatie van het Overheidsdatacenter (ODC) Haagse km2 waarbij gebruik gemaakt wordt van een schaalbaar datacenterconcept en voor huisvesting primair de focus ligt op het hergebruik van een bestaande overheidslocatie. Daartoe is samenwerking gevonden met de Rijksgebouwendienst. Voor connectiviteit van het datacenter wordt gebruik gemaakt van bestaande overheidsnetwerken en beheerpartijen. Het beheer van het ODC wordt vooralsnog bij SSC-ICT Haaglanden belegd. Het datacenter wordt beschikbaar gesteld aan organisaties die vooraf via het ICBR hebben aangegeven aan het Programma Consolidatie Datacenters daar gebruik van te gaan maken. De deelnemende organisatie is zelf verantwoordelijk voor de aanpak van de migratie, inclusief het vrijmaken van de benodigde middelen en het sluiten van het oude datacenter.

1c. Maatschappelijke relevantie

Het project is een onderdeel van het Programma Consolidatie Datacenters (PCDC), dat invulling geeft aan project 4 van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst (CRD-4), ICT-infrastructuur. Project 4 heeft als doel een einde te maken aan de verbrokkelde ICT-infrastructuur van het Rijk, zoals beschreven in de I-strategie. Het consolideren van de datacenters wordt beschreven in maatregel 12 van de I-strategie en draagt bij aan het realiseren van de I-Infrastructuur voor de Rijksambtenaar.

Het Programma Consolidatie Datacenters is op 3 januari 2011 formeel van start gegaan. Het programma is verantwoordelijk voor het realiseren van de krimp van het aantal datacenters in de Rijksdienst van ruim 60 naar één datacentervoorziening Rijk met 4 á 5 datacenterlocaties in 2020.

Doelstellingen hierbij zijn:

- kostenbesparing
- kwaliteitsverbetering
- duurzaamheidsverbetering
- bijdrage aan één infrastructuur Rijk

Baten

In oktober 2011 is de business case voor de consolidatie van de datacenters in de ICBR vastgesteld als zakelijke rechtvaardiging voor de realisatie. De eindplaat 2020, waarin het streefbeeld voor de datacentervoorziening Rijk in 2020 is beschreven, is opgesteld en vastgesteld. Het project Overheidsdatacenter Haagse km2 is één van de realisatieprojecten om tot de nieuwe overheidsdatacenters te komen.

Relatie met regeerakkoord

De rijksoverheid gaat goedkoper, flexibeler en efficiënter werken, met minder bestuurlijke en ambtelijke drukte en regeldruk. Dat moet bijdragen aan verbetering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven. Beleid en uitvoering worden vereenvoudigd, toezichtstaken en adviesfuncties samengevoegd, taken beëindigd of gedecentraliseerd naar andere overheden en de deregulering met kracht voortgezet. Dit beleid leidt tot lagere kosten. Vanwege het grote belang en de complexiteit van deze opgave is de verantwoordelijkheid hiervoor ondergebracht bij een nieuwe minister voor Wonen en Rijksdienst met doorzettingsmacht, op het ministerie van BZK. Aanvullend op besparingen uit de vorige kabinetsperiode wordt binnen de rijksdienst in 2017 nog eens 1,1 miljard structureel omgebogen. De bezuiniging richt zich op vastgoed en huisvesting, basisregistraties en keteninformatie en de bedrijfsvoering bij zelfstandige bestuursorganen (ZBO's) en daarmee vergelijkbare organisaties. Alle ministeries en ZBO's dienen deel te nemen aan rijksbrede shared services onder meer op het gebied van bedrijfsvoering en dus ook aan het onderbrengen van eigen datacenters bij één van de Overheidsdatacenters.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
19-04-13	2.0	ja	Het projectplan is inhoudelijk geactualiseerd na afronding van fase 1, waarin een locatiekeuze tot stand is gekomen. De voorgenomen werkwijze voor aanbesteding, een aanscherping in de governance en de projectcalculatie zijn vastgesteld om de realisatiefase in te gaan. Het apart uitgewerkte programma van eisen en de weergave hiervan in een vraagspecificatie aan de markt zijn opgenomen in de aanbestedingsdocumentatie.
22-06-12	1.0.1	ja	Voor de sturing van het project is een stuurgroep ingericht waarin zowel de Rijksgebouwendienst als SSC-ICT zijn vertegenwoordigd. De voorzitter is de directeur SSC-ICT die als opdrachtnemer optreedt naar de opdrachtgever dgOBR.

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
22-10-13	ADR	Projectaudit	Beheersmaatregelen in projectsturing - zomer 2013
29-04-13	VKA Adviseurs	Toetsing aanbesteding	Consistentie in programma van eisen en aanbesteding in vergelijking met aanbesteding van 2 overige ODC's - april 2014
25-04-13	Programma PCDC	Kadertoets PCDC	Conformiteit programmakaders in aanbestedingsdocumenten - april 2014
15-04-13	AIVD/NBV	Security scan locatie	Locatie, programma van eisen en aanbestedingsdocumentatie - april 2013
12-04-13	Landsadvocaat	Review aanbesteding en contractstukken	Aanbestedingsdocumentatie en voorgestelde contract alvorens deze op de markt zijn uitgezet - april 2013
16-01-13	Overdevest Adviseurs	Review budgettraming installaties	Projectcalculatie RGD voor verbouwing en inrichting datacenter - december 2012
19-12-12	Capgemini	Site survey	Geschiktheid van het beoogd pand als ODC - najaar 2012
29-10-12	Security officers RGD en SSC-ICT	Security scan locatie	Te beveiligen risico's van het beoogd pand als ODC - najaar 2012

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,10	€ 0,10	€ 0,05
intern personeel	€ 0,67	€ 0,55	€ 0,55
uitbesteed werk	€ 22,20	€ 24,03	€ 24,03
overige projectkosten	€ 2,00	€ 1,75	€ 0,90
TOTALEN	€ 24,97	€ 26,43	€ 25,53

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De verwachte kosten voor beheer en onderhoud van het uitbestede werk van het ODC bedragen € 0,6 miljoen per jaar.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

De kosten voor dit project worden op een aparte kostenplaats bijgehouden in de administratie. De projectkosten zijn gebaseerd op de projectcalculatie vanuit de Rijksgebouwendienst en geactualiseerd na de externe toetsingen en de doorlopen aanbesteding.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De oplevering van het ODC te Rijswijk is conform afspraak en planning verlopen. De oplevering door de opdrachtgever heeft plaatsgevonden op 31 oktober 2014. In de laatste periode voorafgaand aan de oplevering is gedurende 4-5 weken een intensieve testperiode doorlopen, waarin alle installaties zijn doorgemeten en getest. In november heeft de RVB aangegeven de oplevering te accepteren, onder de voorwaarde dat de openstaande restpunten binnen afzienbare tijd worden afgedaan. Naar verwachting zullen deze restpunten in het eerste kwartaal van 2015 zijn afgerond. Het ODC is inmiddels in beheer genomen door de beheerafdeling van SSC-ICT. Het projectbudget is toereikend voor de overeengekomen werkzaamheden. De decharge van het project wordt in het eerste kwartaal van 2015 verwacht. De daadwerkelijk gerealiseerde kosten bestaan uit de gefactureerde bedragen (4,9 mio), aangevuld met de aangegane verplichtingen (21,27 mio), waarvan 20,6 mio als opslag op de huur over 15 jaar vanuit het Rijksvastgoedbedrijf in rekening wordt gebracht.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
14-01-13	01-08-14	3-11-14

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum**6. Herijkingspunten**

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	--------------------------

7a. Geschatte levensduur na oplevering

15 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

De aanbesteding is gebaseerd op een contractperiode van 5 jaar die 2 maal met 5 jaar kan worden verlengd.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

Heeft geen wijziging plaatsgevonden.

1a. Projectnaam

6. ERP/M&F (SPEER)

1b. Projectomschrijving

SPEER was het programma waarmee het ministerie van Defensie werkte aan de verbetering van haar financiële en materieel-logistieke processen. SPEER was een grootschalig veranderprogramma met een zware impact in grote delen van de defensieorganisatie. Dit veranderprogramma werd ondersteund door de ontwikkeling en invoering van een nieuw, geïntegreerd ERP. Het programma SPEER is medio 2013 beëindigd en de voltooiing van de programmadoelen is belegd in de lijnorganisatie. Met het stopzetten van het programma spreken we niet meer over SPEER, maar over de basisimplementatie ERP. De doelstellingen en reikwijdte zijn ongewijzigd, overeenkomstig de Tussenbalans 2010.

1c. Maatschappelijke relevantie

SPEER heeft vier doelstellingen:

(1) het ondersteunen van de defensiebrede bedrijfsvoering en het joint operationeel optreden, (2) het ondersteunen van het besturingsmodel van Defensie, (3) het realiseren van doelmatigheids-winst door de herbelegging van processen en (4) het realiseren van doelmatigheids-winst en betere beheersing van het IV-beheer door de uitfasering van legacysystemen.

De eerste doelstelling is gericht op het realiseren van een gesloten logistieke keten, waarin defensie-onderdelen kunnen samenwerken, ondersteund door één informatiesysteem. De tweede doelstelling zorgt ervoor dat alle processen binnen Defensie worden gestandaardiseerd en geïntegreerd. De derde doelstelling levert een besparing op van 550 functies en 12 miljoen euro per jaar op (tezamen afgerond 40 mln.) en is mogelijk omdat met de invoering van ERP grotere efficiency wordt bereikt en de vierde doelstelling wordt bereikt door de uitfasering van meer dan 20 legacysystemen.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
08-12-03	Projectplan versie 1 (Bestuursvernieuwing en ERP)	nee	Aan projectplannen van vóór 12 december 2008 worden geen specifieke eisen gesteld

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
26-02-15	Audit Dienst Rijk	Audit (wettelijke controle taak)	De beheersing van de inrichting en de functiescheiding in en rond ERP M&F
23-10-14	Audit Dienst Rijk	Audit (wettelijke controle taak)	Onderzoek Get Clean en Stay Clean
18-07-14	Audit Dienst Rijk	Audit (wettelijke controletaak)	Onderzoek geautomatiseerde factuurcontrole

06-06-14	Audit Dienst Rijk	Audit (wettelijke controletaak)	Voltooiing van de basisimplementatie ERP M&F
28-03-14	Audit Dienst Rijk	Audit (wettelijke controle taak)	Vorbereiding van de uitrol van het warehouse management bij de Directie Materiële Instandhouding van CZSK
18-12-12	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	Tussenstand transitie SPEER naar de lijn
13-12-12	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	Programmabureau SPEER
24-10-12	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	Centraal Bureau Gegevensbeheer Materieellogistiek
23-07-12	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	Geautomatiseerde beheersingsmaatregelen in SAP voor het proces Extern Verwerven 2012
13-04-12	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	Uitrol SAP CDC Basis
21-09-11	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	SAP M&F Maatwerk
21-09-11	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	SAP M&F Maatwerk
29-04-11	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	Beheersingsmaatregelen in IV-systemen
06-04-11	Audit Dienst Defensie	Audit (projectbeheersing)	Vervolgonderzoek gegevensbeheerorganisatie
28-02-11	Audit Dienst Defensie	Audit (kwaliteit opgeleverd product)	Toekenning van autorisaties
31-01-11	Audit Dienst Defensie	Audit (projectbeheersing)	Vervolgonderzoek gegevensbeheerorganisatie
31-05-10	Extern	Gateway Review	Programma SPEER
25-05-10	Audit Dienst Defensie	Audit (programmabeheersing)	Onderzoek sturing en beheersing SPEER
31-12-09	Het Expertise Centrum	Adviezen door experts	Governance
31-12-09	Audit Dienst Defensie	Audit (programmabeheersing)	Datamigratie en interfaces
30-11-09	Audit Dienst Defensie	Audit (programmabeheersing)	Communicatieplan
31-08-09	Audit Dienst Defensie	Audit (projectbeheersing)	Project SMILE (CLSK)

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 185,00	€ 276,47	€ 275,40
TOTALEN	€ 185,00	€ 276,47	€ 275,40

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De kosten van beheer en onderhoud van het ERP systeem bedragen op dit moment gemiddeld € 15 miljoen per jaar.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Het Programma SPEER is gestart voor vaststelling van het vorige rapportagemodel (12 december 2008) en om die reden vrijgesteld van het afgeven van een kostenonderverdeling.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten**5a. Doorlooptijd**

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-03-02	31-12-09	30-06-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
10-01-14	€ 276,47	30-06-15	Verschuiving einddatum als gevolg van de gewijzigde migratiestrategie.	Verschuiving einddatum als gevolg van de gewijzigde migratieplanning.
02-11-12	€ 276,47	31-12-14	Einddatum verschoven en budget aangepast vanwege besluit dat SPEER de reorganisaties van Defensie zal volgen en ondersteunen. Besluit zorgt voor extra werkzaamheden en vertraging van het migratietempo.	Einddatum verschoven en budget aangepast vanwege besluit dat SPEER de reorganisaties van Defensie zal volgen en ondersteunen. Besluit zorgt voor extra werkzaamheden en vertraging van het migratietempo.
03-03-09	€ 268,10	30-06-14	Verschuiving einddatum als gevolg van de gewijzigde migratiestrategie.	Verschuiving einddatum als gevolg van de gewijzigde migratiestrategie.
20-10-08	€ 268,10	31-12-13	Programmabudget met 27,1 mln. verhoogd vanwege prijsstijgingen in de markt voor ICT dienstverlening en meerkosten als gevolg van vertragingen.	Programmabudget met 27,1 mln. verhoogd vanwege prijsstijgingen in de markt voor ICT dienstverlening en meerkosten als gevolg van vertragingen.
16-02-07	€ 241,00	31-12-13	Wijziging doelstellingen en programma-aanpak.	Wijziging doelstellingen en programma-aanpak.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Onbekend

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

De ingevoerde ERP-systemen binnen Defensie zullen voortdurend worden doorontwikkeld. Dat betekent dat geen bevroren toestand ontstaat van waaruit de levensduur kan worden berekend, wel dat periodiek uitbreidingen, aanpassingen en verbeteringen worden uitgevoerd. Het is onbekend op wat voor termijn ingevoerde en doorontwikkelde ERP-systemen als (technisch) verouderd moeten worden beschouwd.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
09-03-15	TK 31 460, nr. 53	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-53.html
26-02-15	TK 31 460, nr 52	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-52.html
09-01-15	TK 31 460 nr. 51	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-51.html
27-11-14	TK 31 460 nr. 50	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-50.html
16-10-14	TK 31 460 nr. 49	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-49.html

23-06-14	TK 31 460 nr. 48	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-48.html
02-04-14	TK 31 460 nr. 43	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-43.html
02-04-14	TK 31 460 nr. 44	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-44.html
02-04-14	TK 31 460 nr. 45	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-45.html
02-04-14	TK 31 460 nr. 46	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-46.html
02-04-14	TK 31 460 nr. 47	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-47.html
13-03-14	TK 31 460 nr. 42	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-42.html
12-03-14	TK 31 460 nr. 41	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-41.html
13-02-14	TK 31 460 nr. 40	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-40.html
16-01-14	TK 31 460 nr. 39	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-39.html
03-12-13	TK 31 460 nr. 37	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-37.html
27-08-13	TK 31 460 nr. 34	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-34.html
22-11-12	TK 31 460 nr. 30	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-30.html
18-07-12	TK 31 460 nr. 29	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-29.html
21-06-12	TK 31 460 nr. 28	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-28.html
09-05-12	TK 31 460 nr. 27	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-27.html
14-02-12	TK 31 460 nr. 26	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-26.html
20-12-11	TK 31 460 nr. 25	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-25.html
21-11-11	TK 31 460 nr. 23	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-23.html
13-11-11	TK 31 460 nr. 24	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-24.html
11-11-11	TK 31 460 nr. 22	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-22.html
14-10-11	TK 31 460 nr. 21	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-21.html
28-06-11	TK 31 460 nr. 20	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-20.html
13-04-11	TK 31 460 nr. 19	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-19.html
07-03-11	TK 31 460 nr. 18	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-18.html
20-01-11	TK 31 460 nr. 17	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-17.html
13-01-11	TK 31 460 nr. 16	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-16.html
09-12-10	TK 31 460 nr. 15	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-15.html
12-10-10	TK 31 460 nr. 14	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-14.html
10-08-10	TK 31 460 nr. 13	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-13.html
16-04-10	TK 31 460 nr. 12	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-12.html
12-01-10	TK 31 460 nr. 11	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-11.html
09-12-09	TK 31 460 nr. 10	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-10.html
30-11-09	TK 31 460, nr. 9	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-9.html

12-10-09	TK 31 460, nr. 8	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-8.html
02-06-09	TK 31 460, nr. 7	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-7.html
01-04-09	TK 31 460, nr. 6	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-6.html

Wijziging contractvorm

Nee

1a. Projectnaam

7. PALS

1b. Projectomschrijving

Het project PALS behelst de koppelingen van de legacysystemen naar het nieuwe SAP systeem, inclusief de daarvoor benodigde aanpassingen van de legacy. Het gaat om permanente koppelingen met de systemen die niet en om tijdelijke koppelingen met de legacysystemen die uiteindelijk wel worden vervangen door SAP.

1c. Maatschappelijke relevantie

Het project PALS draagt bij aan het realiseren van de doelstellingen van het programma SPEER.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
05-07-05	1.0.0 (Definitief)	nee	Aan projectplannen van vóór 12 december 2008 worden geen specifieke eisen gesteld

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
-------	--------------------	------	---------------------------------------

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbestede werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 36,00	€ 31,60	€ 27,35
TOTALEN	€ 36,00	€ 31,60	€ 27,35

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De kosten van het beheer en onderhoud van de interfaces worden niet specifiek geregistreerd.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Het project PALS is gestart voor vaststelling van het vorige rapportagemodel (12 december 2008) en om die reden vrijgesteld van het afgeven van een kostenonderverdeling.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-01-06	31-12-10	30-06-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingpunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
02-11-12	€ 31,60	31-12-14	Einddatum aangepast aan einddatum Programma SPEER en raming van kosten herzien op grond van realisatie en nieuwe schatting van de vereiste personele capaciteit.	Einddatum aangepast aan einddatum Programma SPEER en raming van kosten herzien op grond van realisatie en nieuwe schatting van de vereiste personele capaciteit.
20-09-11	€ 34,20	30-06-14	Raming is herzien op grond van de realisatie en nieuwe schatting van de vereiste personele capaciteit.	Raming is herzien op grond van de realisatie en nieuwe schatting van de vereiste personele capaciteit.
03-03-09	€ 36,00	30-06-14	Einddatum aangepast aan einddatum Programma SPEER	Einddatum aangepast aan einddatum Programma SPEER

04-03-08	€ 36,00	31-12-13	Op 4 maart 2008 is een herziene versie van het projectplan goedgekeurd. De geschatte einddatum van het project is in lijn met de geschatte einddatum van het Programma SPEER opgeschoven.	Op 4 maart 2008 is een herziene versie van het projectplan goedgekeurd. De geschatte einddatum van het project is in lijn met de geschatte einddatum van het Programma SPEER opgeschoven.
----------	---------	----------	---	---

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Niet van toepassing

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Tijdens de looptijd van het project worden verschillende interfaces opgeleverd. Een aantal daarvan functioneert zolang de legacysystemen functioneren.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
09-03-15	TK 31 460 nr. 53	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-53.html
16-10-14	31460-49	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-49-n1.html
13-02-14	TK 31 460 nr. 40	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-40.html
16-01-14	TK 31 460 nr. 39	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-39.html
03-12-13	TK 31 460 nr. 37	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-37.html
27-08-13	TK 31 460 nr. 34	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-34.html
22-11-12	TK 31 460 nr. 30	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-30.html
18-07-12	TK 31 460 nr. 29	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-29.html
09-05-12	TK 31 460 nr. 27	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-27.html
11-11-11	TK 31 460 nr. 22	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-22.html
14-10-11	TK 31 460 nr. 21	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-21.html
28-06-11	TK 31 460 nr. 20	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-20.html
13-04-11	TK 31 460 nr. 19	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-19.html
13-01-11	TK 31 460 nr. 16	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-16.html

Wijziging contractvorm

Nee

1a. Projectnaam

8. @MIGO-BORAS

1b. Projectomschrijving

Camerasysteem voor Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV) met herkenning van voertuigkenmerken. De baten van dit systeem liggen in het feit dat de Koninklijke Marechaussee haar informatie-positie aanzienlijk verbetert, zij weet wie haar 'klanten' zijn en waar en wanneer zij de grens passeren. Dit betekent dat de Koninklijke Marechaussee gericht kan optreden. Dat is een eerste grote stap in Informatie Gestuurd Optreden (IGO). Verdere baten liggen bij externe afnemers zoals de Belastingdienst, Politie, AIVD, etc. @MIGO-BORAS bestaat uit weg-infrastructurele componenten, sensoren en diverse ICT-hard- en -softwarecomponenten.

1c. Maatschappelijke relevantie

Op grond van de Vreemdelingenwet 2000 kunnen personen die Nederland in reizen worden gecontroleerd ter voorkoming en bestrijding van illegaal verblijf. De Koninklijke Marechaussee is belast met de uitvoering van dit toezicht, het Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV). Door dit toezicht informatiegestuurd uit te voeren worden drie effecten beoogd:

1. Vergroten veiligheid door effectiever toezicht: op basis van goede informatie wordt de kans vergroot dat relevante doelgroepen tijdig worden onderkend en gecontroleerd.
2. Verhoging mobiliteit: door controles te richten op relevante doelgroepen zullen minder personen hinder ondervinden van de MTV-controles.
3. Efficiency: door capaciteitsmanagement toe te passen op basis van informatie kan de capaciteit van de Koninklijke Marechaussee gericht worden ingezet, waardoor inzet op plaatsen en tijden met relatief lage 'opbrengst' wordt verminderd. Door het vervangen van routinematige handelingen door geautomatiseerde verwerking is een bijkomend voordeel het vergroten van zingeving en werkbeleving voor en door het eigen Marechaussee personeel.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
26-06-08	1.0.0	nee	Getekend door PC-Kmar

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
14-07-09	Audit Dienst Defensie	Audit, referentiemodel Prince 2	-

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 18,00	€ 21,26	€ 21,26
TOTALEN	€ 18,00	€ 21,26	€ 21,26

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Na afronding van het project: 1,5 miljoen Euro op jaarbasis (onderhoud en beheer op weg-infrastructurele voorzieningen, sensoren, ICT-hardware en -software). In de behoeftestellingsfase werd rekening gehouden met een jaarlijks budget van 2 miljoen Euro.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten**4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten**

Na afronding van het project: 1,5 miljoen Euro op jaarbasis (onderhoud en beheer op weg-infrastructurele voorzieningen, sensoren, ICT-hardware en -software). In de behoeftestellingsfase werd rekening gehouden met een jaarlijks budget van 2 miljoen Euro.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-12-07	31-12-11	31-12-14

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

In 2014 is het project gesloten. Het Project Eind Rapport is opgemaakt, de Lessons Learned zijn uitgewerkt en de financiële nacalculatie is uitgevoerd.

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
31-12-14	€ 21,26	31-12-14	Nacalculatie bij afsluiting project.	In 2014 is het project gesloten. Het Project Eind Rapport is opgemaakt, de Lessons Learned zijn uitgewerkt en de financiële nacalculatie is uitgevoerd.
20-12-13	€ 21,70	31-12-13	Op basis van een afwijkingsrapportage heeft de opdrachtgever toestemming gegeven voor ophoging van het projectbudget. Het product is door openstaande disputen en restpunten nog niet geaccepteerd. Dat brengt extra kosten voor de projectorganisatie mee.	Op basis van een afwijkingsrapportage heeft de opdrachtgever toestemming gegeven voor ophoging van het projectbudget. Het product is door openstaande disputen en restpunten nog niet geaccepteerd. Dat brengt extra kosten voor de projectorganisatie mee.
13-06-12	€ 20,80	31-05-13	Op 13 juni 2012 heeft de opdrachtgever vastgesteld dat er vijf belangrijke knelpunten moesten worden opgelost alvorens het project als afgerond beschouwd kan worden. Drie van de vijf punten zijn in 2012 opgelost.	Op 13 juni 2012 heeft de opdrachtgever vastgesteld dat er vijf belangrijke knelpunten moesten worden opgelost alvorens het project als afgerond beschouwd kan worden. Drie van de vijf punten zijn in 2012 opgelost.
23-12-11	€ 20,80	31-05-12	Uitkomst dispuut nav vertraging is door contractmanagement bepaald op 1,3 milj. excl., verder valt de inrichting van enkele locaties tegen zoals de N280, deze wordt o.2 milj. excl. duurder o.a. door het ontbreken van de vluchtstrook.	Uitkomst dispuut nav vertraging is door contractmanagement bepaald op 1,3 milj. excl., verder valt de inrichting van enkele locaties tegen zoals de N280, deze wordt o.2 milj. excl. duurder o.a. door het ontbreken van de vluchtstrook.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

15 à 20 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

@MIGO-BORAS bestaat uit diverse hardware en software componenten.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

1a. Projectnaam

9. Defensiebrede vervanging C2000 randapparatuur

1b. Projectomschrijving

Voorzien in de Defensiebrede vervanging van ca. 3700 randapparaten C2000 te verdelen in de jaargangen 2010 en 2013:

- De vervanging van de Landelijke Aanbesteding Randapparatuur (in 2010 gestart en gerealiseerd).
- De vervanging van de Geavanceerde Aanbesteding Randapparatuur (is in 2013 besteld en is begin 2014 geleverd).

Het landelijk communicatienetwerk C2000 is opgezet voor alle Openbare Orde en Veiligheid (OOV) (hulp)diensten in Nederland. Hiervan wordt gebruikgemaakt door de veiligheidsregio's van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD), door Defensie (KMar, Defensie Bewakings- en Beveiligingsorganisatie (DBBO), Militaire Inlichtingen en Veiligheidsdienst (MIVD), Kustwacht, Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking (ICMS)) de ambulancediensten, brandweer, en diverse bijzondere gebruikers (Douane en Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)). Het Landelijke Aanbesteding Randapparatuur contract conform het projectplan is niet gewijzigd. In dit contract zijn tevens opgenomen de garantiezaken gedurende de levensduur van de randapparatuur. Jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud 0,18 miljoen (kosten zijn voorzien in het projectbudget).

1c. Maatschappelijke relevantie

Baten: met C2000 is één landelijk dekkend netwerk gerealiseerd, waarbij communicatie binnen een gesloten beveiligd netwerk binnen het domein van OOV mogelijk is, hetgeen bijdraagt aan de veiligheid van Nederland, in het bijzonder bij calamiteiten.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
01-07-10	6.0 (eerste vastgestelde)	nee	Het Projectplan is volgens het format DMP-A opgesteld.

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
-------	--------------------	------	---------------------------------------

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 9,15	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,00	€ 7,48	€ 7,48
TOTALEN	€ 9,15	€ 7,48	€ 7,48

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud 0,18 miljoen (kosten zijn begrepen in projectbudget).

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Op dit project is het kasverplichtingenstelsel van toepassing.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Nacalculatie bij sluiten van project.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
16-07-10	31-12-13	31-12-14

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Na de uitlevering van de laatste bestelling in het voorjaar van 2014, zijn in 2014 de administratieve formaliteiten afgehandeld.

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
01-11-13	€ 7,60	01-03-14	Levering 2 maanden later.	Levering 2 maanden later.
13-10-10	€ 7,60	31-12-13	Gunstige verwerving.	Gunstige verwerving.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

4 tot 12 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

Landelijke Aanbesteding Randapparatuur:

Portofoons: 6 jaar conform de fabrieksgegevens.

Mobilofoons: 12 jaar.

Geavanceerde Aanbesteding Randapparatuur:

Alle randapparatuur 4 jaar conform de fabrieksgegevens.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

Nee

1a. Projectnaam

1a. ARGO II

1b. Projectomschrijving

De Militaire Inlichtingen en Veiligheidsdienst (MIVD) is een belangrijke leverancier van inlichtingen op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Binnen de mogelijkheden van de MIVD zijn inlichtingen verkregen uit Signals Intelligence (SIGINT) een belangrijke bron.

Juist die SIGINT inlichtingen zien grote veranderingen om zich heen voltrekken in het gebruik van communicatiemiddelen. Waar voorheen fax, telex en (mobiele) telefonie de mogelijkheden van SIGINT bestreken, is er nu de wereld van 'Internet Protocol' (IP) bij gekomen. Deze wereld is anders dan de traditionele communicatiewereld.

Om SIGINT ook naar de toekomst toe in staat te stellen die bijdrage te leveren die het nu doet en te verbeteren is een project gedefinieerd dat de SIGINT keten moet vernieuwen en toekomstvast moet maken.

1c. Maatschappelijke relevantie

Inlichtingen afkomstig uit SIGINT leveren een significante bijdrage aan de bescherming van de troepen in het uitzendgebied. Naar de huidige inzichten zal het nieuwe SIGINT platform een randvoorwaarde zijn voor Cyber inlichtingen. Eind 2011 is besloten het project in samenwerking met de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) op te lopen.

Baten kunnen worden onderverdeeld naar:

Financieel besparing 7 Voltijdsequivalenten, besparing uitfaseren legacy IT systemen 2,8 mln. euro per jaar.

Kwalitatief: beter inzicht in proceskwaliteit, betere rapportages door gericht aanbod en betere mogelijkheden tot delen van kennis en inlichtingen.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
30-08-12	1.0	ja	Faseplan Fase 1
26-05-11	1.2	ja	Verwerving loopt, ontvangen aanbiedingen geven een één op één afdekking op de wensen en eisen

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 2,40	€ 2,43	€ 2,43
ingehuurd extern personeel	€ 1,00	€ 1,40	€ 0,75
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 8,90	€ 13,97	€ 13,63
overige projectkosten	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
TOTALEN	€ 12,30	€ 17,80	€ 16,81

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Initieel : Raming exploitatie (beheer en onderhoud): 2013 € 1,3 mln., 2014 € 2,0 mln. en 2015 e.v. € 2,2 mln.

Vorige raming exploitatie (beheer en onderhoud): 2013 € 0,5 mln., 2014 e.v. € 1,4 mln.

Nieuwe raming: 2013 en 2014 € 0,5 mln./jaar, 2015 e.v. € 1,4 mln.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Conform contractbepalingen

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Een deel van de initieel geraamde exploitatiekosten is in het definitieve contract overgeheveld naar projectinvesteringen. Het totaalvolume investeringen en exploitatie is budgetneutraal. In het kader van de BTW compensatie (19-21%) is het projectbudget opgehoogd met € 0,1 mln. van € 16,9 naar € 17,0 mln. Administratieve correctie in 2014 naar € 17,8 mln.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
19-11-11	01-01-14	01-04-16

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Door initiële vertragingen in de realisatie van randvoorwaardelijke zaken vanuit organisatie is de oplevering vertraagd. De acceptatietest 1e fase is mislukt. De leverancier zal diverse verbetermaatregelen nemen.

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
04-10-13	€ 17,00	31-08-14	Door vertragingen in realisatie randvoorwaardelijke zaken is oplevering vertraagd.	Door vertragingen in realisatie randvoorwaardelijke zaken is oplevering vertraagd.
14-06-12	€ 17,00	01-04-14	Budgetneutrale overheveling van een deel van de exploitatiekosten naar investeringen (€ 4,6 mln.). Compensatie BTW ophoging (€ 0,1 mln.).	Budgetneutrale overheveling van een deel van de exploitatiekosten naar investeringen (€ 4,6 mln.). Compensatie BTW ophoging (€ 0,1 mln.).
01-03-12	€ 12,30	01-04-14	Verwervingstraject met ruim 4 maanden vertraagd, waardoor het project later start.	Verwervingstraject met ruim 4 maanden vertraagd, waardoor het project later start.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

5 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Het contract met de leverancier loopt tot en met 2018. Tot deze tijd zal de software actueel blijven, dit is inbegrepen in het contract.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

N.v.t.

1a. Projectnaam

11. Advance Passenger Information (API-3)

1b. Projectomschrijving

Het API-systeem dient, geruime tijd voordat de passagier fysiek het grenscontroleproces ondergaat, passagiersgegevens snel en adequaat te kunnen vergelijken met watchlists en profielen. Tevens faciliteert het systeem steekproeven om trends te kunnen onderkennen. De output van het systeem (controle-opdrachten, informatieverstrekkingen en adviezen), dient in de reguliere grenscontrolesystemen (grensbalies, automatische poorten) verwerkt te kunnen worden om het grenscontroleproces sneller, effectiever en efficiënter te kunnen vormgeven. Het koppelen van het API-systeem aan de balies en automatische poorten draagt bij aan de opvang van de passagiersgroei. Voor het project is subsidie aangevraagd bij het Europees Buitengrenzen Fonds (EBF).

1c. Maatschappelijke relevantie

Nederland heeft zich ten doel gesteld het grensoezicht door de KMar effectiever en efficiënter in te richten, hiermee de mobiliteit van de reizigers met een laag risico te vergroten, illegale migratie tegen te gaan en maximaal bij te dragen aan de veiligheid in Nederland en het Schengengebied. Relevante wet- en regelgeving:

- EU-Richtlijn API 2004/082/EG d.d. 29 april 2004
- Vreemdelingenwet 2000, artikel 4, vierde lid
- Wijziging Vreemdelingenbesluit t.a.v. aanpassing API-dataset, Stb 688- Wijz Vb- ivm PNR/API- 281212
- Schengengrenscode (Artikel 7 van Verordening (EG) nr. 562/2006)
- Europese richtlijn 2010/65/EU

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
14-11-13	1.0.0	nee	Geautoriseerd door Stuurgroep CAB JIVC. Privacytoets nog niet uitgevoerd.

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,13
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,49
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,91
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 10,00	€ 10,00	€ 0,00
TOTALEN	€ 10,00	€ 10,00	€ 1,53

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

€ 1,8 mln. op jaarbasis

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten**4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten**

De daadwerkelijke realisatie bevat een verbijzondering naar de verschillende kostensoorten. Voor de schatting is de verbijzondering afhankelijk van de vraag of de capaciteitsbehoefte ingevuld wordt met eigen of ingehuurd extern personeel. Dit wordt op een later moment duidelijk.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-11-13	01-04-16	01-04-16

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	--------------------------

7a. Geschatte levensduur na oplevering

10 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

1a. Projectnaam

12. SWD Olympus

1b. Projectomschrijving

In Nederland beschikt de krijgsmacht over een groot aantal hoog gerubriceerde netwerken die functioneren op een uitgebreide netwerk infrastructuur. Dit grote aantal netwerken resulteert steeds meer in een grotere beheerlast en beveiligingsrisico's. Om met name de beveiliging te vergroten en de beheersinspanning te verkleinen wordt het project Secure Werkplek Defensie (SWD) uitgevoerd. Met dit project wordt het aantal netwerken teruggebracht en worden de functionele toepassingen op dezelfde wijze gebruikt in zowel de statische omgeving in Nederland als in de inzetgebieden door de operationele gebruikers.

1c. Maatschappelijke relevantie

Het enerzijds zekerstellen dat hoog gerubriceerde informatie niet in onbevoegde handen komt door de vergroting van de beveiliging; anderzijds het doelmatiger beheren van de hoog gerubriceerde netwerken waardoor de exploitatielasten beheersbaar blijven.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
03-03-14	Project Initiatie Document versie 1	ja	

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 23,30	€ 23,30	€ 0,36
TOTALEN	€ 23,30	€ 23,30	€ 0,36

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Conform behoeftestelling circa € 4 mln. per jaar

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Nader te bepalen

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten**5a. Doorlooptijd**

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
24-02-14	01-01-18	01-01-18

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	--------------------------

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Circa 10 jaar, waarbij gedurende de levensduur componenten kunnen worden vervangen als gevolg van veroudering (obsoleete raken), ontwikkeling van technologieën en aanpassingen van gebruikersbehoeften.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

1a. Projectnaam

13. AERIUS

1b. Projectomschrijving

Het Programma AERIUS-II ontwikkelt de ICT ondersteuning voor totstandkoming en inwerkingtreding van de programmatische aanpak stikstof (PAS) alsmede de vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet) 1998 met een beroep op de PAS.

1c. Maatschappelijke relevantie

AERIUS II is een integraal onderdeel van de PAS. Het systeem berekent de uitstoot van stikstof en de depositie op natuurgebieden en zal door het bedrijfsleven en de overheid gebruikt worden bij de vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet van stikstofuitstotende activiteiten. Het LEI (Landbouw Economisch Instituut) heeft in 2012 de sociaaleconomische baten van de PAS geanalyseerd en verwacht dat deze tenminste € 100 miljoen per jaar zijn gedurende de gehele looptijd van de PAS. De uitvoeringskosten Nb-wet vergunningverlening dalen naar schatting met € 1 á 2 miljoen per jaar. Het goedkoopste alternatief voor AERIUS II is naar verwachting 2 á 3 maal zo duur als AERIUS II.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
14-02-14	1.0	ja	Faseplan Aeries Register en Connect; Actualisatie projectplan in 2013
01-06-13	1.0	ja	Faseplan Aeries Register en Connect: Actualisatie projectplan in 2013
01-02-13	1.0	ja	Projectplan AERIUS II v1.0
01-01-12	0.91	ja	Concept voor pilotfase AERIUS

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
01-04-14	Gateway bureau	Gateway review 4	Toets of het systeem gereed is voor implementatie
01-11-13	HEC	Algemene kwaliteits review	voortgang en implementatie
01-05-13	TNO	Doelmatigheidstoets	Calculator
01-05-13	IPO-GBO	GAT	Calculator
01-01-13	Gateway bureau	Gateway review 2	Ontwikkeling AERIUS in relatie tot het bestuurlijk proces van de PAS
01-11-12	Graham Bolton	Code review	Kwaliteit van code
01-11-12	HEC	Functie punten analyse	Omvang van applicatie
01-11-12	HEC	Algemene kwaliteitsreview	Ontwikkelproces

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
TOTALEN	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is verantwoordelijk voor het beheer na oplevering van de AERIUS producten. De totale beheerkosten worden geschat op 900.000€ op jaarbasis

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

AERIUS II werkt volledig met opensource software, derhalve zijn er geen softwarekosten. In maart 2013 is er met Terremark een jaarcontract voor hardware afgesloten. Dit contract loopt tot april 2015, waarna het op het RIVM over gaat (NB de kosten hiervoor zijn in de opdracht aan RIVM opgenomen). Intern personeel is geschat op ruim 1750 uur in 2015 met een gem uurtarief van 100€/uur. Overige projectkosten omvatten ad hoc zaalhuur, maaltijden etc. deze komen direct ten laste van de programmadirectie Natura 2000 (thans Directie Natuur & Biodiversiteit)

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten**5a. Doorlooptijd**

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-01-13		

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
02-02-15	€ 8,20	31-12-15	De bestuurlijke- en beleidsmatige voortgang van de PAS heeft in 2013 en 2014 geleid tot aanpassing van de PAS planning. Daarmee zijn de definitieve functionele specificaties van AERIUS II gewijzigd. In de stuurgroep vergaderingen AERIUS II is hierover uitgebreid gesproken maar men heeft in 2014 geen formele nieuwe begroting of planning opgesteld. In februari 2015 is dit wel gebeurd. Die is na bespreking in de stuurgroep van 3 maart 2015 door de opdrachtgever vastgesteld. De daadwerkelijk gerealiseerde kosten tot aan de herijking zijn niet geactualiseerd en nog gebaseerd op peildatum 31/12/2014.	De bestuurlijke- en beleidsmatige voortgang van de PAS heeft in 2013 en 2014 geleid tot aanpassing van de PAS planning. Daarmee zijn de definitieve functionele specificaties én in productienamen van AERIUS II verder opgeschoven in 2015. In de stuurgroep vergaderingen AERIUS II is hierover uitgebreid gesproken maar men heeft in 2014 geen formele nieuwe begroting of planning opgesteld. In februari 2015 is dit wel gebeurd. Die is na bespreking in de stuurgroep van 3 maart 2015 door de opdrachtgever vastgesteld.
01-07-13	€ 6,00	30-06-14	Faseplan Register Connect. Resultaten automatiseringsverwachting verwerkt.	Faseplan Register Connect. Resultaten automatiseringsverwachting verwerkt.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

De PAS heeft een looptijd van 3x 6 jaar vanaf inwerkingtreding.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

N.v.t.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
19-12-14	1,00321E+12	Voortgang PAS	http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2014/12/19/programmatische-aanpak-stikstof.html
26-11-14	1,00321E+12	Voortgang PAS	http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2014/11/26/kamerbrief-over-voortgang-programmatische-aanpak-stikstof.html
04-07-14	1,00321E+12	Voortgang PAS	http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2014/07/04/kamerbrief-over-stand-van-zaken-programma-aanpak-stikstof-pas.html

Wijziging contractvorm

Nee

1a. Projectnaam

14. Programma Blick op NVWA 2017

1b. Projectomschrijving

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) staat onder druk. De opeenstapeling van verschillende taakstellingen, de fusietrajecten van de afgelopen jaren en diverse incidenten en crises hebben zichtbaar gemaakt dat het toezicht van de NVWA verbetering en versterking behoeft. Momenteel is er geen sprake van een eenduidige werkwijze, dit komt mede doordat de fusie op procesgebied nog niet is afgerond (dit blijkt uit diverse, o.a. de rapporten Hoekstra (2008), Vanthemsche I (2008), Vanthemsche II (2011) en Rapport Onderzoeksraad over risico's vleesketen (2014)). Er bestaan hoge maatschappelijke verwachtingen ten aanzien van het werk van de NVWA. Het toezicht van de NVWA is van groot belang voor het borgen van de publieke belangen, zoals de voedselveiligheid, de volksgezondheid en de handelspositie van Nederland. Voor dit toezicht is een adequate informatiepositie cruciaal: zorgen dat de stroom van informatie op het goede moment op de juiste plek terecht komt. Eind december 2013 is het Verbeterplan NVWA behandeld in de Tweede Kamer. Doel van het Verbeterplan is het toezicht NVWA te versterken en te verbeteren en de fusie af te ronden. 'Procesvernieuwing, Informatie en ICT' is een van de verbeterlijnen in het Verbeterplan van de NVWA. Dit programma heeft de naam 'Blick op NVWA 2017' gekregen.

1c. Maatschappelijke relevantie

De NVWA bewaakt de gezondheid van dieren en planten, het dierenwelzijn en de veiligheid van voedsel- en consumentenproducten. Als toezichthouder en handhaver moet zij maximaal gebruik kunnen maken van de beschikbare informatie. De informatiepositie en de -voorziening van de NVWA wordt op adequaat niveau gebracht voor alle bedrijfsprocessen. Om dit te bereiken wordt/ worden:

- de informatiepositie versterkt door het werken met informatie een prominente plaats te geven in alle bedrijfsprocessen van de NVWA;
- de geüniformeerde en vernieuwde producten en processen NVWA breed geïmplementeerd;
- niet alleen bedrijfsprocessen gerelateerd aan toezicht bezien, maar alle bedrijfsprocessen, inclusief de processen gerelateerd aan o.a. business intelligence of certificering, klantinteractie, etc. vormen onderwerp van dit programma;
- geïnvesteerd in moderne en passende informatiesystemen en hulpmiddelen;
- het huidige applicatielandschap gesaneerd;
- voorzien in opleiding van medewerkers in het gebruik van de nieuwe systemen en hulpmiddelen.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
23-02-15	1.0	ja	Plan plateau 2 - Realiseren
10-07-14	1.0	ja	Plan plateau 1 - Bepalen
10-07-14	1.0	ja	Programmaplan Blick op NVWA 2017 - Verbeterlijn Procesvernieuwing, informatie en ICT

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
01-04-15	SIG	Review kernapplicaties NVWA	16 kernapplicaties NVWA (10-2014 t/m 4-2015)
01-02-15	Audit Committee NVWA	Voortgang Programma Blik op NVWA 2017	Verbeterplan NVWA (2-2015)
01-02-15	Review Board NVWA	Review Plateauplan 2	Plateauplan 2 (2-2014)
01-01-15	KBenP	Review leidraad/bestek aanbesteding	Aanbesteding basisinformatievoorziening (12-2014 t/m 1-2015)
01-01-15	VKA	Expertmening concernarchitectuur NVWA	Resultaat project geactualiseerde concernarchitectuur (geactualiseerde concernarchitectuur) (11-2014 t/m 1-2015)
01-12-14	PBLQ-HEC	Review Plateauplan 2	Plateauplan 2 (11-2014 t/m 12-2014)
01-11-14	Audit Committee NVWA	Voortgang Programma Blik op NVWA 2017	Verbeterplan NVWA (9-2014 t/m 11-2014)
01-06-14	Review Board NVWA	Review programmaplan & Plateauplan 1	Review programmaplan & Plateauplan (5-2014)
01-06-14	PBLQ-HEC	Review programmaplan & Plateauplan 1	Programmaplan & Plateau 1 (5-2014 t/m 6-2014)
01-12-13	PwC	Financiële toetsing	Verbeterlijn Proces, Informatie & ICT van het Algehele Verbeterplan NVWA (10-2013 t/m 12-2013)

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 21,00	€ 21,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 8,70	€ 8,70	€ 1,80
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 6,30	€ 6,30	€ 0,00
TOTALEN	€ 36,00	€ 36,00	€ 1,80

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De verwerving en inrichting van de nieuwe informatievoorziening moet nog plaatsvinden. De beheerfase is nog niet inzichtelijk.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoekening aan projecten

De NVWA is een baten- en lastendienst. De programmabegroting bevat activeerbare- en niet activeerbare kosten

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
10-07-14	31-12-17	31-12-17

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	--------------------------

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Het programma levert een nieuwe (basis)informatievoorziening. De kosten worden in vier jaar afgeschreven. Met de verwerving van de nieuwe informatievoorziening is duurzaamheid een kenmerk.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Indien het programma door risico's of issues qua planning niet kan verlopen als voorzien, dan wordt geëscaleerd naar de opdrachtgever.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
07-07-14	2	Kamerbrief met eerste voortgangsrapportage plan van aanpak NVWA	http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2014/07/07/kamerbrief-met-eerste-voortgangsrapportage-plan-van-aanpak-nvwa.html
04-07-14	2	Eerste voortgangsrapportage plan van aanpak NVWA	http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2014/07/04/eerste-voortgangsrapportage-plan-van-aanpak-nvwa.html
19-12-13	1	Brief aan de Tweede Kamer - Plan van Aanpak NVWA	http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2013/12/19/brief-aan-de-tweede-kamer-plan-van-aanpak-nvwa.html
19-12-13	1	Plan van Aanpak NVWA	http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2013/12/19/brief-aan-de-tweede-kamer-plan-van-aanpak-nvwa.html

Wijziging contractvorm

1a. Projectnaam

15. Vervanging Aangiftesystemen (AGS)

1b. Projectomschrijving

De Douane wil haar huidige aangiftesystemen vervangen door een moderne applicatie ter ondersteuning van de nieuwe aangifteprocessen. Argumenten hiervoor zijn met name de verouderde functionele en technologische toestand van de huidige systemen en de nieuwe Europese Douane-wetgeving (Union Customs Code). Deze vervanging resulteert in minder complexe systemen, passend in de architectuurvisie van de Douane.

In 2008 is ervoor gekozen om via een Europees aanbestedingstraject een aangifteoplossing aan te schaffen, de applicatie DMS (Declaration Management System). Om dit in te voeren binnen de Belastingdienst is het project Vervanging Aangiftesystemen AGS gestart. Dit project is over 2011 voor het eerst gerapporteerd. Hiervoor was het onderdeel van het programma e-Customs (waarover ook een rapportage werd opgeleverd).

De opdracht van het project AGS is de volgende: Realiseer de volgende heringerichte (aangifte)processen ondersteund door het verworven aangiftesysteem DMS (Declaration Management System): Invoer; Uitvoer; Opslag; Meldingen/kennisgevingen/koeriers; Postzendingen; Reizigersbagage; Aanvullende aangiften. Draagt daarbij zorg voor werkende processen die volledig voldoen aan de kaders van (Europese en landelijke) wetgeving, het bestek en de Bedrijfsonderdeel Architectuur Douane.

1c. Maatschappelijke relevantie

De Douane is de handhavingsdienst die de veiligheid, de integriteit en de fiscaliteit van het buitengrensoverschrijdend goederenvervoer controleert en bevordert en zorg draagt voor heffing en inning van de binnenlandse accijnzen en verbruiksbelastingen. De Douane heeft een Bewijs van Goede Dienst ingezet om de dienstverlening aan ondernemers zichtbaar te verbeteren. Hierin zijn onder meer normen opgenomen die betrekking hebben op de snelheid van de douaneaafhandeling en op minimale administratieve lasten voor de ondernemer. Het project AGS geeft hier invulling aan door een verdergaande digitalisering van het aangifteproces. Daarnaast beoogt het project zorg te dragen voor de continuïteit van de geautomatiseerde afhandeling van de aangifteprocessen door te voorzien in een toekomstvaste oplossing hiervoor. Hiermee draagt het project AGS bij aan de volgende doelstelling uit het regeerakkoord: Belemmeringen voor het goederenvervoer weg te nemen door het bevorderen van snelle en goede douaneaafhandeling.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
16-12-14	Plan van aanpak AGS 3.0	ja	Het plan van aanpak AGS is 1 van 7 juridische bijlagen van het contract met de externe leverancier.
27-11-12	Outline Business Case AGS4	ja	-
27-03-12	Plan van Aanpak AGS 2.0	nee	Het plan van aanpak AGS is 1 van 7 juridische bijlagen van het contract met de externe leverancier.
23-01-12	Business Case AGS v1.1	ja	-
30-04-11	Update scenario-onderzoek AGS_v1.0	ja	-

30-03-10	Scenario-onderzoek AGS 2010	ja	-
17-01-07	Scenario Goederenstroom gerelateerd Toezicht v1.1	ja	-

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
01-10-13	Auditdienst Rijk	Audit	De applicatie DMS (Declaration Management System), de koppelvlakken met de applicaties voor het proces Invoer en de applicatie DTV (Douane Tarief Voorziening).
01-12-12	Auditdienst Rijk	Audit	De applicatie DMS (Declaration Management System), de koppelvlakken met de applicaties voor het proces invoer, en de applicatie DTV (Douane Tarief Voorziening).
01-04-12	Ministerie van Financiën	Kwaliteitstoets	De projectorganisatie AGS.
01-03-12	Rijksauditdienst	Audit	De projectorganisatie AGS.
01-01-10	BZK bureau Gateway	Gateway onderzoek	Ecustoms project - inclus project Vervanging AGS (onderdeel van eCustoms).

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 2,20	€ 3,20	€ 2,20
ingehuurd extern personeel	€ 1,50	€ 1,10	€ 1,10
intern personeel	€ 16,10	€ 22,40	€ 21,40
uitbesteed werk	€ 5,70	€ 18,20	€ 15,00
overige projectkosten	€ 0,00	€ 1,90	€ 0,00
TOTALEN	€ 25,50	€ 46,80	€ 39,70

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Na afronding van het project zijn de beheerkosten geraamd op € 3,6 mln. per jaar.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoekening aan projecten

Voor ontwerp- en ontwikkelwerkzaamheden kent de Belastingdienst twee concernbrede tariefsoorten die beide een mixtarief zijn van intern en extern personeel. Als benadering voor de verdeling tussen intern en extern personeel is het onderscheid tussen ontwerp- en ontwikkelwerk gehanteerd.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten**5a. Doorlooptijd**

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-10-08	31-12-11	01-09-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

AGS wordt incrementeel opgeleverd. Door verschillende oorzaken, waaronder onvoldoende kwaliteit van het op te leveren product, onbeschikbaarheid van een testomgeving en problemen in de performance is er vertraging opgetreden in de oplevering van het 2e increment. Dit leidt tot vertraging in het gehele traject. In mei is een request for change opgesteld waarin de planning aangepast is naar september 2015.

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
27-11-12	€ 46,80	01-05-14	Op basis van een aanvullende business case voor de onderdelen Koeriers, Meldingen, GPA, Vervoer en Reizigers is besloten Reizigers(bagage) en Vervoer buiten scope te plaatsen. Vooralsnog heeft dit geen gevolgen voor kosten en doorlooptijd.	Op basis van een aanvullende business case voor de onderdelen Koeriers, Meldingen, GPA, Vervoer en Reizigers is besloten Reizigers(bagage) en Vervoer buiten scope te plaatsen. Vooralsnog heeft dit geen gevolgen voor kosten en doorlooptijd.
23-01-12	€ 46,80	01-05-14	Een nadere overeenkomst met de externe leverancier als gevolg van een update van het scenario-onderzoek en onvoorziene changes leidden tot meerwerk voor de leverancier. Daarnaast zijn licentiekosten toegevoegd en heeft een verschuiving plaatsgevonden van kosten voor ingehuurd personeel naar eigen personeel. Op basis van de gewijzigde verwachting is de business case van AGS geactualiseerd.	Een nadere overeenkomst met de externe leverancier als gevolg van een update van het scenario-onderzoek en onvoorziene changes leidden tot meerwerk voor de leverancier. Daarnaast zijn licentiekosten toegevoegd en heeft een verschuiving plaatsgevonden van kosten voor ingehuurd personeel naar eigen personeel. Op basis van de gewijzigde verwachting is de business case van AGS geactualiseerd.

30-03-10

€ 36,70

01-05-14

Onduidelijkheid over de te leveren werkzaamheden door de leverancier en de Belastingdienst bij het ontwikkelen van het pakket DMS (Declaration Management System): de leverancier verwachtte substantieel meer inbreng van de Belastingdienst, dan de Belastingdienst zelf. Een hernieuwd scenario-onderzoek leidt tot het besluit de afspraken met de leverancier te herzien met als consequentie meerwerk voor beide partijen. De verwachte einddatum van het project wijzigt en de verwachte kosten nemen toe, zowel intern als door extra inzet door de leverancier.

Onduidelijkheid over de te leveren werkzaamheden door de leverancier en de Belastingdienst bij het ontwikkelen van het pakket DMS (Declaration Management System): de leverancier verwachtte substantieel meer inbreng van de Belastingdienst, dan de Belastingdienst zelf. Een hernieuwd scenario-onderzoek leidt tot het besluit de afspraken met de leverancier te herzien met als consequentie meerwerk voor beide partijen. De verwachte einddatum van het project wijzigt en de verwachte kosten nemen toe, zowel intern als door extra inzet door de leverancier.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Langlopend: meer dan 10 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Niet van toepassing

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link

Wijziging contractvorm

Er zijn geen wijzigingen in de contractvorm geweest. De interne leverancier heeft de aansturing van de externe leverancier overgenomen.

1a. Projectnaam

16. Basisregistraties

1b. Projectomschrijving

1. Het project BRI is verantwoordelijk voor de realisatie van de basisregistratie ‘inkomen’ als ook voor het ketenproces ‘beschikbaar stellen van het authentieke en niet-authentieke inkomen-gegeven’ aan de toekomstige afnemers van de basisregistratie.
2. Het project Aansluiten is verantwoordelijk voor het inwinnen, opslaan en ter beschikking stellen van authentieke en niet-authentieke gegevens van de verschillende basisregistraties.
3. Relevantie van het project. Het stelsel van basisregistraties, waarbij één basisregistratiehouder verantwoordelijk is voor het authentiek gegeven en afnemers wettelijk verplicht zijn deze gegevens te gebruiken, niet meer opnieuw uit te vragen en bij gerede twijfel terug te melden, is gericht op het verkrijgen van administratieve lastenverlichting, verbeterde handhaving en dienstverlening en meer efficiency voor burgers, bedrijven en afnemers.’

1c. Maatschappelijke relevantie

- Zie punt 3 bij projectomschrijving: administratieve lastenverlichting, verbeterde handhaving en dienstverlening, meer efficiency.
- In het regeerakkoord Rutte-Samsom is opgenomen dat basisregistraties als instrument worden ingezet om mede de taakstellingen uit het regeerakkoord te realiseren.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
13-02-14	v2.0 Business case Aansluiten Handelsregister	ja	Update uitgevoerd na uitkomsten Gateway Review (december 2013) van het programma KvK-G3 (BD, CBS en Justis), waarbij noodzaak bleek het programma ook in 2014 te continueren.
12-09-13	v1.21 Business case Aansluiten Handelsregister	ja	De business case aansluiten Handelsregister v1.21 is vastgesteld in het MT-BD van 7 oktober 2013.
27-09-12	1.0 Business case Aansluiten Handelsregister	ja	Bij de heroverweging van het project is door het MT-BD afgesproken per aan te sluiten basisregistratie een eigen specifieke business case op te stellen. De bestaande generieke business case Aansluiten BRS is hiervoor ingetrokken.
19-08-10	1.0 Business Case BRI en Business Case Aansluiten	ja	Batenanalyse vooral kwalitatief en beperkt kwantitatief. Alternatieve scenario's zijn beperkt opgesteld (Aansluiten).
06-10-09	1.1 PID	ja	Niet van toepassing

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
07-03-11	RAD	Audit	De RAD heeft eind 2010 / begin 2011 een 3e audit op de BRI uitgevoerd. De audit had betrekking op de testaanpak, de meegenomen bedrijfsvoeringsfunctionaliteiten, de spelregels projectmanagement en de afloop van de eerdere RAD-aanbevelingen.
01-11-10	RAD	Audit	Testproces, invoering en werking uitvoeringsorganisatie en projectbeheersing.
01-06-09	RAD	Advies	<ul style="list-style-type: none"> - Project 'Aansluiten', focus op tijd en deadlines voor globale ontwerpen van de ketens voor die basisregistraties waar de Belastingdienst op korte termijn op aansluit. - Project BRI, focus op bouwproces en waarborgen voor kwaliteit binnen het bouwproces en de voorbereiding van het testtraject. - Het verstrekkingenproces, focus op de huidige bedrijfsvoeringsfunctionaliteiten en op kwaliteitswaarborgen binnen het proces. Onderzochte periode is januari tot mei 2009.

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 7,70	€ 7,70
intern personeel	€ 0,00	€ 32,10	€ 30,70
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 35,00	€ 2,70	€ 2,50
TOTALEN	€ 35,00	€ 42,50	€ 40,90

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De kosten voor beheer en onderhoud zijn geraamd op maximaal € 0,5 mln. op jaarbasis.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Voor ontwerp- en ontwikkelwerkzaamheden kent de Belastingdienst twee concernbrede tariefsoorten die beide een mixtarief zijn van intern en extern personeel. Als benadering voor de verdeling tussen intern en extern personeel is het onderscheid tussen ontwerp- en ontwikkelwerk gehanteerd.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten**5a. Doorlooptijd**

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-07-06	31-12-11	01-01-16

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum**6. Herijkingspunten**

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
18-12-14	€ 42,50	01-01-16	De aansluiting op het HR wordt in de eerste helft van 2015 gerealiseerd. In verband met bezuinigingen binnen de Belastingdienst zal de ontwikkeling van een generieke terugmeldvoorziening vanaf 1-1-2016, na afronding van het HR-programma, worden opgepakt. De Belastingdienst zal periodiek een herijking van het portfolio uitvoeren. De uitkomst hiervan kan leiden tot een andere prioritering.	

13-12-13	€ 43,70	01-01-16	De ontwikkeling van de bronkopie door de KvK ten behoeve van de Belastingdienst heeft ernstige vertraging opgelopen als gevolg van verschillende issues, waaronder de problematiek met betrekking tot de historische gegevens. De landelijke stuurgroep Aansluiten HR (KvK, BD, CBS en Justis) besluit het programma HR in 2014 te continueren. De uitkomsten van een vanuit deze stuurgroep georganiseerde Gateway Review bevestigen dat het programma HR nog niet gereed is voor implementatie. Als gevolg hiervan verschuift de geplande aansluitdatum bij de Belastingdienst en ontstaan extra kosten als gevolg van rework.	De ontwikkeling van de bronkopie door de KvK ten behoeve van de Belastingdienst heeft ernstige vertraging opgelopen als gevolg van verschillende issues, waaronder de problematiek met betrekking tot de historische gegevens. De landelijke stuurgroep Aansluiten HR (KvK, BD, CBS en Justis) besluit het programma HR in 2014 te continueren. De uitkomsten van een vanuit deze stuurgroep georganiseerde Gateway Review bevestigen dat het programma HR nog niet gereed is voor implementatie. Als gevolg hiervan verschuift de geplande aansluitdatum bij de Belastingdienst en ontstaan extra kosten als gevolg van rework.
03-07-12	€ 41,10	01-07-14	Het managementteam van de Belastingdienst heeft besloten tot een gewijzigde vervolgaanpak om aan te sluiten op de basisregistraties van anderen (andere registratiehouders). Nieuwe aansluittrajecten worden alleen gestart wanneer voldaan wordt aan de voorwaarden die de Belastingdienst stelt (op grond van een eigen business case). Dit geldt onder andere voor aansluiten op RNI, WOZ, BRP, Kadaster en voertuigen en vervolgactiviteiten voor het aansluiten op BAG. De herziening in de kosten ontstaan door enerzijds het uit de scope halen van nog aan te sluiten basisregistraties. Anderzijds zijn er extra kosten gemaakt voor BRI als gevolg van complexiteit en niet optimale match vraag/aanbod capaciteit. Tevens zijn er extra kosten bij Aansluiten (HR) als gevolg van sterke externe afhankelijkheden, waaronder het uitblijven van specificaties. Hierdoor kent het project een langere doorlooptijd en hogere kosten van het ontwerptraject. De einddatum is gewijzigd naar het aansluiten op de basisregistratie nHR. De BRI voldoet aan het wettelijk kader / opdracht (door het per die datum in gebruik nemen van release BRI 1.2).	Het managementteam van de Belastingdienst heeft besloten tot een gewijzigde vervolgaanpak om aan te sluiten op de basisregistraties van anderen (andere registratiehouders). Nieuwe aansluittrajecten worden alleen gestart wanneer voldaan wordt aan de voorwaarden die de Belastingdienst stelt (op grond van een eigen business case). Dit geldt onder andere voor aansluiten op RNI, WOZ, BRP, Kadaster en voertuigen en vervolgactiviteiten voor het aansluiten op BAG. De herziening in de kosten ontstaan door enerzijds het uit de scope halen van nog aan te sluiten basisregistraties. Anderzijds zijn er extra kosten gemaakt voor BRI als gevolg van complexiteit en niet optimale match vraag/aanbod capaciteit. Tevens zijn er extra kosten bij Aansluiten (HR) als gevolg van sterke externe afhankelijkheden, waaronder het uitblijven van specificaties. Hierdoor kent het project een langere doorlooptijd en hogere kosten van het ontwerptraject. De einddatum is gewijzigd naar het aansluiten op de basisregistratie nHR. De BRI voldoet aan het wettelijk kader / opdracht (door het per die datum in gebruik nemen van release BRI 1.2).

15-12-11	€ 50,00	01-07-13	<p>Aangepaste raming (business case) € 50 mln. Dit is € 1,3 mln. meer dan de vorige raming van € 48,7 mln.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bronhouderschap RNI (€ 0.5 mln.) - Extra kosten realisatie BRI 1.1 (€ 0.7 mln.) - Overig (€ 0.1 mln.) <p>Eind 2011 heeft een heroverweging van de ambities van het project plaatsgevonden en is de visie op Aansluiten gewijzigd. Aanleiding hiervoor was de beperkte voortgang door afhankelijkheden van generieke stelselvoorzieningen. Nieuwe elementen zijn als voorwaarden toegevoegd. Voor BRI betekent dit naar de huidige inzichten een verschuiving naar 1 juli 2013. Voor aansluiten dat BAG en HRS prioriteit houden en dat voor andere basisregistraties pas gestart wordt met aansluittrajecten als aan voorwaarden is voldaan. Aansluitdata daarvoor kunnen dan pas ingepland worden.</p>	<p>Aangepaste raming (business case) € 50 mln. Dit is € 1,3 mln. meer dan de vorige raming van € 48,7 mln.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bronhouderschap RNI (€ 0.5 mln.) - Extra kosten realisatie BRI 1.1 (€ 0.7 mln.) - Overig (€ 0.1 mln.) <p>Eind 2011 heeft een heroverweging van de ambities van het project plaatsgevonden en is de visie op Aansluiten gewijzigd. Aanleiding hiervoor was de beperkte voortgang door afhankelijkheden van generieke stelselvoorzieningen. Nieuwe elementen zijn als voorwaarden toegevoegd. Voor BRI betekent dit naar de huidige inzichten een verschuiving naar 1 juli 2013. Voor aansluiten dat BAG en HRS prioriteit houden en dat voor andere basisregistraties pas gestart wordt met aansluittrajecten als aan voorwaarden is voldaan. Aansluitdata daarvoor kunnen dan pas ingepland worden.</p>
19-08-10	€ 48,70	31-12-12	<p>Aan de business case is toegevoegd de te realiseren voorzieningen ten behoeve van en aansluiting op Registratie Niet-Ingezetenen (RNI)</p>	<p>Aan de business case is toegevoegd de te realiseren voorzieningen ten behoeve van en aansluiting op Registratie Niet-Ingezetenen (RNI)</p>
01-10-09	€ 46,00	31-12-12	<p>Zowel binnen de Belastingdienst als rijksbreed heeft de realisatie van het stelsel van basisregistraties in 2009 vertraging opgelopen door verschillende oorzaken (tijdvergende afstemming over planning en specificatie van processen, gegevens en systemen tussen partijen; beperkte resources). Eind 2009 zijn de businesscases voor de beide onderdelen binnen de Belastingdienst (realisatie database authentieke inkomensgegevens resp. aansluiten op andere registraties) geactualiseerd en heeft een doorstart van het project plaatsgevonden. De planning voor aansluiting op andere basisregistraties is bijgesteld. De actueel geschatte einddatum van het project is bijgevolg verschoven naar 31-12-2012.</p>	<p>Zowel binnen de Belastingdienst als rijksbreed heeft de realisatie van het stelsel van basisregistraties in 2009 vertraging opgelopen door verschillende oorzaken (tijdvergende afstemming over planning en specificatie van processen, gegevens en systemen tussen partijen; beperkte resources). Eind 2009 zijn de businesscases voor de beide onderdelen binnen de Belastingdienst (realisatie database authentieke inkomensgegevens resp. aansluiten op andere registraties) geactualiseerd en heeft een doorstart van het project plaatsgevonden. De planning voor aansluiting op andere basisregistraties is bijgesteld. De actueel geschatte einddatum van het project is bijgevolg verschoven naar 31-12-2012.</p>

01-04-09	€ 46,00	31-12-11	Scope wijziging van het project. De verantwoordelijkheid voor het aansluiten op de verschillende basisregistraties is belegd bij de ketens/domeinen binnen de Belastingdienst (vraag). Het inwinnen, opslaan en verstrekken van (authentieke en niet authentieke gegevens) m.b.v. vooral ICT-voorzieningen (aanbod) is binnen de scope van het project gebleven.	Scope wijziging van het project. De verantwoordelijkheid voor het aansluiten op de verschillende basisregistraties is belegd bij de ketens/domeinen binnen de Belastingdienst (vraag). Het inwinnen, opslaan en verstrekken van (authentieke en niet authentieke gegevens) m.b.v. vooral ICT-voorzieningen (aanbod) is binnen de scope van het project gebleven.
31-12-08	€ 46,00	31-12-11	De herijking met datum voor 2009 heeft plaatsgevonden wegens scopewijzigingen.	De herijking met datum voor 2009 heeft plaatsgevonden wegens scopewijzigingen.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

De levensduur is niet gecalculeerd.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

De contractvorm is gedurende de looptijd van het project niet gewijzigd.

1a. Projectnaam

17. SEPA

1b. Projectomschrijving

De projectopdracht van het project SEPA (Single Euro Payments Area) is om de Belastingdienst SEPA-compliant te maken voor de hoofdbetaalproducten overschrijving, incasso en acceptgiro zonder verstoring van de kasstroom. Met deze veranderingen worden bijzonder veel processen en systemen van de Belastingdienst geraakt, uitgezonderd de FIOD. Na voorbereidende werkzaamheden in 2010 is het project in 2011 gestart.

SEPA wordt in drie delen, parallel, gerealiseerd. Het eerste deel betreft de realisatie van de Europese overschrijving (SEPA Credit Transfer). Het tweede deel betreft de realisatie van de Europese incasso (SEPA Direct Debit). Het derde en laatste deel betreft de migratie van de huidige in Nederland gebruikte euro-Acceptgiro naar de IBAN-Acceptgiro. Er wordt aangesloten bij de door de Europese Unie gestelde uiterste invoeringsdatum van 1-2-2014. Deze uiterste invoeringsdatum is vastgesteld in een Europese Verordening die in februari 2012 definitief is vastgesteld. Na deze uiterste invoeringsdatum zijn de oude betaalproducten niet meer bruikbaar.

In januari 2014 heeft de Europese Commissie een wetsvoorstel gedaan om de migratieperiode met een half jaar te verlengen tot 1 augustus 2014. Deze uiterste invoeringsdatum is vastgesteld in een Europese Verordening die in februari 2014 definitief is vastgesteld. Na deze uiterste invoeringsdatum zijn de oude betaalproducten niet meer bruikbaar. De Belastingdienst heeft de migratie naar SEPA medio december 2013 geheel afgerond met de laatste stap: de migratie naar de IBAN-Acceptgiro en het project formeel in februari 2014 afgesloten na de oplevering van het end project report.

1c. Maatschappelijke relevantie

SEPA (Single Euro Payments Area) heeft tot doel om alle eurobetalingen in Europa te standaardiseren zodat er geen verschil meer is tussen een binnenlandse betaling en een eurobetaling van of naar andere Europese landen. Na de fysieke invoering van de euro, betekent dit dat nu ook de girale eurobetalingen in Europa worden gestandaardiseerd. Gevolg van deze besluitvorming is dat de vertrouwde nationale betaalproducten binnenlandse overschrijving en incasso, per 1-2-2014 niet meer zijn te gebruiken. De Belastingdienst moet voor deze datum gemigreerd zijn naar de Europese overschrijving en incasso om nog geld uit te kunnen betalen en ontvangen.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
04-01-13	Project Initiation Documentation v2.0	ja	Definitief
06-07-12	Business Case v2.0	ja	Definitief (herijking uitgevoerd)
13-12-11	Project Initiation Documentation v1.0	ja	Definitief
29-11-11	Business case v1.2	ja	Definitief

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
25-01-13	Auditdienst Rijk	Audit	De beheersing van het volledig, juist en tijdig aanpassen van de processen, applicaties, brieven en formulieren binnen de Belastingdienst aan de eisen van SEPA. Onderzoek met name gericht op de waarborgen ten aanzien van de aspecten Risicobeheersing en Issuemanagement, Financiën en Testen.
14-12-11	Rijksauditdienst	Audit	1: De projectorganisatie ten behoeve van het project SEPA. 2: De totstandkoming van producten in zijn algemeen en het Generieke Globaal Ontwerp SEPA in het bijzonder.

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,18	€ 4,28	€ 4,28
intern personeel	€ 20,25	€ 12,69	€ 12,69
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 1,29	€ 1,29
overige projectkosten	€ 0,40	€ 0,04	€ 0,04
TOTALEN	€ 20,83	€ 18,30	€ 18,30

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Specifieke beheer- en onderhoudskosten voor dit project zijn niet voorzien. Er is één zeer oud systeem vervangen en tientallen bestaande systemen aangepast. De jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten zijn in de situatie voor en na de migratie naar SEPA identiek.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Voor ontwerp- en ontwikkelwerkzaamheden kent de Belastingdienst twee concernbrede tariefsoorten die beide een mixtarief zijn van intern en extern personeel. Als benadering voor de verdeling tussen intern en extern personeel is het onderscheid tussen ontwerp- en ontwikkelwerk gehanteerd.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
23-09-11	01-01-13	01-02-14

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum**6. Herijkingspunten**

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
06-07-12	€ 19,23	01-02-14	De herijking is hoofdzakelijk gebaseerd op: realisatiecijfers voor de fase Initiatie; realisatiecijfers ontwerpactiviteiten voor de Europese overschrijving; de offertecijfers voor ontwikkelactiviteiten Europese overschrijving; ramingen voor de overige onderdelen. Dit is een logisch gevolg van de gehanteerde lineaire ontwikkelmethodiek. In dit geval betekende deze bijstelling een lagere schatting van de totale projectkosten.	De herijking is hoofdzakelijk gebaseerd op: realisatiecijfers voor de fase Initiatie; realisatiecijfers ontwerpactiviteiten voor de Europese overschrijving; de offertecijfers voor ontwikkelactiviteiten Europese overschrijving; ramingen voor de overige onderdelen. Dit is een logisch gevolg van de gehanteerde lineaire ontwikkelmethodiek. In dit geval betekende deze bijstelling een lagere schatting van de totale projectkosten.
04-10-11	€ 20,83	01-02-14	Het bleek niet haalbaar te zijn om de Belastingdienst per 1-1-2013 geheel SEPA compliant te maken. Daarnaast was in eerste instantie aangegeven dat de Europese Unie tijdslijnen zou hanteren die in overeenstemming waren met deze datum. Op een later tijdstip is a) het tijdspad in de Europese Verordening aangepast naar een deadline op 1-2-2014 als gevolg van langdurige onderhandelingen over de definitieve SEPA specificaties en b) door het Nationaal Forum SEPA-migratie een nationaal migratieplan opgesteld met tijdslijnen die lopen tot aan deze Europese deadline, waarmee de Belastingdienst nu in de pas loopt.	Het bleek niet haalbaar te zijn om de Belastingdienst per 1-1-2013 geheel SEPA compliant te maken. Daarnaast was in eerste instantie aangegeven dat de Europese Unie tijdslijnen zou hanteren die in overeenstemming waren met deze datum. Op een later tijdstip is a) het tijdspad in de Europese Verordening aangepast naar een deadline op 1-2-2014 als gevolg van langdurige onderhandelingen over de definitieve SEPA specificaties en b) door het Nationaal Forum SEPA-migratie een nationaal migratieplan opgesteld met tijdslijnen die lopen tot aan deze Europese deadline, waarmee de Belastingdienst nu in de pas loopt.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Langlopend: meer dan 10 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

Niet van toepassing

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
17-09-13	TK 31066 nr. 176	12e halfjaarsrapportage Belastingdienst	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-251593.html
29-01-13	TK 31066 nr. 154	11e halfjaarsrapportage Belastingdienst	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-205404.html
28-09-09	TK 32123 nr. 7	Vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Financiën voor 2010	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32123-IXB-7.html

Wijziging contractvorm

De contractvorm is gedurende de looptijd van het project niet gewijzigd.

1a. Projectnaam

18. Cumulus

1b. Projectomschrijving

Het Cumulus-project omvat de ontwikkeling van een op Cloud-technologie gebaseerd .Net platform (Platform as a Service) t.b.v. het Toeslagen Verstrekking Systeem (TVS), incl. het inrichten van de Service Provider & Service Consumer organisatie en de migratie van Toeslagen naar dit platform.

1c. Maatschappelijke relevantie

Door het nieuwe infrastructuur-platform is het mogelijk om sneller en met minder kans op fouten wijzigingen door te voeren in het Toeslagensysteem. Het Toeslagensysteem is een zeer bedrijfskritisch en complex systeem binnen de Belastingdienst. In de basis omvat het systeem het toekennen, controleren en het uitkeren van diverse toeslagen voor een totaal van ca. € 10 miljard ten behoeve van ca. 7 miljoen burgers. Burgers kunnen via een webportaal toeslagen aanvragen en wijzigingen doorgeven. De Belastingdienst kan via een kantoorportaal burgers en bedrijven ondersteunen en controleren inzake deze aanvragen en wijzigingen. Continue veranderende wetgeving inzake Toeslagen, en het doorvoeren van deze wijzigingen in het Toeslagensysteem binnen een bepaalde periode, zetten een grote druk op enerzijds de kwaliteit en anderzijds de continuïteit van het Toeslagensysteem. Het verkorten van time-to-market en het verkleinen van de foutkans, kunnen hieraan een positieve bijdrage leveren.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
-------	--------	---------------------	-------------

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
17-02-15	Gartner	Externe review	Onderzoek naar de door Microsoft opgeleverde technologie dec-2014 / feb-2015
18-06-14	MS Centre of Excellence (COE)	Externe review	Onderzoek naar de door Microsoft opgeleverde technologie juni-juli 2014

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 6,60	€ 8,40	€ 6,60
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 3,00	€ 7,10	€ 2,80
uitbesteed werk	€ 9,20	€ 21,60	€ 16,20
overige projectkosten	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
TOTALEN	€ 18,80	€ 37,10	€ 25,60

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De verwachte kosten voor beheer en onderhoud zijn nog onbekend.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Voor ontwerp- en ontwikkelwerkzaamheden kent de Belastingdienst twee concernbrede tariefsoorten die beide een mixtarief zijn van intern en extern personeel. Als benadering voor de verdeling tussen intern en extern personeel is het onderscheid tussen ontwerp- en ontwikkelwerk gehanteerd.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Kostenstijging wordt veroorzaakt door een aantal wijzigingsvoorstellen van de Belastingdienst en de externe leverancier. Deze wijziging voorstellen hebben te maken met onder andere additionele functionaliteit.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-01-13	01-07-14	01-07-16

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De oplevering van het Private Cloud PaaS .Net platform is in een aantal deelreleases opgeleverd, release 1.0 per 1-1-2014 en release 1.1 per 1-4-2014. Beide opleveringen leverden in de vervolgfase teveel technische problemen op. Additionele activiteiten om deze technische problemen op te lossen hebben tot dusver geen bijdrage kunnen leveren aan een reële actueel geschatte einddatum. Bovengenoemde actueel geschatte einddatum representeert de huidige algehele verwachting.

In februari 2015 is een audit uitgevoerd door Gartner. De conclusies van de audit in combinatie met gebrek aan voldoende voortgang heeft aanleiding gegeven tot herbezinning op de wijze waarop het Cumulus-project kan worden voortgezet. Op basis van de in kaart gebrachte scenario's zal besluitvorming plaatsvinden in mei 2015. Op basis daarvan zal het dashboard worden aangepast.

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	--------------------------

7a. Geschatte levensduur na oplevering

De geschatte levensduur van het Private Cloud PaaS .Net platform is langlopend, meer dan 5 jaar, uitgaande van het huidige gebruik van de geïmplementeerde producten. Toekomstige marktontwikkelingen voor wat betreft Cloud-technologie kunnen deze geschatte levensduur verkorten of verlengen.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

Niet van toepassing

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

De contractvorm is gedurende de looptijd van het project niet gewijzigd.

1a. Projectnaam

19. MijnBelastingdienst.nl

1b. Projectomschrijving

Doel is het realiseren van een web-gebaseerde voorziening (een portaal), waarmee burgers en bedrijven digitaal hun belastingzaken met de Belastingdienst kunnen regelen. Het projectresultaat is een veilig, toegankelijk en eigentijds dienstverleningskanaal, gericht op zelfservice.

1c. Maatschappelijke relevantie

De Belastingdienst wil aansluiten op en bijdragen aan ontwikkelingen in e-overheidsland. Aansluiting op deze e-overheidsbrede initiatieven maakt het noodzakelijk om een eigentijdse voorziening aan te bieden, die aansluit op wat de burger van de Belastingdienst verwacht. MijnBelastingdienst.nl draagt bij aan deze online dienstverlening van de Belastingdienst, waarbij de burger de benodigde informatie (persoonsgebonden en niet-persoonsgebonden) op één plek kan vinden en transacties met de Belastingdienst zelf kan afhandelen en volgen.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
01-11-14	Project Initiation Documentation v2.0	ja	Definitief (herijking uitgevoerd)
01-11-14	Herijkte Business Case 2014 v1.0	ja	Definitief (herijking uitgevoerd)
23-08-13	Herijkte Business Case 2013 v1.0	ja	Definitief (herijking uitgevoerd)
15-03-12	Business Case v1.0	ja	Definitief
15-03-12	Project Initiation Documentation v1.1	ja	Definitief
01-12-10	Outline Business Case v1.0	ja	Definitief

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
08-10-14	CapGemini	Expert Opinion	Performance, robuustheid, schaalbaarheid en toekomstvastheid
31-05-13	Gartner	Beveiligings-scan Online Dienstverlening	Beveiliging van het systeem
25-07-12	Gartner	Dreigings- en kwetsbaarheidsanalyse	Beveiliging van het systeem

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 1,60	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 3,19	€ 8,52	€ 6,63
intern personeel	€ 2,75	€ 12,52	€ 8,64
uitbesteed werk	€ 0,64	€ 5,95	€ 1,06
overige projectkosten	€ 0,05	€ 0,51	€ 0,02
TOTALEN	€ 8,23	€ 27,50	€ 16,35

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten zijn € 3,1 miljoen.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Voor ontwerp- en ontwikkelwerkzaamheden kent de Belastingdienst twee concernbrede tariefsoorten die beide een mixtarief zijn van intern en extern personeel. Als benadering voor de verdeling tussen intern en extern personeel is het onderscheid tussen ontwerp- en ontwikkelwerk gehanteerd.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten**5a. Doorlooptijd**

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
16-03-12	31-12-15	31-12-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
01-11-14	€ 27,50	31-12-15	In de herijkte businesscase 2014 zijn de kosten herijkt ten opzichte van de herijkte business case 2013. In deze raming zijn de kosten voor het jaar 2015, inclusief de beheer- en onderhoudskosten voor 2014, meegenomen. Deze laatste kosten waren tot dusver in businesscases buiten beschouwing gelaten.	
23-08-13	€ 18,60	31-12-15	In de herijkte businesscase 2013 zijn de kosten herijkt ten opzichte van de outline business case. In deze raming zijn de kosten voor 2014, inclusief de beheer- en onderhoudskosten voor 2014, meegenomen en een beperkt aantal functionaliteiten is toegevoegd, zoals 'Uitstel Aanvragen' en 'Wijziging rekeningnummer'.	

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Langlopend, meer dan 10 jaar.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

N.v.t.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
05-03-15	TK 31066 nr. 231	Brief over aangiftecampagne	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31066-231.html
25-11-14	Vergaderjaar 2014-2015 Aanhangsel nr. 632	Kamervragen Krol (50PLUS/ Baay-Timmerman)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20142015-632.html
02-10-14	TK 31066 nr. 215 (bijlage)	14e halfjaarsrapportage	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-388028

02-10-14	TK 31066 nr. 215 (bijlage)	Ontwikkelaanpak robuuste processen 'van werkend naar robuust'	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-388027
24-09-14	TK 34000 IX	Begrotingsstaat Financiën 2015	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-34000-IX-2-n1.html
23-06-14	TK 26643 nr. 316	Roadmap Digitaal	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-316.html
03-03-14	TK 31066 nr. 192	Outline businesscase Één bankrekeningnummer	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-298983

Wijziging contractvorm

De contractvorm is gedurende de looptijd van het project niet gewijzigd.

1a. Projectnaam

20. Mini One Stop Shop (MOSS)

1b. Projectomschrijving

Per 2015 zijn de plaats van dienstregels voor telecommunicatiediensten, omroepdiensten en elektronische diensten aan particulieren over de grens binnen de EU gewijzigd. Tot 1 januari 2015 gold dat de plaats van dienstverlening aan consumenten daar is gelegen waar de leverancier van die dienst is gevestigd. Sinds 1 januari 2015 is dit veranderd, zodat de plaats van dienst nu is gelegen daar waar de afnemende consument woont.

Dit betekent dat in beginsel alle bedrijven die telecommunicatiediensten, omroepdiensten en elektronische diensten aanbieden, aangifte moeten doen in alle lidstaten waar hun diensten door niet-belastingplichtige consumenten worden afgenomen. Daarvoor is door middel van de systematiek van de mini-one-stop-shop (MOSS) een oplossing gecreëerd. Langs deze weg kan men in de eigen lidstaat langs digitale weg btw-aangifte doen en de verschuldigde btw betalen voor zulke diensten in andere EU-lidstaten. De nationale belastingdienst zorgt er vervolgens voor dat de andere EU-lidstaten de aldaar verschuldigde btw en de bijbehorende informatie uit de aangifte krijgen.

In de realisatie van MOSS wordt de volgende fasering gehanteerd, die aansluit bij het Europese implementatieschema:

- Fase 1: inrichten proces klantregistratie (1 oktober 2014),
- Fase 2: inrichten aangifteproces (meldingen) (1 april 2015) en
- Fase 3: Inrichten proces voor betalingen en afdrachten (inclusief het proces van financiële verantwoording) per 1 april 2015.

1c. Maatschappelijke relevantie

In 2008 is op EU-niveau tussen de lidstaten een akkoord gesloten dat mede een wijziging van het systeem van grensoverschrijdende diensten binnen de EU met zich meebracht. In dat kader is tevens besloten om per 2015 de plaats van dienstregels voor telecommunicatiediensten, omroepdiensten en elektronische diensten aan particulieren over de grens binnen de EU te wijzigen. Tot 1 januari 2015 gold dat de plaats van dienstverlening aan consumenten daar is gelegen waar de leverancier van die dienst is gevestigd. Het gevolg is dat veel aanbieders van zulke diensten in Luxemburg waren gevestigd. Daar gold een zeer laag tarief voor dergelijke diensten. Het Nederlandse bedrijfsleven heeft vaak bij de Nederlandse overheid en Europese Commissie geklaagd over dit gebrek aan 'level playing field'.

Sinds 1 januari 2015 is dit veranderd, zodat de plaats van dienst nu is gelegen daar waar de afnemende consument woont. Hierdoor ondervinden consumenten in dezelfde lidstaat voor zulke diensten hetzelfde btw-tarief, ongeacht van welke partij de dienst wordt afgenomen. Dit past tevens in het uitgangspunt van de btw dat je daar belast waar de eindconsumptie plaatsvindt. Dit betekent dat in beginsel alle bedrijven die telecommunicatiediensten, omroepdiensten en elektronische diensten aanbieden, aangifte moeten doen in alle lidstaten waar hun diensten door niet-belastingplichtige consumenten worden afgenomen. Op EU-niveau is men van meet af aan zich ervan bewust geweest dat dit voor de desbetreffende bedrijven een toename van administratieve lasten zou betekenen. Daarvoor is door middel van de systematiek van de mini-one-stop-shop (MOSS) een oplossing gecreëerd. Langs deze weg kan men in de eigen lidstaat langs digitale weg btw-aangifte doen en de verschuldigde btw betalen voor zulke diensten in andere EU-lidstaten. De nationale belastingdienst zorgt er vervolgens voor dat de andere EU-lidstaten de aldaar verschuldigde btw en de bijbehorende informatie uit de aangifte krijgen.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
13-05-14	uitgewerkte businesscase vo.9	ja	UBC goedgekeurd door de portfolioboard en het MT van Belastingen (MTB3)
17-10-12	outline business case v1.0	ja	Ten behoeve van scenariokeuze

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
-------	--------------------	------	---------------------------------------

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,48	€ 0,17	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 2,26	€ 4,59	€ 3,96
intern personeel	€ 5,29	€ 8,18	€ 6,19
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,38	€ 0,38
overige projectkosten	€ 0,56	€ 0,49	€ 0,00
TOTALEN	€ 8,59	€ 13,81	€ 10,53

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De verwachte (technische) beheer- en exploitatiekosten bedragen na realisatie jaarlijks € 0,18 miljoen. De verwachte kosten voor de jaaraanpassingen (adaptief onderhoud) bedragen € 0,13 mln.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Voor ontwerp- en ontwikkelwerkzaamheden kent de Belastingdienst twee concernbrede tariefsoorten die beide een mixtarief zijn van intern en extern personeel. Als benadering voor de verdeling tussen intern en extern personeel is het onderscheid tussen ontwerp- en ontwikkelwerk gehanteerd.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De initieel geschatte kosten in de uitgewerkte business case zijn gebaseerd op het globaal ontwerp.

Bij de nadere uitwerking bleek dat de inrichting van SAP (ten behoeve van opdrachten derden) en het betalingsverkeersysteem ten behoeve van (financiële) bedrijfsvoering veel complexer was dan gedacht en € 1,6 miljoen meer kostte dan in de business case fase werd geraamd.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-06-13	01-06-15	31-12-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum**6. Herijkingspunten**

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
01-12-14	€ 11,91	31-12-15	het project heeft achterstand opgelopen in de geplande test- en implementatiewerkzaamheden doordat de beoogde infrastructuur vertraagd is opgeleverd. Naar aanleiding van een risicoanalyse en op basis van gesprekken met de Europese Commissie en is in december 2014 besloten om voor fase 1 overbruggingsmaatregelen en tijdelijke processen in te zetten.	het project heeft achterstand opgelopen in de geplande test- en implementatiewerkzaamheden doordat de beoogde infrastructuur vertraagd is opgeleverd. Naar aanleiding van een risicoanalyse en op basis van gesprekken met de Europese Commissie en is in december 2014 besloten om voor fase 1 overbruggingsmaatregelen en tijdelijke processen in te zetten.
26-06-14	€ 10,80	20-06-15	Aangezien het niet mogelijk bleek om de bestaande inningsapplicatie uit te breiden is het noodzakelijk gebleken een nieuwe ICT-service hiervoor te realiseren.	Aangezien het niet mogelijk bleek om de bestaande inningsapplicatie uit te breiden is het noodzakelijk gebleken een nieuwe ICT-service hiervoor te realiseren.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Langlopend: meer dan 10 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Bij applicatieontwikkeling binnen de Belastingdienst wordt doorgaans ingezet op een levensduur van 5 tot 10 jaar.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
05-03-15	Vergaderjaar 2014-2015 Aanhangselnummer 1427	Kamervragen Groot (PvdA)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20142015-1427.html
19-02-15	Vergaderjaar 2014-2015 Aanhangselnummer 1315	Kamervragen Bashir (SP)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20142015-1315.html
03-03-14	TK 31066 nr. 192	Impactanalyse; bijlage bij de stand van zaken project één-bankrekeningnummer	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-298980

Wijziging contractvorm

De contractvorm is gedurende de looptijd van het project niet gewijzigd.

1a. Projectnaam

21. Online Aangifte Voorziening (OLAV)

1b. Projectomschrijving

Doel van Online Aangifte Voorziening (OLAV) is het realiseren van een online-voorziening voor het realiseren van complexe formulieren. Met deze voorziening kunnen online (aangifte)formulieren worden ontwikkeld waarmee burgers aangifte kunnen doen. Deze voorziening en de formulieren worden in eerste instantie ontwikkeld in het kader van de vervanging van Easytax. De formulieren die binnen OLAV worden ontwikkeld zijn de IH-Niet Winst, de IH-Winst, de Voorlopige Aangifte (VA), het C-formulier voor belastingplichtigen in het buitenland en het VpB-formulier. (Het loonheffingsformulier uit Easytax wordt vervangen door een voorziening voor Eenvoudige Formulieren.)

1c. Maatschappelijke relevantie

Easytax, het succesvolle programma voor elektronische aangifte, is aan het eind van zijn technische levensduur. Uitbreiding van functionaliteit is niet meer mogelijk. De Belastingdienst mag niet het risico lopen dat de technische voorziening voor aangifte doen onderuit gaat.

Daarnaast wil de Belastingdienst een voortrekkersrol spelen in e-overheidsprojecten. Aansluiting op deze e-overheidsbrede initiatieven maakt het noodzakelijk om het technische platform onder het proces van uitvragen middels complexe formulieren toekomstvast te maken. OLAV is een eigentijdse voorziening, die aansluit op wat de burger van de Belastingdienst verwacht en die voldoet aan de technische eisen van deze tijd.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
20-11-14	Herijking Business Case v1.0	ja	Definitief (herijking uitgevoerd)
08-10-14	Mijlpaalplan D1 (formulier IH-Niet winst en IH-Winst 2014) v2.0	ja	Definitief
17-09-13	Mijlpaalplan C2 (formulier VA 2015) v1.0	ja	Definitief
17-08-13	Mijlpaalplan B/C1 (formulier IH-Niet Winst 2013) v1.0	ja	Definitief
08-05-13	Uitgewerkte Business Case v1.01	ja	Definitief
18-10-12	Project Initiation Documentation v1.0	ja	Definitief
14-02-11	Outline Business Case v1.1	ja	Definitief

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
Definitief (herijking uitgevoerd)	Ernst & Young Advisory	Attack & Penetration-test	Het formulier IH-Niet Winst 2014
Definitief	Capgemini	Attack & Penetration-test	Het formulier IH-Niet Winst 2014
Definitief	BT	Attack & Penetration-test	Online Dienstverlening
Definitief	Belastingdienst (Java-vakgroep)	Attack & Penetration-test	Online Aangifte Simulatie
Definitief	Software Improvement Group	Technische kwaliteit van de applicatie	Het formulier IH-Niet Winst 2014
Definitief	Capgemini	Architectuur t.a.v. Performance	Online Dienstverlening
Definitief	Belastingdienst	Attack & Penetration-test	Het formulier Voorlopige Aangifte 2015
01-10-14	Software Improvement Group	Technische kwaliteit van de applicatie	Het formulier Voorlopige Aangifte 2015
01-05-14	iComply	Code Review	Het formulier Voorlopige Aangifte 2015
01-02-14	Capgemini	Attack & Penetration-test	Het formulier IH-Niet Winst 2013
01-01-14	M-Brace	Performance tijdens applicatie-ontwikkeling	Alle componenten van Online Dienstverlening; doorlopende activiteit
01-01-14	IBM	Performance Infrastructuur	Infrastructuur; doorlopende activiteit
01-12-13	BT	Attack & Penetration-test	Online Dienstverlening
01-12-13	Belastingdienst (Java-vakgroep)	Attack & Penetration-test	Het formulier IH-Niet Winst 2013
01-12-13	Software Improvement Group	Technische kwaliteit van de applicatie	Het formulier IH-Niet Winst 2013

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 3,14	€ 7,34	€ 4,24
intern personeel	€ 15,47	€ 19,32	€ 17,52
uitbested werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,40
overige projectkosten	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
TOTALEN	€ 18,61	€ 26,66	€ 22,16

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Door de onderlinge afhankelijkheden van OLAV en MijnBelastingdienst.nl, is er voor gekozen om de totale kosten van het beheer en onderhoud van deze twee projecten toe te wijzen aan het project MijnBelastingdienst.nl.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Voor ontwerp- en ontwikkelwerkzaamheden kent de Belastingdienst twee concernbrede tariefsoorten die beide een mixtarief zijn van intern en extern personeel. Als benadering voor de verdeling tussen intern en extern personeel is het onderscheid tussen ontwerp- en ontwikkelwerk gehanteerd.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
08-05-13	31-03-15	31-03-16

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
20-11-14	€ 26,66	31-03-16	In de herijkte businesscase zijn de einddatum en de kosten herijkt ten opzichte van de uitgewerkte businesscase. De einddatum is opgeschort vanwege aanpassingen in de architectuur om veilig te kunnen aansluiten op MijnBelastingdienst.nl. Daardoor heeft het project een jaar vertraging opgelopen met als gevolg dat er voor de toen al opgeleverde formulieren nog een extra jaar jaaraanpassingen moeten plaatsvinden. De einddatum is ook uitgesteld vanwege wetswijzigingen ten aanzien van het C-formulier voor belastingplichtigen in het buitenland: forse wetswijzigingen voor 2015 maakten het niet efficiënt om het C-formulier voor 2014 te ontwikkelen om vervolgens het jaar erop het formulier fors te moeten aanpassen als gevolg van deze wetswijzigingen.	In de herijkte businesscase zijn de einddatum en de kosten herijkt ten opzichte van de uitgewerkte businesscase. De einddatum is opgeschort vanwege aanpassingen in de architectuur om veilig te kunnen aansluiten op MijnBelastingdienst.nl. Daardoor heeft het project een jaar vertraging opgelopen met als gevolg dat er voor de toen al opgeleverde formulieren nog een extra jaar jaaraanpassingen moeten plaatsvinden. De einddatum is ook uitgesteld vanwege wetswijzigingen ten aanzien van het C-formulier voor belastingplichtigen in het buitenland: forse wetswijzigingen voor 2015 maakten het niet efficiënt om het C-formulier voor 2014 te ontwikkelen om vervolgens het jaar erop het formulier fors te moeten aanpassen als gevolg van deze wetswijzigingen.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Langlopend: meer dan 10 jaar.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

-

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
05-03-15	TK 31066 nr. 231	Brief over aangiftecampagne	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31066-231.html
04-11-14	TK 31066 nr. 218	Beantwoording vragen uit AO 8-10-2014	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31066-218.html
02-10-14	TK 31066 nr. 215 (bijlage)	14e halfjaarsrapportage	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-388028
24-09-14	TK 34000 IX	Begrotingsstaat Financiën 2015	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-34000-IX-2-n1.html
23-05-14	TK 31066 nr. 201 (bijlage)	Brede agenda	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-332367

Wijziging contractvorm

De contractvorm is gedurende de looptijd van het project niet gewijzigd.

1a. Projectnaam

22. Programma Rationalisatie

1b. Projectomschrijving

Binnen de Belastingdienst is het streven dat onze IV-voorzieningen continu onze burgers, bedrijven, politiek en medewerkers ondersteunen. Hiervoor hebben we een geordend, wendbaar en flexibel landschap nodig tegen marktconforme kosten. Rationalisatie is een belangrijk middel om dit te bereiken.

Het programma Rationalisatie behelst een omvangrijke inhaalslag op benodigd onderhoud en daarmee een majeure update/actualisatie van ons ICT-infra en –applicatielandschap. Binnen het programma wordt onder andere als realisatie-indicator de verhoging van de technische waarde van applicaties gehanteerd. Doelstelling is dat het aantal applicaties met een technische waarde lager dan 50% is afgenomen met 40% wanneer het programma is afgerond. Dit zal ook een positief effect hebben op de verwachte levensduur van die applicaties.

De programma-activiteiten zijn een aanvulling op de activiteiten die in het reguliere beheer en onderhoud/ lifecycle management plaatsvinden. De opdrachtgever van het programma is de CIO van de Belastingdienst. Hij is daarmee de Senior Responsible Owner van het programma.

1c. Maatschappelijke relevantie

Rationalisatie is nodig voor de continuïteit, het sneller realiseren van (wets-)wijzigingen en het creëren van ruimte voor vernieuwing van de IV-voorzieningen, bijvoorbeeld voor verdere digitalisering van de dienstverlening.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
15-12-14	Plan Rationalisatie v1.0	ja	Definitief

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
16-12-14	Gartner	Kwaliteitstoets Applicatieportfolio Analyse	De APW (Applicatie Portfoliowaardering)
19-11-14	ADR	Beoordeling projectplan	Projectplan

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 10,16	€ 10,16	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 18,33	€ 18,33	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 5,00	€ 5,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 71,50	€ 71,50	€ 0,00
TOTALEN	€ 104,99	€ 104,99	€ 0,00

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Niet relevant voor dit programma, zie de opmerkingen over de levensduur.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Voor ontwerp- en ontwikkelwerkzaamheden kent de Belastingdienst twee concernbrede tariefsoorten die beide een mixtarief zijn van intern en extern personeel. Als benadering voor de verdeling tussen intern en extern personeel is het onderscheid tussen ontwerp- en ontwikkelwerk gehanteerd.

Het budget bestrijkt drie jaar waarbij op dit moment de jaren 2016 en 2017 (tweemaal € 35 miljoen) nog niet nader zijn onderverdeeld. Dit budget is nu genoemd onder 'overige projectkosten'.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten**5a. Doorlooptijd**

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-01-15	31-12-17	31-12-17

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	--------------------------

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Het programma Rationalisatie bestrijkt een omvangrijk applicatielandschap. Getracht wordt in de komende drie jaar, de looptijd van dit programma, zoveel als mogelijk de eerder beschreven omvangrijke inhaalslag op benodigd onderhoud en daarmee majeure update/actualisatie te realiseren. Een goed (in)gericht lifecycle management dient daarna te borgen dat dit programma Rationalisatie eenmalig is.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

N.v.t.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
02-10-14	TK 31066 nr. 215 (bijlage)	ontwikkelaanpak robuuste processen 'van werkend naar robuust'	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-388027
24-09-14	TK 34000 IX	Begrotingsstaat Financiën 2015	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-34000-IX-2-n1.html
23-05-14	TK 31066 nr. 201 (bijlage)	Brede agenda	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-332367

Wijziging contractvorm

De contractvorm is gedurende de looptijd van het project niet gewijzigd.

1a. Projectnaam

23. Modernisering Objectbediening Zeeland (MOBZ)

1b. Projectomschrijving

Het doel van project Modernisering Object Bediening Zeeland (MOBZ) is centrale 24 uren bediening van sluisen en bruggen in beheer bij Rijkswaterstaat Zeeland vanuit de nautische centrales in het Ir J.W. Tops-huis en Verkeerscentrale Terneuzen.

De afgelopen jaren is onderzoek gedaan naar een meer efficiënte manier van bedienen en bemensen van bruggen en sluisen in beheer bij Rijkswaterstaat Zeeland. Op basis van het onderzoek heeft Rijkswaterstaat het project Modernisering Object Bediening Zeeland gestart. Zo wordt concreet invulling gegeven aan de aanbevelingen en voorstellen uit verschillende onderzoeksrapporten.

De verbinding tussen de objecten en de verkeerscentrales wordt gerealiseerd door middel van een glasvezelnetwerk van Rijkswaterstaat. De aanleg ervan maakt echter geen onderdeel uit van de projectopdracht. In hoofdlijnen is de scope van project MOBZ als volgt:

- Reorganisatie van de bedieningsorganisatie (verandertraject);
- Technisch aanpassen voor bediening op afstand en noodzakelijk groot onderhoud van de Rijkssluisen en -bruggen in Zeeland. Daarnaast het verbouwen en inrichten (groot ICT component) van nautische centrales. In de ICT rapportage worden de kosten opgenomen exclusief het groot onderhoud. Dus inclusief verbouwing en inrichting van de nautische centrales, dit zijn bestaande gebouwen.

Het project wordt uitgevoerd in fases. MOBZ Fase I/II is inmiddels afgerond en betrof de pilot voor afstandsbediening die is uitgevoerd op 4 recreatiesluisen. Deze pilot liep in de periode 2005-2009. Deze 4 sluisen worden sinds 2009 op afstand bediend vanuit een centrale in het Topshuis bij de Oosterscheldekering. In MOBZ Fase III/IV worden de grote sluisen en bruggen op afstand bedienbaar gemaakt en wordt ook variabel onderhoud op deze objecten uitgevoerd. Binnen MOBZ is een groot deel van de kaders die nodig zijn om tot uniforme processen en systemen te komen ontwikkeld. Deze kaders worden nu ook in andere projecten van Rijkswaterstaat toegepast.

Het gehele project betreft naast ICT ook 'reguliere' onderhouds- en renovatie-activiteiten. Het ICT-deel van het project is aanzienlijk, maar kleiner dan de overige delen. In het ICT dashboard worden alleen de ICT kosten gerapporteerd.

1c. Maatschappelijke relevantie

Het project Modernisering Object Bediening Zeeland maakt onderdeel uit van de vaarwegcorridor-aanpak die Rijkswaterstaat voorstaat. De doelstelling is efficiëntere bediening, begeleiding, toezicht, handhaving en regelgeving voor het vaarwegennet. Uniformering van processen en bediening moet leiden tot efficiëntie en betere doorstroming van het verkeer.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
15-03-12	2.0	nee	Actualisatie voor fase III/IV.
01-03-10	1.0	nee	Projectplan is geactualiseerd in het eerste kwartaal 2010.
17-12-07	0	nee	Betreft businesscase (uitwerking verkenning)

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
22-11-13	Accountantsdienst Rijk	SCB Audit	Toets op de werking en uitvoering van de systeemgerichte contract beheersing (SCB) op het contract met opdrachtnemer. O.a. gericht op de controle van rechtmatige betalingen. Bevinding: betalingen hebben rechtmatig plaatsgevonden.
01-12-12	Accountantsdienst Rijk	SCB Audit	Toets op de werking en uitvoering van de systeemgerichte contract beheersing (SCB) op het contract met opdrachtnemer. O.a. gericht op de controle van rechtmatige betalingen. Bevinding: betalingen hebben rechtmatig plaatsgevonden.
05-09-10	RWS Dienst Infrastructuur	projectoverdracht van DZL naar DP	Een quick scan heeft plaatsgevonden naar aanleiding van een signaal uit de markt ten aanzien van haalbaarheid van de planning en zorgen over de realiseerbaarheid van de scope. Het auditteam was zeer onder de indruk van het project. Zij vonden het enthousiasme, de gedegen aanpak en de kennis, de hoge mate van risicobewustzijn en proactieve risicobeheersing van het projectteam opvallend.
04-12-09	Rijkswaterstaat RWS Dienst Infrastructuur	gateway review 4	Projectbeheersing en kwaliteit, uitvoering Fase III/IV. Daarnaast is er in 2008 een evaluatie op de business case uitgevoerd. De voortgang en beheersing van het project wordt bewaakt in de plannings- en controlcyclus binnen Rijkswaterstaat.

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 21,31	€ 59,43	€ 31,67
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 4,73	€ 2,64
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbestede werk	€ 0,00	€ 2,11	€ 1,89
overige projectkosten	€ 1,83	€ 5,89	€ 5,81
TOTALEN	€ 23,14	€ 72,16	€ 42,01

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Nog niet bekend

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Onder hard- en software zijn de kosten van bediening op afstand kleine en grote objecten in Zeeland opgenomen, daarnaast ook de kosten van het glasvezelnetwerk. Vanwege de interne sturingsmethodiek registreert Rijkswaterstaat niet de kosten van eigen personeel dat werkzaam is op de projecten: de ingezette capaciteit wordt wel bewaakt, maar er worden geen kosten doorberekend. De overige projectkosten betreffen de investering in gebouwen en de nieuwe bediencentrales alsmede implementatiekosten. De implementatiekosten betreffen voornamelijk het verandertraject, dat opgezet is voor de medewerkers waarvan de functie wijzigt van bedienaar naar operator (o.a. opleidingskosten). Voor MOBZ wordt zowel het kasverplichtingen- als het baten-lastenstelsel gehanteerd als systematiek van kostentoerekening aan projecten.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Geen wijziging op de kosten t.o.v. de laatste herijking.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
02-05-05	01-01-10	01-01-20

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Geen wijziging op de planning t.o.v. de laatste herijking. Behoudens de Kreekrkasluizen moet voor de andere objecten nog besluitvorming plaatsvinden. Voor de objecten Oostsluis en Westsluis Terneuzen, Postbrug en Vlakebrug, loopt op dit moment de besluitvorming over de opdrachtverlening volgens de gewijzigde projectaanpak per object. De beoogde planning is dat deze objecten vóór 1-1-2017 worden opgeleverd. Voor de objecten Hansweert, Krammer, Bruggen Sluiskil en Sas van Gent wordt de scope geactualiseerd en wordt een nieuwe aanpak overwogen.

6. Herijkingpunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum
01-07-14	€ 72,16	01-01-20

Toelichting kosten

De verhoging van het IT deel bestaat uit:

- Scopewijzigingen a.g.v. het van toepassing verklaren van de Europese Machinerichtlijn op bruggen en sluizen (2,5 mln.): de technische impact van de Machinerichtlijn is groter dan verwacht. Als gevolg hiervan wordt de scope aangepast. Om bedienen op afstand mogelijk te maken moeten de bruggen en sluizen een aangepast onderhoudsniveau hebben waarbij een uitgebreider veiligheidssysteem voor de bruggen en sluizen wordt toegepast. Aangezien elk object eigen, specifieke onderdelen heeft, is in tegenstelling tot wat eerder werd aangenomen een blauwdruk voor deze complexe materie niet te maken.
- Scopewijzigingen a.g.v. het vaststellen van de kaders bediening (7,5 mln.): als onderdeel van het pilotkarakter van MOBZ zijn de kaders voor bediening op afstand van sluizen en bruggen ontwikkeld en landelijk vastgesteld. In fase III/IV worden deze voor het eerst toegepast. Ten opzichte van de oorspronkelijke scope zijn deze kaders gewijzigd;
- Onderschatting kwaliteit en complexiteit van het bestaande areaal en volwassenheid van de markt (3,2 mln.): de staat van het onderhoud van de objecten verslechtert sterk gedurende de looptijd van het project. Ook is de complexiteit van het bouwen in een bestaand areaal waar MOBZ groot onderhoud en Bediening op Afstand realiseert groter dan verwacht. Bovendien is de markt minder toegerust voor deze ontwikkeling dan aanvankelijk was gedacht. Daardoor loopt engineering uit en moeten scope-onderdelen aangepast worden. Als beheersmaatregel is nu gekozen voor een gefaseerde aanpak per object;
- Compensatie opdrachtnemer voor heroverweging scope en herontwerp (7,4 mln.): als gevolg van hierboven genoemde elementen is extra capaciteit gemoeid met herdefiniëring en besluitvorming over de scope, het aanpassen van contract-eisen en opnieuw ontwerpen door de aannemer. De opdrachtnemer is noodzakelijkerwijs gecompenseerd voor de kosten van het herontwerp en de vertraging.

Toelichting doorlooptijd

De in 2010 gesignaleerde risico's zijn voor MOBZ in volle omvang opgetreden. Begin 2014 is de scope van MOBZ voor Fase III/IV ingrijpend gewijzigd. Als gevolg van de scopewijzigingen bleek een gewijzigde projectaanpak wenselijk om de uitvoering te beheersen. Per object wordt de opdracht met opdrachtnemer nader overeengekomen en is er een beslismoment.

De scopewijzigingen komen voort uit gewijzigde interne kaders (voor bediening en begeleiding), het van toepassing verklaren van externe richtlijnen (Europese richtlijn voor Machineveiligheid) en de uitbreiding van de scope met het wegwerken van achterstallig onderhoud (niet ICT) aan de betrokken objecten. Hierdoor is het karakter van het project veranderd en is de totale projectomvang meer dan verdubbeld. Het zwaartepunt van het totale project ligt nu op infrastructurele (niet ICT-gerelateerde) onderhoudsmaatregelen. Op het ICT-dashboard wordt alleen het ICT deel gerapporteerd.

De genoemde datum betreft de decharge voor het totale project als alle objecten zijn opgeleverd. Het eerste grote sluizencomplex Kreekrak wordt naar verwachting 1-9-2015 opgeleverd.

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum
01-04-10	€ 51,59	30-06-14

Toelichting kosten

Kleine sluizen zijn afgerond, bediening op afstand is operationeel. Evaluatie heeft plaatsgevonden en de Tweede Kamer geeft toestemming de grote sluizen en bruggen in Zeeland uit te voeren. De kosten van Fase II zijn iets hoger uitgevallen door extra wensen uit de bediening en het optreden van uitvoeringsrisico's. Risicoplaning met vooraf geïdentificeerde risico's (waaronder leerpunten Fase II) is opgesteld. Hierdoor is de planning realistisch richting de verdere uitvoering van het project. Belangrijkste risico is de complexiteit van de uitvoering: ICT-componenten gecombineerd met verbouwing gebouwen en achterstallig onderhoud besturings-systemen van de objecten. Het aanbestedingstraject duurt hierdoor langer en er zal in de uitvoeringsplanning voldoende ruimte moeten zitten om tegenvallers op te vangen.

Toelichting doorlooptijd

Kleine sluizen zijn afgerond, bediening op afstand is operationeel. Evaluatie heeft plaatsgevonden en de Tweede Kamer geeft toestemming de grote sluizen en bruggen in Zeeland uit te voeren. De kosten van Fase II zijn iets hoger uitgevallen door extra wensen uit de bediening en het optreden van uitvoeringsrisico's. Risicoplaning met vooraf geïdentificeerde risico's (waaronder leerpunten Fase II) is opgesteld. Hierdoor is de planning realistisch richting de verdere uitvoering van het project. Belangrijkste risico is de complexiteit van de uitvoering: ICT-componenten gecombineerd met verbouwing gebouwen en achterstallig onderhoud besturings-systemen van de objecten. Het aanbestedingstraject duurt hierdoor langer en er zal in de uitvoeringsplanning voldoende ruimte moeten zitten om tegenvallers op te vangen.

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum
01-12-09	€ 50,13	31-12-12

Toelichting kosten

Vanwege het succes van de bedieningsimulator voor de kleine sluizen, wordt deze ten behoeve van de opleiding van nautisch personeel verder ontwikkeld voor de grote sluizen, dit betreft een uitbreiding op de bestaande scope. Er is meer en langer extern personeel noodzakelijk voor de voorbereiding en beheersing van de uitvoering. Oorzaken: (1) de vertaling van het concept 'Bediening op afstand' naar functionele eisen in het contract voor de grote sluizen is complexer dan gedacht en (2) het parallel lopen van enerzijds de uitvoering van de kleine sluizen (eerste uitvoeringsfase) en anderzijds de voorbereiding voor de grote sluizen (vervolg uitvoeringsfase) trekt een zware wissel op het project. Intern gespecialiseerd personeel is niet voldoende aanwezig waardoor extern personeel aangetrokken moet worden. Hierdoor is de voorbereiding van de grote sluizen en bruggen gedurende een half jaar stilgelegd. Er wordt budget vrijgemaakt voor het opvangen en beheersen van risico's.

Toelichting doorlooptijd

Vanwege het succes van de bedieningsimulator voor de kleine sluizen, wordt deze ten behoeve van de opleiding van nautisch personeel verder ontwikkeld voor de grote sluizen, dit betreft een uitbreiding op de bestaande scope. Er is meer en langer extern personeel noodzakelijk voor de voorbereiding en beheersing van de uitvoering. Oorzaken: (1) de vertaling van het concept 'Bediening op afstand' naar functionele eisen in het contract voor de grote sluizen is complexer dan gedacht en (2) het parallel lopen van enerzijds de uitvoering van de kleine sluizen (eerste uitvoeringsfase) en anderzijds de voorbereiding voor de grote sluizen (vervolg uitvoeringsfase) trekt een zware wissel op het project. Intern gespecialiseerd personeel is niet voldoende aanwezig waardoor extern personeel aangetrokken moet worden. Hierdoor is de voorbereiding van de grote sluizen en bruggen gedurende een half jaar stilgelegd. Er wordt budget vrijgemaakt voor het opvangen en beheersen van risico's.

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum
01-12-08	€ 44,00	31-05-11

Toelichting kosten

In de periode 2006-2008 wordt MOBZ een pilotproject voor Nederland: de project-scope en -aanpak wordt verder uitgewerkt waarbij het accent komt te liggen op de ontwikkeling van een nieuwe standaard voor Bediening op Afstand in Nederland. Dit heeft scopewijzigingen tot gevolg waaronder het ontwikkelen van een bedieningsimulator voor de opleidingen van de operators en een proef met het 'stitchen' van camerabeelden voor het overzichtsbeeld van de operator. Er wordt meer geïnvesteerd in de opleidingen en ontwikkeling van competenties van het bestaande personeel in de bediening om medewerkers klaar te maken voor het nieuwe bedienconcept. Daarnaast is aan de scope van het project het achterstallig onderhoud aan de sluizen en bruggen toegevoegd. De verdere 'vermarketing' van overheidstaken zorgt voor meer druk op de projectkosten.

NB.: interne personeelskosten behoren niet tot projectkosten.

Toelichting doorlooptijd

In de periode 2006-2008 wordt MOBZ een pilotproject voor Nederland: de projectscope en -aanpak wordt verder uitgewerkt waarbij het accent komt te liggen op de ontwikkeling van een nieuwe standaard voor Bediening op Afstand in Nederland. Dit heeft scopewijzigingen tot gevolg waaronder het ontwikkelen van een bedieningsimulator voor de opleidingen van de operators en een proef met het 'stitchen' van camerabeelden voor het overzichtsbeeld van de operator. Er wordt meer geïnvesteerd in de opleidingen en ontwikkeling van competenties van het bestaande personeel in de bediening om medewerkers klaar te maken voor het nieuwe bedienconcept. Daarnaast is aan de scope van het project het achterstallig onderhoud aan de sluizen en bruggen toegevoegd. De verdere 'vermarketing' van overheidstaken zorgt voor meer druk op de projectkosten.

NB.: interne personeelskosten behoren niet tot projectkosten.

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum
01-10-06	€ 30,31	01-01-10

Toelichting kosten

Het datanetwerk wordt aangelegd (glasvezelnetwerk) in plaats van gehuurd zoals initieel was opgenomen. Dit gebeurt op initiatief van de Data ICT-Dienst van Rijkswaterstaat. Het netwerk zal voor meerdere doeleinden worden gebruikt, 'bediening op afstand' is een van deze doelen. Toelichting kosten aanleg glasvezelnetwerk: De initiële raming heeft een bandbreedte van 30%. Uit gedetailleerde raming blijkt nu dat de ombouw inderdaad 30% meer zal kosten. De nautische centrales worden meer uitgebreid voor een toekomstgerichte toepassing, zoals het geschikt maken voor bediening door andere Overheden. Dit is een uitbreiding op de bestaande scope.

Toelichting doorlooptijd

Het datanetwerk wordt aangelegd (glasvezelnetwerk) in plaats van gehuurd zoals initieel was opgenomen. Dit gebeurt op initiatief van de Data ICT-Dienst van Rijkswaterstaat. Het netwerk zal voor meerdere doeleinden worden gebruikt, 'bediening op afstand' is een van deze doelen. Toelichting kosten aanleg glasvezelnetwerk: De initiële raming heeft een bandbreedte van 30%. Uit gedetailleerde raming blijkt nu dat de ombouw inderdaad 30% meer zal kosten. De nautische centrales worden meer uitgebreid voor een toekomstgerichte toepassing, zoals het geschikt maken voor bediening door andere Overheden. Dit is een uitbreiding op de bestaande scope.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Van gebouwen en netwerk is de geschatte levensduur meer dan 40 jaar, de geschatte levensduur voor besturing objecten varieert tussen 15 en 20 jaar, en de geschatte levensduur van de ICT-systemen varieert tussen 10 en 15 jaar.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

Het concept 'bedienen op afstand' heeft een verwachte levensduur langer dan 40 jaar. Op dit moment is de verwachting dat binnen deze periode geen nieuwe technologieën op dit terrein worden ontwikkeld. In de businesscase is niet gecalculeerd met de levensduur van het concept 'bedienen op afstand', maar is gecalculeerd met een minimale terugverdientijd.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
01-07-14	31409	Zee- en binnenvaart; Brief regering; Stand van zaken toezeggingen en moties op scheepvaartgebied.	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31409-64.html
01-03-10	32123	Vaststelling van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2010 - 2010-03-19; Brief regering - minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S () - Tussentijdse evaluatie bediening op afstand kleine sluisen Zeeland.	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32123-A-100.html
01-10-08	31700	Vaststelling van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2009; 31 700 A - Nr 5; de brief van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat d.d. 1 oktober 2008 over het bedienen op afstand van sluisen en bruggen.	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31700-A-5.html

---

01-07-08	31200	Vaststelling van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2008; Brief staatssecretaris over het bedienen op afstand van sluizen, bruggen en stuwen in beheer bij de Rijkswaterstaat.	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31200-A-87.html
01-06-08	1931	Vragen van het lid Roemer (SP) aan de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat over centrale bediening van sluizen, bruggen en stuwen. (Ingezonden 23 mei 2007); Antwoord.	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30523-20.html

---

Wijziging contractvorm

De contractvorm is niet gewijzigd sinds de start van het project.

1a. Projectnaam

24. Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving (PIM)

1b. Projectomschrijving

Doel van het Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving (PIM) is het ontwikkelen en invoeren van een landelijke structuur voor informatie-uitwisseling op het gebied van milieu-handhaving. Die structuur moet bijdragen aan een informatiegestuurde en risicogerichte handhaving en een betere samenwerking tussen de betrokken bestuurlijke en strafrechtelijke organisaties. Het programma was opgedeeld in zeven projecten. Drie ervan omvatten de bouw van het informatie-uitwisselingsysteem en de verschillende functionaliteiten. De andere vier waren randvoorwaardelijk en gericht op standaardisatie, juridische inkadering, harmonisatie van landelijke meldpunten en de implementatie van de structuur.

Concreet heeft PIM een digitaal systeem ontwikkeld waarmee milieu-handhavende instanties informatie kunnen uitwisselen, Inspectievew Milieu, uitgebreid met een bulkvoorziening voor analyse en een centraal ontwikkelde aansluitvoorziening. Om die uitwisseling goed te laten werken, heeft PIM verder standaarden en een juridisch kader opgesteld. Specifiek voor informatie-uitwisseling in de ketens, zoals vuurwerk en asbest, heeft PIM aanvullende hulpmiddelen (digitale controlelijsten, asbest-alert) gemaakt.

Op 31 december 2014 is het Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving geëindigd. De producten zijn overgedragen aan de Inspectie Leefomgeving en Transport, die de verdere implementatie en doorontwikkeling en de aansturing van het beheer voor haar rekening neemt.

1c. Maatschappelijke relevantie

De winst van het programma is dat organisaties de milieuregelgeving informatiegestuurd en risicogericht en daarmee effectief en efficiënt kunnen handhaven. Als zij makkelijk informatie over een bepaald bedrijf kunnen uitwisselen, ontstaat een integraal beeld van dat bedrijf. Een handhaver heeft daardoor voor zijn bezoek voldoende informatie. Ook vergemakkelijkt het de samenwerking tussen handhavende instanties bij inspecties. Bovendien maakt de nieuwe structuur informatiegestuurd en risicogericht handhaven beter mogelijk. Organisaties kunnen gegevens van alle aangesloten instanties analyseren en gebruiken bij de planning van inspecties. Dit betekent ook minder toezichtlast voor bedrijven en een veiliger en schonere leefomgeving voor de maatschappij als geheel.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
01-01-12	2.0	nee	Herziene versie van programmaplan 1.0 uit maart 2011. Na vaststelling van het programmaplan is gebleken dat het een hoogrisicoproject betreft.

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
12-02-14	SAY	Stakeholderanalyse	PIM
01-11-13	VKA	Expert advies	Impactanalyse op de opties voor architectuur van Inspectieview Milieu
30-09-13	SQS Nederland	Audit	SQS Nederland heeft de broncode van de voorzieningen Inspectieview Milieu, Bulk en de Aansluitvoorzieningen getoetst conform de richtlijnen beschreven in SIG/TaVit Evaluation Criteria for Trusted Product Maintainability
01-09-12	SAY	Stakeholderanalyse	PIM
27-01-12	Bureau Gateway	Gateway Review	Doelstellingen programma reviewen en omgeving waarin PIM opereert.

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,30	€ 0,57	€ 0,57
intern personeel	€ 0,50	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 9,10	€ 7,71	€ 7,71
overige projectkosten	€ 0,25	€ 0,30	€ 0,30
TOTALEN	€ 10,15	€ 8,58	€ 8,58

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De kosten voor onder meer juridisch, functioneel en technisch beheer liggen bij de aansluitende partijen en de eigenaar. Omdat na afloop van het programma nog niet alle toezichhouders zijn aangesloten, is ook nog aansluitondersteuning nodig vanuit de beheerorganisatie. De totale gezamenlijke kosten voor alle aangesloten partijen en gebruikers is in aanvang van het programma voorlopig geschat op € 1,6 miljoen euro per jaar.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Het Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving kent diverse budgethouders die gezamenlijk het budget vullen. In de eerste twee jaar waren de ministeries van Infrastructuur en Milieu en Veiligheid en Justitie budgethouders via het Programma Uitvoering met Ambitie. Daarnaast is er nog een subsidie vanuit het interdepartementale Programma Implementatie Agenda ICT-Beleid en het budget van de E-inspecties. Deze laatste twee zijn voor specifieke doelen aangevraagd en gealloceerd. De Inspecteur-Generaal Leefomgeving en Transport tekent de overeenkomsten met opdrachtnemer ICTU. Op basis van een overeenkomst en de daarin gemaakte financiële afspraken wordt de uitnutting van het contract bepaald. De uitbetaling verliep tot en met 2012 via het budget van het Programma Uitvoering met Ambitie. In 2013 en 2014 loopt dit proces via de Inspectie Leefomgeving en Transport van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. In 2014 zijn de kosten grotendeels gedekt door een tweede deelsubsidie van het Programma Implementatie Agenda ICT-beleid en aanvullend budget van E-inspecties. Daarnaast is een gedeelte van het voor 2013 gereserveerde budget voor het beheer van Inspectieview Milieu gebruikt in 2014.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Het Programma Informatie-uitwisseling Milieu is binnen haar begroting geëindigd en sluit zelfs af met een positief saldo van € 1,2 miljoen.

Na de oorspronkelijke begroting van de totale kosten op € 10,15 miljoen, is vervolgens ongeveer € 9,8 miljoen aan budget beschikbaar gesteld. De totale kosten van PIM bedroegen per 31 december 2014 € 8,58 miljoen, wat betekent dat € 1,2 miljoen aan budget resteert.

De reden voor dit resultaat is, dat de scope van het programma bewust klein (niet te complex) is gehouden en ook regelmatig is aangepast aan de mogelijkheden en wensen van de toekomstige gebruikers van PIM en omdat de kosten voor de inbeheername van Inspectieview Milieu gedurende PIM in 2014 gedeeltelijk zijn doorgeschoven naar 2015. Daarmee zijn deze kosten onder het budget van Inspectieview Milieu 2015 gaan vallen.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-01-11	31-12-13	31-12-14

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingpunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
14-06-13	€ 11,49	31-12-14	Reden van de herijking is dat er binnen de duur van het programma extra taken bij zijn gekomen. Zo is onder meer besloten om de ontwikkeling van Inspectieview Milieu Bulk ook voor de andere inspectieviews te ontwikkelen en om een generieke Aansluitvoorziening te ontwikkelen. Een aantal functionaliteiten schuift daarom door naar 2014. Een tweede reden is dat de aan te sluiten milieuhandhavende instanties, de Regionale Uitvoeringsdiensten, veelal jonge organisaties zijn en nog in ontwikkeling. Het vergt meer tijd om deze diensten aan te sluiten.	Reden van de herijking is dat er binnen de duur van het programma extra taken bij zijn gekomen. Zo is onder meer besloten om de ontwikkeling van Inspectieview Milieu Bulk ook voor de andere inspectieviews te ontwikkelen en om een generieke Aansluitvoorziening te ontwikkelen. Een aantal functionaliteiten schuift daarom door naar 2014. Een tweede reden is dat de aan te sluiten milieuhandhavende instanties, de Regionale Uitvoeringsdiensten, veelal jonge organisaties zijn en nog in ontwikkeling. Het vergt meer tijd om deze diensten aan te sluiten.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Langdurig, in onderhoud en beheer zal worden voorzien.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
18-06-14	29 362 nr 235	Modernisering van de overheid	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29362-235.html
04-12-13	26 956, nr 184	Beleidsnota Rampenbestrijding	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-184.html
12-09-13	29 362, nr 224	Modernisering van de overheid	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29362-224.html
19-11-12	26 956, nr 143	Beleidsnota Rampenbestrijding	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-143.html
01-11-12	26 956, nr 142	Beleidsnota Rampenbestrijding	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-142.html

26-06-12	26 956, nr 128	Beleidsnota Rampenbestrijding	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-128.html
18-03-11	26 956, nr 96	Beleidsnota Rampenbestrijding	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-96.html
24-06-09	22343, nr 236	Handhaving milieuwetgeving	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-22343-236.html
19-06-09	29383, nr 130	Meerjarenprogramma herijking van de VROM-regelgeving	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29383-130.html

Wijziging contractvorm

De contractvorm is niet gewijzigd.

1a. Projectnaam

25. Vervanging Voice Communicatiesysteem Systeem LVNL

1b. Projectomschrijving

Vervanging van het Voice Communicatie Systeem als gevolg van naderende end-of-life situatie in 2014. Het huidige systeem is continu in gebruik sinds 1998 en hard aan vervanging toe. Een voice communicatiesysteem is cruciaal voor het leveren van luchtverkeersdienstverlening. Verstoring of uitval van (radio)communicatie is een groot veiligheidsrisico en zal tevens de operatie op Schiphol en andere civiele luchthavens hevig ontregelen.

1c. Maatschappelijke relevantie

De vervanging van het Voice Communicatie Systeem moet ervoor zorgen dat radiocontact tussen verkeersleiders en vliegers, en contact tussen verkeersleiders onderling, maximaal beschikbaar blijft. Dit is essentieel voor het veiligheidsrisico en het economisch belang van de Schiphol operatie.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
22-04-14	5.0	ja	realisatieplan V.5.0
05-06-13	4.0	ja	realisatieplan V.4.0
02-07-10	1.0	ja	realisatieplan V.1.0

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
02-01-12	Sogeti	review testplannen	Testfase

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 6,80	€ 7,40	€ 7,20
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 11,00	€ 9,90	€ 9,60
overige projectkosten	€ 7,33	€ 5,50	€ 5,40
TOTALEN	€ 25,13	€ 22,80	€ 22,20

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

€ 142.500 per jaar.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

De Projectbegroting bevat:

* De zgn. 'immateriële kosten', zoals bijvoorbeeld reis/advies;

* De financiële investeringswaarde (Activa in Aanbouw).

De waarde van interne manpower en generieke inhuur maken geen deel uit van de projectbegroting. Ook de toerekening van voorfinancieringsrente is daarin niet opgenomen.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten**5a. Doorlooptijd**

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
10-05-10	31-12-14	30-06-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Enige vertraging opgelopen door afgekeurde systeemtesten (kwaliteit onvoldoende) en herbezinning technische transitierisico's.

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	--------------------------

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Uitgangspunt voor het gehele systeem is een technische (operationele) levensduur van 15 jaar na ingebruikname.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

Gebaseerd op expertise en contractuele onderhoudsafspraken met leverancier.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

De contractvorm is niet gewijzigd.

1a. Projectnaam

26. Beveiligd Werken Rijkswaterstaat

1b. Projectomschrijving

Het aantoonbaar beschermen van de ICT in de missiekritieke ketens van Rijkswaterstaat tegen uitval, misbruik en inbraak. Wanneer BWR is afgerond voldoet de ICT aan de eisen gesteld in de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst en zijn de maatregelen van de uitgevoerde risicoanalyses uitgevoerd. Kortgezegd betreft dit het Cyber Security programma bij Rijkswaterstaat.

1c. Maatschappelijke relevantie

Het betrouwbaar functioneren van de ICT in de missiekritieke ketens van RWS draagt direct bij aan droge voeten, schoon en voldoende water, vlot en veilig verkeer over weg en water.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
24-12-13	Definitief	ja	Bestuursbesluit RWS over de te volgen strategie en het plan van aanpak.

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
05-03-14	Policy Research Corporate	Externe audit	Totale aanpak en uitvoering (28 jan t/m 5 mrt)
16-01-14	Algemene Rekenkamer	Interne audit	Verantwoordingsonderzoek 2013 (nov - dec 2013)
30-08-13	Audit Dienst Rijk	Advies	Risicoanalyses + mitigatieplannen beveiliging missiekritieke systemen domein HWS en het ICT-netwerk
22-08-13	VKA	Advies	Risicoanalyses
20-08-13	CapGemini	Externe Audit	Proces van totstandkoming risicoanalyses (11 jul t/m 15 aug)

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 31,90	€ 24,40	€ 2,50
ingehuurd extern personeel	€ 7,50	€ 6,30	€ 2,20
intern personeel	€ 6,72	€ 6,06	€ 2,01
uitbesteed werk	€ 108,80	€ 81,95	€ 10,32
overige projectkosten	€ 3,22	€ 2,05	€ 0,58
TOTALEN	€ 158,14	€ 120,76	€ 17,61

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Meerjarig 5% van 115M€ = 5,75 M€

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Voor het berekenen van de kosten van intern personeel is uitgegaan van de Handleiding Overheidstarieven 2014 (Ministerie van Financiën/Directie Begrotingszaken). Voor BWR wordt het baten-lastenstelsel gehanteerd als systematiek van kostentoerekening aan projecten.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Met name de kosten van op BIR-niveau brengen van de 50 missiekritieke, deels maatschappelijk vitale systemen en basis ICT waren initieel te hoog ingeschat. De huidige raming van de netwerkbeveiling betekent dat de totale raming met 37M€ naar beneden kon worden bijgesteld.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-12-13	31-12-16	31-12-17

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Het programma loopt op schema. Bij het bepalen van de initieel geschatte einddatum was onvoldoende rekening gehouden met de looptijd van de uitvoering van de verbetermaatregelen, met name op de objecten. Momenteel wordt ingeschat dat geheel 2017 nog nodig zal zijn om de laatste verbetermaatregelen uit te voeren en af te ronden.

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	--------------------------

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Het programma levert geen nieuwe ICT op, maar zorgt voor juist en veilig functioneren van bestaande systemen. Deze systemen kunnen daardoor de rest van hun (onderling verschillende) levensduur gebruikt worden.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

Contractvorm is niet gewijzigd.

1a. Projectnaam

27. CONNECT

1b. Projectomschrijving

Via het digitaal platform CONNECT optimaliseert RWS het documentbeheer en de digitale samenwerking. Kern van het platform vormt het Document Management Systeem (DMS) dat voor RWS operationeel is gemaakt met behulp van SharePoint 2013. In 2014 is de eerste release in gebruik genomen. In 2015 zal, via het operationaliseren van volgende releases, het niveau van BasisDMS worden bereikt. In 2016 wordt CONNECT gebruikt door alle medewerkers van RWS en is het gebruik van de nu bestaande systemen voor documentbeheer stopgezet. Alle documenten zijn dan, vanuit de bestaande systemen, opgeschoond en overgezet naar CONNECT.

1c. Maatschappelijke relevantie

De implementatie van CONNECT draagt - in algemene termen - bij aan een kleinere en efficiëntere overheid. Medewerkers van Rijkswaterstaat en relaties van Rijkswaterstaat kunnen (mits geautoriseerd) eenvoudiger en sneller over de juiste informatie beschikken. Dit leidt tot tijdswinst. Vanwege de implementatie van CONNECT kan het gebruik van bestaande systemen worden gestopt. Dit leidt tot een besparing van beheerkosten.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
24-12-14	41997	nee	BusinessCase CONNECT, Herziene BusinessCase, 24 december 2014. In de BusinessCase staat de implementatie van CONNECT centraal en is de scope van het project aangepast aan de actualiteit.
13-01-13	41287	nee	Globaal Ontwerp CONNECT, Eerste BusinessCase, 13 januari 2013. Het Globaal Ontwerp is de uitwerking van de DIM-visie (DIM = Documentair InformatieManagement). Deze visie is - in 2012 - vastgesteld door het bestuur van RWS.

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 3,00	€ 3,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 11,93	€ 16,16	€ 6,66
intern personeel	€ 2,40	€ 4,80	€ 2,40
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 1,33	€ 3,91	€ 3,41
TOTALEN	€ 18,66	€ 27,87	€ 12,47

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De verwachte totale kosten voor Beheer en Onderhoud zijn gelijk aan: 2,3 mln. per jaar.

(applicatie en technisch beheer: 1,3 mln.; functioneel beheer: 1 mln.)

De kosten hebben betrekking op inzet van (interne) medewerkers. Vanwege het vervallen van het beheer van de bestaande systemen wordt een besparing gerealiseerd. Deze besparing is niet in de calculatie betrokken.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

De exploitatiekosten komen in eerste instantie (één of twee jaar) voor rekening van het project.

Kosten verbonden aan de implementatie en veroorzaakt door de inzet van medewerkers uit de lijnorganisatie, worden gedragen door de lijn.

Voor CONNECT wordt het baten-lastenstelsel gehanteerd als systematiek van kostentoerekening aan projecten.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Geen wijziging ten opzichte van herijking.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-01-13	31-12-15	30-06-16

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Geen wijziging ten opzichte van herijking.

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
24-12-14	€ 27,87	30-06-16	Het verschil is ontstaan door het bestaan van veel meer documenten dan aanvankelijk was verwacht. Consequentie is dat de migratieopgave veel omvangrijker is geworden. De omvangrijkere migratieopgave leidde (en leidt) tot extra investeringen in de ICT (o.a. aankoop van storage) en de noodzaak om de migratie te automatiseren.	Het verschil is ontstaan door het bestaan van veel meer documenten dan aanvankelijk was verwacht. Consequentie was dat overgestapt is van een handmatige migratie naar een geautomatiseerde migratie. Het ontwikkelen van een geautomatiseerde migratie vraagt om tijd. Bovendien betekent een grotere massa documenten, dat er meer werk verzet moet worden. Dit vergt extra inzet van tijd.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

8 tot 10 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Gebruikelijke levensduur van systemen binnen het bedrijfsvoeringsdomein.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

Contractvorm is niet gewijzigd.

1a. Projectnaam

z8. Invoeren BRON-HO

1b. Projectomschrijving

Het project Basisregister in het hoger onderwijs (BRON-HO) voorziet in invoering van het burgerservice of persoonsgebonden nummer in het hoger onderwijs en het gebruik van het Basisregister Onderwijs (BRON), beheerd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De invoering van het persoonsgebonden nummer is een wettelijke verplichting voor onderwijsinstellingen. Het aan het bestaande CRIHO gerelateerde proces van aanmelding- en inschrijving zal daartoe worden omgezet en gemoderniseerd. DUO beheert dit register. Instellingen, Studielink en leveranciers van studenten-informatie-systemen zijn nauw betrokken bij deze ontwikkeling. Om deze invoering mogelijk te maken is het nodig om het bestaande proces van aanmelding- en inschrijving te moderniseren. Onderwijsinstellingen, Studielink en leveranciers van studenten-informatiesystemen zijn nauw bij deze ontwikkeling betrokken. Het invoeringstraject omvat zowel de voorbereiding (2008-2011), de systeem- en procesontwikkeling (2011-2013) als de aansluiting van de instellingen op de elektronische uitwisseling met BRON (2013-2014).

Het project is per 3 oktober 2014 decharge verleend. Dit is geschied na afronding van het project: de beoogde systemen en functionaliteiten zijn gerealiseerd en overgedragen aan de beheersorganisatie die deze in productie heeft genomen. Tevens is de legacy (m.n. CRIHO) uitgefaseerd. In de dechargebrief is ingegaan op de ervaringen met dit ketenproject in termen van kwaliteit, tijd en geld.

1c. Maatschappelijke relevantie

De overheid kan hiermee beter toezien op de rechtmatigheid van de bekostiging. Ook nemen de tijdigheid en actualiteit van studentgegevens toe. Daarnaast komt er betere beleidsinformatie beschikbaar voor het ministerie, voor de onderwijsinstellingen en voor andere rechthebbenden. Met verdergaande digitalisering van het aanmeld- en inschrijfproces worden diverse ketenprocessen eenvoudiger.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
19-12-11	1.0	nee	Projectinitiatiedocumentatie. Het project BRON-HO loopt al vanaf 2008. Na een uitgebreide verkennende fase is in het Masterplan BRON-HO de achterliggende doelstelling en visie opgenomen, en zijn onder meer de scope en de organisatiestructuur bepaald. Het Masterplan BRON-HO voldoet niet aan alle door het format voorgeschreven criteria. Niet alle criteria komen in dit Masterplan voor, maar zijn wel uitgewerkt in andere plannen aansluitend aan het Masterplan, te weten PID en PSA. In het PID is gekozen voor de SCRUM-methodiek en daarmee ook het kader waarbinnen gedurende het ontwikkeltraject inhoudelijk en politiek-bestuurlijk noodzakelijk en wenselijk gebleken aanpassingen te kunnen doorvoeren. Daarmee zijn sindsdien tussentijdse herijkingen cf de hier relevante definities niet aan de orde gebleken.

14-12-11	1.0	nee	Projectstartarchitectuur. Het project BRON-HO loopt al vanaf 2008. Na een uitgebreide verkennende fase is in het Masterplan BRON-HO de achterliggende doelstelling en visie opgenomen, en zijn onder meer de scope en de organisatiestructuur bepaald. Het Masterplan BRON-HO voldoet niet aan alle door het format voorgeschreven criteria. Niet alle criteria komen in dit Masterplan voor, maar zijn wel uitgewerkt in andere plannen aansluitend aan het Masterplan, te weten PID en PSA. In het PID is gekozen voor de SCRUM-methodiek en daarmee ook het kader waarbinnen gedurende het ontwikkeltraject inhoudelijk en politiek-bestuurlijk noodzakelijk en wenselijk gebleken aanpassingen te kunnen doorvoeren. Daarmee zijn sindsdien tussentijdse herijkingen cf de hier relevante definities niet aan de orde gebleken.
01-11-11	1.0	nee	Masterplan BRON-HO. Het project BRON-HO loopt al vanaf 2008. Na een uitgebreide verkennende fase is in het Masterplan BRON-HO de achterliggende doelstelling en visie opgenomen, en zijn onder meer de scope en de organisatiestructuur bepaald. Het Masterplan BRON-HO voldoet niet aan alle door het format voorgeschreven criteria. Niet alle criteria komen in dit Masterplan voor, maar zijn wel uitgewerkt in andere plannen aansluitend aan het Masterplan, te weten PID en PSA. In het PID is gekozen voor de SCRUM-methodiek en daarmee ook het kader waarbinnen gedurende het ontwikkeltraject inhoudelijk en politiek-bestuurlijk noodzakelijk en wenselijk gebleken aanpassingen te kunnen doorvoeren. Daarmee zijn sindsdien tussentijdse herijkingen cf de hier relevante definities niet aan de orde gebleken.

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
25-03-14	PBLQ	Beheeraudit BRON-HO DUO maart 2014	Audit op (de voorbereidingen van) de implementatie van BRON HO binnen DUO voor volledige overdracht van project naar lijn in april 2014.
18-12-13	ADR	Audit conversie	De conversie BRON-HO (CRIHO-OD/OR, HORS-HOST) en plaatsen van gegevensabonnements van studenten.
09-12-13	PBLQ	Beheeraudit BRON-HO DUO november 2013	Audit op (de voorbereidingen van) de implementatie van BRON-HO binnen DUO voor de lancering van BRON-HO eind 2013.
22-11-13	PBLQ	Performance BRON-HO (assurance rapportage)	Advies over performance BRON-HO.
03-10-13	PBLQ	Evaluatie ontwikkeling van BRON-HO (review)	Organisatie en procesgang gedurende de gehele projectperiode.
17-09-13	PBLQ	Beheeraudit BRON-HO	Audit op (de voorbereidingen van) de implementatie van BRON-HO binnen DUO voor de lancering van BRON-HO eind 2013.
01-12-11	PBLQ	Externe beoordeling voortgang BRON-HO Advies dwarskijker	Maandelijks betreffende aspecten die aandacht van de opdrachtgever vragen.

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 9,91	€ 9,91
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 7,81	€ 7,81
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 4,22	€ 4,22
overige projectkosten	€ 9,00	€ 0,09	€ 0,09
TOTALEN	€ 9,00	€ 22,03	€ 22,03

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De digitale keten, inclusief de studentadministraties bij de instellingen en Studielink en het Basisregister Onderwijs DUO zullen in deze structurele situatie permanent worden onderhouden. Het beheer en onderhoud van de nieuwe processen zal meer onderhoud en beheer vergen bij DUO. Deze nieuwe processen leveren besparingen op elders in de keten.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

DUO is een agentschap van het Ministerie van OCW en hanteert een baten-lastenstelsel. Op basis van jaarlijks afgesproken tarieven worden de aan het project bestede uren op kasbasis aan OCW in rekening gebracht. Voor BRON-HO geldt het uurtarief Opdrachten; dit is één uurtarief voor alle uursoorten. Dit tarief is gelijk aan de gemiddelde personeelskosten per uur obv een gestelde verhouding inzet intern/extern plus opslag dekking overheadkosten apparaat DUO. De kosten voor overige uitgaven (o.a. licenties etc.) worden als materiële kosten en/of investeringen beschouwd en rechtstreeks ten laste van het programmabudget gebracht, zonder verdere opslagen. Het project is geen departementoverstijgend project. Subsidie verstrekt aan Studielink is opgenomen bij de gerealiseerde kosten bij uitbesteed werk. Instellingen worden geacht zelf in dekking van te maken kosten te voorzien.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De actueel geschatte kosten zijn hoger dan tussentijds (stand voor herijking 2011) geschat o.a. vanwege verbreding van de scope inclusief wetswijzigingen (langstudeerders, nationaliteitsvereiste) en uitbreiding van de testfase zoals mogelijk binnen het vastgestelde Masterplan, PID en PSA conform de daarin bepaalde SCRUM-methodiek. Tevens zijn aanvullende kosten gemaakt bij Studielink.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-07-08	31-12-11	03-10-14

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Het project is per 3 oktober 2014 decharge verleend. Dit is geschied na afronding van het project: de beoogde systemen en functionaliteiten zijn gerealiseerd en overgedragen aan de beheerorganisatie die deze in productie heeft genomen. Tevens is de legacy (m.n. CRIHO) uitgefaseerd. In de dechargebrief is ingegaan op de ervaringen met dit ketenproject in termen van kwaliteit, tijd en geld.

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
01-11-11	€ 15,40	01-04-14	Bij de vaststelling van het masterplan per 1 november 2011 is ook de scope van het project definitief bepaald. Ten opzichte van de initiele indicatieve planning en bijbehorende meerjarige kosten is sprake van uitbreiding van de scope waarbij ook herziening van de aanmelding onderwerp van het vastgestelde project is. Tevens is bij deze vaststelling besloten de kosten die Studielink vanwege het project moet maken ten lasten van de projectmiddelen te brengen en het testtraject fors uit te breiden, met bijbehorende meerkosten ten opzichte van de indicatieve (tussentijdse) inschatting (en).	Bij de vaststelling van het masterplan per 1 november 2011 is ook de scope van het project definitief bepaald. Ten opzichte van de initiele indicatieve planning en bijbehorende meerjarige kosten is sprake van uitbreiding van de scope waarbij ook herziening van de aanmelding onderwerp van het vastgestelde project is. Tevens is bij deze vaststelling besloten de kosten die Studielink vanwege het project moet maken ten lasten van de projectmiddelen te brengen en het testtraject fors uit te breiden, met bijbehorende meerkosten ten opzichte van de indicatieve (tussentijdse) inschatting (en).

7a. Geschatte levensduur na oplevering

De verwachte levensduur is gemiddeld 10 jaar, waarbij voor de gegevensbakken (databases) een langere levensduur geldt dan voor de applicatie componenten in het landschap. Vervanging zal naar verwachting gedifferentieerd per component plaatsvinden, waarbij de verschillende leeftijden van de componenten ook een rol spelen.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link

Wijziging contractvorm

N.v.t. BRON-HO wordt uitgevoerd door DUO, een agentschap van het ministerie van OCW. DUO is opdrachtnemer en het bestuursdepartement opdrachtgever. Derhalve is er geen sprake van onderlinge contractvormen.

1a. Projectnaam

29. Programma Vernieuwing Studiefinanciering (PVS)

1b. Projectomschrijving

Het Programma Vernieuwing Studiefinanciering heeft als doel de huidige systemen, processen en organisatieonderdelen van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) die betrokken zijn bij de uitvoering van de Wet studiefinanciering 2000 integraal te moderniseren.

1c. Maatschappelijke relevantie

Het programma zal leiden tot een efficiëntere bediening van de klant door de introductie van een nieuw dienstverleningsconcept en een structureel goedkopere uitvoering van de studiefinanciering. Daarnaast maakt de vernieuwing het mogelijk om sneller en goedkoper beleidswijzigingen door te voeren en voorkomt het dat de uitvoeringskosten voor de uitvoering van de WSF 2000 verder zullen stijgen. In 2014 is hier nog bijgekomen dat PVS ook zal zorgen voor de implementatie van de Wet studievoorschot Hoger onderwijs, waarmee een omvangrijke stelselwijziging wordt gerealiseerd.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
15-12-14	D1.0	ja	Trancheplan Tranche 5
15-12-14	D5.0	ja	Programmaplan PVS
05-12-14	D5.0	ja	PVS Business Case
29-05-14	D4.0	ja	Programmaplan PVS
26-05-14	D1.0	ja	Trancheplan Tranche 4
16-05-14	D4.0	ja	PVS Business Case
27-09-13	D3.0	ja	PVS Business Case - bijgestelde versie n.a.v. tranche-overgang Tranche 2 naar Tranche 3 en de herijking van het programma
27-09-13	D3.0	ja	Programmaplan - bijgestelde versie n.a.v. tranche-overgang Tranche 2 naar Tranche 3 en de herijking van het programma
27-09-13	D1.0	ja	Trancheplan Tranche 3
13-09-12	C0.98	ja	Trancheplan Tranche 2
13-09-12	C1.98	ja	Programmaplan PVS - bijgestelde versie n.a.v. Tranche-overgang Tranche 1 naar Tranche 2
21-03-12	1.99	ja	Trancheplan Tranche 1 - v1.99 - bijgestelde versie
22-09-11	1.0	ja	Trancheplan Tranche 1
20-09-11	C1.3	ja	PVS Business Case versie C1.3

26-03-11	1.1	ja	Programmaplan
22-09-10	1.0	ja	Vooronderzoek

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
12-12-14	ADR	Review	Onderzoek delta PVS business case Tranche 5 dec. 2014
08-12-14	Verdonck, Klosters & associates BV	Review	Audit gegevensmagazijn - OOR dec. 2014 - DUO-intern
27-11-14	ADR	Review	Rapport programma planning Tranche 3 en 4 nov. 2014
16-09-14	ADR	Review	Onderzoek besturing PVS sep. 2014 - DUO-intern
02-09-14	KPMG	Review	PVS Requirementmanagement sep. 2014
27-06-14	Bureau Gateway BZK	Gateway review	Gateway T3-4 juni 2014
20-06-14	ADR	Review	PVS Requirementsmanagement DUO-intern
20-03-14	Argitek	Review	SOA Beheer & PVS bij DUO mrt 2014
27-01-14	KPMG	Review	Vervolg op nulmeting jan. 2014
10-12-13	Software Improvement Group	onderzoek	Software Risk Assessment: onderzoek naar de technische onderhoudbaarheid, toekomstvastheid en voortgang m.b.t. de in PVS ontwikkelde source code.
23-09-13	ADR	Review	Business Case versie 0.7 aug 2013
20-09-13	KPMG	Review	Business Case versie 0.7 aug 2013
19-09-13	Software Improvement Group	Review	Architectuuronderzoek
13-09-13	Bureau Gateway BZK	Gateway review 2	Programmaplan, scope, governance, risico's, business case
15-05-13	KPMG	Review	Business Case versie 0.2 april 2013
26-03-13	KPMG	Review	Aanpak en werkwijze rond bedrijfsregels
03-12-12	KPMG	Review	Review concept business case v1.99 i.h.k.v. herijking business case voorjaar 2013
03-12-12	KPMG	Review	Source code review: onderzoek naar staat en kwaliteit van in PVS geproduceerde source code.
16-10-12	Chris Verhoef	Onderzoek	Onderzoek naar staat van het oude WSF-systeem in het kader van de business case van PVS.
18-07-12	Bureau Gateway BZK	Gateway review o	Programmaplan, scope, governance, risico's, business case.
13-07-12	Rijsenbrij Digtecture B.V.	Review	Review van Globaal Ontwerp vo.95 van PVS.
09-06-12	KPMG	Onderzoek	Nulmeting stand van het programma i.h.k.v. doorlopende quality assurance KPMG, juni 2012
20-05-11	Bureau Gateway BZK	Gateway review o	Programmaplan, scope, governance, risico's, business case.
01-12-10	Bureau Gateway BZK	Gateway review o	Visiedocument en eerste resultaten vooronderzoek

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 3,00	€ 2,55	€ 0,46
ingehuurd extern personeel	€ 40,30	€ 66,22	€ 38,08
intern personeel	€ 20,15	€ 44,14	€ 23,12
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 4,41	€ 3,46
overige projectkosten	€ 11,55	€ 11,28	€ 1,46
TOTALEN	€ 75,00	€ 128,60	€ 66,58

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De te verwachten jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud van het nieuwe systeem, processen en organisatie (op basis gegevens business case december 2014) bedragen:

- onderhoud en beheer ICT-systemen: € 4.576
- projectmatige aanpassingen ICT-systemen: € 4.185

Totaal: € 8.761

De verwachting is dat het kostenniveau voor beheer en onderhoud in zijn geheel in 2020 zal worden gerealiseerd.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

DUO is een agentschap van het Ministerie van OCW en hanteert een baten-lastenstelsel. Op basis van jaarlijks afgesproken tarieven worden de aan PVS bestede uren op kasbasis aan OCW in rekening gebracht. Vanwege de omvang van PVS, werkt het programma met een gedifferentieerde tariefsstructuur. Hiervoor zijn een drietal tarieven afgesproken: een intern tarief (niet ICT-gerelateerd), een intern tarief (ICT-gerelateerd) en een externen tarief. De kosten voor overige uitgaven (onder andere licenties) worden als materiële kosten en/of investeringen beschouwd en rechtstreeks ten laste van het programmabudget gebracht, zonder verdere opslagen. PVS is geen departementsoverstijgend project.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Deze rapportage is onder voorbehoud van de uitkomsten van het proces rond de Voorjaarsnota 2015: n.a.v. dit proces zal de laatste herijking van PVS definitief worden. Ten opzichte van de vorige rapportage, zijn de kosten van PVS met € 21,3 miljoen toegenomen van € 107,3 tot € 128,6 miljoen. Deze meerkosten zijn te wijten aan het incorporeren van de implementatie van de wet studievoorschot hoger onderwijs in het programma en het tegelijkertijd nemen van extra maatregelen t.b.v. risicobestrijding. Deze wet omvat een grote stelselwijziging en deze kostenstijging is in de behandeling van de wet in de Tweede en Eerste Kamer aangekondigd en hierbij is een schatting van € 20 miljoen afgegeven. De businesscase blijft, ondanks de herijking, positief.

De kosten van sociaal flankerend beleid (onderdeel van deze begroting) zijn geraamd op € 2,9 miljoen en opgenomen onder de post overige projectkosten en maken eveneens onderdeel uit van de business case. De daadwerkelijke omvang van het sociaal flankerend beleid is mede afhankelijk van de arbeidsmarkt in de komende jaren.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-09-10	01-09-14	31-12-16

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Deze rapportage is onder voorbehoud van de uitkomsten van het proces rond de Voorjaarsnota 2015: n.a.v. dit proces zal de laatste herijking van PVS definitief worden. Ten opzichte van de vorige rapportage is de doorlooptijd 1 jaar langer geworden en ligt de einddatum op 31-12-2016 i.p.v. 31-12-2015. De reden van deze langere doorlooptijd is de incorporatie van de invoer van de wet studievoorschot hoger onderwijs in het programma. Deze wet omvat een grote stelselwijziging die, gezien de gewenste ingangsdata van de wijzigingen, door PVS geïmplementeerd zullen moeten worden. Om dit op een verantwoorde wijze te doen, is de planning bijgesteld en heeft het programma een langere doorlooptijd nodig. Net als bij de vorige herijking wordt er bovenop de einddatum van 31-12-2016 nog rekening gehouden met een gecontroleerde uitloop, onder streng toezicht van de bestuurlijke gremia van het programma. Deze bedraagt in totaal 4 maanden, waarmee PVS maximaal tot 30 maart 2017 mag uitlopen. De business case van het programma blijft, ondanks de herijking, positief.

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum
05-12-14	€ 128,60	31-12-16

Toelichting kosten

Deze rapportage is onder voorbehoud van de uitkomsten van het proces rond de Voorjaarsnota 2015: n.a.v. dit proces zal de laatste herijking van PVS definitief worden. Ten opzichte van de vorige rapportage, zijn de kosten van PVS met € 21,3 miljoen toegenomen van € 107,3 tot € 128,6 miljoen. Deze meerkosten zijn te wijten aan het incorporeren van de implementatie van de Wet studievoorschot hoger onderwijs in het programma en het tegelijkertijd nemen van extra maatregelen t.b.v. risicobestrijding. Deze wet omvat een grote stelselwijziging en deze kostenstijging is in de behandeling van de wet in de Tweede en Eerste Kamer aangekondigd en hierbij is een schatting van € 20 miljoen afgegeven. De business case blijft, ondanks de herijking, positief.

De kosten van sociaal flankerend beleid (onderdeel van deze begroting) zijn geraamd op € 2,9 mln. en opgenomen onder de post overige projectkosten en maken eveneens onderdeel uit van de business case. De daadwerkelijke omvang van het sociaal flankerend beleid is mede afhankelijk van de arbeidsmarkt in de komende jaren.

Toelichting doorlooptijd

Deze rapportage is onder voorbehoud van de uitkomsten van het proces rond de Voorjaarsnota 2015: n.a.v. dit proces zal de laatste herijking van PVS definitief worden. Ten opzichte van de vorige rapportage is de doorlooptijd 1 jaar langer geworden en ligt de einddatum op 31-12-2016 i.p.v. 31-12-2015. De reden van deze langere doorlooptijd is de incorporatie van de invoer van de Wet studievoorschot hoger onderwijs in het programma. Deze wet omvat een grote stelselwijziging die, gezien de gewenste ingangsdata van de wijzigingen, door PVS geïmplementeerd zullen moeten worden. Om dit op een verantwoorde wijze te doen, is de planning bijgesteld en heeft het programma een langere doorlooptijd nodig. Net als bij de vorige herijking wordt er bovenop de einddatum van 31-12-2016 nog rekening gehouden met een gecontroleerde uitloop, onder streng toezicht van de bestuurlijke gremia van het programma. Deze bedraagt in totaal 4 maanden, waarmee PVS maximaal tot 30 maart 2017 mag uitlopen. De business case van het programma blijft, ondanks de herijking, positief.

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum
27-09-13	€ 107,30	31-12-15

Toelichting kosten

PVS is op 27 september 2013 voor het eerst herijkt. De reden hiervoor is dat het programma inmiddels voldoende inzicht in de complexe veranderopgave heeft kunnen verkrijgen, om een volledige backlog voor op te kunnen stellen en hiermee tevens een goed onderbouwde integrale planning. De herijking was in 2012 reeds voorzien en in de rapportage voor dit kalenderjaar aangekondigd. Initiële budget en doorlooptijd waren gebaseerd op grovere top-down inschattingen en daarnaast ging men uit van een implementatie ineens ('Big Bang'). Deze herijking is gebaseerd op bottom-up calculaties en PVS kent nu een stapsgewijze implementatiestrategie. OCW is bij vaststelling van de herijking onder andere bijgestaan door de ADR en KPMG en heeft, op basis van de positieve business case, de herijking geaccepteerd. De herijking viel samen met de start van Tranche 3 van PVS. In totaal zijn er 6 tranches voorzien.

Toelichting doorlooptijd

PVS is op 27 september 2013 voor het eerst herijkt. De reden hiervoor is dat het programma inmiddels voldoende inzicht in de complexe veranderopgave heeft kunnen verkrijgen, om een volledige backlog voor op te kunnen stellen en hiermee tevens een goed onderbouwde integrale planning. De herijking was in 2012 reeds voorzien en in de rapportage voor dit kalenderjaar aangekondigd. Initiële budget en doorlooptijd waren gebaseerd op grovere top-down inschattingen en daarnaast ging men uit van een implementatie ineens ('Big Bang'). Deze herijking is gebaseerd op bottom-up calculaties en PVS kent nu een stapsgewijze implementatiestrategie. OCW is bij vaststelling van de herijking onder andere bijgestaan door de ADR en KPMG en heeft, op basis van de positieve business case, de herijking geaccepteerd. De herijking viel samen met de start van Tranche 3 van PVS. In totaal zijn er 6 tranches voorzien.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

20 jaar na oplevering

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

Conform actuele business case

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

PVS wordt uitgevoerd door DUO, een agentschap van het Ministerie van OCW. DUO is opdrachtnemer en het bestuursdepartement opdrachtgever. Derhalve is er geen sprake van onderlinge contractvormen.

1a. Projectnaam

30. Digitale Taken Rijksarchieven (DTR)

1b. Projectomschrijving

Doel van het programma is om bij het Nationaal Archief (NA) een stevige basis te leggen voor het borgen van ons cultureel erfgoed en de democratische rechtsstaat in het digitale tijdperk. Het programma treft voorzieningen die nodig zijn om de kerntaak van het Nationaal Archief en de Regionale Historische Centra (RHC's) die rijksarchief beheren, ook in het digitale tijdperk uit te kunnen voeren. Het Nationaal Archief en de RHC's zorgen samen voor de uitvoering.

DTR is gericht op de Rijksoverheid. Daarnaast kunnen ook andere overheden en instellingen op termijn gebruikmaken van de voorzieningen die getroffen worden en van de kennis en expertise die binnen het programma wordt opgedaan.

Het programma moet ervoor zorgen dat op 1 januari 2016:

- de gemeenschappelijke infrastructuur van het Nationaal Archief en de RHC's in staat is om digitaal en gedigitaliseerd rijksarchief in te nemen, te beheren en te ontsluiten. Hiervoor wordt een basis-digitale (rijks)infrastructuur ontwikkeld voor achivering van overgebrachte (gedigitaliseerde) archieven
- een serviceorganisatie bij het Nationaal Archief is ingericht voor de RHC's. De RHC's zijn het eerste aanspreekpunt voor gebruikers in de regio van het digitale depot (het zogeheten eDepot)
- duidelijkheid is over de duurzaamheidseisen en richtlijnen voor informatiebeheer voor de Rijksoverheid in de vorm van een normenkader
- een eerste deel van gedigitaliseerde rijksarchieven via een open toegang voor publiek vindbaar, toegankelijk en herbruikbaar is

Meer informatie: <http://www.archief2020.nl/over-dtr>

1c. Maatschappelijke relevantie

Het NA dient ieders recht op informatie en geeft inzicht in het verleden. Deze taak moet ook in de digitale toekomst op een goede manier vormgegeven kunnen worden. De ontwikkelingen op het gebied van digitalisering raken de processen van het NA en de RHC's in het hart. Steeds meer documenten zullen digitaal bewaard en ontsloten worden. Om de basistaak nu en in de toekomst op een goede manier te kunnen blijven vervullen zijn investeringen nodig in de digitale infrastructuur en de dienstverlening aan burgers.

Het e-Depot van het Nationaal Archief maakt een belangrijk deel uit van de eerder genoemde gemeenschappelijke infrastructuur van het NA en de RHC's.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
01-07-14	Projectplan DTR-WP2 NA Serviceorganisatie	nee	Programmaplan voor het werkpakket Servicorganisatie (WP-2)
24-04-14	Plan van Aanpak DTR4: Normenkader duurzaam toegankelijke overheidsinformatie	nee	Programmaplan voor het werkpakket Normenkader (WP-4)

11-03-14	Projectplan WP-1 DTR 2014-2015	nee	Programmaplan voor het werkpakket Digitale Infrastructuur (WP-1)
17-01-14	Projectvoorstel Digitalisering Eerst tranche rijksarchieven	nee	Programmaplan voor het werkpakket Digitalisering (WP-3)
22-11-13	Masterplan DTR	nee	Programmaplan voor het programma DTR

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
28-11-14	Bureau Gateway	Gateway Review 2 (Voorbereiding)	Vervolg op Gateway 0/1 van januari 2014. Hoofdvraag was of het NA en de RHC's eind 2015 klaar zijn om de digitale rijksarchieven te bewaren, te beheren en te ontsluiten
10-01-14	Bureau Gateway	Gateway Review 0 (strategie en bereik) met elementen van Gateway Review 1 (doel en rechtvaardiging)	Opzet van Masterplan DTR en voorgenomen governance programma
07-10-13	PBLQ HEC	Advies	Opzet en inrichting programmaorganisatie en governance DTR
01-02-13	PBLQ HEC	Doorlichting/validatie	Financiële doorlichting NA v.w.b. de onderdelen die betrekking hebben op de taken inzake de digitale collectie

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 7,25	€ 8,72	€ 1,95
ingehuurd extern personeel	€ 4,03	€ 4,53	€ 1,63
intern personeel	€ 9,55	€ 9,96	€ 2,83
uitbesteed werk	€ 4,80	€ 5,30	€ 1,12
overige projectkosten	€ 2,38	€ 2,79	€ 0,06
TOTALEN	€ 28,01	€ 31,30	€ 7,59

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De digitale infrastructuur wordt gebouwd voor blijvend te bewaren archief. Het systeem wordt dan ook nu gebouwd met het doel in stand te worden gehouden. In de business case zijn kosten opgenomen voor beheer, onderhoud en vervanging van onderdelen van het systeem. Daarbij geldt dat software een afschrijving kent van 3 jaar, hardware (servers en opslagcapaciteit) een afschrijving van 5 jaar en andere hardware een langere afschrijvingstermijn kennen.

Kosten ICT-infrstructuur

2015: € 5.053.819

2016: € 5.413.819

2017: € 5.773.819

2018: € 6.133.819

2019: € 6.133.819

2020: € 6.133.819

2021: € 6.133.819

2022: € 6.133.819

Bron: Fin doorlichting. Gevalideerd door HEC.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Alle projecten ten laste van 2e of 3e geldstromen binnen het NA worden in de boekhouding op baten en kosten onderscheiden naar grootboekrekeningen en projectcode. Personele kosten en overhead worden doorbelast op basis van op betreffende projecten geregistreerde uren. Alle materiële uitgaven worden doorbelast op projectbudget. Investerings worden geactiveerd en voor afschrijvingen wordt een investeringsfonds opgenomen op de balans ten laste van voor project ontvangen baten. De business case is gevalideerd door PBLQ HEC d.d. 1 februari 2013.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Het Masterplan (business case - programmaplan) is d.d. 22-11-2013 getekend door de opdrachtgever. Formeel is dit daarmee de startdatum van het programma. In 2013 lag het accent echter op het treffen van voorbereidingen. De feitelijke start van het programma was 1-1-2014. De kostenraming was oorsponkelijk begroot op € 31 mln. Het in 2013 beschikbare en toegekende bedrag was € 28 mln. Dit is het bedrag dat opgenomen is in het Masterplan. In 2014 was wel het volledige bedrag beschikbaar en is de resterende € 3,3 mln. toegekend bij Voorjaarsnota.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-01-14	31-12-15	31-12-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum**6. Herijkingspunten**

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	--------------------------

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Het systeem wordt gebouwd met het doel voor altijd behouden te worden. Het gaat immers om het opslaan van blijvend te bewaren archieven, in dit geval digitale archieven.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur**8. Tweede Kamerstukken**

Datum	Nummer	Titel	Link
30-01-15	33326, nr. 13	Parlementair onderzoek ICT-projecten bij de overheid	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33326-13.html
09-09-13	33400-VII-168	Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VII) voor het jaar 2013	http://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2013Z16911&did=2013D34747
24-05-13	33640-1	Voorjaarsnota 2013	http://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2013Z10244&did=2013D21149

Wijziging contractvorm

De contractvormen zijn niet gewijzigd t.o.v. het oorspronkelijke projectplan.

1a. Projectnaam

31. Veranderprogramma SVB TIEN

1b. Projectomschrijving

Zoals in de brief van 2 september van de Staatssecretaris aan de Tweede Kamer is aangegeven (ref. nr. 2014-0000126825), is besloten het Programma SVB Tien te beëindigen. Het programma is in 2006 gestart en had als doel de klant centraal te stellen en de dienstverlening te verbeteren. Het bestond uit organisatorische veranderingen en een ICT-opgave. Binnen het ICT-deel is de ondersteuning voor de uitvoering van Vrijwillig verzekeren (BR1) gerealiseerd. De realisatie van het multi-regelingen-systeem (BR2) is hiermee stopgezet per 2/9/2014.

1c. Maatschappelijke relevantie

Het programma SVB Tien stuurt een grote en complexe organisatie- en cultuurverandering in de uitvoering aan, die ondersteund wordt met nieuwe flexibele ICT-voorzieningen. De (maatschappelijke) relevantie valt af te leiden uit de programmadoelstellingen:

- I betere dienstverlening aan de burger.
- II lagere uitvoeringskosten bij toenemende vergrijzing.
- III flexibelere aansluiting op innovaties binnen de overheid. Een en ander is uitgewerkt in het integraal Bedrijfsvoeringsmodel iBVM, met als inrichtingsprincipes:
  - De SVB levert integrale dienstverlening
  - De dienstverlening is op de persoon gericht
  - De klant kan overal bij de SVB terecht- De SVB houdt rekening met uiteenlopende wensen van opdrachtgevers
  - De klantgebeurtenis is de eenheid van werk en besturing
  - De organisatie is op wendbaarheid ingericht. Met haar focus op excellente dienstverlening voor de klant en flexibilisering van de SVB zijn de baten van het programma met name van strategische aard, zoals in het programmaplan beschreven is. Daarnaast worden echter ook financiële baten in de uitvoering van de SVB gerealiseerd.

Na de invoering van Integrale Serviceteams binnen de SVB zijn alle medewerkers van de serviceteams ook in de andere regelingen opgeleid, zodat klanten beter bediend worden (integraal indien meerdere regelingen betrokken zijn) en de organisatie meer wendbaar en flexibel wordt. Het Dienstverleningsmodel is bovendien geïmplementeerd voor direct contact zonder call centre tussen klant en medewerker van de SVB (telefonie op de werkplek). Zoals in de brief van 2 september 2014 van de Staatssecretaris aan de Kamer is aangegeven (ref. nr. 2014-0000126825), is besloten het programma SVB Tien te beëindigen.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
18-06-12	1.2	ja	Update programmaplan SVB Tien. Het Programma bestaat uit meerdere projecten, van deze projecten zijn plannen beschikbaar.

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
01-08-14	Sneller-Hakkenberg	Review	Tussenbericht externe deskundigen
01-08-14	Gartner	Review	Eindrapportage voortgangsprognose en monitoring MRS
01-06-14	IT-Excellence	Review	Opvolging Quick Scan Datamigratie
01-05-14	Auditdienst Rijk	Review	Advies implementatie MRS bij de SVB
01-05-14	KPMG	Review	Review op uitvoering verbeterplan periode mei 2014-juli 2014
01-05-14	KPMG	Review	Rapportage onderzoek IT-Readiness
03-03-14	Oracle	Review	Code Reviews in de periode februari 2013-maart 2014
01-02-14	IT-Excellence	Review	Quick Scan Datamigratie
01-02-14	KPMG	Review	Gezamenlijk onderzoek KPMG, SVB en implementatiepartner naar de kwaliteit van het MRS
10-12-12	Oracle Consulting Services	Review	Scripts Business release 2
16-08-12	LBVD Consultancy	Review	Security infrastructuur Business release 2
01-03-11	HEC	Review	Review Fase 2 Update programmaplan SVB Tien
01-02-11	SIG	Review	Onderzoek BR1 van Tien voor Service Software Risk Assessment Rapport
15-10-10	HEC	Review	Update van programmaplan
01-04-10	SIG	Review	Onderzoek realisatie SVB10 BR 1
01-01-10	HEC	Review	Review op hoofdlijnen

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 33,10
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 23,70
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 4,30
uitbestede werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 50,60
overige projectkosten	€ 76,00	€ 121,80	€ 10,10
TOTALEN	€ 76,00	€ 121,80	€ 121,80

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Het Programma onderdeel Business Release 1 Vrijwillig verzekeren (BR1) is gerealiseerd. De ontwikkeling van BR2 Kindregelingen is beëindigd. Hierdoor ontstaat er geen ondersteuning met een nieuw systeem voor de uitvoering van kindregelingen en voor het voorziene BR3 Pensioenregelingen binnen programma SVB Tien. De SVB zal haar bestaande ICT infrastructuur gebruiken en blijven versterken. Er wordt onderzocht of onderdelen van de ontwikkeling van het multi-regelingsysteem kunnen worden toegevoegd aan het huidige ICT platform. Door het beëindigen van de ontwikkeling MRS zal er in mindere mate sprake zijn van (dubbele) beheerkosten.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

De SVB kostentoerekeningssystematiek aan wetten en regelingen waarvoor het project wordt uitgevoerd.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Het met het Ministerie van SZW overeengekomen budget voor Programma SVB Tien bedraagt € 79,2 miljoen. Het programma is beëindigd. Het totaal aan programmakosten bedraagt bij beëindiging € 95,7 mln. Dit bestaat uit het nu gestaakte herontwerp MRS en BR2 (€ 43,7 mln., inclusief kosten afwikkeling programma in 2014), de binnen het programma gerealiseerde infrastructuur (€ 7 mln.), de implementatie van Business Intelligence (€ 0,6 mln.), plus het gerealiseerde deel van Programma SVB Tien. Dit gerealiseerde deel bestaat uit de organisatorische verandering (€ 14,6 mln.) en het in productie genomen systeem rond Vrijwillig verzekeren (€ 29,7 mln.). Daarnaast is buiten het programma (in de staande organisatie) € 26,2 mln. uitgegeven aan aanschaf en beheer van Oracle licenties. Deze kosten aanschaf en beheer van Oracle licenties kosten licenties en infrastructuur oracle vormden geen onderdeel van de begroting maar overeenkomstig brief aan kamer van 2 sept wel in het kostenoverzicht opgenomen. De totale kosten bestaan uit de programmakosten ad € 95,7 miljoen en de buiten het programma verantwoorde kosten ad € 26,2 miljoen, gezamenlijk € 121,8 miljoen. De interne uren zijn, voor zover het extra programmaformatie betreft, opgenomen in de cijfers van Programma SVB Tien. Daarnaast heeft de SVB sinds 2010 uit haar reguliere bedrijfsvoering circa € 5 mln. per jaar aan interne reguliere verandercapaciteit ingezet. Deze interne inzet maakt geen onderdeel uit van de begroting van het programma en is om deze reden nooit opgenomen geweest in de verantwoording over het programma.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-01-06	31-12-10	02-09-14

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Op 2 september is besloten Programma SVB Tien te beëindigen.

6. Herijkingpunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
12-07-07	€ 76,00	31-12-13	Veranderstrategie ICT in 2007 bijgesteld naar meer geleidelijke aanpassing van nieuwe ICT. Door herschikking van de planning is de doorlooptijd verlengd met drie jaar tot en met 2013. In de rapportage over 2010 is abusievelijk 31-1-2013 als herijkte einddatum opgenomen in plaats van de beoogde 31-12-2013.	Veranderstrategie ICT in 2007 bijgesteld naar meer geleidelijke aanpassing van nieuwe ICT. Door herschikking van de planning is de doorlooptijd verlengd met drie jaar tot en met 2013. In de rapportage over 2010 is abusievelijk 31-1-2013 als herijkte einddatum opgenomen in plaats van de beoogde 31-12-2013.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Afhankelijk van de mate van hergebruik van gerealiseerde onderdelen.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

Het Veranderprogramma SVB Tien is beëindigd. Het ICT-deel inzake BR1 Vrijwillig Verzekeren is in gebruik. De ontwikkeling van het ICT-deel voor de uitvoering van de kindregelingen (BR2) is stopgezet. Hiermee komt BR3 (pensioenregelingen) ook niet tot ontwikkeling. De SVB zal haar bestaande ICT infrastructuur gebruiken en blijven versterken. Er wordt onderzocht of onderdelen van de ontwikkeling van het multi-regelingen-systeem toegevoegd kunnen worden aan het huidige ICT platform.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
17-12-14	TK 26448, nr 528	Brief SUWI veranderprogramma SVB tien	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-528.html
02-09-14	TK 26448, nr. 523	Verslag van een schriftelijk overleg	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-523.html
02-09-14	TK 26448, nr.524	Brief SUWI	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-524.html
26-05-14	TK 26448, nr. 514	Brief SUWI, veranderprogramma SVB Tien	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-514.html
02-04-14	TK 26448, nr.510	Brief SUWI	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-510.html
12-12-13	TK 26448, nr. 507	Brief SUWI	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-507.html
08-07-13	TK 26448, nr. 499	Brief SUWI	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-499.html
20-12-11	TK 26 488, nr. 473	Brief SUWI, veranderprogramma SVB TIEN	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-146171.html

---

18-08-08	TK 26 448, nr. 378	Brief SUWI	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-378.html
12-07-07	TK 26 448, nr. 338	Brief SUWI	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-338.html

---

Wijziging contractvorm

Vanwege het beëindigen van Programma SVB Tien zal de relatie met de implementatiepartner worden afgebouwd.

1a. Projectnaam

32. UWV: ICT Transitie WERKbedrijf

1b. Projectomschrijving

ICT Transitie WERKbedrijf heeft tot doel om de kernactiviteiten/dienstverlening, inclusief de ondersteunende werkprocessen, infrastructuur en organisatie van het UWV WERKbedrijf dusdanig te veranderen dat de vereiste besparingen worden gerealiseerd binnen de daarvoor gestelde termijnen. Buiten de scope van de ICT Projecten vallen de reguliere activiteiten (Organisatieinrichting & Mobiliteit, Interventieteams, Huisvesting en Communicatie) en de frictiekosten.

1c. Maatschappelijke relevantie

Het kabinet Rutte I heeft bezuinigingen afgesproken op de uitvoeringskosten van de sociale zekerheid. UWV WERKbedrijf kan deze bezuinigingen alleen realiseren door de dienstverlening aan klanten daar waar mogelijk via het internet te laten plaatsvinden. Wij stellen werkzoekenden in staat om via het internet gebruik te maken van hun rechten en te voldoen aan hun plichten inzake de sociale zekerheid.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
12-11-13	2.0	nee	Programmaplan Redesign WERKbedrijf
10-12-12	1.0	nee	Programmaplan Redesign WERKbedrijf
11-11-11	1.01	nee	Programmaplan Redesign WERKbedrijf

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,70	€ 0,70
ingehuurd extern personeel	€ 18,33	€ 21,90	€ 19,40
intern personeel	€ 27,99	€ 19,50	€ 16,00
uitbesteed werk	€ 18,11	€ 53,60	€ 47,10
overige projectkosten	€ 3,66	€ 1,70	€ 1,60
TOTALEN	€ 68,09	€ 97,40	€ 84,80

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De verwachte beheerkosten voor 2016 en verder bedragen op jaarbasis € 11 miljoen.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Algemene systematiek is baten/lastenstelsel. Intern personeel wordt alleen bij substantiële inzet ten laste van het project gebracht. In de uitvoering worden kosten alleen doorbelast als de medewerker extern vervangen wordt. Licentiekosten zijn niet opgenomen bij de projectkosten, maar worden geactiveerd en vervolgens voor de duur van het contract lineair afgeschreven, conform UWV-waarderingsgrondslagen.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Het project SCHIP 2.0 had een uitloop in 2014 waardoor de releases in 2015 ook later in productie gaan, waardoor de kosten hoger zijn. In het vierde kwartaal 2014 is een stand van zaken opgesteld van de business case van Redesign, waarin de cijfers en de verwachtingen zijn geactualiseerd.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-04-11	31-12-15	31-12-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum**6. Herijkingspunten**

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
12-11-13	€ 96,23	31-12-15	De kosten zijn hoger dan initieel ingeschat doordat bij de uitvoering van het programma is gebleken dat op het punt van e-dienstverlening veel, vaak ingrijpende verbeteringen en maatregelen nodig zijn om aan de wensen van klanten, politiek en critici tegemoet te komen. Het betreft noodzakelijke vernieuwing van de infrastructuur en dringende stabiliteit- en performance-issues en verbeteringen in functionaliteit, naast benodigde externe expertise op een aantal onderdelen.	
10-12-12	€ 76,51	31-12-15	Ten opzichte van de initieel geschatte meerjarige projectkosten, wordt meer werk uitbesteed vanwege specifieke deskundigheid bij leveranciers.	
01-09-12	€ 76,48	31-12-15	Ten opzichte van de initieel geschatte meerjarige projectkosten, wordt meer werk uitbesteed vanwege specifieke deskundigheid bij leveranciers.	
01-05-12	€ 64,79	31-12-15	De initiële begroting is in 2012 naar beneden bijgesteld. Buiten de scope van de ICT Projecten vallen de reguliere activiteiten (Organisatie-inrichting & Mobiliteit, Interventieteams, Huisvesting en Communicatie) en de frictiekosten. In de rapportage tot het jaar 2012 zijn deze reguliere activiteiten wel opgenomen. Vanaf het jaar 2012 bestaat het project uit activiteiten die een ICT component kennen.	

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Als dit ICT project is afgerond, wordt een adequate digitale dienstverlening voorzien. De ontwikkeling na oplevering staat niet stil. Daarmee is een integrale schatting van de levensduur niet te geven, omdat dit per component verschilt.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

De levensduur is afhankelijk van de keuzes die de politiek maakt ten aanzien van de dienstverlening.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

Nee.

1a. Projectnaam

33. UWV: Kantoorautomatisering, Werkplek en Netwerken

1b. Projectomschrijving

Vervanging, aanbesteding, integratie en kostenreductie infrastructuur en kantoorautomatisering. Dit betreft meerdere deelprojecten onder een meerjarigprogramma.

1c. Maatschappelijke relevantie

Het programma draagt bij aan een toekomstvast en kosteneffectieve ICT-infrastructuur en beheerorganisatie voor Kantoorautomatisering, Werkplek en Netwerken binnen UWV.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
07-02-12	0.91	ja	UWV projectmanagement is conform PRINCE2
01-03-10	0.992	ja	UWV projectmanagement is conform PRINCE 2

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
-------	--------------------	------	---------------------------------------

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,22	€ 0,22
ingehuurd extern personeel	€ 7,35	€ 12,46	€ 10,67
intern personeel	€ 3,11	€ 11,33	€ 8,92
uitbesteed werk	€ 19,68	€ 28,47	€ 22,30
overige projectkosten	€ 12,85	€ 0,27	€ 0,25
TOTALEN	€ 42,99	€ 52,75	€ 42,36

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De verwachte kosten voor beheer en onderhoud voor 2015 en verder bedragen op jaarbasis € 34 miljoen.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Algemene systematiek is baten/lastenstelsel. Intern personeel wordt alleen bij substantiele inzet ten laste van het project gebracht. Licentiekosten zijn niet opgenomen bij de projectkosten, maar worden geactiveerd en vervolgens voor de duur van het contract lineair afgeschreven, conform UWV-waarderingsgrondslagen.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De programma kosten stijgen met € 6 mln. Dit is opgebouwd uit:

- (1) Onderdeel Transitie & Transformatie loopt uit + € 0,4 mln.
- (2) Uitrol telefonie toegevoegd aan scope + € 1,9 mln.
- (3) Hardware Refresh, extra kosten omdat hardware nu als dienst wordt ingekocht +€ 2,9 mln.
- (4) Hierdoor neemt programma besturing toe met € 0,3 mln.
- (5) Periodiek herijking business case per juli 2014 van +€ 0,5 mln.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-01-10	31-12-15	31-12-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingpunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
18-02-14	€ 46,70	31-12-15	De businesscase, waaronder de kosten, wordt periodiek herijkt.	

14-01-13	€ 49,30	31-12-15	De business case waaronder de kosten wordt periodiek herijkt. De in 2012 opgenomen projectkosten in het dashboard zijn de projectkosten inclusief de reguliere verbetertrajecten. Extern rapporteert UWV over de projectkosten exclusief de reguliere verbetertrajecten (- € 2,9 mln.). Om deze reden zijn in het dashboard voor 2013 de projectkosten exclusief de verbetertrajecten opgenomen.
08-08-12	€ 51,48	31-12-15	De business case waaronder de kosten wordt periodiek herijkt.
16-05-12	€ 45,69	31-12-15	De business case waaronder de kosten wordt periodiek herijkt.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Niet van toepassing. Omdat wij met ingang van 2012 geen investeringen meer doen. We hebben het gehele automatiseringspark uitbesteed. We kopen alleen nog maar diensten in.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link

Wijziging contractvorm

Nee.

1a. Projectnaam

34. Continue screening kinderopvang, fase 2

1b. Projectomschrijving

In vervolg op het rapport van de onafhankelijke Commissie Onderzoek Zedenzaak Amsterdam (verder: Commissie Gunning) naar aanleiding van de Amsterdamse zedenzaak, is uitvoering gegeven aan aanscherping van de screening van degenen die werkzaam zijn in de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk. De Commissie Gunning had aanbevolen om medewerkers in de kinderopvang iedere twee jaar een nieuwe VOG te laten aanvragen. De regering prefereert een vorm van continue screening boven het tweejaarlijks aanvragen van een VOG. Het systeem van continue screening wordt in twee fasen ingevoerd. Vanaf maart 2013 tijdelijk op basis van de bestandsopbouw met gegevens uit een aantal bestaande bronnen. In de tweede en definitieve fase wordt gewerkt met een centraal register. Dit project richt zich op de totstandkoming van deze tweede fase. Met het personenregister kinderopvang en peuterspeelzaalwerk en wettelijk kader worden ook personen die nu nog buiten het systeem vallen onder de reikwijdte van continue screening gebracht.

De eerste ervaringen van continue screening in de kinderopvang geven aanleiding om voort te gaan op de ingeslagen weg (voor de eerste resultaten zie de brieven aan de Tweede Kamer bij het documentatieoverzicht op het Rijks ICT dashboard). Voordeel van continue screening in de kinderopvang is dat voortdurend wordt gecontroleerd op relevante strafbare feiten die een belemmering kunnen vormen bij de uitoefening van de functie en waarmee de veiligheid van de opgevangen kinderen in gevaar kan komen. Hierdoor kan de toezichthouder snel ingrijpen en neemt de veiligheid toe. Bijkomend voordeel is dat continue screening in vergelijking met een tweejaarlijkse screening minder administratieve lasten met zich meebrengt.

1c. Maatschappelijke relevantie

De Amsterdamse zedenzaak heeft aanleiding gegeven de veiligheid van de kinderen in de kinderopvang te vergroten. De periode waarin kinderen worden opgevangen in een kindercentrum, peuterspeelzaal of door een gastouder, is cruciaal in hun ontwikkelingsfase. De opvang moet bijdragen aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind, in een veilige omgeving. De kinderen zijn in deze fase immers kwetsbaar, zeker als zij zo jong zijn dat de opvang vooral gericht is op de fysieke verzorging en ze zich verbaal nog niet goed kunnen uiten. Een veilige kinderopvang vergt van alle betrokkenen een grote alertheid op signalen die zouden kunnen wijzen op een risico dat de veilige omgeving bedreigt. Daarnaast is een open bedrijfs-cultuur waarin medewerkers worden aangesproken op grensoverschrijdend gedrag van groot belang.

Aansluitend op de verantwoordelijkheid van de sector voor een veilige en stabiele omgeving van kinderen, zijn een aantal wettelijke maatregelen genomen in de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk. Een van de veiligheidsmaatregelen is het aanscherpen van de screening van de medewerkers die werken in de kinderopvang, of personen die daarvoor beschikbaar zijn. De regering heeft gekozen voor een continue screening waarbij een dagelijkse controle plaatsvindt op relevante strafbare feiten die belemmerend zijn bij het werken met kinderen. Door deze signaalgestuurde screening kunnen medewerkers die mogelijk een bedreiging vormen voor de veiligheid van de opgevangen kinderen, snel worden geweerd uit de kinderopvang.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
28-11-13	werken aan de veiligheid in de kinderopvang	nee	Brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer met daarin de resultaten van Continue screening en de aankondiging van de start van Vervolg Continue screening in de Kinderopvang.

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
17-10-14	I-Interim Rijk	Begeleiding	Begeleiding van directie Kinderopvang bij het software ontwikkeltraject en de voorbereidingen op invoering.
18-07-14	Directie Kinderopvang	Rapport	Privacy Impact Assessment (PIA) Continue Screening Kinderopvang fase 2
25-04-14	PBLQ/HEC	Advies	Second opinion op het voorstel van het CIBG voor de continue screening Kinderopvang fase 2
21-11-13	PriceWaterHouseCoupers	Onderzoek	Onderzoek continue screening in de kinderopvang 1 maart 2013-1 september 2013
31-10-13	PBLQ/HEC	Onderzoek	Advies strategie Continue Screening in de Kinderopvangketen

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,04	€ 0,04	€ 0,04
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 6,06	€ 2,42
overige projectkosten	€ 6,54	€ 0,00	€ 0,00
TOTALEN	€ 6,58	€ 6,10	€ 2,46

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

In nauw overleg met betrokken partijen uit de sector is in 2013 gewerkt aan een voorkeursvariant voor Fase 2 van continue screening. In 2014 is deze variant verder uitgewerkt inclusief een nieuwe raming voor de kosten voor beheer en onderhoud van het systeem van continue screening.

In totaal bedragen de geraamde structurele kosten van de continue screening circa € 600.000 per jaar vanaf het jaar van inwerkingtreding. Binnen het project is een reservering getroffen van in totaal € 886.000 voor de voorziene beheerkosten voor 2016 en enig additioneel onderhoud na ingebruikname.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

De kostenraming van fase 2 is gebaseerd op de kosten die door overheidspartijen als CIBG, DUO, Justis en Justid bij het ministerie van SZW in rekening worden gebracht (inbesteding). De interne personeelskosten van het kerndepartement zijn geen onderdeel van de kostenraming.

De externe kwaliteitstoetsen zijn onderdeel van de opdracht aan CIBG met uitzondering van de externe toets op de offerte van CIBG in 2014 en de begeleiding van directie Kinderopvang door I Interim Rijk. Met de herijking zijn de kosten verschoven van 'overige projectkosten' naar 'uitbesteed werk' conform Handboek portfoliomanagement Rijk.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De geschatte meerjarige projectkosten voor de periode 2013 tot en met 2016 zijn naar beneden bijgesteld op basis van de door CIBG uitgebracht offerte voor de realisatie van het personenregister (juni 2014).

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
28-11-13	31-12-16	31-12-16

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum**6. Herijkingspunten**

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	--------------------------

7a. Geschatte levensduur na oplevering

De levensduur is niet gecalculeerd. Bij de ontwikkeling en bouw van het personenregister gaat veel aandacht uit naar de functionele eisen (doet het systeem wat het moet doen op basis van het wettelijke kader) en de niet functionele eisen (technische kwaliteit, beveiliging, privacy en gebruiksvriendelijkheid). Dit met oog op een goede onderhoudbaarheid en meerjarige levensduur. De onderhoudbaarheid van het personenregister wordt in 2015 onafhankelijk getoetst conform de SIG/TÚViT Evaluation Criteria for Trusted Product Maintainability

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
20-11-14	Kst-31322-262	Verzamelbrief kinderopvang: toezicht, handhaving en veiligheid	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31322-262.html
28-11-13	kst-31322-224	Werken aan de veiligheid in de kinderopvang	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31322-224.html
23-07-12	Kst-33000-VI-110	Uitwerking van de noodzaak van de aanscherping van screening in de kinderopvang	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33000-VI-110.html

Wijziging contractvorm

Niet van toepassing

1a. Projectnaam

35. Wijziging Ontslagstelsel en Passende Arbeid (WOPA)

1b. Projectomschrijving

Het project Wijziging Ontslagstelsel en Passende Arbeid borgt dat de gewijzigde systemen, (digitale) handboeken, werkinstructies van het ontslagstelsel én de wijziging van het begrip Passende Arbeid binnen UWV worden geïmplementeerd.

1c. Maatschappelijke relevantie

In het kader van het begrotingsakkoord 2014 wordt de Wet Werk en Zekerheid ingevoerd. Met de invoering van de Wet Werk en Zekerheid wijzigt het ontslagstelsel. De wettelijke basis verandert en de dienstverlening wordt sneller waarbij minimaal dezelfde kwaliteit moet worden geleverd.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
10-02-15	1.0	ja	Brief aan de Tweede Kamer
15-09-14	1.0	ja	Afwijkingsrapportage
29-04-14	1.0	ja	Project Initiatie Document
26-11-13	1.0	ja	Projectvoorstel

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,50	€ 1,60	€ 1,60
ingehuurd extern personeel	€ 0,50	€ 3,60	€ 3,60
intern personeel	€ 5,00	€ 5,20	€ 5,20
uitbesteed werk	€ 2,90	€ 9,90	€ 9,90
overige projectkosten	€ 0,30	€ 0,00	€ 0,00
TOTALEN	€ 9,20	€ 20,30	€ 20,30

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Er worden geen beheerkosten verwacht.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Algemene systematiek is baten / lastenstelsel. Intern personeel wordt alleen bij substantiële inzet ten laste van het project gebracht. In de uitvoering worden kosten alleen doorbelast als de medewerker extern vervangen wordt. Gezien de korte doorlooptijd heeft er geen toets door de interne Accountantsdienst plaatsgevonden.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Van de € 20,3 mln. betreft € 6,3 miljoen deels aangegane verplichtingen die in 2015 betaald worden.

Deze kosten omvatten tevens activiteiten voor de beperkte digitalisering, waarvan de omvang op dit moment niet precies weer te geven is.

Het onderdeel dat met name zou zorgen voor een langere doorlooptijd en hogere kosten dan oorspronkelijk voorzien, is authenticatie en autorisatie in combinatie met machtigen. Deze uitloop zou de te maken kosten laten toenemen naar € 35 tot € 45 mln. Begin januari 2015 is besloten om de volledige digitalisering van het ontslagproces (i.c. zowel de uitvraag aan partijen als het behandelproces binnen UWV) stop te zetten.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
29-04-14	01-10-15	10-02-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De einddatum is 10 februari 2015, maar tot en met 31 juli 2015 worden nog afrondende activiteiten uitgevoerd.

Oorspronkelijk was het de bedoeling om een volledig digitaal ontslagproces te ontwikkelen en implementeren met als datum van inwerkingtreding 1 juli 2015. Gedurende het afgelopen jaar is gebleken dat de omvang en bijhorende kosten fors naar boven moesten worden bijgesteld. Gevolg hiervan was dat UWV in najaar 2014 heeft moeten vaststellen dat ook de (conform de aangepaste planning zoals overeengekomen in de zomer van 2014) eerste fase van het totale project niet operationeel kon zijn op 1 juli 2015. Dit alles heeft gedurende het jaar 2014 bovendien geleid tot het in gebreke stellen van de ICT leverancier en begin januari 2015 tot ontbinding van de overeenkomst met deze partij. In januari 2015 is besloten om de volledige digitalisering van het ontslagproces (i.c. zowel de uitvraag aan partijen als het behandelproces binnen UWV) stop te zetten.

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
10-02-15	€ 20,30	10-02-15	<p>Van de € 20,3 mln. betreft 6,3 miljoen deels aangegane verplichtingen die in 2015 betaald worden.</p> <p>Deze kosten omvatten tevens activiteiten voor de beperkte digitalisering, waarvan de omvang op dit moment niet precies weer te geven is.</p> <p>Het onderdeel dat met name zou zorgen voor een langere doorlooptijd en hogere kosten dan oorspronkelijk voorzien, is authenticatie en autorisatie in combinatie met machtigen. Deze uitloop zou de te maken kosten laten toenemen naar € 35 tot € 45 mln. Begin januari 2015 is besloten om de volledige digitalisering van het ontslagproces (i.c. zowel de uitvraag aan partijen als het behandelproces binnen UWV) stop te zetten.</p>	<p>De einddatum is 10 februari 2015, maar tot en met 31 juli 2015 worden nog afrondende activiteiten uitgevoerd.</p> <p>Oorspronkelijk was het de bedoeling om een volledig digitaal ontslagproces te ontwikkelen en implementeren met als datum van inwerkingtreding 1 juli 2015. Gedurende het afgelopen jaar is gebleken dat de omvang en bijhorende kosten fors naar boven moesten worden bijgesteld. Gevolg hiervan was dat UWV in najaar 2014 heeft moeten vaststellen dat ook de (conform de aangepaste planning zoals overeengekomen in de zomer van 2014) eerste fase van het totale project niet operationeel kon zijn op 1 juli 2015. Dit alles heeft gedurende het jaar 2014 bovendien geleid tot het in gebreke stellen van de ICT leverancier en begin januari 2015 tot ontbinding van de overeenkomst met deze partij. In januari 2015 is besloten om de volledige digitalisering van het ontslagproces (i.c. zowel de uitvraag aan partijen als het behandelproces binnen UWV) stop te zetten.</p>

15-09-14	€ 29,20	31-12-15	Doordat niet gebruik kan worden gemaakt van de bestaande omgeving en de complexiteit van de software ontwikkelingen is de doorlooptijd toegenomen. Er is voor gekozen om de realisatie op te delen in twee plateaus. Het eerste plateau dat op 1 juli 2015 operationeel zal zijn, betreft een werkende e-dienst voor werkgevers en werknemers. Dit betekent dat ontslagaanvraag door werkgevers en de communicatie met werkgevers, werknemers en AOC leden, volledig digitaal kan verlopen. In plateau 2 worden de specifieke aanvragen vanuit de uitzendbranche en de meldingen van collectief ontslag verder gestructureerd. Daarnaast wordt het proces binnen UWV gestroomlijnd en geoptimaliseerd. Plateau 2 zal eind 2015 gereed zijn.	Doordat niet gebruik kan worden gemaakt van de bestaande omgeving en de complexiteit van de software ontwikkelingen is de doorlooptijd toegenomen.
----------	---------	----------	---	--

7a. Geschatte levensduur na oplevering

De ontwikkeling na oplevering staat niet stil. Daarmee is een integrale schatting van de levensduur niet te geven, omdat dit per component verschilt.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

De ontwikkeling na oplevering staat niet stil. Daarmee is een integrale schatting van de levensduur niet te geven, omdat dit per component verschilt.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
10-02-15	TK 33818, nr 61	Wijziging van verschillende wetten in verband met de hervorming van het ontslagrecht	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33818-61.html

Wijziging contractvorm

1a. Projectnaam

36. Wijziging oude Werkloosheidswet (WW)

1b. Projectomschrijving

Het project heeft de opdracht om te borgen dat UWV in staat is om uitvoering te geven aan de WWZ, voor zover rakend aan de bedrijfsfunctie Uitkeren.

1c. Maatschappelijke relevantie

WWZ is een omvangrijk pakket van ingrijpende maatregelen om het flexrecht, ontslagrecht en de huidige WW te moderniseren. In het project WoWW wordt de huidige WW opnieuw ingericht. De uitkeringsduur wordt korter en door invoering van inkomstenverrekening vanaf de eerste werkloosheidsdag wordt het aannemen van (flexibele of lager betaalde) arbeid lonend. Ook de 'IOW', 'Faillissementsuitkering WW' zijn onderdeel van het project. De aanpassingen worden verricht op bestaande systemen en bevatten geen nieuwbouw.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
29-04-14	1.0	ja	Project Initiatie Document
19-11-13	1.0	ja	Projectvoorstel

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
-------	--------------------	------	---------------------------------------

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 4,00	€ 4,30	€ 1,50
intern personeel	€ 5,90	€ 6,50	€ 3,50
uitbesteed werk	€ 5,00	€ 7,90	€ 3,20
overige projectkosten	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
TOTALEN	€ 14,90	€ 18,70	€ 8,20

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De gevolgen voor de beheerkosten moeten nog gekwantificeerd worden. Wij verwachten geen substantiële toename van de beheerkosten aangezien de oplossingen zijn ontworpen binnen het huidige systeemcomplex.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Algemene systematiek is baten / lastenstelsel. Intern personeel wordt alleen bij substantiële inzet ten laste van het project gebracht. In de uitvoering worden kosten alleen doorbelast als de medewerker extern vervangen wordt.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Ten opzichte van de initiële PID zijn de kosten in de herijkte PID gestegen. Oorzaak is wijziging van de scope als gevolg van een verdiepte uitwerking middels de ontvangen U-toets lagere Wet en Regelgeving van december 2013 van € 1,7 mln. Bij de uitwerking bleek de leverancier te worden geconfronteerd met de complexiteit van de systeemaanpassingen, dit heeft geleid tot verder kosten toename van € 2,9 mln.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
29-04-14	31-03-16	31-03-16

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
18-11-14	€ 18,70	31-03-16	Ten opzichte van de initiële PID zijn de kosten in de herijkte PID gestegen. Oorzaak is wijziging van de scope als gevolg van een verdiepte uitwerking middels de ontvangen U-toets lagere Wet en Regelgeving van december 2013 van € 1,7 mln. Bij de uitwerking bleek de leverancier te worden geconfronteerd met de complexiteit van de systeemaanpassingen, dit heeft geleid tot verder kosten toename van € 2,9 mln.	

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Dit project realiseert een definitieve oplossing, echter afhankelijk van mogelijke toekomstige strategische keuzes ten opzichte van het vervangen van het applicatielandschap WW wordt er mogelijk aangepaste software gemaakt.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Geen

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

Niet gewijzigd

1a. Projectnaam

37. Kwaliteit en Innovatie (KEI)

1b. Projectomschrijving

De wereld van de Rechtspraak zal er over een jaar of vijf anders uitzien. De papieren dossiers hebben plaatsgemaakt voor digitale dossiers en procederen vanaf papier is dan alleen nog mogelijk voor burgers die geen advocaat in de arm hebben genomen. Voor de overige partijen geldt dat digitaal procederen verplicht is. Iedereen krijgt digitaal toegang tot zijn dossier, ook de burger. Die kan via zijn DigiD inloggen en aan de hand van een track and trace systeem zien in welk stadium de procedure zich bevindt. De rechters of raadsheren die de zaak behandelen, zijn 'eigenaar' van het dossier. Partijen, ook burgers, kunnen stukken indienen die in het digitale dossier terecht komen. In de gerechten wordt gewerkt met digitale zittingszalen waar rechters in het digitale dossier kunnen bladeren. In het civiel en bestuursrecht hebben de verschillende en omslachtige procedures, dankzij nieuwe wetgeving, plaatsgemaakt voor een nieuwe, eenvoudige procedure. Ondanks deze uniformering is er nog steeds ruimte voor differentiatie en maatwerk. Een mondelinge behandeling blijft essentieel onderdeel van de procedure. De rechter heeft meer dan in het verleden de regie over een zaak. Ten aanzien van de procesgang naar de kantonrechter wordt binnen KEI een digitale procedure ingericht die partijen in de gelegenheid stelt (gezamenlijk) hun geschil in een beveiligde elektronische omgeving aan de kantonrechter voor te leggen (digitaal procederen volgens art. 96 Rv). Daar waar de rechtspraak/rechter optreedt als toezichthouder wordt de bedrijfsvoering in hoge mate bepaald door grote aantallen en langjarig lopende dossiers. Daarmee is juist dit rechtspraakonderdeel in sterke mate gebaat bij eenvoudigere digitale dossier-systemen. Daarnaast is er binnen het toezicht behoefte aan betere sturings- en beleidsinformatie en heeft het tot taak (via registers) informatie beschikbaar te stellen aan derden. KEI zal het proces voor toezichthouder, ketenpartner en belanghebbende (partij, crediteur, afnemer van informatie) volledig digitaal (toegankelijk) maken. Ten aanzien van het strafrecht zullen middelen 'proeftuinen' alle (onder)delen in de keten uitgeprobeerd en aangepast worden tot het moment dat de digitale ondersteuning geschikt is om landelijk te worden uitgerold. Hoe de digitale toegang en het digitale proces er voor de burgers en professionals eruit komt te zien, is voor het strafrechtsgebied dus nog niet bepaald.

1c. Maatschappelijke relevantie

In het regeerakkoord Rutte 2 is opgenomen dat digitaal procederen in het bestuursrecht mogelijk gemaakt gaat worden en dat het civiele proces vergaand wordt vereenvoudigd en gedigitaliseerd. Het onderscheid tussen verzoekschrift en dagvaarding kan vervallen.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
09-10-13	Masterplan	ja	In het masterplan staan de doelstellingen, uitgangspunten en globale plannen van aanpak beschreven van het programma KEI.
25-06-13	Business Case	ja	Een opgestelde (rechtspraak) interne kosten/baten analyse voor het programma KEI

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
19-12-14	Boston Consulting Group	Herijking Business Case	De Businesscase KEI is gevalideerd in de periode november - december 2014 door The Boston Consulting Group
30-04-14	PA Consulting	Programmareview	Beoordeling van risico's en programmaorganisatie en -sturing
30-03-13	Boston Consulting Group	Valideren van gegevens	De Businesscase KEI is gevalideerd in de periode december 2012-maart 2013 (herijking en validatie vindt 2x per jaar plaats)

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 79,00	€ 14,76
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 7,00	€ 0,00	€ 0,00
TOTALEN	€ 7,00	€ 79,00	€ 14,76

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Toename van kosten voor beheer en onderhoud van € 6 mln. per jaar naar € 12 - € 13 miljoen per jaar als gevolg van verbreding scope met additionele IT-investeringen Straf, Toezicht en Centrale IT-randvoorwaarden (o.a. digitale zittingzalen).

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Sinds 2005 werkt de rechtspraak in een Baten en Lastenstelsel. Activa met een aanschafprijs van minimaal € 500 per stuk worden geactiveerd in afgeschreven volgens voorgeschreven termijnen (voor ICT activa servers, software in eigendom ed geldt 3 jaar). Kosten van activa worden niet doorbelast aan projecten maar wel meegenomen in de kosten/baten analyse. Externe inzet op een project wordt niet geactiveerd, kosten worden naar projecten toegerekend in de periode dat de prestatie wordt geleverd.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De IT-investeringen nemen toe van € 29 mln. naar € 79 mln. De aanpassing van de eenmalige investeringen wordt veroorzaakt door een aantal factoren. Ten eerste zijn na de initiële businesscase aan het programma KEI al eerder geplande projecten toegevoegd (Straf, eKanton en Toezicht: € 23 mln.). Daarnaast zijn, na de keuze om de ontwikkeling in eigen beheer uit te voeren, de verbeterde inzichten in de IT investeringen verwerkt op basis van het masterplan (€ 22 mln.). De IT investeringen in de IT randvoorwaarden komen als afschrijvings- en rentekosten terug in de verwachten kosten voor beheer en onderhoud.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
02-07-12	01-01-15	02-07-18

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum**6. Herijkingspunten**

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
30-04-14	€ 29,00	02-07-18	Herijking en validatie van gehele programmaplan: IT kosten en doorlooptijd ongewijzigd.	Herijking en validatie van gehele programmaplan: IT kosten en doorlooptijd ongewijzigd.
30-03-13	€ 29,00	02-07-18	De initieel geschatte einddatum stamt nog van voor de business case en het masterplan. Nu de omvang van het programma duidelijk is, is er een realistische planning opgesteld, in overleg met VenJ. Hierbij wordt uitgegaan van een gefaseerde uitrol over de gerechten. De laatste uitrol van de laatste release is afgerond medio 2018. De consequenties van deze verlenging van de doorlooptijd zijn nog niet verwerkt in de bovengenoemde business case en zullen worden meegenomen in de nieuwe herijking. De producten die nodig zijn om de toezeggingen aan de Tweede Kamer te kunnen realiseren zijn 31-12-2015 gereed.	De initieel geschatte einddatum stamt nog van voor de business case en het masterplan. Nu de omvang van het programma duidelijk is, is er een realistische planning opgesteld, in overleg met VenJ. Hierbij wordt uitgegaan van een gefaseerde uitrol over de gerechten. De laatste uitrol van de laatste release is afgerond medio 2018. De consequenties van deze verlenging van de doorlooptijd zijn nog niet verwerkt in de bovengenoemde business case en zullen worden meegenomen in de nieuwe herijking. De producten die nodig zijn om de toezeggingen aan de Tweede Kamer te kunnen realiseren zijn 31-12-2015 gereed.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Niet aan te geven

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

In de business case wordt uitgegaan van een kosten-baten analyse. Berekend is dat de eenmalige investeringskosten worden terugverdiend met de jaarlijkse structurele baten, die zich in de loop van het programma zullen realiseren. Er wordt niet uitgegaan van een levensduur van de producten die KEI oplevert.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
24-03-15	29279-228	Aanbieding Jaarplan Rechtspraak 2015 en business cases KEI met toelichting	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-484998
24-03-15	29279, 228	Programma KEI December 2014	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-485001
24-03-15	29279-228	Toelichting op de businesscase van het programma kwaliteit en innovatie	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-485005
11-06-13	29 279 nr 164	Rechtsstaat en Rechtsorde	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29279-164.html

Wijziging contractvorm

1a. Projectnaam

38. Centrale Voorziening Executieopdrachten (CVE)

1b. Projectomschrijving

Het project Centrale Voorziening Executieopdrachten (CVE) is een project van het CJIB-programma USB, dat onderdeel is van het (landelijk) programma Uitvoeringsketen Strafrechtelijke Beslissingen. Het programma USB streeft na dat opgelegde straffen sneller starten, dat straffen veiliger (volledig en juist) ten uitvoer worden gelegd en dat ketenpartners en gebruikers van informatie uit de executieketen beter worden geïnformeerd en richt een nieuwe governancestructuur voor de uitvoeringsketen strafrechtelijke beslissingen, waarin het CJIB het Administratie- en Informatiecentrum voor de Executieketen is.

Het project CVE realiseert een nieuw centraal, gestandaardiseerd en elektronisch koppelvlak tussen het Administratie- en Informatiecentrum voor de Executieketen (het AICE; een onderdeel van het CJIB) en de politie en de Koninklijke Marechaussee.

Het nieuwe koppelvlak sluit aan op de nieuwe door de politie, in het kader van de nieuwe politie-architectuur, te realiseren basisvoorziening voor Executie & Signalering dat onder andere de systemen PAPOS en OPS moet vervangen. Bezien vanuit de politie en de KMAR fungeert dit koppelvlak als de authentieke bron ten aanzien van gerichte en ongerichte executieopdrachten. Alle executie- en betekeningsopdrachten die het AICE verstrekt aan de politie en de KMAR, op basis van de haar bekende strafrechtelijke beslissingen (incl. WAHV) en gerechtelijke mededelingen, zullen via dit nieuwe koppelvlak verlopen. De opdrachtverstrekking door het AICE gebeurt in het eindresultaat (na plateau B van het project) persoonsgericht en is dan inclusief nieuwe executieopdrachten die het AICE t.z.t. kan verstrekken op basis van de strafrechtelijke beslissingen die bij het AICE dan (nieuw ten opzichte van de huidige situatie) ook bekend zijn.

1c. Maatschappelijke relevantie

Het project CVE draagt bij aan het programma Uitvoeringsketen Strafrechtelijke Beslissingen (USB), dat als doel heeft dat strafrechtelijke beslissingen sneller, veiliger en beter geïnformeerd ten uitvoer worden gelegd. Mede door CVE wordt een nationale aanpak van executieopdrachten door de politie en de KMAR mogelijk. De KMAR kan tevens uitvoering geven aan (een deel) van de executieopdrachten die nu onzichtbaar zijn voor de KMAR. De politie krijgt inzicht in alle executieopdrachten, waar in de regio nu alleen de executieopdrachten van die regio inzichtelijk zijn. Dit draagt bij aan de reductie van uitval in de keten.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
05-08-14	0.95	nee	Concept Project Initiatie Document (PID)
26-06-14	1.0	nee	Definitief Kaderdocument Politie-CJIB
28-05-14	0.9	nee	Concept Bedrijfsanalyse
12-11-13	1.22	nee	Concept business Case

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
07-06-13	Bureau gateway	Gatewayreview	Haalbaarheid, aanpak en opzet project

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 8,88	€ 8,88	€ 1,60
TOTALEN	€ 8,88	€ 8,88	€ 1,60

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

CVE plateau A (zaaksgeericht): circa € 200.000 per jaar

CVE plateau B (persoonsgericht): nog niet bekend

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoekening aan projecten

Conform systematiek baten-lastenstelsel

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Bij de initiële budgetkaderstelling voor het CVE-project is een raming afgegeven van € 8.8 mln. +/- 20%. Bij de verdere uitwerking van de projectplannen is er eind 2013, samen met de opdrachtgever en de politie, gekozen voor een gefaseerde uitvoering in 2 plateaus (A & B). Voor de realisatie van het eerste plateau (A) zijn de gemaakte ketenafspraken vastgelegd in het Kaderdocument 1.0. Over de beoogde doorontwikkeling van CVE in plateau B vindt nog besluitvorming plaats.

De PID en de Bedrijfsanalyse zijn specifiek gericht op de scope van plateau A. Zij worden op dit moment beiden geactualiseerd op basis van een migratiestrategie en ketenmijlpalenplanning, die samen met onder andere de politie (E&S-project) en Justid tot stand is gekomen. De PID en de Bedrijfsanalyse worden op basis van huidige inzichten uiterlijk in Q1 2015 geactualiseerd en definitief gemaakt.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-11-13	31-12-16	31-12-16

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum**6. Herijkingspunten**

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	--------------------------

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Technische levensduur 5 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

De gebruikelijke afschrijvingstermijn voor hardware bij baten-lastendienst en in overeenstemming met de richtlijnen van V&J

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
14-11-13	TK 29279 nr. 177	Rechtstaat en rechtsorde (voortgang VPS)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29279-177.html

Wijziging contractvorm

Niet van toepassing

1a. Projectnaam

39. Elektronische Detentie

1b. Projectomschrijving

Het project had initieel als doel om elektronische detentie te implementeren. Op 30 september 2014 is in de Eerste Kamer het wetsvoorstel Invoering van Elektronische Detentie verworpen. Hiermee zijn de doelstelling en de scope van het project gewijzigd. Door deze scopewijziging beperkt het project zich tot de invoering van een nieuwe systematiek voor elektronische monitoring en modernisering van het Penitentiair Programma. Het project wordt voortgezet onder de naam Elektronische Monitoring met een budget van circa € 2,5 miljoen.

1c. Maatschappelijke relevantie

Elektronische Monitoring is een executiemodaliteit in de vrije maatschappij, met grote publieke zichtbaarheid en met een duidelijk politiek en maatschappelijk afbreukrisico bij incidenten.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
03-02-14	1.0	ja	Project Initiatie Document voor activiteiten in 2014
23-08-13	1.0	ja	Plan van Aanpak

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
15-12-14	Fox-IT	Security audit	Toetsing monitoringsoftware, setups, verbindinglijnen en hardware configuratie op veiligheids- en beveiligingsaspecten
15-03-14	Intern (projectonafhankelijk)	Business impact analyse / privacy impact assessment	Toetsing configuratie monitoringsoftware op BIA-/ PIA-aspecten
01-11-13	Emtio	Juridische toetsing	Toetsing Bestuursdepartement aanbesteding op juridische aspecten
01-11-13	Verdonck Klooster Associates	Informatiebeveiligingstoets	Toetsing Pakket van Eisen aanbesteding op informatiebeveiliging

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 7,72	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 1,30	€ 0,00	€ 1,33
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,88
overige projectkosten	€ 0,00	€ 2,46	€ 0,15
TOTALEN	€ 9,02	€ 2,46	€ 2,36

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De kosten voor monitoringsoftware inclusief het technisch beheer bedragen € 640.000 per jaar.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Conform de systematiek van het baten-lastenstelsel

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Het verschil tussen de initiële schatting en de actuele schatting wordt vrijwel volledig veroorzaakt door lagere kosten voor aan te schaffen hard- en software dan oorspronkelijk ingeschat. Dit werd veroorzaakt door het verwerpen van het wetsvoorstel Elektronische Detentie door de Eerste Kamer op 30 september 2014. De kosten voor de hard- en software van de voortzetting van het project onder de naam Elektronische Monitoring met een beperkte scope zijn aanzienlijk lager dan de initiële schatting.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
15-05-13	01-09-14	31-03-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De intieel geschatte einddatum van Elektronische Detentie was 1 september 2014. Het wetgevingstraject duurde langer dan gepland. Op 30 september 2014 is in de Eerste Kamer het wetsvoorstel Invoering van Elektronische Detentie verworpen. Hiermee zijn de doelstelling en de scope van het project gewijzigd. Door deze scopewijziging beperkt het project zich tot de invoering van een nieuwe systematiek voor elektronische monitoring en modernisering van het Penitentiair Programma. Het project Elektronische Monitoring, dat in de plaats is gekomen van Elektronische Detentie, loopt door tot eind maart 2015.

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
30-09-14	€ 2,46	31-03-15	Het verschil tussen de initiële schatting en de actuele schatting wordt vrijwel volledig veroorzaakt door lagere kosten voor aan te schaffen hard- en software dan oorspronkelijk ingeschat. Dit werd veroorzaakt door het verwerpen van het wetsvoorstel Elektronische Detentie door de Eerste Kamer op 30 september 2014. De kosten voor de hard- en software van de voortzetting van het project onder de naam Elektronische Monitoring met een beperkte scope zijn aanzienlijk lager dan de initiële schatting.	De intieel geschatte einddatum van Elektronische Detentie was 1 september 2014. Het wetgevingstraject duurde langer dan gepland. Op 30 september 2014 is in de Eerste Kamer het wetsvoorstel Invoering van Elektronische Detentie verworpen. Hiermee zijn de doelstelling en de scope van het project gewijzigd. Door deze scopewijziging beperkt het project zich tot de invoering van een nieuwe systematiek voor elektronische monitoring en modernisering van het Penitentiair Programma. Het project Elektronische Monitoring, dat in de plaats is gekomen van Elektronische Detentie, loopt door tot eind maart 2015.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Vier jaren, in verband met mogelijkheid tot opnieuw aanbesteden na deze looptijd

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Niet van toepassing

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
30-09-14	33745	Stemming Invoering elektronische detentie	http://www.eerstekamer.nl/stenogramdeel/20140930/_2

Wijziging contractvorm

Overeenkomst tussen DJI/SSC-i en de leveranciers van de software voor de elektronische monitoring

1a. Projectnaam

40. Datacenter Rechtspraak (DCR)

1b. Projectomschrijving

Het programma DCR richt zich op de realisatie van de centrale ICT-voorzieningen in een nieuwe landelijk datacenter, de opwaardering van de netwerkvoorzieningen en de migraties van de applicaties uit de Rechtspraak Maasland, JuBIT en lokale rekencentra (MER's), inclusief locatie Uniceflaan naar het nieuwe landelijke datacenter.

1c. Maatschappelijke relevantie

Niet van toepassing

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
19-12-13	3.0	ja	Programmaplan bijgewerkt
18-04-13	2.0	ja	Programmaplan bijgewerkt
05-03-12	1.0	ja	Programmaplan

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
06-01-14	E&Y	Kwaliteitsaudit	DCR-Verhuizing
01-12-13	KPMG	A&K analyse	Programma DCR

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 11,60	€ 10,32	€ 9,86
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 10,00	€ 9,07	€ 8,46
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
TOTALEN	€ 21,60	€ 19,39	€ 18,32

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De kosten zullen naar verwachting vanaf 2014 gaan afnemen van rond de € 8 miljoen naar € 6,5 miljoen per jaar

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Spir-it is onderdeel van de rechtspraak van valt daarmee ook onder de afspraken en regels van de Raad. De Raad is een Baten en Lasten organisatie sui generis (Wet RO). De Raad rapporteert obv BW2 titel 9. De kosten van het project bestaan uit interne en externe uren die direct worden toegerekend aan het project. De kosten voor onderhoud, licenties, hardware ed worden toegerekend obv de afspraken zoals die in het handboek financiële bedrijfsvoering van de rechtspraak zijn opgenomen. Materiele vaste activa worden daarbij geactiveerd indien de stuksprijs hoger ligt dan € 500.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De investeringsprognose is neerwaarts bijgesteld door meevallers in investeringen t.b.v. de inrichting van het datacentrum en licenties. Als gevolg hiervan nemen ook de onderhoudskosten af.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-08-11	31-12-14	01-03-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Het programma DCR zal op 1 maart 2015 worden afgerond. De migraties van de KA systemen worden daarna als separaat project uitgevoerd

6. Herijkingpunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
24-10-13	€ 22,40	31-12-14	RFC voor extra budget € 32.622 ten behoeve van kwaliteitsaudit E&Y.	RFC voor extra budget € 32.622 ten behoeve van kwaliteitsaudit E&Y.
23-08-13	€ 21,60	31-12-14	RFC om budget te verschuiven van 2013 naar 2014	RFC om budget te verschuiven van 2013 naar 2014

7a. Geschatte levensduur na oplevering

De businesscase is uitgewerkt tot 2020.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

De businesscase is uitgewerkt tot 2020. Het contract met ODC-Noord dd 17-07-2013 loopt vanaf 23 september 2013 tot en met 30 juni 2023.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

1a. Projectnaam

41. C2000 Project ODIN

1b. Projectomschrijving

Het versneld oplossen van 53 dekkingsproblemen in het C2000 netwerk

1c. Maatschappelijke relevantie

Met het bijplaatsen van opstelpunten wordt de dekking van het C2000 netwerk geborgd.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
31-01-12	PID 1.0	ja	PID fase 2 ODIN aangeboden op 22-12-2011. Goedgekeurd door VenJ op 31-1-2012

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
25-10-11	OGC Gateway TM	Gateway review	Betrokkenheid veld / organisatie project Review uitgevoerd op PID versie 0.5. Uitkomsten verwerkt in PID 1.0 die op 31-01-2012 door VenJ is goedgekeurd.

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 38,99	€ 28,55	€ 28,00
ingehuurd extern personeel	€ 1,57	€ 1,58	€ 0,90
intern personeel	€ 3,06	€ 3,06	€ 2,67
uitbestede werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
TOTALEN	€ 43,62	€ 33,19	€ 31,57

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Valt binnen het reguliere jaarplan beheer en onderhoud C2000. Jaarlijks wordt voor het gehele systeem C2000 een jaarplan opgesteld ten aanzien van het beheer en onderhoud van het systeem inclusief de masten etc.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Project gefinancierd op basis van kasverplichting door ministerie van VenJ / directie Politie

Kosten intern personeel van vts Politie Nederland worden gefinancierd uit het budget voor regulier beheer C2000. Volledigheidshalve wel toegevoegd aan geschatte projectkosten.

Licenties: niet van toepassing

Departementaal overstijgend project: niet van toepassing

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Vershil van € 1,62 mln. tussen actuele schatting en daadwerkelijke realisatie betreft onbenutte deel post onvoorzien

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-01-12	01-09-13	01-07-14

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Project is op 1 juli 2014 afgerond.

6. Herijkingpunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
01-07-13	€ 33,19	01-07-14	Afwijkingsrapportage ODIN programmamanager van 1 juli 2013 op 29 juli 2013 middels brief aan de opdrachtgever VenJ mbt herziening opleverdatum project naar medio 2014 aangeboden. Planning op basis informatie programmamanager aangepast. Opdrachtgever heeft hiermee op 9 september 2013 ingestemd.	Afwijkingsrapportage ODIN programmamanager van 1 juli 2013 op 29 juli 2013 middels brief aan de opdrachtgever VenJ mbt herziening opleverdatum project naar medio 2014 aangeboden. Planning op basis informatie programmamanager aangepast. Opdrachtgever heeft hiermee op 9 september 2013 ingestemd.

27-06-13	€ 33,19	01-07-14	Afwijkingsrapport van ODIN programmamanager van 27 juni 2013 op 29 juli 2013 middels brief aan opdrachtgever VenJ mbt herziening projectbudget aangeboden. Budget neerwaarts bijgesteld met € 10,00 mln. Opdrachtgever heeft hiermee op 9 september 2013 ingestemd.	Afwijkingsrapport van ODIN programmamanager van 27 juni 2013 op 29 juli 2013 middels brief aan opdrachtgever VenJ mbt herziening projectbudget aangeboden. Budget neerwaarts bijgesteld met € 10,00 mln. Opdrachtgever heeft hiermee op 9 september 2013 ingestemd.
----------	---------	----------	---	---

7a. Geschatte levensduur na oplevering

10 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Geschatte levensduur conform business case en ervaring met de reeds langer in gebruik zijnde opstelpunten van het C2000 communicatiesysteem

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
27-10-11	69	Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25124-69.html
18-11-09	62	Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25124-62.html
25-09-09	60	Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25124-60.html
07-09-09	59	Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25124-59.html

Wijziging contractvorm

Opdrachtverstrekking door VenJ aan Nationale Politie Dienst ICT onderdeel MDC.

1a. Projectnaam

42. Vernieuwing Rekencentrum DJI (3Vs)

1b. Projectomschrijving

Het project heet Verwerf, Verhuis en Veranker het rekencentrum voor DJI, afgekort als 3V.

Eigenlijk moet het acroniem gelezen worden als: Verwerf via aanbesteding met de trekker van RekenCenter3 uit het Programma Consolidatie Data Center van de Rijksoverheid een gedeelte van een rekencentrum geschikt voor housing via een gezamenlijke functionele aanbesteding: Verhuis de bestaande rekencentra van Dienst Justitiële Inrichtingen Shared Service Center ICT naar het aldus verworven rekencentrum inclusief hosting en Veranker het beheer tijdens de aanbesteding, de verhuizing en de oplevering in de staande (beheer) organisatie.

1c. Maatschappelijke relevantie

Het project Verwerf, Verhuis en Veranker het rekencentrum is het gevolg van het voornemen van de rijksoverheid in de perioden van 2012 tot 2015 een dataconsolidatie uit te voeren op 64 rekencentra van de rijksoverheid. Na de consolidatie zullen er 4 nieuwe rekencentra zijn.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
30-07-14	1.01	ja	Integrale PID 3V herzien
13-12-13	0.9	ja	Herzien Project Initiatie Document
20-05-12	1.0	ja	PID, geaccordeerd september 2012

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
15-12-14	Dell Nederland	Externe Kwaliteitstoets	Inrichting migratiesoftware
15-11-14	Fox-IT	Security Audit	Basisinfrastructuur 3V
15-06-14	Citrix Nederland	Externe kwaliteitstoets	Technische Ontwerp(en)
15-05-14	Microsoft Nederland	Externe kwaliteitstoets	Technische Ontwerp(en)
09-12-13	Gartner	Audit	Business Case
14-06-13	Gartner	Audit	PID (gehele looptijd i.c. ultimo 03-2014)

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 10,16	€ 1,96	€ 1,22
ingehuurd extern personeel	€ 3,04	€ 14,43	€ 11,90
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,93	€ 0,68
overige projectkosten	€ 34,35	€ 0,74	€ 0,14
TOTALEN	€ 47,55	€ 18,06	€ 13,94

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Nog niet bekend

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Gehanteerde systematiek is conform Baten-lastenstelsel. De investeringen in de op te leveren infrastructuur worden geactiveerd en maken geen onderdeel uit van de projectbegroting.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Door scope-aanpassing wordt de technische oplevering van het project als eindpunt van het project gezien. De aanpassing van de beheerorganisatie is buiten scope geplaatst en vooralsnog als een taak van de afdeling beheer gezien. Het buiten scope plaatsen van de aanpassing van de beheerorganisatie en ook van de exploitatiekosten gedurende de looptijd van het programma, leidt tot een daling van de geprognosticeerde kosten. In bovenstaande geschatte meerjarige kosten zijn ook de verwachte kosten voor de uitloop in tijd meegenomen, hierbij is rekening gehouden met een daling van de HW/SW-kosten als gevolg van het buiten scope plaatsen van de verbindingkosten voor de infrastructuur. De gevolgen van de laatste vertraging van de leverancier (circa 6 weken, december 2014) in de oplevering van de infrastructuur worden verwerkt in een afwijkingrapport waarvan de financiële impact nog niet is meegenomen in het bovenstaande overzicht.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-01-12	31-12-16	14-05-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Het oorspronkelijke plan 3V is gestart op basis van de PID 3V_RCDJI die is goedgekeurd in september 2012. Oorspronkelijk zou het project 31 maart 2014 technisch worden opgeleverd en zou het beheer voortgezet worden vanuit de lijnorganisatie. De aanbesteding is verschoven van april 2013 naar oktober 2013 om het besluitvormingsproces over de toekenning van de voor 3V benodigde financiële middelen binnen DJI zorgvuldig te laten verlopen. De gunning is verschoven van oktober 2013 naar december 2013 vanwege een kort geding dat door één van de afgewezen partijen was aangespannen. DJI is door de president van de Rechtbank volledig in het gelijk gesteld, waarna gunning in december 2013 heeft kunnen plaatsvinden. Als gevolg hiervan is de einddatum met 9 maanden verschoven.

DJI heeft vervolgens tijdens de realisatie moeten vaststellen dat de leverancier herhaaldelijk niet in staat is geweest om aan de functionele eisen van het aanbestedingsdocument en de ingewilligde wensen zoals geoffreerd te voldoen. Deze eisen waren wel bepalend voor de gunning van de opdracht. Na overleg op strategisch niveau tussen DJI en de directies van de leverancier zijn er diverse maatregelen getroffen om te komen tot oplevering onder de voorwaarde zoals aanbesteed. De bijbehorende planning is op 21 oktober 2014 goedgekeurd door DJI. Als gevolg hiervan verschuift de planning van 31 december 2014 naar 14 mei 2015. Daarentegen is er een nieuwe vertraging doordat de leveranciers pas op 19 december 2014 in plaats van 14 november 2014 konden voorzien in de oplevering van de infrastructuur. De gevolgen hiervan worden momenteel uitgewerkt en geanalyseerd.

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum
21-10-14	€ 18,07	14-05-15

Toelichting kosten

Door scope-aanpassing wordt de technische oplevering van het project als eindpunt van het project gezien. De aanpassing van de beheerorganisatie is buiten scope geplaatst en vooralsnog als een taak van de afdeling beheer gezien. Het buiten scope plaatsen van de aanpassing van de beheerorganisatie en ook van de exploitatiekosten gedurende de looptijd van het programma, leidt tot een daling van de geprognosticeerde kosten. In bovenstaande actuele schatting zijn ook de verwachte kosten voor de uitloop in tijd meegenomen, hierbij is rekening gehouden met een daling van de HW/SW-kosten als gevolg van het buiten scope plaatsen van de verbindingskosten voor de infrastructuur. De gevolgen van de laatste vertraging van de leverancier (circa 6 weken, december 2014) in de oplevering van de infrastructuur worden verwerkt in een afwijklingsrapport waarvan de financiële impact nog niet is meegenomen in het bovenstaande overzicht.

Toelichting doorlooptijd

Het oorspronkelijke plan 3V is gestart op basis van de PID 3V_RCDJI die is goedgekeurd in september 2012. Oorspronkelijk zou het project 31 maart 2014 technisch worden opgeleverd en zou het beheer voortgezet worden vanuit de lijnorganisatie. De aanbesteding is verschoven van april 2013 naar oktober 2013, om het besluitvormingsproces over de toekenning van de voor 3V benodigde financiële middelen binnen DJI zorgvuldig te laten verlopen. De gunning is verschoven van oktober 2013 naar december 2013 vanwege een kort geding dat door één van de afgewezen partijen was aangespannen. DJI is door de president van de Rechtbank volledig in het gelijk gesteld, waarna gunning in december 2013 heeft kunnen plaatsvinden. Als gevolg hiervan is de einddatum met 9 maanden verschoven. DJI heeft vervolgens tijdens de realisatie moeten vaststellen dat de leverancier herhaaldelijk niet in staat is geweest om aan de functionele eisen van het aanbestedingsdocument en de ingewilligde wensen zoals geoffreerd te voldoen. Deze eisen waren wel bepalend voor de gunning van de opdracht. Na overleg op strategisch niveau tussen DJI en de directies van de leverancier zijn er diverse maatregelen getroffen om te komen tot oplevering onder de voorwaarde zoals aanbesteed. De bijbehorende planning is op 21 oktober 2014 goedgekeurd door DJI. Als gevolg hiervan verschuift de planning van 31 december 2014 naar 14 mei 2015. Daarentegen is er een nieuwe vertraging doordat de leveranciers pas op 19 december 2014 in plaats van 14 november 2014 konden voorzien in de oplevering van de infrastructuur. De gevolgen hiervan worden momenteel uitgewerkt en geanalyseerd.

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum
16-10-13	€ 17,77	31-12-14

Toelichting kosten

Herziening van de Business Case

Toelichting doorlooptijd

Herziening van de Business Case

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum
28-02-13	€ 28,62	31-03-14

Toelichting kosten

Herijking betreft opnemen inrichting Beheer in projectplan. Vanaf Q2 wordt het project beëindigd en het beheer voortgezet.

Toelichting doorlooptijd

Herijking betreft opnemen inrichting Beheer in projectplan. Vanaf Q2 wordt het project beëindigd en het beheer voortgezet.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

5 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

5 jaar voor de technische componenten, voor de organisatorische veranderingen is pas weer een vernieuwing voorzien bij de eerstvolgende technology push voorzien na 10-15 jaar.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

Nee

1a. Projectnaam

43. Basis Voorziening Justitiabelen (BVJ)

1b. Projectomschrijving

Een nieuw informatiesysteem over justitiabelen dat ondersteuning biedt voor gevangeniswezen en vreemdelingenbewaring.

1c. Maatschappelijke relevantie

Binnen de inrichtingen van Gevangeniswezen (GW) en Dienst Bijzondere Voorzieningen (DBV, vreemdelingenbewaring) worden softwareapplicaties gebruikt die de werkzaamheden van de medewerkers ondersteunen. Veel van deze softwareapplicaties zijn verouderd en voldoen veelal niet meer aan de eisen en verwachtingen van dit moment. Het is bijvoorbeeld lastig om de applicaties aan te passen op gewijzigde wetgeving of om koppelingen te maken met applicaties van ketenpartners, zoals het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming en de Reclassering.

Het project Basisvoorziening Justitiabelen (BVJ) zal zorgdragen voor vervanging van de bestaande applicaties TULP GW en TULP Selectie. Voor de aanschaf van de BVJ wordt een openbare aanbesteding gestart, met als doel om de beste oplossing te selecteren.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
31-03-14	1.2	ja	Project Initiatie Document (PID) vervolg
03-09-13	0.4	ja	Project Initiatie document (PID)

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
16-02-15	ICT Nederland	Haalbaarheidstoets	Haalbaarheid van de projectdoelstellingen

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 17,18	€ 17,18	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 6,68	€ 6,68	€ 2,18
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 9,54	€ 9,54	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,91	€ 0,91	€ 0,00
TOTALEN	€ 34,31	€ 34,31	€ 2,18

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

Nog niet bekend

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Bij de toerekening van kosten is voor dit project het baten-lastenstelsel gehanteerd.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De kosteninschatting bevat nog een ruime marge. Na afloop van de nog te starten aanbesteding is een exactere kosteninschatting mogelijk.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-06-12	30-06-18	30-06-18

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	--------------------------

7a. Geschatte levensduur na oplevering

10 tot 20 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

1a. Projectnaam

44. Zelfbediening Justitiabelen (ZBJ)

1b. Projectomschrijving

Politiek en bestuurlijk is de keuze gemaakt om op cel ICT-functies aan te bieden. Het project Zelf Bediening Justitiabelen (ZBJ) richt zich op het DJI-breed beschikbaar stellen van ICT-functies aan justitiabelen. Onder andere winkelbestellingen (inclusief facturatie), internettoegang, rekening-courant, strafdossier op cel, bezoekplanning kunnen met deze voorziening door justitiabelen zelf worden geregeld.

De belangrijkste kwalitatieve baten die met de implementatie van ZBJ worden gerealiseerd zijn toenemende zelfredzaamheid van justitiabelen en een verlaging van de administratieve taken voor het personeel, waardoor meer tijd overblijft voor de eigenlijke taken, zoals bejegening. ZBJ biedt daarnaast een platform waarmee meerdere innovatieve toepassingen kunnen worden ontwikkeld die passen in de doelstellingen van DJI. Hierbij kan gedacht worden aan toepassingen op het gebied van e-Health en e-Learning. Implementatie van ZBJ is een randvoorwaarde voor verdere ontwikkelingen op dit gebied en biedt mogelijkheden voor toekomstige initiatieven.

1c. Maatschappelijke relevantie

Terugdringen recidive, verbeterde zelfredzaamheid justitiabelen, efficiëntere overheid

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
23-07-14	1.0	ja	Initiële Business Case
04-12-13	2.01	ja	Plan voor plateau 1 (vooral infrastructuur)

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
15-09-14	Nederland ICT	Haalbaarheidstoets	Haalbaarheid doelstellingen DJI omtrent zelfbediening justitiabelen
15-06-14	TNO	Security Review	Opzet van de prison cloud
15-01-14	F&C	weerbaarheidsaudit	Initiatiefase

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 6,80	€ 6,80	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 2,24	€ 2,24	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,75	€ 0,75	€ 1,08
TOTALEN	€ 9,79	€ 9,79	€ 1,08

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De kosten voor beheer en onderhoud lopen op van € 1.660.000 in het eerste jaar (2015) tot structureel € 6.640.000 per jaar op het moment dat alle functionaliteiten in gebruik zijn genomen (vanaf 2018).

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Het systeem van toerekening van kosten dat gehanteerd is voor het project betreft het baten- lastenstelsel. Implementatie van ZBJ is in financieel opzicht positief voor de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Het vervangen van huidige (papieren) processen en diensten door gebruik te maken van ZBJ levert DJI na volledige realisatie van de baten een jaarlijks bedrag op van € 16 miljoen. Na aftrek van de exploitatiekosten resteert aan structurele baten € 9,3 miljoen per jaar. De netto contante waarde over de jaren 2014 tot en met 2020 bedraagt € 24,7 miljoen, zonder restwaarde.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De kosteninschatting bevat nog een ruime marge. Na afloop van de nog te starten aanbesteding is een exactere kosteninschatting mogelijk.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-07-13	31-12-17	31-12-17

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum**6. Herijkingspunten**

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	--------------------------

7a. Geschatte levensduur na oplevering

6 tot 10 jaar (tot 2024)

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur**8. Tweede Kamerstukken**

Datum	Nummer	Titel	Link
29-01-14	II 2013/14, 24.587, nr 578	Masterplan DJI 2013-18	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-24587-578.html
19-06-13	II 2012/13 24.587, nr 535	Beleid Justitiabelen	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-24587-535.html

Wijziging contractvorm

Niet van toepassing

1a. Projectnaam

45. E-Dienstverlening nieuw

1b. Projectomschrijving

E-dienstverlening stelt klanten van de IND in staat informatie op maat te ontvangen/verstrekken (kans op succes, de status van een zaak, inkijk in gegevens en dossiers), om digitaal een aanvraag in te dienen voor producten en diensten van de IND en te participeren in een zaak (behandelstappen uitvoeren die een bijdrage leveren aan het werkproces van de IND).

1c. Maatschappelijke relevantie

Met het project E-dienstverlening wordt invulling gegeven aan de ambitie van de regering om digitaal transacties uit te voeren met aanvragers. In het regeerakkoord is hierover het volgende opgenomen: De dienstverlening door overheden moet beter. Bedrijven en burgers kunnen uiterlijk in 2017 zaken die ze met de overheid doen – zoals het aanvragen van een vergunning– digitaal afhandelen. Daarnaast stelt het ontvangen van gestructureerde gegevens van klanten van de IND ons in staat om processen en handhaving te optimaliseren.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
14-05-14	Business Case	ja	

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
01-12-14	Software Improvement Group	Toets architectuur	Inhoudelijke architectuurtoets in de 2e helft van 2014

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,08	€ 0,97	€ 0,09
ingehuurd extern personeel	€ 0,83	€ 7,43	€ 0,68
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,12	€ 2,73	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,16	€ 0,55	€ 0,08
TOTALEN	€ 1,19	€ 11,68	€ 0,85

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

€ 0,45 mln. per jaar

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Baten-/lastenstelsel

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Jaarlijks wordt de BC herijkt op basis van de tot dan toe bereikte resultaten. Gelet op het feit dat faseovergangen expliciete besluitvorming vragen dient de BC continue te worden herijkt. T/m 2015 kan met enige mate van zekerheid gezegd worden dat het projectbedrag € 5,284 miljoen is. Het resterende bedrag van € 6,394 mln. is een voorlopige schatting voor 2016 en 2017.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-11-13	01-07-15	31-12-17

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De projectaanpak is opgezet in verschillende fases. Na de brede inventarisatie binnen de IND werd duidelijk dat meerdere componenten geoptimaliseerd konden worden door deze functionaliteit. Verder is een risicomitigerende aanpak gekozen waarbij kleine stapjes worden uitgevoerd en beproefd waarna op basis van de resultaten en besluitvorming de volgende stappen worden gezet. De functionaliteit wordt gefaseerd opgeleverd en geïmplementeerd.

6. Herijkingpunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
09-12-14	€ 11,68	31-12-17	Jaarlijks wordt de BC herijkt op basis van de tot dan toe bereikte resultaten. Gelet op het feit dat faseovergangen expliciete besluitvorming vragen dient de BC continue te worden herijkt. T/m 2015 kan met enige mate van zekerheid gezegd worden dat het projectbedrag € 5,284 miljoen is. Het resterende bedrag van € 6,394 mln. is een voorlopige schatting voor 2016 en 2017.	De projectaanpak is opgezet in verschillende fases. Na de brede inventarisatie binnen de IND werd duidelijk dat meerdere componenten geoptimaliseerd konden worden door deze functionaliteit. Verder is een risicomitigerende aanpak gekozen waarbij kleine stapjes worden uitgevoerd en beproefd waarna op basis van de resultaten en besluitvorming de volgende stappen worden gezet. De functionaliteit wordt gefaseerd opgeleverd en geïmplementeerd.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Geschatte levensduur 10 jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

N.v.t.

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

Wijziging contractvorm

1a. Projectnaam

46. Invoering trekkingsrecht PGB, voor WMO, AWBZ (WLZ)

1b. Projectomschrijving

Het programma is een onderdeel van de fraudeaanpak persoonsgebonden budget (pgb). Het gaat om omvorming van een pgb waarbij cliënten contant geld ontvangen, naar een pgb als trekkingsrecht. Dit kan in belangrijke mate bijdragen aan het verminderen van de mogelijkheden tot fraude alsmede opsporing van fraudeurs. In een beveiligde omgeving krijgt de cliënt toegang tot het pgb en geeft hij de uitvoerder opdracht om een betaling aan zorgverleners te doen. Het trekkingsrecht leidt tot een vergaande digitalisering van de pgb-administratie die het mogelijk maakt om zowel controles vooraf als achteraf uit te voeren en gegevens makkelijker onderling te delen (zowel over de besteding van geld als van frauderende zorgverleners die vanuit het pgb worden betaald).

Om het trekkingsrecht tot stand te brengen zal in samenwerking met SVB, Zorgkantoren, gemeenten, Zin, CAK en PerSaldo een proces en ICT-systeem ingericht worden om alle huidige PGB houders in de AWBZ regeling pgb (straks Wlz), de Wmo en de Jeugdwet over te laten gaan op het trekkingsrecht. Het programma bij VWS loopt door totdat alle pgb houders zijn overgeheveld naar het systeem van trekkingsrecht en het trekkingsrecht enkele maanden in uitvoering is (1 april 2015). In de laatste periode, vanaf 1 januari 2015, wordt ook nazorg uitgevoerd.

Voorzien is dat het programma Invoering trekkingsrecht pgb per 1 april 2015 stopt. Voorzien is dat een nieuw project start waarin het stelsel van trekkingsrecht pgb voor Wmo, Jeugdwet Wlz geoptimaliseerd wordt aan de hand van de ervaringen van de ketenpartners en budgethouders.

1c. Maatschappelijke relevantie

Naast dat frauderen verboden is en een geloofwaardige rechtsstaat regels handhaaft, kan fraude met collectieve middelen de solidariteit aantasten en leidt het tot financiële schade voor de overheid. Het systeem van trekkingsrecht PGB gaat ten eerste de (georganiseerde) fraude zelf tegen en is daarnaast belangrijk om meer kwetsbare cliënten te beschermen tegen frauderende bemiddelingsbureaus die op eigen gewin uit zijn. Tot slot is het mogelijk om gemakkelijker onderzoek te doen naar de omvang van een geconstateerde fraude.

Relatie met Regeerakkoord: De aanpak van fraude sluit aan op de doelstelling van houdbare financiering voor de zorg en het tegengaan van verspilling.

2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
15-07-14	1.0	nee	<p>Vanwege de regierol van VWS op de invoering van het trekkingsrecht is er een programmaplan geschreven in plaats van een projectplan. Hierdoor zijn niet alle items opgenomen die geëist worden in het Handboek Portfoliomanagement Rijk voor projecten met een ICT-component. Een business case is, vanwege de politieke urgentie van het onderwerp, vooraf niet opgemaakt.</p> <p>Voor de privacy aspecten is een apart onderzoek (PIA) ingesteld dat inhaakt op de privacy onderzoeken voor de Jeugdwet, de Wmo en de Wlz.</p> <p>De planning op hoofdlijnen en de projectbeheersing staan beschreven in het programmaplan. In deelprogramma's en in programmaplannen van de betrokken organisaties (VNG, ZN, SVB) is nadere uitwerking gegeven aan de onderdelen uit het programmaplan. Het programma voert regie op de implementatie, de communicatie, financiën, governance en quality assurance.</p> <p>De ITC-component van het programma richt zich op de aanpassing bij de SVB van de bestaande systemen voor de administratie van PGB's en het verlenen van de daaraan verbonden werkgever-services aan de budgethouders die juridisch als werkgever optreden.</p>

3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
31-10-14	Audit dienst SVB + Deloitte	EDP Audit	De EDP audit richt zich naast Security en Performance voor het IT-systeem van de SVB ook op de haalbaarheid van de ingangsdatum van 1 januari 2015. Het betreft enkel de systemen van de SVB en het project TR-PGB van SVB.
30-09-14	Bureau Gateway	Gateway review	Programma review o. Accent op strategie en bereik
30-05-14	Duthler Associates	Privacy Impact Assessment	Privacy waarborging gegevensoverdracht voor trekkingsrecht in jeugdwet, Wmo en Wlz naar SVB
31-03-14	Bureau Gateway	Gateway review	Programma review o. Accent op doel en rechtvaardiging

4a. Kosten onderverdeeld naar

In € mln.	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 1,72	€ 4,93	€ 2,90
overige projectkosten	€ 8,50	€ 9,97	€ 9,52
TOTALEN	€ 10,22	€ 14,90	€ 12,42

4b. Verwachte kosten voor beheer en onderhoud

De beheerkosten van de SVB van het stelsel van trekkingsrecht PGB gaan in op 1-1-2015. VWS heeft oktober 2014 een begroting voor de uitvoering van de dienstverlening in 2015 ontvangen. De ICT-beheerkosten worden hierin geraamd op € 2,3 mln. per jaar.

4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Als cumulatief gerealiseerde meerjarige projectkosten worden de uitgaven (kasstelsel) van VWS als uitgangspunt genomen. Onder uitbesteed werk wordt gerekend; de kosten voor het ICT-systeem van de SVB omdat VWS de opdracht bij de SVB heeft neergelegd.

Onder overige projectkosten worden gerekend; de kosten voor de programmaorganisatie van VWS die is belast met de aansturing van de implementatie van het trekkingsrecht PGB bij de SVB. De kosten van intern personeel worden niet aan het project toegerekend. Ook valt het initieel vullen van het ICT-systeem met de gegevens van de budgethouders onder de overige projectkosten.

4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Bij de eerste rapportage van dit programma was het programma al wel gestart, maar de oplossingsrichting nog niet geheel uitgewerkt. Mede op basis van aanbevelingen van de CIO is de programmabesturing versterkt, is het programmaplan uitgewerkt en is de inrichting van de programmaorganisatie vormgegeven. Op basis van de nadere uitwerking is de initiële raming uitgesplitst naar kosten met ICT-component (uitbesteed werk) en andere kosten (overige projectkosten). De verklaring van de verschillen in hoogte van de actuele schatting ten opzichte van de initiële kosten bestaat uit:

- de initiële globale kostenraming van de SVB voor 2013 en 2014 is op basis van de verdere uitwerking van het programmaplan medio 2014 bijgesteld; dit verklaart € 3,1 mln. van het verschil;
- SVB heeft een tweede aanvullende begroting ingediend wegens een hogere prognose van de (controle)werkzaamheden per budgethouder en per zorgovereenkomst in 2014 ad € 0,4 mln.
- de kosten van het programmateam zijn inzichtelijk geworden; de kosten hiervan bedragen voor de gehele periode van het project € 1,2 mln.

Op basis van een bijgestelde raming van de SVB ontvangen op 21 november valt het bedrag lager uit dan opgegeven op de laatste rapportage met datum 27 oktober. Vanwege de getroffen terugvalmaatregelen en de uitloop van de initiële invoering in 2015 worden er additionele kosten verwacht van de SVB. Momenteel is er nog geen onderbouwde begroting van de meerkosten beschikbaar.

5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
01-08-13	31-03-15	31-03-15

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De geschatte einddatum voor het programma is nog steeds 31-03-2015, gebaseerd op de inwerkingtreding van het systeem per 31-12-2014, plus drie maanden nazorg. Na 31 maart zal het herstelplan in werking treden en zal er ketenregie gevoerd gaan worden. De uitkomsten van het onderzoek dat is toegezegd aan de Kamer naar verbeteringen aan het trekkingsrecht systeem zal het startpunt zijn voor een volgend project trekkingsrechten.

6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten (mln. €)	Nieuwe einddatum	Toelichting kosten	Toelichting doorlooptijd
27-10-14	€ 15,22	31-03-15	<p>Er is in de periode tot 1 april 2015 geen sprake van een wijziging van de scope. Bij de eerste rapportage van dit programma was het programma al wel gestart, maar de oplossingsrichting nog niet geheel uitgewerkt. Mede op basis van aanbevelingen van de CIO is de programmabesturing versterkt en is het programmaplan uitgewerkt en de inrichting van de programmaorganisatie vormgegeven. Op basis van de nadere uitwerking is de initiële raming gepreciseerd en naar boven bijgesteld. De verklaring van de verschillen ten opzichte van de initiële kosten bestaat uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de initiële globale kostenraming van de SVB voor 2013 en 2014 is op basis van de verdere uitwerking van het programmaplan medio 2014 bijgesteld; dit verklaart € 3,4 mln. van het verschil; - SVB heeft een tweede aanvullende begroting ingediend wegens een hogere prognose van de (controle)werkzaamheden per budgethouder en per zorgovereenkomst in 2014 ad € 0,4 mln. - de kosten van het programmateam zijn inzichtelijk geworden; de kosten hiervan bedragen voor de gehele periode € 1,2 mln. 	<p>Er is in de periode tot 1 april 2015 geen sprake van een wijziging van de scope. De initieel geschatte einddatum voor het programma is nog steeds 1-4-2015, gebaseerd op de inwerkingtreding van het systeem per 1-1-2015, plus drie maanden afronding en nazorg.</p>

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Het systeem wordt gebouwd met de intentie er gebruik van te maken zo lang er een pgb bestaat.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

8. Tweede Kamerstukken

Datum	Nummer	Titel	Link
22-12-14	34000-XVI-97	Stand van zaken inzake moties en toezeggingen die voor 2014 zijn gedaan	http://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2014Z23903&did=2014D48213
19-12-13	28 828-54	Fraude bestrijding in de zorg	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-28828-54.html
20-11-13	30 597-389	Toekomst AWBZ	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30597-389.html
16-09-13	28 828-50	Fraudebestrijding in de zorg	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-28828-50.html
02-12-12	25 657-96	Aanpak PGB fraude	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25657-96.html

Wijziging contractvorm

Dit is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

mei 2015